Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022

9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 11. schůze Poslanecké sněmovny

- 1. Návrh časového harmonogramu projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně a jejích orgánech /sněmovní dokument 367/
- 2. Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 /sněmovní tisk 144/ prvé čtení
- 3. Odpovědi členů vlády na písemné interpelace
- 4. Ústní interpelace

Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022

9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA o 11. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu konané dne 18. února 2022

Obsah	a: Strana:
18. ún	ora 2022
	Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.
	Usnesení schváleno (č. 94).
	Schválen pořad schůze.
1.	Návrh časového harmonogramu projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně a jejích orgánech /sněmovní dokument 367/
	Řeč poslance Josefa Bernarda
	Usnesení schváleno (č. 95).
2.	Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 /sněmovní tisk 144/ - prvé čtení
	Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury 8 Řeč předsedy vlády ČR Petra Fialy 12
	Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.
	Řeč prezidenta České republiky Miloše Zemana
	Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.
	Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury
	Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.
	Řeč poslance Josefa Bernarda 21 Řeč poslance Tomia Okamury 22 Řeč poslankyně Aleny Schillerové 28

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	34
Řeč poslance Josefa Bernarda	34
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	35
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	35
Řeč poslance Marka Výborného	
Řeč poslance Karla Raise	36
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	37
Řeč poslance Igora Hendrycha	
Řeč poslance Josefa Bernarda	37
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	38
Řeč poslance Andreje Babiše	
Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.	
Řeč poslance Marka Výborného	41
Usnesení schváleno (č. 104).	
Řeč poslance Andreje Babiše	42
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	48
Řeč poslance Josefa Bernarda	
Řeč poslance Andreje Babiše	49
Řeč poslance Josefa Bernarda	
Řeč poslance Jana Jakoba	50
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	51
Řeč poslance Roberta Králíčka	52
Řeč poslance Martina Kolovratníka	52
Řeč poslance Josefa Bernarda	52
Řeč poslance Jana Jakoba	
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	53
Řeč poslance Martina Kolovratníka	54
Řeč poslance Patrika Nachera	54
Řeč poslance Josefa Bernarda	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	58
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	59
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová.	
Řeč poslance Marka Výborného	60
Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.	
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.	

Reč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová.	
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	66
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.	
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	08
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová.	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	69
Řeč poslance Víta Vomáčky	69
Řeč poslance Martina Kolovratníka	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	72
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	
Řeč ministra dopravy ČR Martina Kupky	
Řeč poslance Iva Vondráka	75
Řeč poslance Karla Raise	76
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	
Řeč poslance Julia Špičáka	79
Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.	
Řeč místopředsedy vlády a ministra zdravotnictví ČR Vlastimila Válka	80
Řeč poslance Aleše Juchelky	
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí ČR Mariana Jurečky .	83
Řeč poslance Jaroslava Bžocha	
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	85
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	85
Řeč ministra kultury ČR Martina Baxy	87
Řeč poslankyně Kláry Dostálové	89
Řeč místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj ČR Ivana Bartoše	91
Řeč poslance Karla Turečka	93
Řeč poslance Roberta Králíčka	94
Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.	
Řeč místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj ČR Ivana Bartoše	95
Řeč poslance Roberta Králíčka	
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	97
Řeč poslance Radka Vondráčka	98
Řeč poslance Richarda Brabce	100
Řeč ministryně životního prostředí ČR Anny Hubáčkové	
Řeč poslance Lukáše Vlčka	
Řeč poslance Pavla Růžičky	
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	
Řeč poslance Josefa Bělici	106

Reč poslance Pavla Růžičky	107
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	107
Řeč poslance Josefa Bělici	107
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	108
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	109
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	110
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	110
Řeč poslance Jana Richtera	
Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.	110
Řeč poslance Jana Hrnčíře	
Řeč poslance Patrika Nachera	
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	
Řeč poslankyně Marie Pošarové	
Řeč poslance Karla Haase	
Řeč poslance Aleše Juchelky	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	
Řeč poslance Jana Síly	
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	
Řeč poslance Josefa Bernarda	
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	121

Usnesení schváleno (č. 105).

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Jana Bartoška

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny 18. února 2022 Přítomno: 187 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, než zahájíme 11. schůzi Poslanecké sněmovny, připomínám, že ve 12.45 bude zahájena přerušená 9. schůze Poslanecké sněmovny. Nyní tedy zahajuji 11. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás tu vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Organizační výbor Poslanecké sněmovny stanovil návrh pořadu 11. schůze ve středu 16. února 2022. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou téhož dne.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Ondřeje Koláře a poslance Petra Vránu. Má prosím někdo jiný návrh? Nikdo se s návrhem nehlásí. Já zagonguji a přivolám kolegy do sálu.

Nyní budeme hlasovat o tom, abychom určili poslance Ondřeje Koláře a poslance Petra Vránu za ověřovatele této schůze.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno bylo 162 poslankyň a poslanců, pro 160, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 11. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Ondřeje Koláře a poslance Petra Vránu.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci: paní poslankyně Andrea Babišová, pan poslanec Pavel Bělobrádek, Jaroslav Faltýnek, paní poslankyně Romana Fischerová, pan poslanec Jaroslav Foldyna, paní poslankyně Lenka Knechtová, pan poslanec Jiří Kobza, paní poslankyně Klára Kocmanová, a to od 9.00 do 13.00 z rodinných důvodů. Ještě jednou sdělím důvody, pro které se paní poslankyně Babišová, pan poslanec Bělobrádek, pan poslanec Faltýnek, Foldyna, paní poslankyně Knechtová a pan poslanec Jiří Kobza omlouvají, a to ze zdravotních důvodů. Dále paní poslankyně Fischerová se omlouvá od 9.00 do 12.00 z pracovních důvodů, Klára Kocmanová od 9.00 do 13.00 z rodinných důvodů, od 14.00 do 24.00 z rodinných důvodů, pan poslanec Michal Kučera ze zdravotních důvodů, pan poslanec Metnar ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Zdenka Němečková Crkvenjaš bez udání důvodu a pan poslanec Milan Wenzl ze zdravotních důvodů.

Z členů vlády se omlouvají tito ministři: pan ministr Mikuláš Bek od 10.00 do 24.00 z pracovních důvodů, pan ministr Jan Lipavský ze zdravotních důvodů, pan ministr Michal Šalomoun z rodinných důvodů.

Dále se omlouvá také pan poslanec David Kasal z důvodu nemoci, paní poslankyně Jana Pastuchová mezi 10.45 a 12.00 z rodinných důvodů, pan poslanec Špičák od 10.45 do 12.00 z rodinných důvodů. Dále konstatuji, že pan poslanec Kobza svoji omluvu stahuje. Dívám se, zda se paní poslankyně Pastuchová omlouvá. Ne, paní poslankyně Pastuchová stahuje svoji omluvu.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 11. schůze, jehož návrh je uveden v pozvánce. Táži se, zda má někdo návrh na změnu nebo doplnění návrhu pořadu? Není tomu tak. Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 11. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Já zagonguji a přivolám kolegy z předsálí.

Nyní tedy budeme hlasovat o návrhu pořadu 11. schůze.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, ať zvedne ruku a stiskne tlačítko. Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 173 poslankyň a poslanců, pro 172, proti nikdo. Návrh pořadu schůze byl schválen, návrh byl přijat.

Nyní se budeme věnovat pořadu schůze. Prvním bodem je

1.

Návrh časového harmonogramu projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně a jejích orgánech /sněmovní dokument 367/

Tento materiál vám byl doručen jako sněmovní dokument 367. Prosím zpravodaje rozpočtového výboru pana poslance Josefa Bernarda, aby se ujal slova a předložený návrh uvedl. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Josef Bernard: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dobrý den, dámy a pánové, kolegyně, kolegové. Návrh časového harmonogramu projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně a jejích orgánech projednal rozpočtový výbor na své 7. schůzi. Ta se konala ve středu 16. února t. r. a usnesením číslo 45 doporučuje návrh harmonogramu projednávání podle přílohy číslo 1. Toto usnesení, jak bylo řečeno, spolu s přílohou bylo uloženo do systému jako sněmovní dokument číslo 367 a bylo vám rovněž zasláno elektronicky. Proto se, pokud dovolíte, odvolávám na tuto přílohu číslo 1 usnesení rozpočtového výboru a nebudu ji zde celou číst.

Nyní vás seznámím s návrhem usnesení, které zní: Po úvodním slově předsedy výboru poslance Josefa Bernarda a po rozpravě rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby schválila časový harmonogram projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně Parlamentu a jejích orgánech podle přílohy 1 tohoto usnesení.

Dovolím si znovu zopakovat, že celý materiál máte k dispozici. Pokud nejsou námitky, nebudu jej zde předčítat.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, a prosím vás, abyste spolu se mnou sledoval od stolku zpravodajů všeobecnou rozpravu, kterou tímto otevírám, a táži se, zda se někdo hlásí do rozpravy? Není tomu tak. Končím všeobecnou rozpravu. Táži se, zda je zájem o závěrečné slovo? Není. A nyní, vzhledem k tomu, že nebyly předneseny žádné návrhy, přistoupíme k rozpravě podrobné, do níž zatím nemám nikoho přihlášeného, a táži se tedy, zda se někdo hlásí do podrobné rozpravy? Jenom podotýkám, že v podrobné rozpravě musí zaznít návrh usnesení. Musí zaznít znovu návrh usnesení, pokud... Poprosím vás tedy, pane zpravodaji, abyste nám přečetl návrh usnesení.

Poslanec Josef Bernard: Po úvodním slově předsedy výboru poslance Josefa Bernarda a po rozpravě rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby schválila časový harmonogram projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v Poslanecké sněmovně Parlamentu a jejích orgánech podle přílohy 1 tohoto usnesení.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji vám, pane poslanče. Tímto končím podrobnou rozpravu. Táži se, zda máte zájem o závěrečné slovo? Nemáte, děkuji.

Nyní tedy budeme hlasovat o návrhu usnesení tak, jak zde zazněl, a je to dle sněmovního dokumentu 367. Hlasujeme o tom, že schvalujeme časový harmonogram projednávání vládního návrhu zákona o státním rozpočtu.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3. Přihlášeno 178 poslankyň a poslanců, pro 160, proti nikdo. Návrh byl přijat a konstatuji, že jsme schválili časový harmonogram a návrh usnesení. Končím projednávání tohoto bodu.

A nyní přistoupíme k bodu číslo

2. Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 /sněmovní tisk 144/ - prvé čtení

Z pověření vlády návrh uvede ministr financí Zbyněk Stanjura. Prosím, pane ministře, abyste se ujal slova. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Hezké dopoledne, vážená paní místopředsedkyně, vážení kolegové, vážené dámy, vážení pánové. Dovolte mi, abych vás jménem vlády seznámil s návrhem státního rozpočtu na rok 2022. Kdybych ho měl charakterizovat jednou větou, tak ta věta by zněla: zodpovědné protiinflační vládnutí bez zvyšování daní.

Nejprve mi dovolte pár obecných poznámek, o čem je vlastně první čtení státního rozpočtu. Dnes se společně zaměříme na ty základní parametry tak jako v minulých letech. To znamená, úkolem Poslanecké sněmovny je buď schválit, nebo odmítnout základní parametry rozpočtu, to znamená celkové příjmy, celkové výdaje a bohužel deficit státního rozpočtu. Když se podíváme na ta čísla, tak musím konstatovat, že navržený schodek rozpočtu je takřka o 100 miliard nižší než ten, který navrhla minulá vláda a který máme v systému jako sněmovní tisk 32, pokud mě paměť neklame. Navržený schodek státního rozpočtu je o 140 miliard nižší, než byl výsledek hospodaření v roce 2021, a je o 220 miliard nižší, než byl navržený schodek schválený Poslaneckou sněmovnou pro rok 2021. Jenom připomínám, pro ten schodek 500 miliard hlasovaly poslanecké kluby komunistů, socialistů a hnutí ANO. My jsme slíbili, že navržený schodek rozpočtu bude nižší než 300 miliard korun.

Když se podíváte do těch čísel, rychlou analýzou zjistíte, že pokud by nebyly dodatečné – já jim říkám inflační – příjmy a pokud by nebyly dodatečné výdaje v té samé logice, tak bychom skutečně náš slib splnili a navržený schodek by byl pod 300 miliard korun. Zároveň díky těm dodatečným příjmům zvládneme i dodatečné výdaje. Dodatečné příjmy tvoří 62 miliard korun, toto číslo vychází z lednové makroekonomické predikce, a zapojili jsme 42 miliard dodatečných výdajů, z nichž polovina jde na mimořádnou valorizaci důchodů. To přesné číslo známe od pondělka, od úterka. My jsme na to alokovali 21 miliard korun. V pondělí Český statistický úřad oznámil a publikoval výši lednové inflace, která je bohužel takřka 10 %, 9,9 %. Na základě toho Ministerstvo práce a sociálních věcí bezprostředně zpracovalo návrh nařízení vlády o mimořádné valorizaci důchodů. A přestože vláda má na to 50 dnů, tak ve středu, dva dny poté, co toto číslo bylo publikováno, vláda schválila toto nařízení z dílny Ministerstva práce a sociálních věcí. Mohu oznámit, že průměrný důchod – podotýkám slovo průměrný, to znamená, ne pro každého našeho penzistu – se zvýší od 1. června 2022 o 1 017 korun.

Teď mi dovolte oficiálně na mikrofon říct ta čísla, která všichni znáte, která jsou uvedena v tom sněmovním tisku. To znamená, vláda navrhuje, aby celkové příjmy byly 1 613,2 miliardy proti původnímu návrhu 1 551 – to je těch plus 62, celkové výdaje 1 893,2 miliardy proti 1 927,6 z toho minulého návrhu a deficit jednoduchou matematickou operací, když od příjmů odečteme výdaje, je 280 miliard proti tomu původnímu návrhu, který byl 376,6 miliardy. Jak už jsem řekl, návrh rozpočtu obsahuje úspory ve výši 77 miliard, a protože výdaje státu se člení na dvě základní kategorie, běžné a kapitálové výdaje, takže v běžných výdajích jsou úspory 62 miliard, v kapitálových výdajích 15 miliard.

Možná nejprve okomentuji ty kapitálové výdaje, protože na první poslech bez hlubšího rozboru to číslo nezní pozitivně. Nicméně chci říct, že jediným vodítkem, kterým všichni členové vlády posuzovali investice ve svém resortu, bylo to, zda jsme schopni tuto investici realizovat v letošním roce, nebo minimálně podepsat kontrakt v letošním roce. A našli jsme investice za zhruba 15 miliard korun, které nejsou připraveny tak, abychom je mohli s klidným svědomím zařadit do státního rozpočtu. Hlavní důvod je, že jsme v deficitu. Pokud bychom tam – a mohli jsme to udělat – tyto investice zahrnuli, půjčovali bychom si na něco, o čem dopředu víme, že letos nespotřebujeme. (V sále je rušno.) Myslím, že nikdo z nás, nikdo z občanů by si nevzal půjčku na něco, o čem ví, že v letošním roce si prostě nekoupí nebo že to nebude investovat. I tak zůstaly investice, navržené investice, ve výši 213 miliard korun. A jenom připomenutí, z výsledků hospodaření státního rozpočtu k 31. 12. 2021 loni byly navržené investice přibližně ve výši 189 miliard, takže těch 230 (?) miliard... (Řečník se obrací na předsedající.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, projednáváme nejdůležitější zákon tohoto roku. Prosím vás, abyste věnovali pozornost panu ministrovi, a to i z toho důvodu, aby měl prostor a měl možnost se soustředit na svůj výkon. Prosím vás tedy o ztišení.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji, paní místopředsedkyně. Děkuji vám všem, pokud se touto žádostí a touto prosbou budete řídit.

To znamená, těch 203 (?) miliard navržených kapitálových výdajů je o 14 miliard vyšší, než byl plán roku 2021 ve schváleném rozpočtu, a protože se loni bohužel nepodařilo vyčerpat všechny investice, ten závěrečný účet je 177 miliard, tak je o 26 miliard vyšší, než byla skutečnost roku 2021. Všechna ministerstva garantovala svým ministrům a ministryním, že to číslo je realistické a že jsou schopni těch 203 miliard efektivně a rozumně investovat v letošním roce. Uvidíme zhruba za deset a půl měsíce, zda se jim povedlo, pokud ne, tak se budeme ptát těch, kteří to tvrdili, jak je to možné, že jsme ty peníze rozpočtovali zbytečně.

Když si zjistíme celkové výdaje loňského rozpočtu a celkové kapitálové výdaje, tak dojdeme k číslu, že to bylo zhruba 9,3 % všech výdajů státního rozpočtu, těch 203 miliard je přibližně 10,7 % všech výdajů. My jsme opět slibovali, že se pokusíme v každém roce mít minimálně 10 % výdajů investičních. Tento návrh rozpočtu tento náš závazek a tento náš slib obsahuje. Myslím si, že pokud bude zájem dnes anebo při druhém čtení, tak jednotlivé členky a členové vlády jsou schopni podrobně vysvětlit, které ty investice identifikovali ve svém rozpočtu, že nejsou připraveny tak, aby se mohly v letošním roce uskutečnit.

Teď se chvíli budu věnovat těm úsporám v oblasti běžných výdajů, to je ta druhá kategorie výdajů státního rozpočtu, ta, která je mnohem vyšší. Pokud si odečteme 1 893 minus 203, tak dojdeme k číslu, obrovskému číslu 1 690 miliard. Jinými slovy běžné výdaje – běžné výdaje – jsou vyšší než všechny příjmy státního rozpočtu, a to o 77 miliard korun. My jsme nebyli schopni z časových a legislativních důvodů tento neblahý trend více zastavit a otočit. Je nám jasné, že to se nemůže opakovat dlouhodobě, protože bychom veškeré investice plus další běžné výdaje měli na dluh a to si myslím, že udržitelné prostě není. A těch 1 690 miliard už je

poníženo o těch 62 miliard úspor, které jsme našli. To znamená, v okamžiku, kdy bychom ty úspory nehledali, by ten poměr, ten přesah běžných výdajů nad veškerými příjmy státu byl takřka 270 miliard korun.

Kde jsme našli ty úspory. Užší provozní výdaje, zaužívaný pojem v metodice státního rozpočtu. Kdybych to měl jednoduše vysvětlit, to jsou klasické provozní výdaje, nájmy, energie, koupené služby, všechno, co znáte ze svých domácností nebo ze svých firem. Tam jsme našli napříč resorty 13 miliard korun. Říkali jsme, že budeme snižovat zejména neinvestiční české dotační programy pro podnikatele. V tomto směru jsme udělali letos první krok. Nejvýznamnější položka v této oblasti je snížená dotace na obnovitelné zdroje energie o 8 miliard korun.

Dále jsme přistoupili k redukci proti tomu návrhu, který poslala vláda do Poslanecké sněmovny, celkových výdajů na platy státních zaměstnanců, ty se snížily zhruba o 9 miliard korun proti návrhu ze sněmovního tisku 32. Co je důležité ovšem říci v této oblasti, když porovnáte celkové výdaje na platy proti roku 2021, jsou vyšší o 7 miliard v rozpočtu, a protože pro mě z nepochopitelných důvodů, ale berme to jako fakt, v této položce zůstaly řádově jednotky miliard z loňského roku, tak ty mzdy v objemu porostou pravděpodobně o 9 až 10 miliard proti roku 2021. Jenom podotýkám, že to nařízení vlády Andreje Babiše, které jsme revokovali dvanáct dnů po uvedení do funkcí, tato vláda připravila a schválila po prohraných volbách. Ne dopředu, tomu bych rozuměl. Připomínám slova bývalé ministryně z loňského března, kdy říkala: nikomu nic, ani policistům, ani hasičům, ani vojákům. A tento názor minulá vláda změnila po prohraných volbách. My jsme k tomu přistupovali zodpovědně a věřte nám, že nemáme žádnou radost, že jsme nemohli přidat v tarifech všem státním zaměstnancům. Nemáme z toho radost, ale více než to, co vláda schválila, si prostě dovolit nemůžeme, protože i toto zvýšení jde na dluh. Jak jsem říkal, vlastně stovky miliard běžných výdajů jsou nad všechny příjmy státního rozpočtu. Radost z toho nemáme.

Cesta z toho ven je v zásadě jako heslo jednoduchá, v realizaci mnohem složitější. Musíme přistoupit k legislativním změnám, musíme zeštíhlit stát, musíme rušit agendy, formuláře. Není možné, abychom měli tak velkou byrokracii. Pak budeme moci přistoupit k redukci počtu tabulkových míst, a tudíž budeme mít méně státních zaměstnanců, přesto mohou mít vyšší platy. A i mezi státními zaměstnanci platí to, co platí všude. Máte skvělé státní zaměstnance, ti mají mít skvělé platy, pak máme průměrné zaměstnance, ti by měli mít průměrné platy, a pak máme ty ostatní a tam je to docela logické, jaké platy by měli mít.

Bod, který budí velkou kontroverzi, to je třeba přiznat, je rozhodnutí vlády zachovat platby za státní pojištěnce na úrovni roku 2021. Rovnou odpovím na kritiku, že se to neopírá o změnu legislativy. Odpovím ano, tato kritika je oprávněná a pravdivá, nicméně sami asi uznáte, doufám, že i z opozičních lavic, že za těch 77 dnů se nedá připravit, projednat a schválit zákon ani v Poslanecké sněmovně, ani v Senátu. Příští týden, nejpozději přespříští týden bude tento návrh předložen vládě, pak bude poslán do Poslanecké sněmovny a z rozhodnutí vlády já tento návrh zákona budu obhajovat v obou komorách Parlamentu České republiky.

K tomu ale opět musím říct dvě základní věci, dva základní vzkazy. Za prvé, to rozhodnutí nemá žádný vliv na zvýšení platů zdravotníků o 6 %. Žádný vliv. To znamená, platy budou zvýšeny o těchto 6 %. Za druhé, na společném jednání s panem ministrem zdravotnictví a vedením všech zdravotních pojišťoven jsme byli ubezpečeni, že toto rozhodnutí nemá žádný dopad na rozsah a kvalitu poskytované zdravotní péče. Současně jsme jim slíbili, že budeme společně hledat, ministr zdravotnictví a já, mechanismus automatické valorizace platby za státní pojištěnce. Až ho najdeme, předložíme návrh zákona vládě a poté i vám a kolegům v Senátu, protože si myslíme, že pokud najdeme správný valorizační vzorec, tak to přinese tu požadovanou stabilitu do systému zdravotního pojištění.

Když se podíváme na dodatečné výdaje 62 miliard, máte to popsáno docela detailně a poctivě ve sněmovním tisku, hned vysvětlím, proč tomu říkám dodatečné inflační příjmy.

Nemáme z toho žádnou radost. Ale je poctivé přiznat, že díky inflaci očekáváme zhruba o 35 miliard vyšší příjmy ze sociálního pojištění, respektive tím pádem z mezd a platů, zhruba o 18 miliard vyšší příjmy, než bylo odhadováno, z DPH. U některých dalších daní naopak počítáme s poklesem proti tomu plánu. Nicméně ta čísla nestanovila vláda. Opsali to tam, makroekonomická predikce z ledna letošního roku, kde je odhad i inflace, růstu a podobně. To kdyžtak podrobně řeknu zřejmě z časových důvodů až po vystoupení pana prezidenta. A všechny peníze z makroekonomické predikce jsme vzali a zapojili do státního rozpočtu.

Chci říct, že podle zákona si stát zřídil nezávislou instituci Národní rozpočtovou radu, jejímž hlavním úkolem je vlastně vydávat stanoviska k hospodaření státu a taky k zákonům, které mohou mít velký dopad do veřejných rozpočtů. To stanovisko, kdybych ho měl zjednodušeně interpretovat, možná to nechám na předsedu rozpočtového výboru, aby podrobněji informoval, protože jak paní předsedkyně Eva Zamrazilová, tak další člen Národní rozpočtové rady Mojmír Hampl se účastnili aktivně jednání rozpočtového výboru a konstatovali toto: po čtyřech letech dochází k potřebnému, nutnému obratu v rozpočtové politice vlády. V zásadě ten návrh přivítali s konstatováním, a je to konstatování i mnoha ekonomických expertů ve veřejném prostoru v debatách, že je to jenom začátek a že další a nelehké kroky nás teprve čekají, mimo jiné proto, abychom se dostali k tomu stavu, že nebudou běžné výdaje vyšší, nebo minimálně tak velký rozdíl mezi běžnými výdaji a celkovými příjmy státního rozpočtu. Navíc tuto prognózu posoudil výbor pro rozpočtové prognózy, tuto predikci, a ten ji označil jako realistickou. A podle informací náměstků ministra financí a lidí, kteří se dlouhodobě účastní tohoto jednání, tak říkají, že to bylo snad poprvé, co oni si pamatují, že to hodnocení, že je to realistický scénář, že bylo jednomyslné.

Předpokládám, že o výši dodatečných příjmů nebude velká politická debata. Podle mého názoru a podle názoru celé vlády to jsou objektivní data, objektivní čísla. Z dodatečných výdajů jsem už mluvil o mimořádné valorizaci. To je zhruba polovina těch 42 miliard, které jsme zapojili do návrhu státního rozpočtu. Další dodatečné výdaje, a vezmu je asi podle výše, které v původním rozpočtu nebyly. Některé z nich tam nemohly být, třeba ta mimořádná valorizace, to je potřeba si říct. O některých jsem přesvědčený, že už tam být měly.

Vzhledem k výši inflace, vzhledem ke zvyšující se základní úrokové míře jsme do návrhu zvýšili odhad výdajů na státní dluh s ohledem na obezřetnost o 5 miliard korun, ze 45 na 50 miliard korun. Ještě před šesti lety na této položce bylo 40 miliard korun. Společně, mám pocit, že všemi hlasy v Poslanecké sněmovně bez ohledu na to, zda členky a členové poslaneckých klubů sedí v opozičních, nebo vládních lavicích, jsme schválili novelu o příspěvku na bydlení, která prošla i Senátem a kterou podepsal pan prezident. Tam jsme odhalili dodatečné výdaje ve výši 3 miliard s tím, že vláda v tomto návrhu zákona i díky všem členům Poslanecké sněmovny dostala novou pravomoc, aby případně, pokud ty ceny budou nadále růst více, než se předpokládá, mohla změnit základní čísla, od kterých se odvíjí příspěvek na bydlení.

Byli jsme dlouhodobě kritizováni za to, že jsme ještě nespustili kompenzační programy podnikatelům. Tak si řekněme, že v původním návrhu státního rozpočtu byla na kompenzace podnikatelům jedna velká nula. Jedna velká nula. A ti, kteří dali nulu, nás ještě kritizují, že když jsme schválili kompenzace v rozsahu 5 miliard, že je to špatně. Tak si porovnejme nulu a 5 miliard a každý z nás si může odpovědět, co je pro ty, kterým vláda ztížila nebo zakázala podnikání v určitém časovém období, co je lepší, jestli nula, nebo 5 miliard.

Dodatečný výdaj – odvod do Evropské unie plus 2 miliardy, vycházíme i z loňské zkušenosti, kdy se v průběhu roku nařízený odvod zvýšil. Nicméně jak jsme publikovali před několika dny, Česká republika je nadále v pozici čistého příjemce. Když porovnáte povinné platby a příjem z evropských fondů, jsme v pozici čistého příjemce.

Z větších dodatečných výdajů bych ještě zmínil dofinancování soukromých a církevních škol, které podle mě už v tom návrhu rozpočtu být mělo a nebylo, 850 milionů korun. A zvýšili

jsme výdaje státu na předsednictví o 400 milionů korun s tím, že pokud se ta částka ukáže, že nebude dostatečná k tomu, abychom důstojně a se ctí zvládli evropské předsednictví, tak jsme připraveni tam ty výdaje navýšit.

To jsou, bych řekl, základní fakta, základní data k návrhu rozpočtu. Jsem určitě připraven odpovídat na konkrétní dotazy či podněty. Myslím si, že podrobnější debata nás čeká mezi prvním a druhým a pak hlavně v rámci druhého čtení, kdy předpokládám desítky pozměňovacích návrhů.

Na závěr mi dovolte, abych vás jménem celé vlády České republiky požádal o schválení základních parametrů rozpočtu. A musím říct, že se těším na debatu dnes, ve druhém i ve třetím čtení.

A poslední poznámka, která s tím sice nesouvisí úplně, ale tu souvislost každý z nás vidí. Jsme zhruba 50. den v rozpočtovém provizoriu. Rozumím tomu, že žádný ministr financí kterékoli vlády si nepřeje, abychom byli v rozpočtovém provizoriu. A naše vláda je vlastně první, která po změně zákona o rozpočtových pravidlech pracuje v rozpočtovém provizoriu. Zodpovědně mohu prohlásit, všechny resorty dostaly tolik peněz, kolik chtěly. Neexistuje žádná překážka toho, aby stát plnil své funkce i v rámci rozpočtového kritéria. Ano, občas byl nějaký drobný problém, občas bylo nepochopení, občas to byl alibismus, neochota připravit se na novou situaci, která je úplně nová. Ale i tyto drobné zádrhely jsme úspěšně vyřešili. A pokud se nám podaří dodržet ten harmonogram, který jsme před chvílí schválili, tak je předpoklad, že bychom mohli mít závěrečné hlasování o návrhu státního rozpočtu kolem 10. března. Návrh zákona je napsán tak, že vstupuje v účinnost v okamžiku publikování ve Sbírce zákonů. Takže máme předpoklad, že rozpočtové provizorium by mohlo skončit nejpozději v polovině března a pak bychom už mohli hospodařit podle schváleného rozpočtu.

Děkuji za pozornost. A ještě jednou, těším se na debatu o státním rozpočtu na rok 2022. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře, a poprosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. A nyní se s přednostním právem přihlásil pan premiér Petr Fiala. Prosím, pane premiére, máte slovo.

Předseda vlády ČR Petr Fiala: Děkuji, vážená paní předsedající. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, předkladatelem zákona o státním rozpočtu je samozřejmě ministr financí, tedy Zbyněk Stanjura, ale dovolte mi, abych zde také vystoupil krátce z pozice předsedy vlády.

Naše vláda měla určitě nejsložitější rozpočtový úkol v moderní historii. Zdědili jsme rozpočet, který skončil schodkem přes 400 miliard korun, a s připraveným, zdědili jsme tedy loňský rozpočet, který skončil s tímto schodkem, a s připraveným rozpočtem jsme se potýkali, s připraveným rozpočtem na letošní rok, s dalším schodkem téměř 400 miliard korun. Ještě nikdy nečelily veřejné finance tak masivnímu útoku na udržitelnost. Ještě nikdy jsme neprojídali vlastní budoucnost takovým tempem. Státní dluh stoupl za poslední dva roky o polovinu. O polovinu za pouhé dva roky. A každý včetně penzistů i zrovna narozených dětí měl za dva roky o 90 tisíc korun vyšší dluh. Každý z nás.

Co to znamená? No to znamená, že tady vládl populismus nejen politický, ale i populismus rozpočtový. Všechno všem bez ohledu na veřejné finance. Bez ohledu na budoucnost. My jsme v polovině loňského roku, v polovině loňského prosince, promiňte, v polovině loňského prosince začali naplňovat vůli občanů. Vůli po odpovědné politice. A přestože nám mnozí říkali: to je nemožné, tak jsme během sedmi týdnů připravili úspory ve výši 77 miliard korun. Za sedm týdnů 77 miliard korun! Rozpočet jsme připravovali bez zbytečných odkladů, pracovali jsme na něm intenzivně a rychle. A já nemám ve zvyku,

a nemám to ani rád, když si tady děkují členové vlády, ale na tomto místě v této mimořádné situaci musím poděkovat ministru financí Zbyňku Stanjurovi a všem členům vlády, kteří pracovali jako tým, že tento mimořádný úkol v tak krátkém čase s takovýmto výsledkem zvládli.

To všechno jsme dělali uprostřed české vlny pandemie koronaviru, v průběhu energetické krize, v období eskalace rusko-ukrajinských vztahů a připravili jsme státní rozpočet na letošní rok se schodkem o 100 miliard korun nižším, než pro občany nachystala předcházející vláda.

Úspory, které tu jsou, jsou přitom sociálně citlivé, to chci znovu zdůraznit. Nespořili jsme na lidech, nespořili jsme ale ani na investicích. Všechny realizovatelné stavby dálnic, silnic a železnic budou mít zajištěné financování. Investice budou přes 200 miliard korun, tedy budou tvořit více než 10 % tohoto rozpočtu. A to jsou, když si to srovnáte s minulými roky, to jsou skutečně nevídaná čísla. Navíc jsme do rozpočtu přidali dalších 21 miliard korun, 21 miliard korun na penze pro naše seniory. Od června tak vláda zvýší penze v průměru každému seniorovi o tisíc korun měsíčně. Tedy znamená to, že za celý rok vzrostou penze seniorům nejrychleji v historii samostatné České republiky. Zároveň, a to je taky potřeba říct, jsme přidali 3 miliardy korun na kompenzace podnikatelům, kteří byli poškozeni vlivem covidových restrikcí, a také 3 miliardy korun na bydlení. To abychom pomohli domácnostem s nižšími příjmy vypořádat se s energetickou krizí.

A už to tady zmínil pan ministr financí: kolik měla v rozpočtu na tyto záležitosti minulá vláda? Na mimořádné navýšení důchodů – nula korun českých. Na kompenzace podnikatelům – nula korun českých. Na řešení energetické krize – také nula korun českých. Velký rozdíl v tom, co jsme tu měli, a s čím přichází naše vláda. I přes nutné úspory jsme našli prostředky na zvýšení platů těch, kterým patří naše poděkování za jejich nasazení v boji s covidem, tedy zdravotníkům, policistům, hasičům, vojákům, ale také učitelům, kteří pracují na budoucnosti rozvíjením schopnosti našich dětí.

Kde jsme tedy šetřili? Šetřili jsme na státu, na úřadech, na provozu, na zbytečných výdajích. Stát musí být štíhlý a bude štíhlý a my jsme s tím začali od prvního dne, kdy jsme začali připravovat tento úsporný rozpočet. Někteří pořád nerozumějí, proč to děláme, proč spoříme. Proč nám na tom tolik záleží? Ten jeden důvod jsem už zmínil: musíme zastavit projídání budoucnosti. Dnešní dluh není nic jiného než zítřejší daň. A my tady chceme pro naše děti, pro naše vnuky nechat zdravou zemi se zdravými veřejnými financemi. Ne dluhy a vysoké daně. A to je důvod, proč je zapotřebí ozdravit veřejné finance, a to je taky rozdíl mezi odpovědností a populismem.

Ale je zde ještě druhý důvod a ten je možná aktuálnější. A to je drahota. Inflace, drahota. Už loni jsme před tím předcházející vládu varovali, ale vláda Andreje Babiše neudělala vůbec nic. A tak v lednu ceny lidem stouply prakticky o 10 %. Za loňský rok jsme byli mezi třetinou zemí Evropské unie, kde rostly nejrychleji ceny. Vůbec nejrychleji ceny rostly v části Evropské unie, do které bohužel patřila Česká republika. Takto nelze dál. S drahotou je potřeba bojovat, je s ní potřeba něco dělat. Nelze tady sedět se založenýma rukama a spoléhat na to, že něco udělá Česká národní banka, na kterou se pak ještě nadává. Tohle není cesta. My jsme se rozhodli sestavit protiinflační rozpočet a to je rozdíl mezi odpovědnou politikou a populismem. Ano, polovinu z růstu cen, a to já netajím, připravily, a nikdy jsme to nepopírali, způsobily faktory mimo území naší země. Ale zhruba polovinu jsme si vytvořili tady tím, jakým způsobem hospodařila předcházející vláda. A proto my tady přicházíme s tímto úsporným rozpočtem. Můžeme jej nazvat protiinflační rozpočet. Protože musíme zastavit inflační spirálu. Teď a tady. Teď a tady, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, musíme zastavit inflační spirálu. A vy máte šanci nám pomoci a svými hlasy zastavit drahotu.

Někteří nám říkají: Měli byste to dělat jinak, měli byste zvýšit daně a způsobili jste to i tím, že jste v loňském roce daně snížili, pomohli jste tomu z opozice. Ale dámy a pánové, toto není problém rozpočtu. Příjmy rozpočtu v letošním roce budou vyšší o 228 miliard korun. O 228 miliard korun. Problém tedy není rozhodně na stránce příjmů, na příjmové stránce

rozpočtu, ale problém je ve výdajích. A právě na výdaje jsme se soustředili. A nezvyšovat daně, to je naprosto správné a je to důležité. Největší podíl na daních platí samozřejmě střední třída. Je to tak prakticky všude ve světě. Ale zároveň je samozřejmě také nutné říct, že střední třída nejvíc využívá těch veřejných služeb, takže nějaká spravedlnost v tom je. Nesmí se to ale přehnat. Nesmí se střední třída zatížit příliš. A Česká republika měla donedávna jedno z nejvyšších zdanění práce v celé Evropské unii. Je dobře, že jsme daně snížili, a je důležité a správné, že daně ani v této situaci nezvyšujeme, protože potřebujeme lidem nechat peníze na výdaje, které musejí zaplatit. Na hypotéky, na výdaje na děti a samozřejmě taky na výdaje na dražší energie. Protože díky tomu, že mají nižší daně, tak jsou schopni si s tím lépe poradit. A kdyby tomu tak nebylo a zvýšili bychom daně, tak bychom měli další desetitisíce domácností, které by si nedokázaly poradit s energetickou chudobou.

A když mluvím o energetické chudobě, tak musím také připomenout, že těm, kteří si už pomoci nemohou, jsme pomohli my například tím, že jsme jim zvýšili příspěvek na bydlení, a toto je v praxi to, co se nazývá solidarita zodpovědných nebo také adresná pomoc. Ne populismus, ne všem všechno, i těm, co to nepotřebují, ale pomoc těm, kteří to potřebují, a ostatním nechat peníze v peněženkách.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, tato vláda zde poprvé předkládá rozpočet, není to úplně náš rozpočet, je to přepracovaný rozpočet, ale předkládáme ho my. Je to rozpočet zpracovaný v rekordním čase s rekordním poklesem schodku. Byl na něm odveden obrovský kus práce, nutné práce, kterou musíme udělat nikoliv pro současnost, ale hlavně, nebo také, pro současnost, ale samozřejmě hlavně pro budoucnost. Pokud by totiž pokračoval současný trend zadlužování a jeho dynamika, stali bychom se brzy ekonomicky nestabilní zemí, která by byla svým chováním rizikem pro všechny občany, kteří v té zemi žijí, pracují, odvádějí daně, dostávají důchod nebo tu chtějí investovat, a to jsme nemohli připustit. Podle Národní rozpočtové rady české veřejné finance byly v posledních dvou letech na neudržitelné dráze a očekávané tempo nárůstu veřejného dluhu se začalo odchylovat nejen od zemí, s nimiž jsme se v minulosti srovnávali, ale často i od zemí, s nimiž jsme se nikdy srovnávat nechtěli. Tolik vyjádření Nejvyšší rozpočtové rady. I to je důvod, proč naše vláda musela jednat a proč předkládá tento rozpočet.

Já vás tedy znovu, a připojuji se k výzvě pana ministra financí, jménem vlády žádám o podporu tohoto protiinflačního rozpočtu, protože je to správný krok. Správný krok, jak zastavit zadlužování a jak zastavit drahotu. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců koalice.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane premiére. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, nyní bych si dovolila přerušit naše jednání, a to cca na sedm minut, ano, paní předsedkyně doporučuje pět minut, tedy přerušili bychom naše jednání na pět minut vzhledem k tomu, že je očekáván příchod prezidenta republiky. Jenom podotýkám, že příchod pana prezidenta do sálu se očekává v 10 hodin. Poté budeme pokračovat v projednávání tohoto bodu. Čili máme nyní pauzu cirka pět minut. Také bych vás chtěla poprosit vzhledem k příchodu pana prezidenta v 10 hodin, abyste byli včas na svých místech. Děkuji.

(Jednání přerušeno od 9.53 do 9.58 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, prosím vás, abyste už zaujali svá místa, abychom se ztišili, protože vám oznamuji, že za několik okamžiků navštíví Poslaneckou sněmovnu, navštíví náš jednací sál prezident republiky Miloš Zeman.

(Zaznívají fanfáry z opery Libuše. Shromáždění povstává, aby přivítalo prezidenta republiky Miloše Zemana.)

Vážení přítomní, dovolte, abych mezi námi uvítala prezidenta republiky pana Miloše Zemana a předala mu slovo.

Prezident České republiky Miloš Zeman: Vážená paní předsedkyně Poslanecké sněmovny, děkuji za vaše svolení sundat si respirátor. Vážené kolegyně poslankyně a vážení kolegové poslanci, vážený pane premiére a vážený pane ministře financí, který budete mojí dnešní obětí.

Dovolte mi, abych si trochu zavzpomínal. Byla to 90. léta, konkrétně právě rok 1990, když jsem se stal, či byl zvolen, předsedou rozpočtového výboru Federálního shromáždění, a to byl první případ, kdy jsem se setkal s problematikou státního rozpočtu. Poté jsem se s touto problematikou setkával jako předseda opoziční strany, jako předseda Poslanecké sněmovny, jako předseda vlády a nyní již podeváté jako prezident. A když tak přemýšlím o těch 32 letech, tak si uvědomuji, že u mě končí čas exaltovaných diskusí a nastupuje jakási smířlivost spojená se stářím, úsměv nad problémy, které jsem dříve pokládal za klíčové, a naopak snaha dobrat se jakousi komparací různých pohledů, něčeho, co se alespoň trochu bude blížit pravdě. Dovolte mi tedy tento historický úvod a nyní bych rád přešel k meritu věci.

Státní rozpočet, jak všichni dobře víme, není záležitost účetních, je záležitost ekonomů. A každý z ekonomů by měl přiznat barvu a říci, k jaké ekonomické škole se hlásí. Bylo by jednoduché, kdyby existovala jedna jediná ekonomická škola, ale není tomu tak. Já se tedy hlásím k Johnu Maynardu Keynesovi, který o státním rozpočtu napsal, že má plnit takzvanou proticyklickou funkci, to znamená, že v okamžiku ekonomické deprese má nastoupit fiskální expanze, tedy i deficitní státní rozpočet, ale naopak v okamžiku ekonomické konjunktury má být rozpočet restriktivní, a to v takovém smyslu, aby byl nejenom vyrovnaný, ale aby byl přebytkový, tedy aby se splácely minulé dluhy. Promiňte, že tato známá fakta vůbec uvádím, ale činím tak proto, že i ti, kdo se hlásí ke Keynesovi, si zpravidla pamatují jenom první část jeho věty, to znamená ono deficitní financování, a zapomínají na část druhou.

My jsme tady proto, abychom společným úsilím přispěli k růstu ekonomické výkonnosti, a tedy i k růstu životní úrovně našich občanů. Státní rozpočet je z tohoto hlediska pouze nástroj, není to samoúčel, není to věc sama o sobě. A právě proto je dobré se ptát, jak předložený, ale i minulý návrh státního rozpočtu této funkci ekonomického nástroje odpovídá.

Většina prognóz naší ekonomiky tvrdí, že po překonání – if any – covidové pandemie dojde k mírnému, asi 3% růstu, což lze s jistou dávkou optimismu považovat za výraz ekonomické konjunktury. Znamená to tedy, že rozpočet má být v této fázi zaměřen na splácení minulých dluhů, které zde nepochybně byly. A já tyto dluhy vůbec nekritizuji. Fiskální expanze je legitimním nástrojem rozpočtové politiky v době, kdy hrubý domácí produkt klesal asi o 4 % právě v důsledku zmíněné pandemie. Ale nyní nastal čas dluhy splácet a tento čas dopadl na přítomnou vládu. A uvidíme, jak se s tím tato vláda vyrovná. Chtěl bych se pokusit vládě i poslancům pomoci s hledáním nástrojů, jak v této chvíli dluhy splácet. A pokud moje jako vždy geniální návrhy odmítnete, řeknu si s Jackem Nicholsonem, alespoň jsem to zkusil.

Chtěl bych vás upozornit, že každá liška chválí svůj ocas a každý autor návrhu rozpočtu mu dává labely, které často nejsou pravdivé. Návrh rozpočtu, který nyní začínáme projednávat, je označován za protiinflační. Chtěl bych vám sdělit, že ho pokládám za proinflační. Návrh rozpočtu, který vám je předložen, je pokládán za prorůstový. Chtěl bych vám sdělit, že prorůstový není. A to je ona přátelská kritika, kterou ovšem musím zdůvodnit.

Začnu tím, co je těžší. Začnu hledáním příjmových zdrojů, protože to je conditio sine qua non, máme-li dosáhnout vyrovnaného, nebo dokonce přebytkového rozpočtu. Říkal jsem ještě jako premiér, že škrtat výdaje dokáže cvičený foxteriér, ale najít zdroje příjmů vyžaduje jistou ekonomickou inteligenci. Co vám tedy chci jako zdroje příjmů doporučit?

Začnu tím největším, a přiznávám, také nejvíce pochybným. Téměř každý politická strana měla ve svém programu rušení daňových výjimek s různou měrou akcentu, nicméně neznám stranu, která by se tomuto tématu nevěnovala. Když se ovšem podíváte na realitu tohoto návrhu státního rozpočtu, tak on v podstatě žádné daňové výjimky neruší a já to pokládám za velkou chybu. Mimochodem, zde přítomná paní ministryně financí veřejně prohlásila, že zrušila daňové výjimky za 13 miliard korun. Já jí za to děkuji a upozorňuji, že celkový rozsah daňových výjimek je 380 miliard korun. Opakuji ještě jednou: 380 miliard korun. Kdyby této Sněmovně a této vládě nechyběla politická odvaha, máte zde obratem ruky přebytkový rozpočet a splácíte dluhy.

V čem je problém? Za každou daňovou výjimkou stojí lobbistická, někdy až mafiánská skupina, která si jednou, někdy kdysi dávno, tuto výjimku vyvzdorovala, a jestli znáte teorii o zděděných zájmech, vested interests, tak brání své zděděné zájmy a nepovolí a nepovolí.

Takovým případem, a teď vládu částečně pochválím, byly dotace na obnovitelné zdroje, které odstartovaly takzvaný solární tunel. Chválím vládu za to, že zde výdaje snižuje o 8 miliard, a kritizuji vládu za to, že je nesnižuje o celých 27 miliard, což byl původní návrh rozpočtu pro Ministerstvo průmyslu a obchodu. Plně uznávám argument, že k něčemu takovému je nutná změna zákona, protože kdysi dávno ona mafiánská skupina solárních baronů prosadila – v dobré víře poslanců – tyto zákony o podpoře solární energie. Tím učinila ze solární energie, která byla tenkrát v plenkách, jeden z nejvýnosnějších byznysů v naší historii, a dokud tento zákon nenajdeme odvahu změnit, pak budeme ne tedy 27, ale 19 miliard korun každý rok naprosto zbytečně vydávat.

Když jsem mluvil s panem ministrem Stanjurou, mluvili jsme o nutnosti sundat daňové výjimky. Ale vážený pane ministře, já to zatím v návrhu rozpočtu moc nevidím, a to mě informoval pan premiér Fiala, že zrušení daňových výjimek připravujete. Čili chápu, že to vyžaduje politickou odvahu. My jsme se například bavili, že nikdy nepřijde ke zrušení sleva na poplatníka, že? Protože to je sice příjem do státního rozpočtu ve výši přesahující desítky miliard korun (Z pléna: Padesát.), přesně tak, ale na druhé straně každá vláda má své voliče a vox populi, vox dei, takže sleva na poplatníka nejen že nebude bohužel zrušena, ale vy jste ji dokonce ještě zvýšili.

Nu ale chtěl bych upozornit, že daňových výjimek je – víte kolik? 172. Opakuji ještě jednou: sto sedmdesát dva. Kdybych chtěl následovat Tomia Okamuru, tak bych zde v průběhu šestihodinového projevu (smích v plénu) přednesl komentář k 172 výjimkám, ale protože vás nechci trápit, uvedu pouze jednoduchý příklad takové úplně malé daňové výjimky, to je sleva na nevýdělečného člena domácnosti ve výši 7 miliard korun. Ale 7 miliard korun není zase tak úplně málo, a když se miliarda k miliardě vine, tak se dílo podaří a opět splatíme dluhy, o kterých celou dobu mluvím. Takže moje kritika, zdůrazňuji ještě jednou, přátelská kritika, je založena na tom, že se bojíte zrušit daňové výjimky, protože se bojíte svých voličů.

Nu a něco podobného je další případ a to je daň z příjmů fyzických osob. V poslední zprávě Mezinárodního měnového fondu je kritika snížení této daně ve výši 90 miliard korun. Opakuji, 90 miliard korun. A víte, kolegyně a kolegové, co je na tom bizarní? Toto snížení daně rukou společnou a nerozdílnou prosadily dvě jinak válčící strany, to je hnutí ANO a Občanská demokratická strana. Obě dvě tyto strany připravily státní rozpočet o 90 miliard korun příjmů. Na druhé straně, a to je na tom to bizarní, se chtěly zalíbit svým voličům, ale protože to navrhly obě, tak žádná z nich si nemohla připsat jako faktor volebního úspěchu toto snížení. Čili je to čistá ztráta a nulový zisk. (Smích.)

Navrhuji vám tedy, abychom se k tomu vrátili. Já jsem tehdy prosadil, a Alena Schillerová to může potvrdit, protože u toho byla a Andrej Babiš taky, že tento zákon bude platit pouze dva roky. A je to tak obsaženo v důvodové zprávě. Jestliže i Mezinárodní měnový fond kritizuje toto snížení, prosím, aby ti, kteří jsou nakloněni spíše se s úctou sklonit před zahraniční kritikou a ignorují kritiku domácí, vzali toto v úvahu.

A moje domácí kritika je velmi jednoduchá. Obě dvě zmíněné politické strany tehdy prohlašovaly, že občanům, tedy zaměstnancům zůstane více peněz v peněženkách. Nuže dobrá. Dovedeno ad absurdum, kdybychom zrušili všechny daně, tak občanům zůstane v peněženkách ještě víc. S tím drobným důsledkem, že si budou muset platit zdravotní služby, že budou muset platit školné, nebo jejich děti, jinými slovy, že se to překlopí do veřejného sektoru, kde nebudou rozpočtové peníze na tyto výdaje. A to je důvod, proč tento rozpočet pokládám za proinflační a nikoli protiinflační. Zvýšení peněz v peněženkách znamená zvýšení množství peněz v oběhu. A množství peněz v oběhu, ti, kdo trochu znají ekonomickou teorii, vede k inflaci, tedy k pohybu cenové hladiny.

Mimochodem vím, že si všichni uvědomujeme, že jsme zchudli o 10 %, že o 10 % se znehodnotily naše úspory, že o 10 % se snížila reálná mzda, samozřejmě se započítáním nominálního zvýšení, a i když sdílím názor, že desetiprocentní inflace je spíše lednovým fenoménem, a to z toho důvodu, že v lednu dochází k přeceňování a přeceňování znamená v ptydepe jazyku obchodníků vždy zvýšení cen, tak přesto lze reálně očekávat inflaci ve výši 5 až 6 % v průběhu celého tohoto roku. Ano, budete mí více peněz v peněženkách, ale vír inflace vám tyto peníze z peněženek okamžitě vysaje.

Jinými slovy, zde kromě rozpočtových úspor vidím druhou chybu: nedostatek politické odvahy, zvláště když už je po volbách, vrátit se k původní daňové sazbě daně z příjmů fyzických osob, tím zvýšit rozpočtové příjmy o 90 miliard korun, a tím dosáhnout přebytkového rozpočtu.

Prosím vás pěkně, dovolte mně malou historickou odbočku. Já nejsem fanatik, který by tvrdil, že za každou cenu musíme mít přebytkový rozpočet, a zejména, nemáme se k tomu dostat skokem. Jak říkal jeden významný ekonom, skoky patří do tělocvičny, ale nikoliv do ekonomiky. Ale v každém případě zastávám názor, že v současné době jistá redukce rozpočtového deficitu je možná, a snažil jsem se uvést konkrétní příklady, v daleko vyšší míře, než je současný rozpočtový deficit navržen.

A teď ta historická reminiscence, která je míněna spíše jako odlehčení mého beztak dlouhého a nudného projevu. Nicolae Ceausescu zjistil, že rumunská ekonomika je zadlužena třemi miliardami dolarů. Přijal tedy racionální opatření a povedlo se mu srazit toto zadlužení na nulu, opakuji, na nulu, během velmi krátké historické doby. Drobným důsledkem bylo, že v Rumunsku se netopilo, nesvítilo a téměř nejedlo, z čehož pochází i známá anekdota, podle níž v šest hodin ráno se soudruh Ceausescu probouzí a celé Rumunsko se probouzí s ním. V sedm hodin ráno soudruh Ceausescu cvičí a celé Rumunsko cvičí s ním. Nu a v osm hodin ráno soudruh Ceausescu snídá a celé Rumunsko mu přeje dobrou chuť. (Smích.) Konec historické reminiscence a nyní pokračuji.

Protože se mně podařilo najít dva zdroje rozpočtových příjmů, oněch 90 miliard v podobě daně z příjmů fyzických osob, a teoreticky, uznávám, že teoreticky, protože tady by už politická odvaha přerůstala do politické sebevraždy, 380 miliard daňových výjimek, přecházím k rozpočtovým výdajům.

Vážení kolegové, protože jste neměli odvahu ke zmíněným dvěma rozpočtovým operacím, byla vláda a konkrétně ministr financí nucena provést bolestivé škrty, které jsou poněkud v rozporu s tvrzením, že to nebude bolet občany. Začnu tím prvním a to je škrtnutí původně plánovaného zvýšení výdajů na státní pojištěnce. Podívejte se, já samozřejmě souhlasím s názorem, že je třeba šetřit. Jenomže bylo tady heslo z totalitního režimu: soudruzi, musíme šetřit, ať to stojí, co to stojí. Nu a tato úprava státních pojištěnců je příkladem takzvaného tupého rozpočtového škrtu. Víte proč? Tady se říká, pojišťovny mají rezervy ve výši zhruba 50 miliard korun. (Ministr Stanjura: Padesát šest.) Padesát šest, já to vím přesně, ale říkejme kulatá čísla, lépe se to pamatuje. To, co nevíme, je, že tyto rezervy mohou být vyčerpány v průběhu měsíce a půl. To je expertní stanovisko ze zdrojů pojišťoven. Můžete mně namítnout, že pojišťovny jsou v tomto smyslu zaujaté, ale i kdyby to byly dva, nebo dokonce

tři měsíce, operovat s tím "mohu škrtnout nutný výdaj" jenom proto, že si dobrým hospodařením pojišťovny vytvořily rezervy, je bolševický přístup, protože budu trestat někoho za to, že zbohatl, a tím budeme všichni chudí. A kromě toho pojišťovny už vydaly, jak jistě víte, prohlášení, že budou nuceny omezit rozsah zdravotní péče. Doufám, že všichni jste toto prohlášení četli. Pokud k tomu dojde, pak tento návrh rozpočtu za cenu ušetření ubohých 14 miliard korun – dosáhne obecné naštvanosti všech, kdo někdy onemocní.

Další tupý rozpočtový škrt jsou investice. Ano, vy se radujete, že investice jsou pořád zhruba 10 % celkových výdajů. Podle mého názoru investice jsou investicemi do budoucnosti, a jestliže ignorujete budoucnost a preferujete přítomnost, dopadnete špatně. Ale zase, investice nemá volební právo, investice nemá žádné okamžité voliče, a proto může být ignorována těmi, kdo se dívají s nasliněným prstem na voličské nálady. Byla zde vyslovena teze, že důvod pro snížení investic – tady to bylo, pane ministře, asi 15 miliard, že? – důvod pro snížení investic je, že nejsou některé investice připraveny. Výborně. Jenomže zapomínáte na to, že existuje v každém resortu zásobník projektů, a jestliže některý projekt není připraven, může ho okamžitě a s nadšením nahradit projekt jiný. A kdyby vám to bylo málo, je zde můj oblíbený projekt za 260 miliard (pobavení v sále, potlesk poslanců ANO 2011), kanál Dunaj–Odra–Labe. A jistě všichni víte, že autorem tohoto projektu je císař Karel IV., a nejen to, že hlavními podporovateli tohoto projektu v našich moderních dějinách byli Tomáš a Jan Antonín Baťovi. Lidé, kteří měli podnikatelské myšlení a měli odvahu preferovat i velké projekty, jako byl například tento vodní koridor.

Takže rozbil jsem argumentaci oním poukazem na zásobník investičních projektů, a to jak na lokální, tedy komunální nebo regionální úrovni, tak na úrovni centrální. A domnívám se, že je hrubá chyba, jestliže například návrh státního rozpočtu obsahuje snížení původně předpokládaných výdajů na dopravní infrastrukturu v rámci rozpočtu Ministerstva dopravy. (Ministr Stanjura reakce mimo mikrofon.) To snížení tam je, pane ministře, ale záleží na tom, s čím to porovnáváte. Já to porovnávám s původním návrhem rozpočtu.

No a zase, už se blížím k závěru, návrat ke keynesiánské ekonomice. Existují dvě rozpočtové oblasti, které mají největší multiplikační efekt, to je dopravní infrastruktura a to je bytová výstavba. Náklady na dopravní infrastrukturu v rozpočtu snižujete, a pokud jde o bytovou výstavbu, tak je to sirotek, utiskovaný sirotek téměř v každém rozpočtu, včetně toho vašeho.

Blížím se k závěru. Milé kolegyně poslankyně, vážení kolegové poslanci, snažil jsem se místo toho, abych rozpočet jenom znectil, což není tak těžká práce, navrhnout naprosto konkrétní opatření na příjmové i výdajové straně. Kdybyste čirou náhodou tato opatření akceptovali, dostanete přebytkový rozpočet a vaši voliči vás zabijí. (Smích v sále.) Jsem povinen upozornit na toto nebezpečí.

Končím. A končím poznámkou adresovanou celé vládě, která sedí za mnou.

Milá vládo, ve vašem programovém prohlášení je mimo jiné úmysl najít národního ptáka. Takovou blbost jsem už dlouho nečetl. (Smích a potlesk.) Nicméně v zájmu historické pravdy bych vládu chtěl upozornit, že naším národním ptákem je již 160 let sokol.

Závěrem. Ještě jednou blahopřeji všem poslankyním a poslancům bez ohledu na jejich stranickou příslušnost k jejich zvolení, přeji jim, aby se vám práce dařila, aby z ní měli radost a aby byli úspěšní, protože v politice je úspěch něco krásného, něco, co nás naplňuje, a něco, na co potom ve stáří s láskou vzpomínáme.

Děkují vám za vaší pozornost. (Potlesk, poslanci povstávají a prezident opouští sál.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, nyní budeme pokračovat v projednávání bodu 2. Tím je vládní návrh zákona o státním rozpočtu.

S přednostním právem se přihlásil nyní pan ministr financí Zbyněk Stanjura. Předávám řízení schůze.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Já ještě chvilku počkám. Chápu, že se někteří odeberou z jednacího sálu, tak pro ty, kteří mají zájem, když pan prezident vystoupil s přátelskou kritikou, jak to nazval, tak já bych si dovolil něco, co bych mohl označit jako přátelskou polemiku s tím, co zrovna zaznělo. Já myslím, že je dobré reagovat na slova pana prezidenta bezprostředně, abychom v tom dlouhém dnu na to nezapomněli, co tady zaznělo.

Pojďme rozdělit tu mou přátelskou polemiku na dvě části, jak to říkal pan prezident, a to na oblast příjmů a na oblast výdajů. Ano, máme daňové výjimky skoro za 400 miliard korun. Pojďme si je aspoň nahrubo rozdělit do několika kategorií a já k některým sdělím pevné stanovisko vlády Petra Fialy.

První je – a znají to všichni občané, kteří jsou buď zaměstnaní, nebo podnikají jako fyzické osoby – základní sleva na poplatníka. Tu jsme schválili, její dvojnásobné zvýšení, v roce 2020, a to na roky 2021 plus 3 tisíce každému daňovému poplatníkovi a na rok 2022 další 3 tisíce. Zhruba, jak říkal pan prezident zaokrouhleně, máme 5 milionů poplatníků, kteří využívají základní slevu, která je zhruba 30 tisíc, o něco vyšší, takže to je 150 miliard; 150 miliard korun českých je základní sleva na poplatníka. A my jasně říkáme, že tuto slevu nezrušíme, nenavrhneme, ne protože se bojíme našich voličů, ale protože je to správně. Kdybychom ji fakt chtěli zrušit, tak bychom každému z těch 5 milionů lidí plošně bez ohledu na výši příjmů zvýšili daň o 30 tisíc korun a to tato vláda opravdu nechce, nenavrhne, neprosadí, protože by to byl chybný krok a naši občané, především zaměstnanci, by přišli o 150 miliard korun ročně. A těchto 5 milionů daňových poplatníků ví mnohem lépe než naše vláda, co s těmi penězi, a třikrát mnohem lépe než minulá vláda. Takže to je nejvyšší daňová výjimka v objemu. Takže z těch 400 už jsme na 250.

Druhá daňová výjimka, kterou nenavrhneme (zrušit), neprosadíme (zrušit), protože je správná, ne protože se bojíme našich voličů, je: v České republice se nedaní důchody. A je to dobře a je to správně. Když se podíváte na návrh rozpočtu, je tam na ty penze včetně toho mimořádného zvýšení zhruba 570 miliard korun, krát 0,15 šup, šup, a máte 81 miliard v rozpočtu, kdybychom to zdanili. Neuděláme to, byla by to chyba, bylo by to špatné, každý penzista by přišel o 15 % svého důchodu. Chybný krok. Takže 150 základní sleva, 80, možná přes 80, zdanění důchodů. A už máme 230 a už jsme ze 400 na 170. Já mám čísla bohužel pouze za rok 2019, kolik reálně bylo.

Další sleva, respektive sleva, kterou nenavrhneme, nezrušíme, protože jsme naopak prosadili její zvýšení, je daňové zvýhodnění na děti, ať už ve formě slevy na dani, nebo daňového bonusu. To číslo je z roku 2019, letos bude vyšší, a bylo to 40 miliard ročně. Podpora rodin, které mají děti. Takže už máme 150, 80 a 40, když to sečteme, už máme 270 miliard, které tato vláda neškrtne, neprosadí. A ne protože se bojíme svých voličů, ale protože by to byl chybný krok.

A mohl bych pokračovat. Ale jsou tady daňové výjimky, o kterých budeme určitě debatovat, a uvidíme, jak se k nim postavíme.

Osvobození výnosů z prodeje z prostředků vázaných rezerv. Tak kdybych chtěl použít okřídlenou větu bývalého premiéra Paroubka: tak kdo z vás, pánové, kdo z vás to má? Myslím, že nikdo ani neví, co to znamená. Takhle bychom mohli pokračovat.

Takže určitě se k tomu vrátíme, ale nejsou tam ani desítky miliard, jsou tam jednotky miliard a ty budeme hledat. Je to správně. Ani nad jedním milionem neohrneme nos, ani nad jedním milionem, který ušetříme, neohrnujeme nos, protože kdo z nás by nechtěl mít milion korun? Kdyby měl nějaké opatření, kterým ho získá. Tady ho můžeme získat do státního rozpočtu. Takže nebudeme ohrnovat nos ani nad těmi... ani nad těmi položkami, které

nevypadají, že by přinesly ty desítky nebo stovky miliard. Ale opakuji, tyto daňové výjimky nebudeme rušit. A není to proto, že se bojíme svých voličů. My plníme přání svých voličů. My hájíme střední třídu a nebudeme jim takhle zásadním způsobem zvyšovat daně. A chráníme seniory a nebudeme jim danit důchody. A kdybych se chtěl vrátit k fake news, které o mně tvrdí nehoráznou lež, nebudeme zavádět ani zdravotní pojišťovny pro důchodce. Je to nehorázná lež a ten, kdo to šíří, vědomě děsí naše seniory a měl by se stydět.

Pan prezident našel příjmy kromě daňových výjimek taky v dani fyzických osob ze závislé činnosti 90 miliard. Říká, že jsme to udělali rukou nerozdílnou s hnutím ANO. To je pravda. My jsme využili, opozice, okna, příležitosti, kdy jsme mohli po letech, kdy jsme to prosazovali, našli většinu. Těch 90 miliard jsme nevyhodili z okna. Stát je neinvestoval špatně, nechal je určitě lidem v jejich kapsách, v jejich peněženkách. Pan prezident říkal: no, to se neprojevilo ve volbách. No, já nevím. My jsme volby vyhráli. Hnutí ANO bylo druhé. Pokud připočtu SPD, kteří o tom hlasovali, tak jenom tyto tři volební subjekty dostaly více než dvě třetiny hlasů.

Nevšiml jsem si, nevšiml jsem si ve volebních programech těch, kteří sedí v Poslanecké sněmovně, že by kdokoliv navrhoval zvýšení daní. Žádná ze stran, která dnes sedí v Poslanecké sněmovně, nenavrhovala ve svém volebním programu zvýšení této daně. Co je výsledek voleb? Je to výsledek přání, představ toho, co lidé chtějí od státu. Takže voliči těch stran, které nás všechny poslaly do Sněmovny, nechtějí zvýšit tuto daň. My jsme jim to slíbili, my je nezvýšíme. Ne proto, že se toho bojíme, ale proto, že to považujeme za správné.

Investice. No, nemám dobrou zprávu pro pana prezidenta. Už jsem s ním o tom mluvil před devíti lety jako ministr dopravy. Dunaj–Odra–Labe nebude. A je jedno, jestli tam napíšeme 200, 300, 400, 500 miliard. Já jsem tedy nevěděl, že to je projekt z dob Karla IV., já jsem se domníval, že to je z první republiky. A je pravdou, že to rodina Baťů podporovala. Měli úctyhodné výsledky ve své podnikatelské činnosti. Ale když jsem byl ministr dopravy, tak na první interpelaci mě interpeloval sociálně-demokratický poslanec ze Zlínského kraje a ptal se mě: Pane ministře, kdy už to uděláte, to je skvělý projekt, chystá se sto let. Úředníci mi připravili takovou podrobnou odpověď, kdy byla nějaká studie, kdy byla nějaká komise, přečetli tisíce těch stran. Já jsem takhle hodil, takhle jsem se podíval, seděl tady někde v těch opozičních lavicích a říkám: Pane poslanče, vy jste si už odpověděl sám. Jestli se nějaký projekt připravuje sto let a ještě nezačal, co to říká o kvalitě tohoto projektu? Konec diskuse. Takže to prostě nebude.

Bytová výstavba. My věříme úplně jinému receptu, než že stát bude stavět. To je to nejdražší a nejméně efektivní. My věříme receptu, že připravíme podmínky pro to, aby mohl stavět soukromý sektor a případně města a obce, pokud budou mít zájem. Není to pouze změna stavebního zákona, ale také zpružnění převodu pozemků státu z majetku státu vhodných pro výstavbu, pokud konkrétní obec či konkrétní město přijde s dobrým projektem, a zapojení, vytvoření dobrých podmínek pro soukromý sektor. A máme zájemce ze soukromého sektoru, kteří plánují masivní bytovou výstavbu, pokud jim stát vytvoří podmínky. A to je správně. Ano, můžeme si říct, že jsme mohli na dopravní infrastrukturu ne 203, nebo celkové investice, ale 303, 403, 503. Jenom připomínám, že loni to bylo 177, výsledek. A na všechny ty dluhy si vlastně půjčujeme. Já jsem vysvětlil, proč to tak je. Pan prezident sice říkal, že rozbil tento argument. Podle mě ho vůbec nerozbil, naopak potvrdil naši argumentaci.

A poslední k těm daním. Vrátím se k tomu, že žádná ze stran zastoupených v této Sněmovně nechce zvýšit daně. U daňových změn je důležitá stabilita této změny. Zda to není tak, že po volbách se to hned mění. Je evidentní, že snížení daní našim zaměstnancům byl krok, který přináší tu stabilitu a bude platit. A nebude se to měnit. To potvrzuje naši argumentaci, že jsme rozhodli správně.

Tak omluvte prosím tu krátkou poznámku, ale chtěl jsem pokračovat v přátelské polemice s panem prezidentem a jasně odpovědět na to, jak se k těm jeho návrhům staví vláda Petra Fialy.

Takže potvrzuji, že se budeme věnovat daňovým výjimkám těm, které podle mě nemají smysl, těm, které nepodporují rodinu, těm, které zásadním způsobem nezvyšují daně zaměstnancům, a těm, které neohrožují příjmy našich penzistů. Investice sice nemají volební právo, ale naši voliči ho mají. Naši voliči, když mluvím za vládní většinu, vědí, jak jsou investice důležité, proto nám ten hlas dali a proto jsme tu většinu vytvořili. Děkuji. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím číslo 16 předložený návrh zákona přikázala k projednání rozpočtovému výboru. Rozpočtový výbor předložil usnesení, které bylo doručeno jako sněmovní tisk 144/1. A já prosím, aby se slova ujal zpravodaj rozpočtového výboru, poslanec Josef Bernard. Prosím, pane zpravodaji, máte slovo. Pana ministra poprosím, aby zaujal místo u stolku předkladatele. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Bernard: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dobrý den ještě jednou, dámy a pánové. Sněmovní a rozpočtový výbor projednal návrh, zabýval se jím ve středu 16. 2. 2022 na své 7 schůzi. A já bych rád zdůraznil, že jednání rozpočtového výboru se zúčastnili zejména zástupci Národní rozpočtové rady, přišla paní předsedkyně Zamrazilová, pan docent Hampl. A v té diskusi, která tady přede mnou probíhala, a v těch komentářích pana ministra, já bych rád zdůraznil některá stanoviska Národní rozpočtové rady. Určitě tuto organizaci musíme všichni považovat za organizaci vysoce erudovanou, nezávislou a nijak politicky neovlivňovanou. Dovolte, abych některá její stanoviska, která se velice kladně vyjadřují k návrhu rozpočtu, ocitoval.

Úspory ve výdajích státního rozpočtu jsou značné. Úkolem vlády je najít rovnováhu mezi rozumnou výší úspor, udržením chodu veřejných služeb a pomocí nejohroženějším sociálním skupinám. Předložený rozpočet představuje rozumný kompromis. Byla tady debata o keynesiánství. Ty debaty o tomto směru ekonomiky se vlečou od doby Adama Smithe od konce 18. století, klasika ekonomie. Spory keynesiánců a klasiků jsou zřejmé. Já si myslím, že není dobré být ani jedno ani druhé, ale vzít si z jednoho či druhého to nejlepší. Nicméně stanovisko Národní rozpočtové rady, zdali rozpočet je protiinflační, či ne, opět máme.

Cituji: "V posledních dvou letech vláda v rámci stabilizačních programů posílala do ekonomiky peníze za nevyrobené zboží, neprovedené služby a neodvedenou práci, a to vše při vysokých deficitech. Inflační potenciál takto vydávaných peněz je jednoznačný. Utažení fiskální politiky prostřednictvím úspor ve veřejných výdajích proto může pomoci inflaci tlumit." Toliko k těm předchozím řečníkům odpověď od nezávislé renomované organizace, které, myslím si, můžeme všichni věřit.

Nyní mi dovolte, abych vás seznámil s usnesením rozpočtového výboru číslo 46 k prvému čtení vládního návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, sněmovní tisk 144, které bylo přijato na 7. schůzi rozpočtového výboru.

Po úvodním slově ministra financí Zbyňka Stanjury, zpravodajské zprávě poslance Josefa Bernarda a po rozpravě rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

I. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 v prvém čtení přijala následující usnesení:

Poslanecká sněmovna

1. schvaluje základní údaje návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 podle sněmovního tisku 144 (dále zákon), kterými jsou:

- a) výše příjmů stanovená částkou 1 bil. 413 mld. 241 mil. 111 917 korun. Výše výdajů stanovená částkou 1 bil. 893 mld. 241 mil. 111 917 korun. Rozdíl mezi příjmy a výdaji (saldo) stanovený částkou -280 mld.
- b) způsob vypořádání salda těmito financujícími položkami: a) snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o 17 mld. 318 mil. 12 762 korun, b) změnou stavu státního dluhu o 262 mld. 681 mil. 980 238 korun,
- c) finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů s výjimkou hlavního města Prahy, a to příspěvky v celkové výši 1 mld. 743 mil. 662 300 korun,
- d) finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí s výjimkou hlavního města Prahy v úhrnech po jednotlivých krajích, a to příspěvky v celkové výši 10 mld. 243 mil. 159 300 korun,
- e) finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy, a to příspěvek v celkové výši 1 mld. 236 mil. 449 400 korun,
- f) zmocnění ministru financí podle § 4 zákona a zmocnění Ministerstvu financí postupovat při stanovení výše příspěvku na výkon státní správy krajům postupem uvedeným v příloze číslo 5, hlavnímu městu Praze postupem uvedeným v příloze číslo 7 a jednotlivým obcím postupem uvedeným v příloze číslo 8 zákona.
 - 2. Bere na vědomí, že návrh státního rozpočtu České republiky na rok 2022
- a) obsahuje finanční vztahy k rozpočtu Evropské unie, a to očekávané příjmy z rozpočtu Evropské unie v celkové výši 192 mld. 932 mil. 991 277 korun, a odvody do rozpočtu Evropské unie v celkové výši 60 mld. korun,
- b) stanoví rozsah pojistné kapacity Exportní garanční a pojišťovací společnosti a. s. ve výši 238 mld. korun,
- c) obsahuje v příloze číslo 9 zákona seznam dotací z vyjmenovaných kapitol státního rozpočtu, poskytovaných v roce 2022, s označením jejich příjemců a uvedením jejich výše, které nepodléhají povinnosti vyhlásit výzvu k podání žádosti o poskytnutí dotace podle rozpočtových pravidel.
- 3. Přikazuje k projednání kapitoly a okruhy vládního návrhu státního rozpočtu České republiky na rok 2022 takto:

V tomto bodě, dámy a pánové, si dovolím odkázat na znění usnesení, protože příslušné výbory jsou informovány a některé z nich už i mají přiřazené kapitoly a okruhy na programu jednání. Nebude-li tedy námitka, pokud to není potřeba, budu se odvolávat pouze na znění usnesení rozpočtového výboru, abych ho nemusel již celé opakovat. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji vám, pane zpravodaji, za přednesení zprávy, na kterou se pak samozřejmě můžete odkázat. Nyní přečtu omluvy a poté otevřu obecnou rozpravu. Dnes od 10.30 ruší svou omluvu paní poslankyně Fischerová Romana, Dále dnes po celý den se z pracovních důvodů omlouvá paní poslankyně Romana Bělohlávková, dále ruší svoji omluvu pan poslanec Špičák a také dnes od 10 hodin do konce jednacího dne ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Tomáš Kohoutek.

Nyní tedy otevírám obecnou rozpravu a v té eviduji několik přednostních práv. Já je přečtu v pořadí, jak dorazila. Nejprve vystoupí pan předseda Tomio Okamura, poté paní předsedkyně Schillerová a poté pan předseda Andrej Babiš. Nyní tedy žádám o vystoupení pana předsedu Tomia Okamuru. Máte slovo, pane předsedo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, máme tady před sebou vládní návrh státního rozpočtu na letošní rok, který připravila vláda Petra Fialy. Hned na úvod řeknu, že tento

rozpočet není vůbec nový, a už vůbec ne dobrý pro občany. Je to jen přeindexovaný původní rozpočet Babišovy vlády, pouze tu ministři udělali nějaké šachy. K tomu se samozřejmě ještě podrobněji dostanu.

Česká republika se kvůli současné vládě nachází stále v takzvaném rozpočtovém provizoriu, což znamená, že většina resortů nemůže provádět platby na případné investice a nákupy, protože mohou čerpat pouze jednu dvanáctinu z loňského rozpočtu každý měsíc. Hnutí SPD nechce, aby země i nadále hospodařila v rozpočtovém provizoriu. K vládou navrženému státnímu rozpočtu máme řadu závažných výhrad, a proto podáme celou řadu pozměňovacích návrhů.

Zastáváme také názor, že státní rozpočty by měly být pokud možno vyrovnané anebo přebytkové. Nechápu, proč se ve Sněmovně neprojednával návrh státního rozpočtu zpracovaný předchozí vládou standardně již v závěru loňského roku, když rozdíl ve výdajích oproti minulému rozpočtu činí pouhých 1,79 %, tedy 34,5 miliardy korun. Současná vládní pětikoalice tvrdila před volbami, v podstatě celý loňský rok, že jsou připraveni vládnout jak personálně, tak programově. Ukázalo se, že realita je úplně opačná a neměli připraveného nic. Proto jsme už dva měsíce v rozpočtovém provizoriu a kvůli této vládě jsou omezeny i případné investice či nákupy.

Odmítáme vládní návrh, podle něhož většinu z těch 34 miliard, které chce vláda ušetřit, chce ušetřit na policistech, hasičích, vojácích, nepedagogických pracovnících ve školství a dalších potřebných profesích, dále faktickým snížením plateb za zdravotní pojištění státních pojištěnců, snížením slev na jízdném pro studenty a seniory a seškrtáním investic. Současná vláda si přitom zároveň vytvořila tři nové ministerské posty a zřídila pro ně dalších 74 pracovních míst na Úřadu vlády, aby, v uvozovkách, zaměstnala svoje, v uvozovkách, zasloužilé členy. Ale přitom třeba vnitro, Ministerstvo vnitra, bude muset opět odsunout nákup nových hasičských vozů, na které hasiči i veřejnost čekají roky.

Hnutí SPD rozhodně nechce ubírat peníze našim slušným a pracujícím občanům, kteří jsou pro nás na prvním místě, a proto navrhneme řadu přesunů v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu, které by je v této nelehké době podpořily. Škrtat je nutné na platbách nepřizpůsobivým, solárním baronům, politickým neziskovkám či na předražených zakázkách. Pojďme to ale vzít postupně.

Již státní rozpočet připravený minulou Babišovou vládou byl z našeho pohledu špatný. Pochopitelně z našeho pohledu v tom, že za prvé sledoval priority Bruselu a nikoli České republiky. A pokud jde o jednotlivé resorty a témata, až na výjimky fakticky tabulkově tam přidal, tam ubral, podle priorit vlády, aniž bychom se dočkali nějaké vážné analýzy. Z našeho pohledu, který ale už kupodivu začínají potvrzovat mnozí renomovaní ekonomové, že je nutná revize výdajů a jejich snížení, dosažené především zásadní reformou celé veřejné správy, je nutná změna tvorby státních rozpočtů, a to tak, že se vystaví takzvaně od nuly – zero budgeting – a nikoli že budeme donekonečna indexovat výdaje z loňských let. Předpokladem tohoto kroku musí být mimo jiné racionalizace státních agend a z nich odvíjející se nová systemizace pracovních míst, to znamená, skutečně zásadní debyrokratizace stávajícího systému. Tady mluvím i ve prospěch samotných úředníků, kteří jsou utápěni stále se měnícími a komplikovanými předpisy, nařízeními a vyhláškami. V praxi stačí málo – oslovit profesní svazy a zaměstnavatele a spolu s nimi začít pracovat na legislativních a dalších změnách pravidel.

Proč o tom mluvím v souvislosti s rozpočtem? Za prvé, jak jsem uvedl na začátku, tento takzvaně nový rozpočet není vůbec nový. Vláda Petra Fialy ho vytvořila stylem: je libo prezentovat něco pesimistického jako dobrou zprávu? Stačí vymyslet pár vhodných metodik. Do některé něco započítáte, do jiné nikoli. Uděláte v tom guláš a pak použijete tu metodiku, která se nejvíc hodí. Takhle ekonom Vladimír Pikora podle mě naprosto trefně komentoval změny v českých státních rozpočtech. V případě guláše, který nám ze staré omáčky namíchala

vládní pětikoalice, je nejkřiklavějším případem ukázky, jak deklarativně snižují schodek státního rozpočtu.

Pětikoalice tu po léta vykřikovala, jak je vše špatně, a tvrdili, jak mají vše promyšleno a mají recept na snížení zadlužování a také že jsou připraveni převzít moc. Vzhledem k tomu, že mezi sebou mají bývalé ministry včetně pana Kalouska, exministra financí, člověk by tipoval, že přece jen s nějakou alternativou přijdou. Překvapení se nekonalo. Zcela nepřekvapivě. Vláda škrtá na potřebných lidech a naopak zvyšuje výdaje na nepotřebné politické trafiky. Mimoto tu máme jen pár formálních přesunů.

Ukázková vládní práce v negativním slova smyslu je ovšem úspora ve zdravotnictví. Tady se vláda rozhodla připravit o miliardy zdravotní pojišťovny. Ty přitom ve svých rozpočtech na zdravotní péči s navýšením počítaly. Největší pojišťovna, státní VZP, která má téměř dvě třetiny všech pojištěnců a hlavně ty státní, počítala pro letošek se schodkem příjmů 5,9 miliardy. Kvůli pětikoalici Petra Fialy bude její schodek možná o nějakých 9 miliard vyšší, tedy 15 miliard. Ano, pojišťovny mají rezervy díky tomu, že většinou dobře hospodařily navzdory šílenému státu, který je sdíral v posledních letech nesmyslnými výdaji. Pro covidovou lobby si pojišťovny zachovaly nějaké rezervy na horší časy. Vláda ovšem přišla s tím, že státní dluh, nebo lépe řečeno svůj politický marketing, bude řešit na úkor zdravotnictví, na úkor zdravotních pojišťoven. Aby nám to bylo jasné, stát je jediný, který ve zdravotnictví nezohlední inflaci, navzdory vyšším výdajům na vše myslitelné, od tepla přes světlo až po jídlo, techniku a mzdy v nemocnicích.

Soukromí plátci pojistného samozřejmě od Nového roku budou platit více. Výše minimální zálohy OSVČ se každý rok mění, protože je navázaná na průměrnou mzdu v národním hospodářství. Takže například od 1. 1. 2022 se minimální záloha OSVČ zvýší ze 2 393 korun na 2 627 korun. V závislosti na zvyšování minimální mzdy se vždy také zvyšuje pojistné osob bez zdanitelných příjmů a minimální pojistné zaměstnanců. Minimální pojistné u nich činí částku vypočtenou jako 13,5 % aktuální minimální mzdy. Abychom tomu porozuměli, ono předešlou vládou plánované a odsouhlasené navýšení za státní pojištěnce nebyl nějaký rozmar, ale naprosto nutný standardní krok, kdy prostě vzhledem k vyšším výdajům se samozřejmě zvyšují i platby. Zatímco všichni ve zdravotnictví budou mít reálné vyšší náklady, tak vláda Petra Fialy se na to vykašlala a vyšší náklady nechala na živnostnících, zaměstnancích, na firmách, na pojišťovnách a na zdravotním systému.

A věřím, že si nikdo nemyslí, že jsme něco uspořili. Naopak, pokud utrácíme rezervy, tak utrácíme přece úspory. A až je utratíme, tak vláda sice navýší platby za pojištěnce, ale pojišťovny a zdravotní systém bude bez rezerv, bez peněz nejen nezávislých na státu, ale hlavně bez peněz okamžitě a kdykoli použitelných. Jinými slovy, vláda Petra Fialy postaví zdravotnictví na okraj propasti ekonomického kolapsu. Ten, kdo si myslí, že covidem zdravotní krize končí, tak je v hlubokém omylu. Covid naopak latentní katastrofu odstartoval. Statisíce až miliony lidí, kteří kvůli omezením zanedbali preventivní zdravotní prohlídky a léčbu, jsou v ohrožení skutečně vážnými chorobami, od těch kardiovaskulárních až po onkologické. Jestli platí, že každý třetí z nás za svůj život onemocní rakovinou, znamená to, že preventivní péči potřebuje 10 milionů lidí a třetina z nich, to znamená 3 miliony, bude potřebovat léčbu a čtvrtina z nás, tedy 2,5 milionu lidí, na tu rakovinu zemře. A v průběhu umírání budeme potřebovat velmi nákladnou léčbu až do smrti.

Covidová hysterie, která omezila ohroženým lidem přístup k péči a která skutečně (ne)zanedbatelné části poškodila imunitní systém, tahle čísla zřejmě ještě zvýší. A doufám, že všichni, co tady děsili covidem, budou stejně agresivně děsit tím, co za nemoci nás skutečně a vážně ohrožují a co překračuje rámec jakékoli jiné pandemie. Máme tu samozřejmě tisíce odložených operací. Máme tu tisíce nových psychických poruch kvůli covidové hysterii a restrikcím. Zdravotnictví bude tyhle rány napravovat ještě dlouho, vážené dámy a pánové. A co vy na to? Od ledna do 18. února vláda vyhodila ještě 3 miliardy na testy, o kterých už

i velmi loajální odborníci říkají, že jsou fakticky k ničemu, jen nás připravily o desítky miliard, které bolestně budou chybět jinde.

Krátce a stručně sečteno a podtrženo, zdravotnictví, dostupnost zdravotnictví, zvyšování dostupnosti zdravotnictví, zlepšování zdravotní péče – to není bohužel priorita vlády Petra Fialy. Ale pro hnutí SPD to priorita je. A je to jeden ze základních bodů, kde nesouhlasíme s vládou navrženým rozpočtem. Ano, i ve zdravotnictví na tisíc procent nalezneme úspory, ale rozhodně to nejsou plošné škrty, ale systémové změny. Jak jsem již řekl, ve zdravotnictví, v pojišťovnách nejsou dlouhodobé rezervy. Systém je principiálně průběžný a jeho udržitelnost bude klesat. Ano, není to jen důchodový systém, kde hrozí problém v souvislosti se stárnutím obyvatel. Ale je to zdravotnictví, kterého si v tomto ohledu nikdo nevšímá, protože zatím systém pojišťovny zvládaly. Teď, když ho vláda škrtem pera připravila o rezervy, je třeba s plnou vážností myslet i na to, co dál.

Hnutí SPD samozřejmě návrhy má. Tak jako u důchodového pojištění říkáme, že je potřeba postavit další pilíř financování, ale tím není nějaké soukromé připojištění, protože ten, kdo nemá na nájem, se nepřipojistí ani na důchod, ani na zdraví. A my odmítáme, aby tu byly dvě kategorie lidí. Jedna, která nemá na důstojný život ve stáří a nemá na kvalitní léčbu, a ta menší druhá, která si připlatila.

V tomto ohledu je zatím pozoruhodná shoda mezi dosavadními vládnoucími stranami. Obě party umí řešit výdaje jen zvyšováním daní. Asi vás napadne, jak by situaci řešila SPD. Obecně a principiálně to říkám léta. Je třeba podívat se na rozpočty včetně mandatorních výdajů od nuly. Analyzovat, co a kde je potřeba, a podle toho peníze dávat. Je třeba si definovat, co chci, pak spočítat, kolik to bude stát, a pak najít nejlepší způsoby financování.

Klasický případ jsou výdaje na obranu. Máme tu mantru pravice a současné vládní pětikoalice, která říkala: Musíme dávat na zbrojení 2 %z HDP. Přestože na to nejsou v rozpočtu peníze. A pak levici, která chtěla naopak minimum. Normální inteligentní člověk, tedy ten, který není manipulovaný zbrojní lobby a záleží mu na obraně státu, musí uvažovat úplně jinak. Nejprve si nadefinuji, jak má naše obrana vypadat. Co chce a jak bude bránit. Pak k tomu připravím nějaké technické naplnění, také jaké zbraně, jaké technologie, kolik vojáků, jakých odborností, a udělám nějaké kalkulace, kolik to bude stát. A pak to nějak zasadím do rozpočtových plánů. Které navíc v takových případech nemohou být na rok, ale musí mít výhled třeba i na deset a více let. Tohle, vážené dámy a pánové, by mělo platit v případě rozpočtů ministerstev všude, a dokonce i u té státní správy, kde bychom měli analyzovat, co vše potřebujeme, kolik lidí, jaké technologie to udělají a za kolik. Nikoli si říct: letos jsem utratil miliardu, tak příští rok potřebuji miliardu a půl. To je rozdíl mezi pohledem na rozpočet ze strany SPD a renomovaných ekonomů a pohledem ostatních politických stran.

Výše uvedené vám podepíše každý ekonom zprava i zleva. Jen to nikdo ve vládě nechce slyšet. Protože je to jednak běh na delší trať, je to práce a spousta pijavic by přišla o dojnou krávu. Peníze opravdu jsou, nejsme chudý stát, ale nesmíme je vyhazovat oknem za to, co nepotřebujeme. Máme tu letitou práci Nejvyššího kontrolního úřadu, NKÚ. Jsou tu tisíce analýz efektivity státního aparátu nebo nákladů na nejrůznější projekty. Fakticky stačí, abyste na každém ministerstvu vytvořili tým, který v synergii s NKÚ bude zprávy analyzovat a napravovat pochybení, anebo vyvodí z nálezů závěry do budoucna, že se začneme z chyb učit.

Pochopitelně v případě výdajů máme standardně principiální nesouhlasné připomínky, ať už to jsou výdaje na politické neziskovky, nebo solárním baronům. V principu jde o jednu z nejohavnějších závad našeho systému, kdy stát vybere daně od chudých a pak je přerozděluje miliardářům. Mimochodem, typickým příkladem jsou dotace EU. Co mají běžní lidé z dotací a z členství v Evropské unii, když nemají ani na zaplacení energií a základních životních potřeb? Současná úroveň výše příjmů státního rozpočtu v kontextu nastavených výdajů je také neudržitelná. Výdaje přesahují hranici 30 % hrubého domácího produktu, příjmy se ale

pohybují jen okolo 20 %. Navzdory tomu vláda, která škrtí na důchodcích, jinde vyhazuje plnými hrstmi.

Když slyším, že cyklostezky jsou tak drahé, protože tam například nesmí být větší převýšení – zřejmě aby se cyklista neunavil – tak si říkám, kde to skončí? Příště snad cyklostezku přebudujete na eskalátor, protože i na tom kole se cyklista unaví a to přece nedopustíte? Ano, i tady jsme u těch tabulkových čísel. Musíme z EU vyčerpat tolik a tolik! Takže jsme vděční za kdejaký projekt, na který ty peníze vytáhneme. Jenže tu zbytečnou předraženou hloupost musíme spolufinancovat i z našich rozpočtů. Nemluvě o tom, že našim eurohujerům nedochází, že peníze z Bruselu nejsou z Bruselu, ale z našich kapes. A že když započítáme platby, které se do našeho příspěvku nezapočítávají, a náklady spojené s členstvím v EU obecně, tak jsme nejen na nule, ale v minusu. Takovým příkladem zbytečné investice jsou ty celkem známé rozhledny v údolí z dotací EU. V Jihomoravském kraji například. Jenom aby se vyčerpaly za každou cenu peníze EU, nesmyslně nastavené projekty Evropské unie, tak se postavily rozhledny v údolí, ze kterých není kam vidět. A ještě se to kofinancovalo z veřejných peněz v České republice. Takže pokud bychom rezignovali na dotace z EU, přestali tam platit a nic za to nebrali a doma realizovali a platili jen to, co skutečně potřebujeme, bylo by to mnohem efektivnější. Neměli bychom možná tolik cyklostezek, ale třeba bychom už měli opravené silnice, skutečnou funkční dálnici z Prahy do Brna a rychlodráhu do Ostravy. Nehledě na to, že kvůli tomu, jak se v České republice zdražilo, a vláda s tím vůbec nic nedělá, tak řada rodin s dětmi ani na to nové kolo pro své děti nemá peníze.

Čeká nás, doufejme, růst české ekonomiky. Pokud ji samozřejmě nová vláda po protlačení pandemického zákona nezaškrtí nějakými restrikcemi. Ale to samozřejmě nestačí, dokud jsme skutečně montovnou Západu, navíc v nezdravé míře jednostranně zaměřenou montovnou aut, přičemž jejich výrobu navíc Brusel chystá likvidovat. Stát musí investovat do změny struktury ekonomiky, aby zde byl větší podíl práce s vyšší přidanou hodnotou. Je to taky běh na delší trať, ale jediný, který nás vyvede z problémů. Bohužel, v tomto ohledu jsem k současné vládě Petra Fialy, této pětikoalice, velmi skeptický, protože schopnosti této vlády nedosahují toho, aby zásadně prosadily změnu struktury ekonomiky tak, aby nám to prospívalo i do budoucna.

A když už jsme u těch aut, je třeba diverzifikovat výrobu v České republice a snížit podíl automobilového průmyslu na celkové výrobě. Ten podíl, snížit ten podíl, aby to bylo jasné, aby mě tady nechytal někdo za slovo, aby v případě krize, kdy nebude odbyt na auta, nás živilo něco jiného. Protože všichni vidíme tu politiku Evropské unie v tomto segmentu. Tady očekávám od vlády návrhy řešení. Zatím žádné nepřichází.

Určitě je potřeba odmítnout plán Evropské unie na likvidaci naší ekonomiky zvaný Green Deal EU, neboli česky zelený úděl, který je jedním ze zásadních důvodů zdražování energií. Ano, kvůli Evropské unii se nám tady zdražují energie, potraviny, a samozřejmě logicky tím i všechno další. V případě, že se podvolíme diktátu z Bruselu a Berlína, tak jak to předváděla Babišova vláda a tak jak to předvádí i nová Fialova vláda, tak nás čekají nesmyslné výdaje a ztráty, které z drtivé části ponesou občané. A už je nesou, bohužel.

Vážené dámy a pánové, pokud jde o příjmy, zmínil bych ještě další zásadní věc a to je odliv peněz do zahraničí. Jakkoli bychom si mysleli, že nápady, jak administrativně zadržet peníze zahraničních firem v České republice, jsou levicový populismus, stačí se podívat do Evropy a uvidíte, že téměř v celé západní Evropě mají na rozdíl od České republiky nějaké brzdy, které odlivu peněz brání. Loňská čísla ještě nejsou k dispozici, ale v roce 2019 odteklo z nadnárodních firem z České republiky za hranice až 330,6 miliardy korun ročně a v roce 2020 se cifra podle zatím předběžných údajů České národní banky zastavila na 190,3 miliardy korun. Ano, ten pokles způsobila koronavirová krize, která si v řadě podniků vynutila omezení či zastavení výplaty zisku vlastníkům, ale také loňské rozhodnutí České národní banky blokující stahování zisků u bank. Tady vidíme, že nějaký model už dokonce máme, ovšem Česká národní banka brzdu nastavila jen u bank, nikoliv třeba u pojišťoven. Pro ilustraci, více než třímiliardovou dividendu předloni například poslala italské matce Generali Česká pojišťovna.

Je to ta soukromá pojišťovna, která má s Kooperativou monopolní zisk ze státem nařízeného úrazového pojištění zaměstnavatelů. Proč tohle pojištění nevybírá stát, je záhadou, kterou zcela záhadně nikdo nechce řešit. A tak nám holt miliardy odtékají, a místo aby si je stát vzal tam, kde na to má nepopiratelné právo, nechá ty miliardy vláda zahraniční bance a místo toho okrade vlastní zdravotní pojišťovny a občany. To je otřesná logika, co tady předvádí nejen předešlá Babišova, ale i současná nová Fialova vláda. Tady jasně vidíme, že vláda nehájí zájmy našich občanů, ale zájmy zahraničních korporací.

Od roku 2014 do roku 2019 podle České národní banky odliv zisků z Česka překračuje 250 miliard korun ročně. Ano, jsou to také ti sponzoři hnutí STAN z daňového ráje na Kypru, které doteď předseda STAN Vít Rakušan usilovně tají. Dodnes nechce první vicepremiér, ministr vnitra a předseda hnutí STAN říct, kdo jsou koncoví majitelé těch firem z daňových rájů na Kypru, kteří sponzorovali tu kampaň Pirátů a STAN. A Piráty to nezajímá vůbec, ti už jenom mlčí, protože dostali teplá politická korýtka, takže ti zradili program už úplně.

Podle aktuální statistiky České národní banky vyplácejí vysoké částky svým zahraničním vlastníkům hlavně podniky z oboru finančních služeb, které navzdory výše zmíněnému zákazu poslaly do zahraničí 38,8 miliardy korun. Za tím následuje automobilový průmysl s 37,7 miliardami korun a také dva obory, kterým koronavirová krize příliš neuškodila, velkoobchod s maloobchodem a sektor IT plus telekomunikace. Z detailních statistik České národní banky lze vyčíst i to, kam peníze odtékají. Nápadně vysoké částky končí v zemích, jež mají pověst daňových rájů, jmenovitě v Lucembursku 67,2 miliardy korun a Nizozemsku 41,6 miliardy. Vyšší sumy peněz loni odtekly také do Německa, 28,9 miliardy, a Rakouska, 14 miliard korun.

Vážené dámy a pánové, omluvte trochu detailnější čísla, ale jak vidíme, létají tu stamiliardy ročně, které v naší ekonomice potom chybí a naopak posilují ekonomiky v zahraničí, proto tady o tom hovořím. A nejde tu jen o dividendy, které jsou podle nejen mého soudu dokonce jen vrcholek ledovce. Nadnárodní firmy si vytvářejí fiktivní náklady, což evidentně nikdo nekontroluje, a platbami do zahraničí snižují svůj daňový základ u nás. Díky tomu máme nižší platy než na Západě ne proto, že bychom pracovali méně nebo neefektivně, ne. Je to proto, že z naší práce mají vyšší životní úroveň v Německu, Rakousku a jinde. A to s těmi fiktivními náklady... Kdo z vás si dal práci a prokonzultoval mezi čtyřma očima tyto informace například s pracovníky auditorských firem nebo s bývalými vysoce postavenými pracovníky mezinárodních auditorských firem působících v České republice, tak se tuto informaci dozvíte, a má logiku. Zahraniční matky si fakturují marketing, účetnictví a podobně, jsou to operace, které se v některých zemích kontrolují, protože to tam ty finanční úřady znají. Ale u nás se toto až tak nekontroluje a v podstatě nám tady odtékají opravdu obrovské miliardy. Hovoří se o tom, že to je cca 300 miliard navíc ještě k tomu vyvádění dividend, to znamená dohromady 600 miliard, které by mohly být daněny na území České republiky. Ale je otázkou. proč k tomu nemá vláda vůli, proč vláda nechce přistupovat k nadnárodním korporacím stejně jako k českým občanům? Českému občanovi, když dluží pár korun, tak mu přijde u DPH dopis a i za pár korun mu přichází penále. To už ten dopis je možná dražší. Ale když nadnárodní korporace tady dělají účetní operace, tak prostě servilní probruselské vlády raději mlčí. Účetní operace, které mají za cíl pochopitelně vyvádět, respektive krátit daně v České republice.

Takže to je také jedna věc, kde bych chtěl požádat, a už jsem tak žádal i minulou vládu, ale je to, jako když hrách na zeď hází, aby pan ministr financí Stanjura v tomto ohledu byl aktivní, a potom byste nemuseli krátit peníze zdravotním pojišťovnám a nemuseli byste omezovat dostupnost zdravotní péče, což je jedna z nejděsivějších věcí tohoto vašeho státního rozpočtu.

Vážené dámy a pánové, z výše uvedeného plyne... Pardon. Takže pokud se mě zeptáte, kde brát a nekrást, odpověď je jasná. Není třeba brát, stačí nenechat se okrádat. To by ale vláda musela opravdu chtít pracovat pro Českou republiku a pro naše občany, nikoliv pro zahraniční zájmy. A pro sebe.

Vážené dámy a pánové, z výše uvedeného plyne, že SPD pro špatně sestavený rozpočet vlády Petra Fialy hlasovat opravdu nemůže a nebude. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane předsedo. A nyní s přednostním právem vystoupí paní předsedkyně Alena Schillerová a připraví se pan předseda Andrej Babiš. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, já jsem teď tak přemýšlela, když jsem poslouchala pana prezidenta, že vlastně všechno řekl za mě, aspoň to, co mám nejvíc na srdci, takže jsem ráda, že jsme se ve spoustě věcí shodli.

Rozpočet, který předložila tato vláda, mám k dispozici asi týden poté, co byl po té nekonečně dlouhé době utajování představen. Já se přiznám, neměla jsem žádné velké očekávání už z těch signálů, které zaznívaly, ale to, co sestaveno bylo, bylo pro mě skutečně docela zděšením. Tak teď prosím postupně.

Poslední období slýcháme, nakonec zaznělo to od představitelů této vlády i dnes, že veřejné finance jsou ve špatném stavu, že jsou v rozvalu, v rozkladu. Tak já přece jenom, byť se k tomu vyjadřuji ve veřejném prostoru velmi často, tak se znovu dnes musím k tomu vyjádřit, protože stokrát opakovaná lež sice zůstává lží, ale je to něco, co potom v tom veřejném prostoru rezonuje. Nejsou v rozvalu a nejsou v rozkladu, jak pořád tady slýcháme. Ale je to podložitelné čísly. To není jenom tak, že jeden řekne jsou a druhý řekne nejsou, mám na to čísla. A znovu je zopakuji. A podívejte se na stránky Evropské komise, kde to je jasně napsané, a uvádějí to všechna renomovaná pracoviště v rámci Evropy, ale i světa.

Česká republika je šestou nejméně zadluženou zemí Evropské unie a relativní výše veřejného zadlužení je nižší, a znovu to opakuji, než v době, kdy hnutí ANO přebíralo Ministerstvo financí na konci roku 2013. A čerpám z makroekonomické z predikce Ministerstva financí z 20. ledna 2022. Zadlužení na konci roku 2013 bylo 43,3 % HDP, na konci roku 2021 42 % – jednoduchá tabulka v makroekonomické predikci – přes všechnu tu masivní expanzi, kterou jsme museli podstoupit, a to jsme v mezidobí zažili největší exogenní šok snad od druhé světové války, Takže to prosím jsou jasná čísla.

Na Ministerstvu financí je v chodbě, a pan ministr to určitě ví, chodí kolem do práce každý den, tak jako jsem chodila já, portrétová galerie všech ministrů financí od roku 1918. A z té novodobé historie jich je tam myslím dohromady čtrnáct, teď snad předpokládám, že už jich je tam patnáct. A já chci zdůraznit, že pouze pod třemi těmi portréty bychom mohli napsat, že jsou to ministři, kteří dosáhli přebytkového rozpočtu. Jsou to tři jména: Václav Klaus, Andrej Babiš a Alena Schillerová. A já jsem na to pyšná. Jenomže přišla největší krize v historii naší země, nejenom v té novodobé, a ta v podstatě vyžadovala změnu našeho přístupu a museli jsme dělat to, co bylo nezbytné. Mluvím o posledních dvou letech. Ale uznávám, výše zadlužení se za poslední dva roky skutečně zvýšila. A já osobně bych byla raději, kdyby tomu tak nebylo, kdyby trend poklesu zadlužování, které jsme ale nastavili už od roku 2022, kdyby pokračoval. Ale ta situace byla odlišná, byla komplikovaná a bezprecedentně nepředvídatelná. A této krizi čelily všechny země světa a kroky, které jsme dělali my, dělali ve všech vyspělých ekonomikách světa a já si za nimi stojím. Výše zadlužení zemí eurozóny se v období zdravotní krize, této zdravotní krize, zvedla téměř o 15 procentních bodů, což je méně než v České republice.

Stav našich veřejných financí je dobrý. Naše ekonomika díky naší rychlé a masivní pomoci v době koronaviru je v dobré kondici, rozpočty veřejných správ jsou dobře nastavené, mluvím teď o rozpočtech krajů, měst a obcí, rozpočty zdravotních pojišť oven jsou zatím, říkám zatím, připraveny díky naší vládě na další vývoj, ale nejenom pandemický, my doufáme, skutečně věříme, že ta pandemie snad je, nebo brzy bude, za námi, doufejme, já si to moc přeji a všichni si to přejeme. Ale samozřejmě tady je potřeba být připravený na další zdravotní péči,

proto jsme tam dávali tolik peněz, aby když se muselo masivně investovat do důsledků boje s covidem, do zdravotnictví, se nemusela omezovat další péče, to je přece základní a zásadní věc.

Bankovní sektor je zdravý také, to je také důležité a občané mají bezprecedentní úspory na svých osobních účtech, české domácnosti. To jsou věci, na kterých se určitě shodneme. A to všechno je i díky politice naší vlády. Abychom prostě zajistili tyto nezbytné složky, aby fungovaly, protože potom můžete nastartovat další ekonomický růst. Pan prezident mi mluvil z duše, když říkal, v době krize je ospravedlnitelná fiskální expanze. A tu jsme prostě udělali, k té přistoupily všechny země. A vy jste notabene seděli v opozičních lavicích a vyzývali jste nás, ať to děláme. V pořádku, my jsme vyslyšeli některé vaše výzvy, i když jsme samozřejmě k nim přistupovali se vší odpovědností, kterou jsme v té době, kdy jsme vládli, měli.

My máme prostor k tomu, myslím Česká republika, abychom konsolidovali postupně bez vytváření dalších šoků pro naši ekonomiku. Česká republika má prostor, aby pomohla svým občanům a podnikatelům. A návrat k přebytkovým státním rozpočtům musí být postupný, tak by měl být kombinací opatření na příjmové straně, jak o tom mluvil pan prezident, ale samozřejmě s tím, že se dá kombinovat dále, dá se přistoupit ke spotřebním daním, to byla trajektorie, kterou jsem měla nastavenou. Aby tady byl jakýsi výhled, je tady globální zdanění nadnárodních firem, musí se na tom pracovat, bylo to nastartované na platformě OECD a je to už v určitém stupni schválení.

Daňové výjimky. Já si vzpomínám, on mluvil o těch necelých 13 miliardách, které jsem prosadila na půdě této Sněmovny, rok a půl jsem s vámi bojovala, abychom vzali neodůvodněnou výjimku pojišťovnám, aby si prostě nevytvářely daňově uznatelné rezervy bez omezení, rok a půl tady mluvil jeden váš matador, otec zakladatel TOP 09, mluvil tady prostě dny, hodiny, četl směrnice, když se tedy bavíme už těch obstrukcích. A bylo to velmi těžké prosadit a já jsem na těch 13 miliard hrdá. Jsem ráda, že to tady dneska vzpomněl.

A tam je celá řada dalších věcí. Já netvrdím, že sleva na poplatníka je ta cesta, my jsme také nechtěli rušit slevu na poplatníka. V tom se s vámi shoduji. Dokonce jsme tehdy v rámci jednání podpořili v rámci balíčku i to navýšení. Ale nerozumím větě ve vašem programovém prohlášení vlády: pravidelná valorizace slevy na poplatníka. Kam? Až bude daň nula? To snad také asi nemůže být myšleno úplně vážně. Čili kombinací obojího dosáhnete stejného efektu a nezaškrtíte tu ekonomiku. Jenomže tenhle rozpočet nemá žádnou filozofii. Tohle není, a to samozřejmě víte, i to přiznáváte, to neříkám, že byste nepřiznali, ten rozpočet není váš, což jste také přiznali, to je náš rozpočet, který tady notabene ještě někde leží na půdě Poslanecké sněmovny nezprocesován. To je náš rozpočet, který jste vzali a prostě tam poškrtali, co se dalo, aby vám vyšlo to, co jste naprosto nepodloženě a před volbami slibovali – z toho jste samozřejmě ustoupili, vy jste mluvili o vyšších číslech –, jen aby vám to vyšlo, abyste nemuseli ze své ješitnosti ustoupit. Vy jste si měli připravit vlastní rozpočet s vlastní filozofií, s vlastní politickou linkou, kde jste si měli prostě upravovat tam či onde a říct: to je naše filozofie, to je naše politika a to je náš rozpočet. Toto není nic, ani ryba, ani rak, ani obutá, ani oblečená.

Pojďme tedy k příjmové stránce státního rozpočtu. A já nejdřív udělám pořádek, nejdřív to rozliším. Já když jsem rozpočet předkládala, nebo ho naše vláda poslala do Poslanecké sněmovny – to, že se poslal po volbách, znovu prosím, byla jenom technikálie, to byl ten původní, který naše vláda schválila do konce září, tedy před volbami. Byl založený na makroekonomické predikci ze srpna 2021, kdy byla odhadovaná míra inflace pro rok 2022 asi 3,5 %.

Pan ministr jménem vlády Petra Fialy předkládá návrh na základě lednové makroekonomické predikce, kde je predikovaná míra inflace spotřebitelských cen v průměru 8,5 %. Navíc je tam současně předpokládaná míra nezaměstnanosti, v srpnu 2021, když jsme vlastně dokončovali rozpočet, byla 2,7 %, v lednu se snížila na 2,3 %. To jsou důležitá čísla, protože potom mají vliv na další údaje v rozpočtu, ať už na příjmové, nebo na výdajové straně.

Tato fakta vytváří změnu hotovostních příjmů státního rozpočtu, a teď to řeknu dohromady i se státními fondy, to není velký rozdíl, ve výši 63,2 % (správně miliardy), pro státní rozpočet je to 62,2. A já chci zdůraznit, že oněch 63,2 miliardy – ne procenta, miliardy, omlouvám se – se neobjeví ve vzduchoprázdnu, ale více je vybereme na daních od našich občanů v období extrémně vysoké inflace. A zároveň predikované výdaje na podporu nezaměstnanosti a aktivní politiku zaměstnanosti díky efektu snížené nezaměstnanosti poklesnou o 2,3 miliardy, čili to jsou věci, které spadly této vládě do klína. To jen abychom si řekli, jak ty věci běží a leží. Já neříkám, že to někdo popírá, ale jenom ta fakta opakuji.

Je to tedy efekt makroekonomických veličin a hospodářského vývoje. A současně ještě dochází, prosím, také to nezapadne, to nebylo zdůrazněno, k navýšení odhadů příjmů z fondů EU a finančních mechanismů pro státní rozpočet a státní fondy, což celkem dělá 12 miliard korun. To jenom zdůrazním, to není žádná úspora, to je zase změna příjmů, které přijdou navíc, a já jenom chci, aby to tady zaznělo, protože třeba toto konkrétně úplně nezaznělo, byť samozřejmě v rozpočtu a v predikci to uvedeno je. Tolik příjmy.

A teď pojďme k té výdajové stránce státního rozpočtu. Já znovu opakuji, že tato koalice, vládní koalice nakonec neseškrtala 100 miliard – no zaplať pánbůh – jak se tím ráda chlubí i v kampani na sociálních sítích. Ta hra s čísly je pěkná, ale snadno prokouknutelná. Když si vezmete – a ten rozpočet tady pořád leží, opakuji, rozpočet vlády Andreje Babiše na rok 2022 leží na půdě Poslanecké sněmovny – výdajovou kapitolu, kapitolu výdaje a porovnáte to – jednoduchá, jak říká pan ministr, cituji, jednoduchá účetní operace nebo početní operace – s výdaji v rozpočtu vlády Petra Fialy, tak ten rozdíl je 34,5 miliardy. No, prostě to tak je. To tak je. Takže žádné škrty 120 miliard, ani 100, ani žádné další, ten rozdíl ve skutečnosti je 34,5 miliardy. A za jakou cenu? Za cenu nejdelšího rozpočtového provizoria, které se ukazuje jako naprosto zbytečné.

No a teď pojďme k těm škrtům, které na jedné straně já považuji za skutečně nerozumné, a dokonce nebezpečné, některé z nich. A na druhé straně vidím škrty, které jsou pouze účetním nebo účtovým přesunem z jedné kapsy do druhé, klasika jsou právě ti státní pojištěnci, o tom ještě budu mluvit, no a samozřejmě marketingové zneužívání makroekonomického vývoje. O 2,5 miliardy v důsledku nižší nezaměstnanosti jsem již mluvila, takže k tomu se vracet již nebudu.

Dalších 15 miliard, a zaznělo to i v projevu pana ministra, vláda seškrtala na investicích a tvrdí, že jsou to investice, ke kterým by nedošlo, protože nejsou připravené. No já když jsem dneska slyšela pana prezidenta, z duše mně mluvil. Z duše. To je přece úplná hloupost. Pan ministr Stanjura dobře ví, myslím, že byl dokonce ve Státním fondu dopravní infrastruktury, často tady k tomu mluvil, vystupoval, vzpomínám si, jak jsme se dohadovali, říkal: proč tam nedáte více, proč je to tolik, proč je to onde, vždyť nebudou moct pokračovat ve stavbách? Tehdy prostě hájil zájmy toho fondu. Hájil zájmy toho, co řekl i pan prezident.

Pan prezident řekl: co má největší multiplikační efekt? Tam jmenoval dopravní infrastrukturu a to bylo něco, co bylo pro naši vládu klíčové, bude o tom mluvit můj vážený, milý kolega pan poslanec Karel Havlíček, takže já mu to nebudu brát, protože on na tom odpracoval největší kus práce. To bylo pro nás klíčové. A říkat, vy přece... pan ministr Stanjura dobře ví, že to není pravda. On není mimo mísu, on dobře zná problematiku Státního fondu dopravní infrastruktury, takže dobře ví to, co zopakoval i pan prezident, že existují zásobníky projektů.

Já si vzpomínám, když Karel Havlíček jako bývalý ministr za mnou chodil na projednávání rozpočtu a vždycky ten zásobník měl a jenom jsme se bavili o tom, které projekty ano, které ne, a tak dále, vždycky jich měl víc, než jsme mohli dát peněz. Vždycky jich měl víc. A celá řada projektů se právě díky masivním investicím rozjela, takže teď je přerušíte? Zastavíte? A řeči, že nejsou připravené, že je to vlastně objemově stejné, a kejkle, že je to 10 %, to je úplně jedno. Když jsme tam my dali víc a dělalo to v objemu výdajů přes 9 % nebo 9,5 a vy dáte míň

a máte na objem výdajů 10 %, podstatné jsou ty konkrétní stavby, ty konkrétní investice. A zaškrtit investice v této době, kdy se naopak ekonomika nadechuje a kdy se skutečně je potřeba z té krize proinvestovat... Vy prostě děláte to, co jste dělali vždycky: proškrtat, absolutně proškrtat.

Víte, všichni si pamatujeme, já jsem samozřejmě nebyla v politice, ale pamatujeme si na bývalého ministra financí Miroslava Kalouska a on také svůj politický kapitál za to nesl až do konce své politické kariéry, kdy on šel v té době krize v letech 2009, 2010 až 2012 a právě tupě škrtal. Na jeho obhajobu, byť já to nechci obhajovat, to, co tehdy udělal, já si to pamatuji, jak se škrtaly ve veřejném sektoru platy 10 %, jak se seškrtaly investice, já jsem ty grafy, a mám je tamhle v tom balíku na stole, zase měla, kolik se dalo tehdy do investic, prostě dělaly se tupé škrty. Jenomže na jeho obhajobu řeknu jednu věc. On v té době, kdy to udělal, neměl tu cennou historickou zkušenost, kterou dnes máme my. My víme, kam to vedlo. Vedlo to k dalšímu zaškrcení ekonomického růstu, k další, mělčí recesi v roce 2012, kdy všechny okolní země se nadechovaly a vlastně už nabíraly na ekonomickém růstu, tak my jsme se tady plácali v další recesi. A vy tu zkušenost máte, můžete z ní těžit, a uděláte to samé. Úplně to samé. Doběhne vás to, což by mi mohlo být jedno, že to doběhne vás. Není mi jedno, že to doběhne tuto zemi. To mi opravdu jedno není, protože jste jenom oprášili nefunkční recept.

Seškrtáváte výdaje na mzdy o 9 miliard, což znamená v době téměř 10% inflace snížení reálné mzdy pracovníkům v nižších platových třídách, mezi nimiž můžeme najít kuchařky ve školních jídelnách, školníky, pracovníky krajských hygienických stanic, knihovníky, knihovnice, pracovníky v kultuře, zapisovatelky na soudech, no prostě ty, u kterých jsme se my snažili vždy nastavit ta pravidla tak, abychom jim pomohli, protože bez nich těžko můžeme fungovat. Oni nejsou vidět. Oni nejsou vidět, nejsou slyšet, ale zajišťují ten servis, pomáhají a jsou naprosto nedílnou součástí všech těchto institucí, ve kterých pracují. Takže se jim sníží reálný příjem a do toho jim extrémně rostou náklady. A to, že vláda pokládá za řešení, že pošle lidi žádat o státní sociální podpory, to už ani nechci komentovat, to je celé špatně a věnovali jsme tomu včera celou mimořádnou schůzi. Takže to je téma a my budeme dál v té debatě nahlas pokračovat. My víme, že tady nemáme většinu, víme, že je těžké cokoliv prosadit, ale slyšet nás bude. A nebudeme mlčet, protože to je celé špatně.

Co je ale úplně nejhorší, nejvíc nezodpovědné a největší hazard, je snížení výdajů ve zdravotnictví. A teď se držím jenom kapitoly zdravotnictví. Nebavím se o platbách za státní pojištěnce, k tomu se dostanu za chvíli. Kapitola zdravotnictví v rozpočtu, který připravila vláda Andreje Babiše, byla téměř 24 miliard výdaje. A nyní v kapitole, v rozpočtu, který připravila vláda Petra Fialy, je 18 miliard. Nezodpovědný hazard s křehkou zdravotnickou situací. Je evidentní, že prostě vláda hraje hru, kde si bere občany České republiky jako rukojmí, jenom proto, že měla nezodpovědné sliby a že je natolik ješitná, že z nich nedokáže ustoupit.

No a teď konečně se dostávám k těm platbám za státní pojištěnce. Když jsem slyšela pana prezidenta, tak opět musím říct, mluvil mi z duše. My jsme tuto platbu, naše vláda, třikrát navýšili. Jednou o 500, podruhé o 200 a teď pro rok 2022 opět o 200 korun. Ten důvod byl jasný a budou o tom určitě mluvit i další mí kolegové z řad našeho poslaneckého klubu. Ten důvod byl zajistit dostatek peněz pro zdravotnictví, tolik postižené pandemickou krizí, tolik zkoušené, ale samozřejmě oni to dělají pro nás, pro občany, pro lidi. Pro tu péči. Ale bez peněz se ta péče nedá dělat. A jestliže se tam takovým způsobem navýšily náklady, no tak my jsme nechtěli, naše vláda, aby se omezovaly nějaké úkony, aby přišel kdokoli z vás nebo z vašich příbuzných nebo kdokoli z občanů této země, protože zdravotní péče musí být zdarma a dostupná všem bez rozdílu. Proto jsme tam ty peníze dávali, aby skutečně nikdo nemohl slyšet to, že na to nejsou peníze. Vy tuto péči nedostanete, nebo vy si na ni počkáte a podobně. To byl ten základní důvod.

A vy vezmete 14 miliard, už teď ten škrt tam máte provedený, přiznali jste se aspoň k tomu, tak ono se to nedá nepřiznat, na to by přišel, jak vy často říkáte, student prvního ročníku ekonomie. Vy ten škrt tam máte, aniž prostě máte příslušnou legislativu k tomu. Ten zákon by

příští týden, říkal pan ministr, že když ho bude prosazovat on... No já se nedivím, že pan ministr zdravotnictví ho prosazovat nechce, že by byl první ministr zdravotnictví, který vezme resortu 20 miliard a ještě říká, že je to dobře! No takového ministra zdravotnictví jsem tady ještě neviděla.

Viděla jsem ministry zdravotnictví, kteří se hádali s ministry financí. To je normální. Já jsem se taky třeba hádala. Hádala jsem se s bývalou ministryní práce a sociálních věcí. Hádala jsem se třeba někdy i s bývalým panem premiérem. Ale vždycky jsme našli kompromis a oceňovala jsem u svých vládních kolegů, že bojovali za ten resort. I když mě štvali hrozně, ale bojovali. Tady nebojuje ministr zdravotnictví, tady nebojuje ministr práce a sociálních věcí. No to jsem prostě neviděla. Já si kolikrát říkám: Četli ty rozpočty? Četli, co jim tam pan ministr financí naordinoval? Protože až ten rozpočet bude schválen, a bezesporu schválen bude, protože tato vládní pětikoalice tady má většinu, to je politická realita, s kterou se nedá nic dělat, my můžeme jenom mluvit a upozorňovat, bude schválen a dopadne to do všech těch institucí, do všech kapitol těch všech resortů, tak tam teprve nastane zděšení. Protože já jsem přesvědčena, že oni nevědí, co tam je. Že netuší, jaké to bude mít nedozírné důsledky.

Anebo se máme dočkat, mají se občané dočkat toho, že si budou doplácet za veřejnou péči? A jaký to má efekt? Z jedné kapsy veřejných financí se to bere a do druhé se to dává? Co to dává za smysl? A já se ptám, jaký bude výhled roku 2023? Teď je tedy vyhladovíme do nuly, oni už dneska vydali prohlášení, jak správně řekl pan prezident, že budou muset omezit péči zdravotní, a co bude dál? K čemu tento škrt? Jakou má cenu? Jaký má efekt? A řekl pan prezident správně, je to 14 miliard. Ale 14 miliard pro zdraví našich občanů.

Nebudu se bavit o obnovitelných zdrojích, o tom solárním tunelu, jak říkal pan prezident, to nechám Karlovi Havlíčkovi. A co se týče sektoru obrany, to nechám panu poslanci Metnarovi, protože tam jsem jenom zvědavá, když jsem si přečetla programové prohlášení vlády, že v roce 2025 by se na obranu měla dávat 2 % HDP. Jenom chci upozornit, že to bude 150 miliard. (Ministryně Černochová: 144) Tak 144, já mám trošku jiná čísla. Ale to už je jedno, paní ministryně. Kdyby to bylo 144, tak je hodně daleko od splnění tohoto závazku, zvlášť po těchto škrtech.

Kapitola Ministerstva dopravy má o celých 9 miliard korun méně na výdajové straně, než se plánovalo v našem rozpočtu. Dotace do SFDI se snížila oproti našemu rozpočtu, to jsou jenom porovnání těch sešitů, o 7,5 miliardy. Ministerstvu vnitra se krátí výdaje o 3,2 miliardy. Z toho pro hasiče se snižuje o miliardu. Já si vzpomínám, když jsme sestavovali náš rozpočet, který tady pořád někde leží, na rok 2022, tak byl za mnou generální ředitel Hasičského záchranného sboru pan generál Vlček a říkal mi tehdy: Já bych potřeboval prostě tam pomoci s těmi hasičárnami, potřebujeme obnovit auta a potřebujeme to či ono. Já jsem pravidelně s nimi byla v kontaktu, protože jsem chtěla slyšet ty problémy. A já říkám: Pane generále, kolik by to tak bylo? A on mi říká: No aspoň 5–6 miliard. A já říkám: No to fakt nejde, to fakt nejde. A domluvili isme se tehdy na 1 miliardě, aby aspoň ty akutní věci mohl tam dát si do pořádku. Protože ti hasiči, to byli ti, kteří prostě byli v první linii, ať jsme cokoli potřebovali. Samozřejmě vojáci taky. Já jsem na ně teď zapomněla, ale já nechci všechno brát svým kolegům, ta témata, protože určitě to řeknou s větší znalostí detailu než já. A ti hasiči, ty jsme volali, ať to byl covid, ať to bylo cokoli, ať to bylo tornádo na jižní Moravě. Já si vzpomínám, jak jsem s nimi byla v kontaktu téměř na denní bázi, jak tam odstraňovali ty trosky. A on říkal: Víte, my jsme toho měli víc, víc jsme jezdili, tak aspoň tu miliardu. Ta tu miliardu zase mají pryč, co jsme se na ní domluvili. Na policii výdaje o 1,7 miliardy.

MŠMT, Ministerstvo školství, 5,2 miliardy, z toho výdaje na regionální školství a přímo řízené organizace o 4,4 miliardy méně. To je, já chápu, že jsou to platy, rozumím, že jsou to převážně platy. Miliarda je tam na vysoké školství na investice. Divím se, že neslyším Konferenci rektorů vysokých škol křičet. Já jsem s nimi byla v pravidelném kontaktu. Vždycky se hrozně zlobili. A já jsem se snažila dodržovat všechny dohody pravidelného tempa růstu, tak

teď mají o miliardu méně. 4,4 na platy. To je právě to, o čem jsem před chvílí mluvila. Učitelé o 2 %.

Vzpomněla jsem si, víte, mně tak jdou ty myšlenky, vzpomněla jsem si, jak ten poslední rok před volbami pořád chodili, byla to, myslím, strana Pirátská, teď tady nikoho od nich nevidím. Ono je jich tak málo, že když si jdou dát kafe, tak tady není nikdo. Tak prostě vzpomínám si, jak pořád navrhovali mimořádný, nebo zařazovali na pořad schůze úpravu, aby platy pedagogů byly mandatorním výdajem, aby rostly, prostě pravidelně se valorizovaly. Já jsem se tomu bránila, protože jsem říkala: to nemůže přece, ono by to udělalo asi 30 miliard ročně, od 20 do 30 by to rostlo v průběhu následujících let. Prostě ten rozpočet na to nemá. Bránila jsem se tomu, obcházela jsem tady, aby to neprošlo, s tím že jsem říkala: nemůže přece jedna skupina zase takto růst na úkor těch ostatních. No a najednou je to pryč. To je obrat. Jak jsem si říkala, to jsou bojovníci za ty učitele, ti Piráti. A samozřejmě byli podporováni tehdejší opozicí, tomu rozumím. Byli v opozici. Najednou je to pryč. Stačí 2 %. A dokonce nepedagogové nula, ty kuchařky, ti školníci, ti, kteří většinou, ty uklízečky, kterých tam je největší nedostatek. Tak jenom abychom věděli, jak to běží a jak to stojí. Myslím si, že možná ještě ani pořádně nevědí, jak to vlastně je.

Říkali jste tady několikrát, že rozpočet nepočítá s kompenzacemi. My jsme těžko mohli počítat s kompenzacemi, když jsme ho posílali do parlamentu v září, problémy začaly na konci podzimu, spíš se to převalilo k zimě, ale počítala jsem tam s vládní rozpočtovou rezervou 6,5 miliardy, která právě na tyto věci slouží. Nevšimla jsem si, že byste tam chtěli dát více na ty kompenzace. Četla jsem 5 miliard. A připravili jsme kompenzační bonus, který vy, pane ministře financí, prostřednictvím pana místopředsedy, teď už jsem nezaznamenala, že byste v něm pokračoval.

Ale zase naopak váš předložený návrh rozpočtu – pokud se mýlím, tak mě prosím potom, až budete reagovat někdy, odpovězte – nereaguje podle mě na aktuální vývoj situace s ohledem na nárůst spotřebitelských cen, dopad inflace do domácností. Informace, to už jsme si tady říkali, ČSÚ ukazují, že ten nárůst je 9,9 %. Samozřejmě hlavní důvod, čerpám z tiskové zprávy ČSÚ, je navrácení DPH u elektřiny a zemního plynu, navíc je konečné, že ten růst energií není konečný, není definitivní. Nárůst třeba cen zemního plynu dosahuje meziročního růstu 21,5 %, ceny elektřiny se skokově navýšily o 18,8 % a ceny tepla a teplé vody narostly o 12 %. S tím ale váš návrh státního rozpočtu podle toho, jak jsem se na něj dívala, téměř vůbec nepočítá. Nepočítá, že by nějakým způsobem na to zareagoval na výdajové nebo třeba i na příjmové straně tím, že dojde k poklesu některých daní. Řešíte to příspěvkem na bydlení. Včera jsme o tom hovořili tady několik hodin. Je to nedostatečné, administrativně náročné. Sám pan ministr práce a sociálních věcí uvedl, že zatím požádalo asi 21 000 lidí. To opět ukazuje, že se nemohou čeští občané na vás spolehnout.

A teď mi dovolte ještě vybrat dalších pár perliček z toho rozpočtu. Vláda například plánuje v běžných výdajích organizačních složek státu ušetřit na výdajích za plyn v době nejvyšší inflace od roku 1998 až 2,5 miliardy korun. Také se snižuje podpora českého kulturního dědictví v zahraničí o celou čtvrtinu a stejně tak o čtvrtinu snižujeme humanitární pomoc. O sektoru české kultury ani nemluvím, tomu škrtáte rovnou jednu miliardu. Výdaje na ochranu přírody a krajiny snižujete o 175 milionů korun, výdaje na ochranu klimatu a ovzduší o 350 milionů korun a naprosto symbolické pro tuto vládu je to, že navýšeny prostředky byly ve dvou kapitolách – MPSV, to je zákonná valorizace důchodů, tedy něco, co vám ukládá zákon. Tady oceňuji, pane ministře, že jste naprosto spravedlivě přiznal, že nemohl náš rozpočet s tímto počítat, na rozdíl od pana premiéra Fialy, který to nepřiznal a řekl, neměli jste to v rozpočtu. Asi jste si to nestihli říct. Vy to alespoň víte. Vy to alespoň víte, že jsme to v tom rozpočtu mít nemohli, když inflace byla 3,5 %. Ale naštěstí tu máme zákon o důchodovém pojištění a ten vám ukládá, každé vládě, on ten zákon tady je už 15 nebo 20 let, když inflace se dostane nad 5 %, mimořádně valorizovat. Takže zaplať pánbůh, nikdo o to nemůže přijít, notabene ne

důchodci. Ale jenom si dovolím, když ty perličky tady předčítám, že Úřad vlády navyšuje svůj rozpočet o 74 milionů. Symbolické.

Chtěla bych říct, že přes všechny ty argumenty, které jsem tu přednášela hlavně v úvodu, kdy kvůli tomuto – chci být zdvořilá – přepracovanému, respektive seškrtanému rozpočtu, našemu rozpočtu bez jakékoliv filozofie, bez jakékoliv politické myšlenky, máme téměř čtvrt roku rozpočtové provizorium. Čtvrt roku nemohou veřejné instituce plánovat své výdaje a nevědí, co vlastně bude. Ohrožujeme množství investic z Národního plánu obnovy, na který nám má EU přispět 80 miliard. A proč? Jenom kvůli ješitnosti a marketingu této vlády. Místo toho, abychom se zaměřili na efektivní výběr daní, na podporu českých domácností a podnikatelů, tak se tady dělají prázdná gesta. Nicméně za hnutí ANO chci říct, že my v žádném případě nemůžeme podpořit takový rozpočet, a budou o tom hovořit i mí další kolegové poslanci z opozičního klubu hnutí ANO, nicméně nebudeme ho obstruovat, nebudeme bránit jeho dalšímu postupu v rámci legislativního procesu, protože jako bývalá ministryně financí se vší zodpovědností říkám, že je lepší, když tato země má špatný rozpočet – protože to je špatný rozpočet – než aby dále setrvávala v rozpočtovém provizoriu. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: To byla paní poslankyně Schillerová. Další s přednostním právem je přihlášen pan poslanec Andrej Babiš. (Námitka.) Ano, jsou tu dvě faktické, pardon. První faktická – pan ministr Stanjura. Prosím, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Paní poslankyně Schillerová, paní předsedkyně Schillerová, omlouvám se, vyjádřila podivení, že Česká konference rektorů nekritizuje návrh státního rozpočtu. Sto šedesáté čtvrté zasedání pléna České konference rektorů, které zasedlo 17. února letošního roku, přijalo několik usnesení a já pro paní Schillerovou přečtu prostřednictvím pana místopředsedy první bod usnesení: "Česká konference rektorů ocenila skutečnost, že vláda České republiky při sestavování rozpočtu pro rok 2022 dodržela závazek vůči vysokým školám v objemu finančních prostředků pro veřejné vysoké školy, a to jak v oblasti vzdělávací činnosti, tak v oblasti podpory vědy, výzkumu a inovací.: Musím říct, jako skoro u každé kritiky z úst paní bývalé ministryně, zase vedle. Tak si nejdřív zjistěte, jak to hodnotí vysoké školy, a pak se tady nemůže podivovat, co asi tak vysoké školy říkají. Pochválily rozpočet.

A potom jednoduchá matematika. Paní bývalá ministryně je schopna říct ve dvou větách po sobě: vláda uspořila pouze 34 miliard. A pak začne: zdravotnictví 20, doprava 9, vnitro 5, finance 2, to nezmínila, decentně pomlčela o kapitole Ministerstva financí, a tak dále, takže je jich jenom 34, a pak napočte těch 77 v té své kritice. A může platit buď jedno, nebo druhé. Samozřejmě že platí to druhé. (Poznámka poslance Babky.) Ne, ne. Tady pan poslance z hnutí ANO na mě... Zkuste si, pane poslanče, prostřednictvím, přijít k mikrofonu... (Předsedající: Čas, pane ministře.) Tak já se přihlásím znova. Já mu to vysvětlím. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další faktická poznámka – pan poslanec Bernard. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Josef Bernard: Přiznám se, že mi trošku teď sebral vítr z plachet pan ministr financí, ale já se musím opravdu, prostřednictvím vás, pane předsedající, na paní Schillerovou obrátit. Vy říkáte, že vybíráte perličky z toho rozpočtu, a já jsem si tady vybral některé fakt veliké fauly, které jste řekla v tom svém projevu. Mám jich sepsáno asi sedm takových hlavních, ale zmíním tady ten jeden, který už tady byl zmiňovaný. Vy jste říkala, že pan ministr tvrdil nebo tvrdí, že na výdajové stránce jsme snížili rozpočet o 100 miliard korun. To není pravda. On celou dobu konzistentně tvrdí, že je to 77 miliard. A není to ani těch 34, co říkáte vy, neboť

on tady zmiňoval, že do rozpočtu musely přijít i jiné výdaje, které vy jste tam nezahrnuli. Zmiňuji jenom ty výdaje na navýšení důchodů, covidová opatření, zvýšení příspěvku na bydlení, které ve vašem návrhu rozpočtu nebyly.

A možná ještě ten druhý faul. Víte, takové to volání po úplně jiném rozpočtu, který podle mě můžeme sestavit až na základě nějakých strukturálních změn, myslím si, že pan Okamura to nazval zero budgeting, no, Zero je japonská stíhačka. Zero budgeting možná bychom mohli, ale až za ten rok. A myslím si, že vůbec neakceptujete sto základních dnů vlády na to, aby skutečně mohla pořádně zhodnotit situaci, když převezme vládnutí v této zemi. To si myslím, že jsou některé fauly, které se tady v tom vašem projevu objevily. Já potom ve svém dalším příspěvku vyjmenuji další.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. To byl pan poslanec Bernard. K další faktické poznámce je přihlášen pan poslanec Munzar, následuje přihláška pana ministra Stanjury a pana předsedy Výborného. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já také budu reagovat na paní poslankyni Schillerovou, vaším prostřednictvím. Mě zaujala ta pasáž, taková řekl bych sebechvála, jak skvěle tady byly řízeny rozpočty v době před covidovými krizemi a covid vám to všechno zkazil. Tak já si myslím, že je to spíš urputná snaha zakrýt vaše špatné hospodaření se státními financemi a všechno na ten covid pouze svést.

Určitě se shodneme na tom, že covidová pandemie byla ohromnou ranou pro naši ekonomiku, ale když o pandemii nebylo ještě ani vidu, ani slechu, tak vaše hospodaření, vaší vlády a přímo vaše, zhodnotil Nejvyšší kontrolní úřad slovy – a teď cituji – že státní rozpočet je na mimořádné události připraven hůře než v době předchozí ekonomické krize. A víte proč? No protože výdaje i v době ekonomického růstu, výdaje státu, rostly rychleji než příjmy. A nebyly to investice. Ty se nikdy nedostaly na hranici 10 %. Jen pro vaši informaci, když se podíváte na příjmy státního rozpočtu za ty necovidové roky v době ekonomické prosperity, v době, kdy jste to měli na starosti, tak od roku 2016 do roku 2019 vybral stát navíc cirka 242 miliard, ale na výdajích za stejnou dobu utratil víc o 332 miliard korun. Takže vy jste nás zadlužovali všechny i před covidem, podryli jste dobrý základ veřejných financí. Proto pak byly ty deficity tak velké a za poslední dva roky ani ty navýšené výdaje, ani ty deficity nešly ani z poloviny na boj s covidem.

Takže toto všechno, co říkám, je příčinou špatného stavu veřejných financí a také jste tím položili základ dnešní rekordní inflaci, protože to je jedna z příčin. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji, to byla faktická poznámka pana poslance Munzara. K další faktické poznámce je přihlášen pan ministr Stanjura. Prosím, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Chci poděkovat místopředsedovi rozpočtového výboru, že tady uvádí fakta před covidem. Mně vadí taková ta velikášská prohlášení, že covid byla největší krize v novodobých dějinách. Asi jste myslela Československé republiky, nebo Československa, protože to jsou novodobé dějiny, a to tedy určitě není pravda. Nebo chceme říct, že pro ekonomiku nebyla větší rána, nebyl větší problém komunistický režim, komunistický převrat? Likvidace podnikání? Zápotockého měnová reforma? To fakt myslíte vážně? Že to byl velký problém, to nikdo nezpochybňuje, že to byl problém celosvětový, to nikdo nezpochybňuje, ale myslím si, že krize 2008–2009 byla větší. Můžeme o tom vést polemiku. To si jen vyrábíte argumenty, abyste zdůvodnili svoje nezodpovědné hospodaření. Řekněme si, jak by vypadal ten rozpočet, kdybyste ho upravovali vy a měli jste ty inflační

příjmy a inflační výdaje. Bylo by to 400 miliard, to by byl ten schodek. Poslouchám vaše legislativní nápady, které odmítáme.

A pro pana poslance, já se fakt omlouvám, mně vypadlo jméno, takže prostřednictvím pana místopředsedy, tak mi zkuste sečíst ty úspory, které kritizovala předsedkyně vašeho klubu, a dojděte k číslu 34 miliard. To prostě nevychází. My se hlásíme k číslu 77, to je správné, jsme připraveni to podrobně vysvětlovat, zdůvodňovat, ale 34 to prostě není. Jenom těch šest čísel, a paní předsedkyně klubu se nevěnovala všem kapitolám, bylo jich asi 50, které kritizovala. Neberu jí právo na kritiku, je to v pořádku, od toho je debata o rozpočtu, takže já s tím vůbec nepolemizuji, ale buď je to 34, nebo 77. A nemůžeme říct, že úspory jsou 34, a pak kritizovat 50 a ještě některé rozpočtové kapitoly vynechat. Je to 77, splnili jsme svůj závazek, ano, klidně to kritizujte, já to chápu, vy, kteří jste byli schopni za dva roky udělat (nesrozumitelné) 830 miliard... (Předsedající upozorňuje na čas.) já se musím přihlásit, děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další, zatím poslední faktická přihláška, pan předseda Výborný. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vládo, pane ministře, kolegyně a kolegové, já bych chtěl vaším prostřednictvím k paní předsedkyni Schillerové. Tak když pominu, ono toho je hodně, já asi zmíním potom ještě ve svém příspěvku některé ty věci, které se týkají zcela zjevně věcí, které jsou posunuté, nebo dokonce nepravdivé, jako je například vyhladovění nějakých pojišťoven a podobně, sama prostě víte, že to není pravda. Chci zmínit jednu zásadní věc, kterou jsem překvapen, že jako ministryně financí, která jste se nezapomněla na začátku pochválit, netušíte, když předhazujete naší vládě, že nepřišla s vlastním rozpočtem. Tak asi tušíte nějaký časový harmonogram, ve kterém se státní rozpočet připravuje. Vláda nastoupila 18. prosince a byla odsouzena k tomu použít váš špatně připravený rozpočet k tomu, aby ho alespoň v těch možných parametrech upravila do té podoby, se kterou s tím přichází. Ale hovořit o tom, proč jste nepřinesli svůj vlastní rozpočet, tomu tedy opravdu nerozumím. Myslím, že jako ministryně financí toto sama velmi dobře víte.

A hovořit o ješitnosti vlády nebo pana ministra nebo něco podobného ve vašem případě, to mi přijde skutečně pokrytecké. Já myslím, že s vaší instagramovou historií právě ta slova o ješitnosti jsou naprosto nepřípadná. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. To byl pan poslanec Výborný. S faktickou přihláškou je dále přihlášen pan poslanec Rais. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Karel Rais: Dobrý den. Já jenom k té polemice konference vysokých škol a ta realita, jaká je. Ve vašem návrhu rozpočtu je v podstatě přidána 1,2 miliardy vysokým školám, což je celkem směšné číslo vzhledem k velikosti, kterou potřebuje provoz. Ještě je tam cíleně z té 1,2 miliardy orientovaných 500 milionů na lékařské fakulty, fakticky k dispozici na provozní a mzdové příspěvky je plus minus 700 000. Paralelně, když se podíváte do investic, tak pro jistotu, tak tyhle peníze, ty mzdové prostředky, jste nám v podstatě jakoby dali a současně jste někde potřebovali tu miliardu sehnat, tak jste prostě škrtli v investiční oblasti, což znamená, že deset let plus minus staré vědecké struktury typu CEITEC, typu IT for Inovation, a tady ty obrovské investice, které potřebují modernizaci, jinak sem nedostaneme zahraniční vědce, tak ty se škrtají. Takže v podstatě realita je taková, že vlastně je tam 700 milionů do provozu v reálu a je to holé na investicích. Normální škola typu VUT, typu Masarykova univerzita potřebuje minimálně 3–5 miliard ročně. To jsou prostě odrobinky, které nám dali k dispozici. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za vystoupení. To byl pan poslanec Rais. Další faktická poznámka, ještě jednou pan ministr Stanjura. Pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Já jen zareaguji na pana poslance Raise vaším prostřednictvím. Já jsem citoval stanovisko konference rektorů. Tak pokud jsem dobře pochopil vaše vystoupení, já nevím, jestli jste ještě rektor, nebo nejste, jste takový multifunkční, tak to řekněte svému rektorovi. My jsme jim ten návrh usnesení nedali. Já jsem ho dneska dostal do mailu. Protože paní poslankyně Schillerová měla takovou dojemnou starost o to, co říkají rektoři, tak jsem odcitoval jejich usnesení ze 17. února, což je poměrně čerstvé, kdy oni se seznámili s kapitolou nejen pro vysoké školství, ale celkově vědy a výzkumu. Takže jestli to někam směřujete, tak to směřujte mezi své kolegy, současné rektory. Já jsem rád za to usnesení, ale s nikým z nich jsem nemluvil, nikomu jsem nepodstrčil návrh usnesení, tak z nich nedělejte trošku... já nevím, jak bych to řekl slušně, radši toho nechám.

A k tomu, co jsem chtěl říct předem a nestačil jsem to do časového limitu, já rozumím, že těm, kteří udělali tu sekeru 826 miliard za dva roky, že musí říkat, že ta sekera se může dělat dál, protože tím se vlastně vyviňují a dělají si alibi. Pamatuji si silná vyjádření (nesrozumitelné) citovat paní poslankyně Schillerové: Cha, cha, cha, ta vláda najde úspory maximálně v jednotkách miliard? To uvidíte. To není možné. A teď přijde a je to 77 miliard. A v jednom vystoupení, myslím, že to bylo v pondělí, jsem schopen paní poslankyni slyšet v jednom rozhovoru tyto čtyři věty: Za prvé. Ty škrty jsou vlastně úplně bezvýznamné, to jsou účetní triky. Za druhé. To jsou brutální škrty. Zcela to chromí tu ekonomiku. Je to můj rozpočet. Ano, částečně je to rozpočet minulé vlády, to jsme poctivě přiznali, protože neměli jsme čas ho předělat. Náš skutečně první rozpočet s politickými prioritami naší vlády bude návrh rozpočtu 2023. To ani jinak nešlo.

A přestaňte už strašit, prosím, všichni rozpočtovým provizoriem. Podívejte se, jak funguje. Je to prostě bez problémů. Že je lepší mít státní rozpočet, o tom se nepřeme. Ale rozpočtové provizorium máme – (Předsedající: Čas, pane ministře.) – kvůli špatnému hospodaření minulé vlády.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další je k faktické poznámce přihlášen poslanec Hendrych. Pak se z místa hlásil poslanec Rais. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, já mám jenom krátkou poznámku na jedno z vyjádření, které tady zaznělo od ministra financí. On správně řekl, že tady byla jedna velká krize před covidovou krizí, a to byla krize v letech 2008 a 2009. Můžeme polemizovat, jestli byla větší, nebo menší. Ale chtěl bych připomenout jednu věc, jednu důležitou věc, že podle velmi renomovaného ekonoma, profesora Švejnara, jehož odbornost, si myslím, tady nikdo nebude zpochybňovat, tak právě vláda Petra Nečase, jejímž členem byl mimochodem tedy i současný pan ministr financí a současně i pan současný předseda vlády, tuto krizi protáhla o dva roky svými restriktivními opatřeními, respektive svou restriktivní fiskální politikou. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. To byl poslanec Hendrych. Další, pan poslanec Rais, zrušil svou faktickou poznámku z místa. Další faktická poznámka, pan poslanec Bernard.

Poslanec Josef Bernard: Já musím navázat na předřečníka. No, my jsme tím poučeni. Vždyť to tady říkala i vaše bývalá paní exministryně. My říkáme ano, vnímáme ten vývoj, který nastal po roce 2008, že to nebylo úplně šťastné, poučili jsme se všichni a říkáme, že dneska stavíme rozpočet, který je jakýmsi rozumným kompromisem. Přece nemůžete srovnávat to, co

se dělo po roce 2008 v oblasti rozpočtové a fiskální politiky v této zemi, s tím, co navrhuje teď vláda Petra Fialy, respektive ministr financí Stanjura.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Ještě jedna faktická přihláška, poslanec... ministr Stanjura.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Poslanec jsem taky a jsem na to hrdý. Tak když už vytahujeme ty roky 2008, 2009, tak velmi často jsem slyšel kritiku výsledku rozpočtu za rok 2009, myslím, že to bylo 192 miliard. Pokud se pletu, tak se omlouvám. V té době jsem nebyl ani poslanec, ani člen vlády. Tak to máme 192 miliard a k tomu máme 367, 420, dalších 377. Tak si myslím, že to musíme porovnávat. Když se chceme dívat kriticky, tak se dívejme kriticky na všechny ty roky. A přesně tak, jak jsem říkal, navržený rozpočet naší vlády jde především v úsporách na straně státu. Protože když někdo říká, že to je... dokonce jsem slyšel asociální: nikomu jsme nic nesnížili.

A pro poslankyni Schillerovou prostřednictvím. Já se s generálem Vlčkem znám 22 let. Samozřejmě jsem s ním debatoval o výši rozpočtu. Tak se s ním nejdřív sejděte a neříkejte tady, jak on bude nespokojený. Já bych o to prosil. Pokud tady chcete tlumočit... A mohou být někteří nespokojení, vůbec to nezpochybňuji, a nemáme radost, že jsme museli tak velké úspory díky vašemu špatnému hospodaření, tak si ho prosím neberte do úst. Nejdřív to s ním proberte, pokud bude nespokojený, určitě to řekne vám, mně, všem ostatním veřejně. Je to naprosto v pořádku, od toho je veřejná debata, abychom diskutovali nad rozpočtem.

Také jsem říkal na rozpočtovém výboru, že netvrdím, že ten rozpočet, na rozdíl od mé předchůdkyně, v každé položce úplně sedí. Nebyl ani čas a žádný ministr financí nemůže dát hlavu na to, že každá položka sedí. A jsem připraven se věnovat poctivě každému pozměňovacímu návrhu, ať přijde od kohokoliv. Vůbec nevylučuji, že některé pozměňovací návrhy podpoříme, ať už ho podá někdo z opozice, nebo z koalice. Na to jsem připravený a to platí. Ovšem bude záležet samozřejmě na těch samotných pozměňovacích návrzích. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Neeviduji už žádnou faktickou poznámku, přečtu jednu omluvu, než se vrátíme k obecné rozpravě. Poslankyně Fischerová mění svoji omluvu, omlouvá se na dnešek mezi 9. a 10. hodinou z jednání z pracovních důvodů, od desíti bude poslankyně Fischerová přítomna. To je omluva. Ještě náhradní karta, já, poslanec Skopeček, budu hlasovat náhradní kartou číslo 15.

Teď se můžeme vrátit do obecné rozpravy. Další přihlášený s přednostním právem je poslanec Babiš. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý den, vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové. Mám tady vystoupení k základním parametrům rozpočtu. Potom bych chtěl taky se vyjádřit k vystoupení pana ministra financí, pana premiéra a pana prezidenta. Ale začnu vyjádřením k té debatě, jak porovnáváte, co bylo za krize 2009.

Takže pane ministře, když byl deficit 190 miliard, tak jste podnikatelům dali nulu. (Ministr financí namítá od stolku zpravodajů.) Ne, dali jste jim nulu. No tak... A my jsme... Takže nás obviňujete také z covidu, že jsme si objednali. My jsme dali podnikatelům 360 miliard, 360 za dva roky. Vy porovnáváte neporovnatelné. Vy mluvíte... Ta sekera 826, vlastně vy samozřejmě se vyjadřujete podle toho, jak vám to vyhovuje. Možná byste měl vědět, že dluh v rámci Eurostatu, v rámci Evropské unie se vyjadřuje v procentech na HDP. Zkuste pana kolegu Munzara poučit, on teď neposlouchá, že to porovnání výsledků naší vlády a to, co vy jste nám zanechali, je jednoduché. Dne 31. 12. 2021 byl dluh vůči HDP 42 %. A 31. 12. 2013, to byla vaše vláda, byl kolik? No 44,4 %. Myslím, že i malé dítě ví, že 42 je nižší číslo než 44.

Dobře. Můžeme se bavit státní dluh, veřejný dluh, můžeme se bavit o tom, tady někdo včera vystupoval, že kolik my jsme dali samosprávě a do veřejných rozpočtů a kolik byl státní dluh. No to je úplně jedno. Byl nižší. Státní dluh i veřejný. Ke konci roku 2021 v porovnání s tím, když vy jste končili, 2013. To je jednoznačné. Takže samozřejmě tady probíhá debata o tom, já jsem myslel, že se bavíme o vašem rozpočtu, ale vy tady říkáte, a to je ta mantra, že jak my jsme špatně hospodařili. A proto máme stále šesté nejlepší finance v Evropské unii, proto máme ty ratingy, proto jsme devátá nejlépe prosperující země v Evropské unii. Devátá! Ano, za naší vlády.

A problém je, tady pán mluví o absolutním dluhu. Jasně, já můžu mluvit o absolutním dluhu. Kalousek, Sobotka nadělali 1 050. Jeden z nich měl 6,5 %. Ano? Ale to porovnání je v tom, že my nevíme, kam za vaší vlády šly ty peníze. To my nevíme. Ale za naší vlády, to víme přesně. A samozřejmě můžeme se bavit, možná se k tomu dostanu, o té inflaci, a kdo co způsobil. Fakt je, že za poslední dva roky úspory domácností stouply o 549 miliard na celkem 3 354 miliard. Takže je jednoznačné a jasné, že naše hospodaření až do konce roku 2019, kdy ten dluh klesl na 29 % – na 29 % – bylo samozřejmě velice dobré. A i ten covid jsme zvládli, protože všichni vědí, kam ty peníze šly. Takže je to demagogie. Vy se tady snažíte prezentovat, jak my jsme špatně hospodařili. Není to pravda.

No a samozřejmě se můžeme bavit o tom deficitu. Kdyby byl zůstal návrh rozpočtu paní Schillerové, deficit 376, tak na základě makra jste dostali 62, takže kdyby se nic nezměnilo, je deficit 314. A vy máte 280. (Poslanec Stanjura poznámka mimo mikrofon.) A samozřejmě je to demagogie. Já mluvím přesně, jak vy mluvíte, porovnávám dvě čísla. Vy tady prezentujete věci – protože vy jste ten rozpočet tak domatlali! Měli jste dát těch 62 miliard do šuplíku. Měli jste 62 miliard dát na stranu, z toho zaplatit důchody – 21; 11 miliard jste měli dát lidem, odpuštění DPH na šest měsíců; měli jste jim vrátit slevu na jízdném – 1,6 miliardy; neměli jste sahat na platy – 4,7 miliardy; měli jste dát kompenzace podnikatelům – 5 miliard. A ještě stále by vám zůstalo. Mohli jste dát na stranu a vy jste to udělal tak, že se v tom vlastně nikdo nevyzná.

A mě nejvíc baví to vaše vystoupení, jak vy vlastně, i pan premiér tady říká, jak zastavíte tu inflaci. Já nevím, pan premiér tady není, jestli byste nám, pane ministře, vy mohl říct, jak teda zastavíte tu inflaci. Pan premiér říká: je potřeba něco udělat proti inflaci, protiinflační rozpočet. Tak mi řekněte prosím vás, pokud vy tvrdíte, že minulá vláda vytvořila z poloviny inflaci, tak nám to zkuste nějak zdokumentovat. Já tomu nerozumím, protože je to nesmysl. Vy dokonce ještě jste tak arogantní, že říkáte, že v lednu, že to je inflace minulé vlády. To je jako neuvěřitelné.

Víte, proč stouply ceny energií v lednu o 38,6 % a zemního plynu o 31,3 % a teplé vody o 9,9? Tak si stačí přečíst tiskové prohlášení Českého statistického úřadu: protože se vrátila DPH, kterou jste nechtěli, takže je to vaše inflace! Pozdravujte pana premiéra. Je to jeho inflace! Protože jste měli odpustit DPH na šest měsíců. Tady pan ministr Jurečka vykládá 25, 40 miliard. A jak jste na to přišli? My jsme v listopadu a prosinci odpustili tu DPH, to se dá lehce spočítat. Takže 1,8 miliard měsíčně, ano? Říkám šest měsíců, pokud nerozumíte. Včera jsem vás informoval, že v červnu je léto. Takže je to šestkrát 1,8, šestkrát, to je 10,8. Ano, je to tak. Ale to je jedno, ještě stále tam máte rezervu a těch 62 miliard na základě makra, no to zaplatili lidi, ne? A vy jim to nechcete vrátit.

Takže tady odezněly neuvěřitelné věci. Ano, penze, to je ze zákona, to není vaše zásluha, to je ze zákona 21 miliard. A ještě i to, jestli ti důchodci zvládnou tu inflaci při tom přidání. Žádné úspory jste neudělali, to jsou všechno škrty, to jsou brutální škrty. A já nechápu, kde je ten protiinflační rozpočet. Já vlastně chápu. Já to chápu a myslím si, že dnes nám pan prezident předvedl zase jeden z jeho nejlepších projevů. A já jsem vlastně pochopil, protože vy vlastně říkáte: my nedáme lidem peníze, takže vy jste vlastně jak ten Ceausescu, jak to tady říkal pan prezident. Vy jste úplně jak Ceausescu. Takže vy říkáte lidem: nebudete topit, nebudete svítit a nakonec ještě možná budete mít na jídlo. Takže po tom, co nás Bartoš informoval, že Ústecký kraj je horší než Rumunsko, tak tady máme vaše Rumunsko. Takže vy říkáte – to je úplně

absurdní – vy říkáte lidem, že vy vezmete peníze lidem a lidi si nebudou nic kupovat, tudíž nebude inflace. Ale s tím já souhlasím, s tím já absolutně souhlasím, akorát je potřeba, aby to lidi věděli.

Takže vážení občané, tady nová vláda vám všechno vezme a nebudete si kupovat nic a potom vlastně nebude inflace. (Hlas z vládní lavice: To je blbost.) No je to tak. Je to tak.

To, že říká pan premiér, že chcete bojovat s inflací, tak prosím vás, bojujte. Jak budete bojovat? Mně napsala Pražská plynárenská nebo jak se to jmenuje, že mi od 1. 4. zvyšuje všechno. Tak bojujte, bojujte za všechny tady. Jak to chcete udělat? Vždyť je to nesmysl. Dobře víte, že je to nesmysl. A pokud vy tvrdíte, že vláda tím, že jsme dávali lidem peníze, ano, že jsme způsobili inflaci, tak je to absolutní nesmysl, je to demagogie. A vůbec nazývat ten rozpočet, že je protiinflační – já fakt tomu nerozumím. Fakt tomu nerozumím, protože vy paušalizujete tu inflaci, paušalizujete. Tak si udělejte rozklad i z toho, co se dováží, i z toho, kolik je dneska kurz koruny.

A pan premiér říkal, že zastaví drahotu, a dokonce říkal, že příjmy nejsou problém. Ale vy vůbec nechápete, jak se sestavuje rozpočet. Vy nechápete, že jste měli začít od příjmů, že tam máte ještě 214 miliard ze starého programu evropských fondů, že tam máte 972 miliard nových programů. Kolik máte předfinancování evropských fondů? 160 miliard, co jste vyplatili na zálohách a nezinkasovali z Evropy? S tím máte pracovat, ale to vám nic neříká. No a samozřejmě Modernizační fond, který my jsme vybojovali. Tak jsme se dověděli, že jste šetřili, já nevím kde, Úřad vlády určitě není ten správný příklad. Předsednictví navyšujete 400 milionů, nevím na co. 1,84 miliardy bude předsednictví. Tolik peněz! Je to víc než ty slevy.

Takže ta vaše mantra, že jsou finance špatně, to je samozřejmě lež, že my jsme způsobili inflaci. Tak nám to zdokladujte, ukažte mi přesně, kde jsme my způsobili inflaci. Já to nevím. Tím, že ODS řekla po revoluci, že všechno dovezeme, že jste nechali privatizovat zemědělskou půdu, že tady produkujeme jenom 30 % zeleniny a ovoce a že dovážíme 60 % vepřového a že máme největší koncentraci řetězců? To je vaše rozhodnutí, že si neumíme ani vyrobit potraviny pro lidi v dostatečném rozsahu. To chápu. A v říjnu byla inflace na zeleninu 7,5 %. Tak se podívejte do těch položek a neříkejte lidem, že je to protiinflační rozpočet, protože není.

Ať pan premiér, a já ho žádám, aby nám vysvětlil, kterou polovinu cen jsme my vytvořili. To, že jsme dali peníze lidem. Ale naši občané jsou rozumní, oni si ty peníze odložili, a jestli o ně přicházejí, no toť otázka, když se podíváme na kurz eura. To je zajímavé, že vy nekritizujete Českou národní banku, že zdraží lidem hypotéky, že vám to vyhovuje, ta sazba šílená. Zvýšily úvěry, hypotéky. No a kdo to zkásne? No samozřejmě že banky. Takže vy zkrátka tady chcete systém Ceausescu: lidi, nebudete topit, nebudete svítit, všechno bude drahé a ve finále vlastně, kdybyste nejedli, tak to bude nejlepší. Tak to je ten váš přístup.

Já nechápu vůbec, jak je možné, že tady někdo si dovolí polemizovat o těch státních pojištěncích. Vy jste vzali zdravotnictví 14 miliard. Tak se podívejte na výsledky českého zdravotnictví, jaké léky jsme zavedli. Rakovina. Tam máte jedno slovo. Jedno slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, já vás budu muset přerušit, protože od 12.45 máme naplánováno pokračovat v přerušené 9. schůzi. Samozřejmě až se vrátíme do 11. schůze, tak vám vrátím slovo a budete moci pokračovat. Je mi to líto, ale přerušuji projednávaný bod a 11. schůzi. Pokračovat v ní budeme cca pět minut po přerušení 9. schůze, která bude zahájena dnes ve 12.45. Děkuji.

(Schůze přerušena v 12.40 hodin.)

(Schůze pokračovala ve 14.39 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji přerušenou 11. schůzi Poslanecké sněmovny. Opět vás všechny odhlásím, abychom se přihlášením svými identifikačními kartami ujistili o usnášeníschopnosti, a zároveň vás žádám, abyste mi případně sdělili, kdo budete žádat o vydání náhradní karty. Ty, které už byly předtím, než byla schůze přerušena, samozřejmě zůstávají v platnosti i pro pokračování našeho jednání, stejně jako omluvy z 11. i 9. schůze. Navíc se ještě omlouvá z dnešního jednání mezi 18.30 hodin a 23.45 hodin z důvodu nemoci poslanec Ivo Vondrák.

Nyní budeme pokračovat v projednávání přerušeného bodu 2, což byl tedy, nebo je, tisk 144, vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, první čtení. Projednávání tohoto bodu jsme přerušili v obecné rozpravě. Připomínám, že rozpočtový výbor předložil usnesení, které bylo doručeno jako sněmovní tisk 144/1. Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal za navrhovatele ministr financí Zbyněk Stanjura a zpravodaj rozpočtového výboru poslanec Josef Bernard.

Nyní tedy budeme pokračovat v přerušené obecné rozpravě, kde s přednostním právem byl přerušen ve svém projevu pan poslanec Andrej Babiš, a já mu tedy umožním, aby pokračoval v jednání. Ale hlásí se tady ještě potom následně – tak gentlemanská dohoda, pan předseda, prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, paní předsedkyně. Děkuji panu poslanci Babišovi, to není vůbec namířeno, že bych ho chtěl jakkoli obírat o právo vystoupit v rozpravě, ale vzhledem k tomu, že začínáme teď ten odpolední blok a všechny poslanecké kluby, jak jsem registroval, projevily zájem projednat a doprojednat v prvním čtení zákon o státním rozpočtu, tak jsem chtěl pro jistotu nechat hlasovat dvě procedurální hlasování. Jedno v souladu s § 53 odst. 3: Poslanecká sněmovna konstatuje, že pro tento bod, návrh státního rozpočtu pro rok 2022, je jednacím dnem i sobota. To je jedno samostatné hlasování. A druhé podle § 53 odst. 1, že o tomto bodu budeme jednat po 19., po 21. hodině, případně i po hodině 24. v souladu s tím, co odhlasujeme v prvním usnesení, tedy ta sobota. Děkuji.

Je to pouze procedurálně pro jistotu, já věřím, že se zvládneme s rozpravou vypořádat dříve. Děkuji a děkuji panu poslanci Babišovi za trpělivost. Abych to řekl správně, ano, tento návrh podávám i jménem pěti klubů KDU-ČSL, ODS, TOP 09, STAN a Piráti. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, děkuji. Takže jsou to procedurální návrhy, o každém budeme hlasovat zvlášť. Jedná se tedy o návrhy, o kterých se hlasuje bez rozpravy. Já tedy přivolám poslankyně a poslance z předsálí, abychom hlasovali v co největším počtu. Jakmile se ustálí počet poslanců a poslankyň, tak připomínám, že první navržený procedurální návrh je, abychom si odhlasovali v souladu s § 53 odst. 3. že jednacím dnem této schůze bude i sobota – ve vztahu ke státnímu rozpočtu, abych přesně doplnila, takto to je, to znamená k bodu, který máme právě otevřený a který projednáváme. Tedy ve vztahu pouze k tomuto bodu.

Vzhledem k tomu, že eviduji, že už se navrátila asi většina poslanců, tak zahajuji hlasování o tomto procedurálním bodu a ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 4 bylo přihlášeno 163 poslankyň a poslanců, pro 157, proti 1. Návrh byl přijat a my jsme si tím schválili, že jednacím dnem této schůze pro projednání tohoto tisku je i sobota.

Další procedurální návrh, který zazněl od pana poslance předsedy Výborného jménem pěti klubů, je podle § 53 odst. 1 návrh, abychom rozhodovali i po 19., 21., 24. hodině.

Rozhodneme tedy o tomto procedurálním návrhu hlasováním, které jsem právě zahájila, a já se ptám, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 5 bylo přihlášeno 168 poslankyň a poslanců, pro 164, proti žádný. Návrh byl přijat. Děkuji vám.

Tímto tedy navazuji na přerušenou obecnou rozpravu a prosím pana poslance, předsedu Andreje Babiše, aby dokončil svůj přerušený projev. Prosím, máte slovo. (V sále je rušno.)

Poslanec Andrej Babiš: Takže vážená paní předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, ve svém vystoupení bych se chtěl zaměřit jen na základní parametry předloženého státního rozpočtu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já prosím o klid v sále! Promiňte, pane poslanče, ale ještě poprosím o utišení poslance. Tak prosím.

Poslanec Andrej Babiš: A moji kolegové se pak budou zabývat podrobnější analýzou navrhovaných záměrů rozpočtu podle jednotlivých kapitol. V prvé řadě bych chtěl upozornit, že předložený rozpočet vůbec nepočítá se skutečností, která byla dosažena v minulém roce. Všude zásadně počítá s údaji, které byly ve schváleném rozpočtu. A je to logické, protože předpokládám, že je to záměr dokázat, jak špatně hospodařila naše vláda. To my stále slyšíme a my samozřejmě říkáme, že to není pravda. Jinak by přece nemohl návrh rozpočtu na rok 2022 počítat s tím, že deficit za minulý rok byl 500 miliard. Je přece již dnes známo, že tento deficit byl podstatně lepší – 420 miliard, a pokud do toho započteme i vztahy k Evropské unii, pak je deficit 408 miliard. Takže to už je velký rozdíl oproti tomu, co vláda tvrdí a samozřejmě ta vláda neříká, že... My říkáme byl rozpočet a snížili jsme ho o 100 miliard. Takže my jsme snížili o sto miliard původně uvažovaný deficit. Možná je to detail, i když ne až tak malý.

Za daleko zásadnější však považuji celkové zaměření rozpočtu. Co je vlastně prioritou rozpočtu, státního rozpočtu na rok 2022? Jsou to ty tupé škrty, které tam vláda předvádí a které moji kolegové ještě podrobněji rozeberou, ale pane ministře, my se neumíme dopočítat těch 77 miliard. Bylo by dobré to nějak zveřejnit a říct, čeho podle vás úspory, podle nás tupé škrty se vlastně týkají. Nebo snad vláda sleduje něco významnějšího a mohla by nám to teda prozradit, co to vlastně je, protože samozřejmě tvrzení, že je to protiinflační rozpočet, je nesmysl.

Otázka je, jestli si je vláda vědoma sociální situace mnoha rodin, jestli vůbec vnímá vláda realitu současné ekonomiky, jestli vidí hrozby, které současný vývoj evropské i světové ekonomiky přináší a jestli vůbec je chce řešit. To jsou otázky, na které hledám odpovědi a nikde je v předloženém rozpočtu nevidím. Jsem přesvědčen, že vláda ve svém návrhu státního rozpočtu špatně analyzuje současný stav české ekonomiky. Vláda počítá s tím, že letos se hrubý domácí produkt nominálně zvýší o 8,4 % a přitom cenový růst zapracovaný do růstu HDP bude 5,2 %. Takže celkem snadno se dostáváme k reálnému růstu... (Obrací se na paní předsedající:) Můžu vás poprosit?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já poprosím kolegy, kteří vyrušují – pana poslance nebudu jmenovat, ale on už se ztišil. Tak už můžete pokračovat, prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Děkuji. Takže se celkem snadno dostáváme k reálnému růstu HDP o 3,1 %. A je to skutečně reálné? Jak je tento růst podložen i vývojem celkové národohospodářské poptávky? Viděli jsme, že v lednu např. klesla výroba automobilů o 11 %. Její největší částí je soukromá spotřeba, více než polovina HDP. Podle představ tvůrců makroekonomické predikce tato spotřeba reálně vzroste o 2,3 % a vlastně potáhne celý růst HDP. Přitom se předpokládá, že spotřebitelské ceny budou v průměru za celý rok vyšší o 8,5 %

oproti minulému roku a ještě se objem mezd a platů zvýší o 5,4 % a tedy poroste téměř stejně jako v minulém roce, kdy se zvýší o 5,7 %, ale samozřejmě při jiné inflaci. V rozpočtu se navrhuje nezvyšovat platy ve velké části rozpočtové sféry a tam, kde naše vláda navrhla zvýšení platů, například ve školství, tak toto zvýšení bude podstatně nižší.

Tak jaká bude kupní síla mezd a platů, které budou nominálně stejné jako loni? Na to je samozřejmě jediná odpověď. Tyto platy a mzdy budou reálně o 8 % nižší. A pokud někde dojde k růstu mezd, tak neočekávám, že by mohlo dojít k jejich reálnému růstu. A ten bude vždy nižší než uvažovaná inflace. Předpokládá snad někdo, že lidé budou své vyšší výdaje kompenzovat výběrem úspor? Nemyslím si, že by se to stalo. Lidé si úspory budou chránit na horší časy. Tak to alespoň vždy bylo. A spotřebitelé budou tedy šetřit. Proto nevidím velký prostor pro reálný růst spotřeby.

Jeden malý příklad. Počet zaměstnanců v průmyslu se v minulém roce snížil o 1,2 %. Pracuje tam více než pětina všech zaměstnanců národního hospodářství. Přitom ve čtvrtém čtvrtletí v průmyslu došlo k poklesu produkce o 2 %. Průměrná nominální mzda v průmyslu vzrostla o 5,4 % celoročně oproti minulému roku a ve čtvrtém čtvrtletí o 3,6 %. Opravdu poroste průměrná mzda v průmyslu v letošním roce rychleji než dosud? Já o tom pochybuji. Jaká tedy bude kupní síla takové mzdy? Bude nižší o 5 %? Nebo jenom o 4? Koupěschopnost těchto zaměstnanců tedy poroste? Nevidíme snad, jak hluboko se propadla koupěschopnost statisíců lidí, kteří se stali obětí nekalých praktik dodavatelů energií, kteří zatím ani nebyli obviněni za své podvody? A i tito lidé jsou spotřebiteli. Odkud se tedy bere víra, že koupěschopnost obyvatelstva jako celku reálně poroste?

Pokud jde o investice, i zde je vláda velmi optimistická. Jinak to ani nejde, protože chce dosáhnout takového růstu HDP. Přitom však návrh rozpočtu některé námi navrhované investice škrtá. Domnívám se, že ani nevyvíjí větší úsilí o čerpání evropských fondů, které musíme v předstihu financovat. O tom jsme vůbec neslyšeli. Když jsme nastoupili 2014, tak jsme zjistili, že za období 2007–2013 se téměř vůbec nečerpalo a hrozilo, že nedočerpáme. To byla první vláda Sobotkova. A my jsme to zvládli a vyčerpali. Ale od stávající vlády vůbec o tomhle zdroji peněz neslyšíme a vláda vůbec o příjmu nemluví. A znovu opakuji, že je tam obrovské předfinancování. Nevím, kolik je to teď, ale bývalo to kolem 160 miliard, co stát předplatil těm, kteří budou čerpat evropské dotace.

Představa o tom, že krize opadne a od příštího měsíce se bude zvýšenou měrou investovat, tak to vypadá jako z jiného světa. Při této úrovni úrokových sazeb bude vůbec zájem o nějaké úvěry na investice? Od vlády neslyšíme, že to, co předvádí Česká národní banka, je skutečně skandál! Protože Česká národní banka má pocit, že zlomí ceny ropy, plynu, energií, emisních povolenek, respektive možná má stejnou představu, jak tedy má vláda, jak jsme slyšeli, tedy systém Ceausescu: netopit, nesvítit, nejíst. A to je absurdní. Je absurdní vlastně nazývat tenhle rozpočet, že je protiinflační. A v čem je protiinflační? Mě by strašně zajímalo, kdybyste nám ukázali, na základě čeho tvrdíte, že půlka inflace je způsobena minulou vládou. To je úplný nesmysl. (Reaguje ministr Stanjura.) Ne. Ale dejte nám to v detailu, pane ministře. Ani těch 77 miliard nemáme.

Uniká nám snad současný vývoj úrokových sazeb hypoték, který v krátké době zastaví strmý růst objemu hypotečních úvěrů zaznamenaný v minulých letech? Přitom velká část hypotečních úvěrů bude přehodnocena. Úroky budou zvýšeny. Ano, ty, které teď vlastně fixují nové období, už nyní je to víc než 5 %. A samozřejmě pro ty, kteří už mají hypotéky, je to katastrofa. A budou to právě hypotéky a jejich držitelé, kteří se stanou v krátké době obětí boje centrální banky s inflací. Žádná banka v Evropě se nechová jako naše Česká národní banka. Tam jsou dva členové Bankovní rady, pan Dědek, pan Michl, kteří mají na to úplně jiný názor, a potom zbytek jsou teoretici, kteří uplatňují věci, které se učili na vysoké škole pravděpodobně. Za této situace si nemyslím, že to potáhne poptávku obyvatelstva vzhůru. A obávám se, že vládní makroekonomická predikce je založena na chybných předpokladech a jejich závěry neřeší reálné hrozby budoucnosti.

Naše ekonomika bude v nejbližších měsících vystavena poklesu ekonomického růstu při relativně vysoké inflaci. Tato stagflace je největším nebezpečím pro naši ekonomiku a vláda by měla činit kroky k tomu, aby rozvinutí stagflace zabránila. Ale vláda ten problém vůbec nevidí. Je přece známo, že to nejhorší, co může každou ekonomiku potkat, je zastavení hospodářského růstu. Totéž platí i pro firmy. Obnovit rytmus výroby, naladit dodavatelsko-odběratelské vztahy... A to vidíme, jejich přerušení v rámci covidu je taky jedna z velkých příčin inflace. Pokračovat v investicích je po takovém přerušení růstu vždy velmi těžké a hlavně to stojí další náklady. Proto varuji před tím, nechat ekonomiku propadnout do takové stagflace. To je dnes největší nebezpečí. Ale vláda ho zjevně vůbec nevnímá a spoléhá na náhodu, že se jí nějak podaří stagflaci vyhnout. Nejde přitom o nic nového. Už jsme to zažili v době celkem nedávné. V letech 2012 až 2013 to byly tupé škrty Nečasovy vlády inspirované jeho ministrem financí Kalouskem, které vyvolaly stagnaci ekonomického růstu a následně i pokles HDP. Pokud tato vláda bude pokračovat v této linii a dále prohlubovat negativní tendence svými škrty, tak v krátké době dostane ekonomiku do stagnace a přitom nezastaví inflaci.

Ta naše inflace je přece z velké části dovážená. To my stále tvrdíme. My ani netvrdíme, že může – a my jsme zde dneska slyšeli pana premiéra, že zase i za tu lednovou inflaci můžeme, to je samozřejmě absurdní a k tomu se ještě dostanu. Takže žádná inflace, ta globální, která tu je – jak ji chcete zastavit, pane premiére? Protože vy jste mluvil o tom, že ji zastavíte. To nechápe nikdo. No jedině ten systém Rumunsko. Takže naše inflace je z velké části dovážená a žádné zvyšování úrokových sazeb ji nemůže zastavit. To je jako nesmysl. To, co udělala Česká národní banka, kromě toho tedy, že jak říkám, je to Rusnokova drahota, úvěry a hypotéky, tak samozřejmě posílila českou korunu. Už dneska konečně i exportéři, kteří jsou fanoušci této vlády, se už ozvali. Takže to dostaneme podruhé. A potřetí to dostanou české firmy, které vyrábějí v České republice a musejí čelit konkurenci ze zahraničí. A zahraniční dodavatelé samozřejmě při pevném kurzu české koruny budou dělat ještě větší konkurenci. Takže třikrát. Třikrát velký problém.

Takže chci jenom říct, že všechny ekonomiky okolo nás začínají mít problémy s cenami surovin, s cenami energií, kde nakonec není problémem jenom s cenami surovin, ale problém je vůbec tyto zdroje získat, protože fyzicky nejsou k dispozici kvůli tomu, co se stalo za covidu. Pamatujeme si na čipy pro auta, hořčík a další věci. Nechci ani připomínat, že za nemalou část těchto problémů může samozřejmě i nesmyslná politika Evropské unie. Pokud jde o trh s energiemi, ceny povolenek, je absolutně skandální, že ta směrnice MiFID, kterou je potřeba změnit, a Evropská komise si zaplatila studii, která vlastně při stávající ceně emisních povolenek tvrdí, že už jsme v roce, nevím, 2060 snad. Úplně mimo mísu. Spekulanti vydělávají a průmysl v Evropě jde do kytek.

Na základě těchto faktů tvrdím, že stávající návrh rozpočtu musíme odmítnout. Vláda přece mohla přijmout námi předložený rozpočet, který mohl alespoň umožnit normální financování potřeb státu. Někdy v březnu mohla být předložena jeho korekce, která by už reagovala na rizika, se kterými ekonomika je či v krátké době bude konfrontována.

Přistoupit za této situace k dalším rozpočtovým restrikcím je absolutní nesmysl. Vláda na základě poslední makropredikce počítá s tím, že inflací získá, a je to část inflace, jsou to odvody, 62,2 miliardy příjmu. Ale to není tak jisté, protože tam je cirka několik desítek miliard DPH. A je to nějaká predikce. Takže spíš je to optimistické a možná to bude méně. A je tam dost rizik a na to není, pokud já vím, ze strany vlády žádný recept a ani se o tom nemluví. Takže já si myslím, že by vláda měla doplnit návrh rozpočtu o rizika, která jsou již patrná v ekonomickém růstu, a samozřejmě naši kolegové budou o tom mluvit konkrétně, a případně nově vzniklé příjmy vyplývající z inflačního vývoje (by?) byly použité v prvé řadě na udržení koupěschopnosti našich občanů. A já znovu opakuju, že by vláda měla jasně říct: tady jsme dostali 62,2 miliardy, 21 dáme na důchody, protože musíme podle zákona, ano, potom, znovu opakuji, vás žádám, abyste odpustili DPH na energie, tak jak jsme to my udělali, listopad, prosinec. A jenom na šest měsíců, to stačí. To je asi 11 miliard. Vraťte lidem tu slevu na jízdné,

to je 1,6. Vrať te jim to, co jsme my navrhovali, ty platy 4,7. Dejte kompenzace podnikatelům, no a když to všechno sečtu, tak jsem tady na 12,45 miliardy a ještě vám, pane ministře, zůstane.

Pro nás ten rozpočet je absolutně nepřehledný a bylo by dobré ho vysvětlit. Vy mluvíte o úsporách 77 miliard. Já nevím, kde jsou. Já říkám, že jsou to škrty, ale tak nám to ukažte! Vy říkáte, že šetříte, no tak to je asi vtip. To vidíme na Úřadě vlády, vidíme to předsednictví. Vy stále opakujete, že nemáme dobré veřejné finance. To je lež. A já čekám konečně na výsledky samosprávy k 31. 12. 2021 a tam uvidíte ty obrovské zůstatky na účtech samosprávy. Praha má stále 90 miliard. Ten Hřib neví, co s tím. Brno jede, to aspoň investuje. Ale Praha? Devadesát miliard? A uvidíte, k 30. 9. měly na účtech 313 miliard obce a města a 75 miliard měly kraje. A měly přebytkové hospodaření. No proč? No protože naše vláda přece měnila RUD. My jsme jim dávali peníze. Ale to samozřejmě nikdo nechce přiznat. No a samozřejmě, pane ministře, vy tam máte vatu. Vy tam máte vatu v obsluze státního dluhu. Obsluha státního dluhu, to jsou úroky. A vy samozřejmě šikovně říkáte, vytáhl jste si číslo z roku 2016, to jsem byl ministr financí, 2016, a říkal jste, že tam bylo 40. Ano, 40,7. V roce 2016 já jsem půjčoval 15 % státního dluhu za minusový úrok! Minusový. A dostali jsme asi 14 miliard. Ano?

Ale neříkáte, že ten státní dluh po vaší vládě roku 2013 jsme zdědili ve výši 50,9. A taky neříkáte, že minulý rok bylo 42 miliard. Čtyřicet dva. A vy tam máte 49. Nebo 50. Takže podle mého názoru tam máte minimálně 9 miliard vatu. No a samozřejmě my tady máme tu rozpočtovou radu. To je pro média mantra! Je třeba se podívat, odkud ti lidi přišli. A kde byli, za koho kandidovali do Evropy. Že jsou nějak politicky orientovaní. A já stále slyším tady, jeden deník že je financován nějakými politickými stranami. Nevím kým. Ten deník teď dokonce napsal, že já jsem byl na rozpočtovém výboru, tak všem novinářům oznamuju, že už to byl druhý můj výbor. Že dřu na těch výborech. A že jsem měl údajně bouchnout dveřmi. To je samozřejmě lež! Dokonce nějaký poslanec Miroslav Zborovský to řekl, nevím, kdo to je. Já jsem seděl úplně tam vzadu. A já jsem si vyslechl paní Zamrazilovou a ta vlastně řekla, jaký jste úžasný. Nebudeme se vracet, kde pracovala v roce 1994. A já jsem odešel. Tak těmi dveřmi se ani nedá bouchnout. Koukejte, ony se nějak stále... nejsou fixované. Takže lež jako.

A máte tam dalšího géniuse. Génius Hampl. Doporučuji si přečíst rozhovor s paní Perknerovou, když tvrdil, že ten státní dluh, ta obsluha bude 100 miliard! No netrefil se, pan expert. Taky z ČNB, nebo teoretik. 42 bylo, ne 100. 42.

Takže pane ministře, prosím vás, já vám doporučuju, abyste přesvědčil vaše kolegy, aby si půjčovali v eurech. Protože eurozóna je nula. A možná si půjčíte za minus. Takže vy tam máte obrovskou vatu a klidně se můžete dostat asi na 40. A když vám ti vaši kolegové budou argumentovat, že nějaké kurzové rozdíly, prosím vás, stát nemá... Stát, kdyby přišel normální auditor, tak nedostane ani razítko na to účetnictví. Nemá podrozvahu, nemá mimobilanční závazky. A jak tam chtějí tedy ty kurzové rozdíly? V čem je problém? Půjčím si euro a při splatnosti si ho půjčím znovu. Jen to otáčím. Takže vy tam máte vatu. A tady někdo argumentoval, že jak my vlastně platíme za úroky. No možná se vám povede minusový úrok, jak jsem to měl já. A tehdá ještě ČNB byla normální. Byla nula. Ale vy dobře víte, kdo na tom vydělává dneska, na té sazbě ČNB, ne? Banky. Banky vydělají. Šest miliard měsíčně! Vážení občané, 6 miliard! Za to, abyste vy platili vyšší úroky, hypotéky. No a firmy samozřejmě. Teď pan ministr místo toho, aby firmám odpustil DPH, tak navrhuje, že jim půjčí peníze. No tak to fakt je řešení. Pojišťovny, prosím vás, zavolejte si nějakého experta. Zůstatek pojišťoven 2020 byl 61 miliard, teď byl 50, je tam plno doúčtování. A bylo by dobré aby pan ministr Válek zúčtoval už to, co dluží zdravotnickému systému, aby to doúčtoval celé. Protože když to doúčtuje spravedlivě, tak se dostane na minus 26 miliard pro ty pojišťovny a koncem roku to fakt nebude sranda. Takže tady já jsem vlastně... Mimochodem to kritizoval i pan prezident, on mluvil, ano, 14 ubohých miliard. A já myslím, že to zdravotnictví si to skutečně nezaslouží.

Není pravda, že nejsou připravené investice. Není to pravda. A pokud pan – pan premiér tu není, ale dělal to video před teplickým nádražím, tak tam bylo vysoutěženo. A myslím, že ta...Nevím, je tam kolem 250. Takže vy nemáte 250 milionů na to, abyste zrekonstruovali

teplické nádraží? Tak to udělejte prosím vás. My jsme přišli s programem od roku 2016, program, že za 10 miliard budeme rekonstruovat nádraží, protože ti lidi to uvidí. Pražské nádraží, když bude hotové, tak bude fantastické! Díky bohu, našim předkům, že ho postavili. A České Budějovice a další. A vy teď vezmete 9 miliard resortu dopravy? Nechápu proč.

Takže není pravda, že ty investice nejsou připravené. Díky bohu, že neberete peníze ŘSD, ale to se ještě ukáže, jestli skutečně budete pokračovat v těch škrtech. Obchvaty, ano, všechno je připraveno, my jsme to pro vás připravili. Pan ministr Kupka má rozestavěných 107 kilometrů dálnic. Proč máte v programovém prohlášení vlády jenom 200? My máme 300, my vám to můžeme rozepsat, kde všechno mají být dálnice. A my samozřejmě vám budeme fandit a pomáhat a určitě. Obchvat Prahy. Teď jste v koalici, tak už konečně nechť se to posune dopředu. Nám dělal primátor jenom problémy. Možná teď se vám to povede a my určitě z toho budeme mít radost.

No nejvíc mě dostalo to, že když tady, já teď nevím, kdo to byl? – jo, pan ministr Stanjura řekl, že resorty dostaly, kolik chtěly. No, to je neskutečné. Jak jste to mohl říct vůbec? Mě fascinuje to, jak funguje vaše vláda. Víte, jak funguje vaše vláda? Vy jste ten boss, pan premiér vám do toho nemluví. A ti chudáci ministři, ti ani nevědí, co tam mají. Vy jim to tam rozepíšete. Ano, je to tak. A úředníci, ti nevědí už vůbec nic. Ale my jsme fungovali, pane ministře, jinak. Já jsem bojoval s našimi ministry proti Schillerové. A Klára Dostálová má 12 miliard přebytků... teda přebytků, poptávky, kterou neuspokojila. To jsou investice, já nevím. Tady hnutí STAN by se mělo starat, to jsou investice do obcí, které chybí, a to jsme chtěli udělat. Takže my jsme bojovali tady s ministry a říkali jsme Schillerové: Najdi prachy, to je tvůj problém! Ty jsi ministr! No a teď vlastně ti ministři jsou nesvéprávní, protože jim to rozepíšete, nebo nevím, kdo vám to rozepisuje, a oni se bojí vůbec něco říct. To je neskutečné! To je neskutečné, jak to tedy u vás funguje. A já tomu fakt nerozumím, ale ano, asi mají strach. Já nevím, jak to máte v té koalici, kdo má strach před kým (pobavení), že si nedovolí vůbec nic říct. A to, že tam určitě chybí peníze resortům... Vždyť vy jste vzali těm hasičům. Já jsem bojoval za ty hasiče, zeptejte se Vlčka! Vždyť neměl ani pozice, a ti hasiči jsou přece nejdůležitější, ne? Všude jsou, díky bohu nám pomáhají. Covid, nehody, hoří, povodně, všude, tornádo. A vy jste jim normálně vzal miliardu. Miliardu! Přitom jste dostal těch 62. Takže já jsem se dopočítal jenom nějakých, nevím kolik, 40, tak jste jim mohl dát ještě víc, aby měli skutečně tu techniku. Ano, a to je o bezpečí našich lidí.

Takže není to dobrý rozpočet, nejsou to žádné úspory. Já bych chtěl vidět ty úspory. Já určitě vám budu fandit. Já jsem vždycky říkal, zákon o státní službě, to je zákon – to je peklo, bohužel, byl jsem u toho, už nevím, kdo to dělal, jak se jmenoval, Dienstbier, Chovanec, jak se tam hádali. A určitě že tam jsou rezervy. Určitě jsou rezervy na úsporu. Ale já jako premiér jsem nebyl schopen – ano, v rámci koalice, když se nám to povede a když budete mít tu státní pokladnu, takže budete vidět na každou fakturu, i za 500 korun, no tak potom ano. To, že je tam prostor, ano, ale prosím vás neříkejte, že jste ušetřili nebo máte úspory 77 miliard. To jsou škrty, my ten seznám nemáme. A samozřejmě na Úřadě vlády, kde jsme vám všechno připravili na předsednictví, zahradu, budete mít krásnou zasedačku, novináři budou mít krásně, všechno jsme vám připravili, video vám můžu poslat, takže... Ale vy samozřejmě teď nabíráte tolik lidí na Úřad vlády, že to je neuvěřitelné, kolik tam teďka... Takže nešetříte. Měli jste jít příkladem. To jste nešli, ale pokud samozřejmě ušetříte někde jinde, tak to bude skvělá informace.

Pan premiér tady není. Prosím vás (k ministru Stanjurovi), řekněte mu, protože vy jste ministr financí, aby neříkal, že je to protiinflační rozpočet. To je nesmysl. To je nesmysl. Protože pokud vy skutečně to myslíte vážně jak Causescu, že lidem řeknete: nebudete topit, nebudete svítit a možná dostanete nějaký rohlík, tak ano, to chápu, když nebudou kupovat nic, tak nebude inflace. A je to nesmysl. A my neříkáme, že vy za tu inflaci můžete. On dneska pan premiér to znovu zopakoval. A to je neuvěřitelné, já nevím, kdo mu to píše, ty projevy, jak to mohl říct. Jak může říct, že lednová inflace je nějaký důsledek naší vlády? Lednová... (Poznámka z pléna.) Jak jasně? Inflace v lednu meziměsíčně je 38.6 % na nárůstu elektřiny

a zemního plynu. Takže vy chcete co říct? Inflace by byla, kdyby lidi kupovali víc toho plynu a elektřiny. Ale oni nekupujou. Oni kupujou stále stejně. A tady píše váš Český statistický úřad, nezávislý, že je to kvůli tomu, že jste jim neodpustili DPH. Takže 21 % je vaše inflace a zbytek je globální inflace. Já si myslím, že to každý pochopí, že 21 % je vaše inflace, protože jim to nechcete dát. Jedenáct miliard! Kdybyste to dali aspoň na tři měsíce nebo na pět, šest měsíců, nebo pět měsíců, ale vy a priori to nechcete, protože naše vláda byla první v Evropě, potom přišel Polák, potom přišli další, dneska to dělá každý. Zastropování, no tak nechť pan Síkela zařídí, že ERÚ, zastropujte tu elektřinu. Operace Slováků, že zmrazili ceny na tři roky, i když je tam privátní investor, no tak to zkuste. Svolejte dozorčí radu ČEZ, svolejte valnou hromadu. A já nevím, co vám řekne pan slavný minoritní akcionář, který má stále blbé řeči na twitteru. Ten nechce stavět ani jádro, ten chce jen dividendy! A to, že ČEZ dneska vydělává obrovské peníze a díky tomu podvodníkovi Bohemia Energy všichni tito výrobci budou mít samozřejmě nárůst klientů a samozřejmě na tom vydělají, je úplně jasné. Ale já chápu, že když jste to zprivatizovali a není to stoprocentní dcera, že se s tím těžko něco může udělat.

Hledejte nějakou možnost ještě u pohonných hmot, jak to udělali Poláci a ostatní. Já nechápu, nemůžete navštívit ty ministry financí a zeptat se, jak to dělají, když tedy nejste schopni to sami udělat? Polsko – snížení pohonných hmot z 23 na 8 %. Všichni chodí – tedy Moravskoslezský kraj chodí do Polska, Liberecký taky asi, Královéhradecký. Belgie – snížení elektřiny z 21 na 6. Dobře. Španělsko, Bulharsko, Rakousko, Francie stropuje. Všichni to dělají. A vy se pyšníte, že to neděláte, a dáváte za příklad nějaké skandinávské země.

Vy jste se vyjádřil, pane ministře, 20. ledna... A to já jsem už říkal opakovaně, že kdybych byl na vašem místě, tak jdu za premiérem a řeknu: Hele, premiére, tady nám spadlo do klína z makropredikce 62 miliard, jdeme na tiskovku a dáme to lidem. Důchody, DPH, všechno. Ne, tady dáváte lidem po vyplnění 11 stránkového formuláře pár korun. To je neuvěřitelné, že vůbec pan ministr Jurečka s tím argumentuje. A co jste vy řekl 20. ledna? My jako vláda máme jen omezené možnosti, jak se zvýšenou inflací bojovat. A já s tím souhlasím. Ale proč váš premiér říká, že za lednovou inflaci můžeme zase my? Tak to je skutečně směšné. Takže my neříkáme, jak vy jste říkali před volbami Babišova drahota, ale my vám vyčítáme to, že zkrátka nechcete těm lidem pomoci. To je ten největší problém.

A skutečně nejvíc mě pobavilo to, že resorty dostaly, kolik chtěly. Tak to je fakt úžasná zpráva. Já jsem zvědav na ty školy, na ty projekty. Když jsem se stal ministrem financí v lednu 2014 a potom jsem zjistil, že ve Středočeském kraji vlastně chybí školy, školy, protože tady studenti zůstávají po studiích, tak jsem udělal ten projekt dotací, 26 miliard tam šlo! Dvacet šest miliard! A ten zdroj byly úspory z obsluhy státního dluhu. A kolik je tady svazkových škol, které potřebují peníze? Skvělá starostka v Drahelčicích, která má šest dětí, pro těch šest dětí se jí povedlo teď, my jsme jí pomáhali, podařilo se jí postavit mateřskou školku a první dítě půjde do mateřské školky. Má šest dětí. A teď už staví školu pro 540 žáků. A víte, kolik je takových škol? Víte, kolik je takových obcí, co chtějí peníze na to? Tak já vůbec nechápu, jak někdo může říct, že všichni dostali, co chtějí. Tak potom ti ministři kašlou na ty svoje resorty a vůbec je to nezajímá. Vůbec je nezajímá, že nebojují za své resorty. Ministr financí radši odešel. (Zpravodaj reaguje mimo mikrofon.) Prosím? To je dobře, takže vy mu to určitě řeknete, co jsem tady říkal, pokud ho to samozřejmě bude zajímat. Ale možná ne.

Takže my bychom se rádi dozvěděli víc k tomu rozpočtu, ohledně, samozřejmě, jak tedy zastavíte, jak říká pan premiér, tu inflaci. To mě bude strašně zajímat. Mohl by ještě pan premiér říct, že kdy to zastaví vlastně. Jestli to zastaví do konce března, nebo kdy to zastaví. Protože z podstaty je to nesmysl a já nechápu, proč mu to někdo píše do těch projevů.

Já myslím, že jsme dneska slyšeli pana prezidenta v nejlepší formě, že to jeho expozé bylo skvělé. Je ekonom, samozřejmě. Ale já za sebe můžu jenom říct, že naše hnutí vždycky snižovalo daně. My jsme je snížili za 509 miliard. Ano. Já si myslím, že máme nízké daně, abychom byli atraktivní pro naše firmy, pro zahraniční investory, ale to je samozřejmě na vás, protože ODS vždycky před volbami slibovala, že nebude navyšovat daně, potom jste navyšovali.

Stále jsme slyšeli, že někdo musí zrušit tu superhrubou mzdu, to jsme slyšeli čtyři roky Sobotkovy vlády, to se nepovedlo. Teď jsme to udělali a já si myslím, že je to dobře. A já si nemyslím... Vlastně kdybych přijal tu vaši rétoriku... A tady pan prezident říká: ODS a hnutí ANO zrušily superhrubou mzdu. Snížili jsme lidem daně. A já myslím, že je to dobře. Ale to B, které vy říkáte... Vy vlastně říkáte: No my jsme zrušili superhrubou mzdu, mají nízké daně a kvůli tomu je ta inflace! To je nesmysl! Absolutní nesmysl. Absolutní nesmysl. A podívejte se na ty úspory domácností. (Poznámka od stolku zpravodajů.) Já vím. Ale vy říkáte, že to, že jsme dali lidem peníze, a dali jsme jim to v rámci covidu, ale vy jste jim to dali taky, protože vy jste s námi hlasovali pro snížení té daně. Z toho vyplývá, že vlastně sami sebe kritizujete. A je to nesmysl. Já si myslím, že to tak není. A samozřejmě že stoupají ceny. No tak tam, kde je něčeho málo... Ano, když ty firmy nemají z čeho vyrábět a je toho málo, tak je inflace. Ale to všechno většinou přichází, drtivě to přichází ze zahraničí.

Já myslím, že v tomhle směru je to jasné. A bylo by dobré, abyste to už neříkali. Já chápu, že to budete stále opakovat, a jak máme špatné finance, a samozřejmě účelově říkat, kolik se navýšilo dluhu. No ano, ale my to můžeme rozepsat na rozdíl od toho dluhu, co tam nasekal za vašich vlád Kalousek, ten měl 690 miliard. A kam to šlo? Vždyť ty firmy nedostaly ani korunu – 2009 nedostaly ani korunu ty firmy, já si to dobře pamatuju. A my jsme dali. My jsme dali stovky miliard, takže to je ten rozdíl.

Takže já bych už dlouho nezdržoval, já jsem se k rozpočtu vyjádřil. My bychom tedy rádi viděli ten rozpis těch 77 miliard. Pro nás jsou to škrty. Vy říkáte, že jsou to úspory. Vy říkáte, že jste neomezili investice, my říkáme ano. A my vám dodáme seznam. A klidně vyzývám všechny starosty a primátory a hejtmany, kteří nebudou mít dostatek peněz na nějaké investice, nechť přijdou. Ale já jsem to dělal i za naší vlády, protože já jsem přesvědčený o tom, že se máme z této krize proinvestovat. Vy se vůbec nezabýváte zdroji z Evropy. Chcete zrušit EET, z kterého vypadlo 33 miliard. Chápu, že je to vaše politická mantra a jenom potvrzení toho, že asi pro vás ti poctiví podnikatelé nejsou dost dobří.

Takže pokud samozřejmě nám vyhovíte a dodáte nám nějaké podklady, tak se s tím rádi obeznámíme. A když skutečně budete šetřit, skutečně, ale absolutně, ale ne na lidech, jako jste začali, a investicích, tak máte rozhodně naši podporu. Děkuju za vaši pozornost. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A než dám prostor faktickým, které váš projev vyvolal, tak došlé omluvy: pan místopředseda Skopeček mezi 15.00 a 16.30 z dnešního jednacího dne. Poté se omlouvá pan poslanec Josef Bělica, a sice dnes mezi 18.30 až do konce jednacího dne z rodinných důvodů. A potom pan poslanec Feranec v rozmezí celého jednacího týdne od 15. února ze zdravotních důvodů. To byly došlé omluvy.

A nyní jste tedy, pane ministře, na řadě s faktickou. Pan ministr financí a potom se může připravit pan poslanec Josef Bernard. Pane ministře, s faktickou. Máte slovo, prosím.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Já jsem se fakt poctivě snažil dělat si poznámky, ale když kočička s pejskem vařili dort, tak to bylo mnohem konzistentnější než projev Andreje Babiše zleva doprava, nahoru dolů, trojitý odpíchnutý rittberger, zase zpátky. V tom se podle mě nevyznal vůbec nikdo. Nicméně pár poznámek.

Nelogičností. Pan poslanec Babiš nejdřív řekne: města a obce mají 330 miliard, to je hrozné, nevědí, co s tím, aby za tři minuty říkal: ten stát těm městům a obcím dává málo. Tak buď platí jedno, nebo platí druhé. Protože kdybychom tam dali víc, tak řeknete, že nemají na účtech 330 miliard, ale že tam mají 360.

Ale mě zaujala ta vata, jak tam máme vatu 9 miliard. Bavme se o 5 miliardách, protože vy jste do návrhu rozpočtu napsali 45. Pokud přijmu slova Andreje Babiše, že to bude 41, tak

vy sami jste si tam napsali vatu 4 miliardy. My jsme tam dali 5, říkal jsem z důvodu obezřetnosti kvůli inflaci a zvyšujícím se úrokovým mírám.

Já jsem s ministry nebojoval, to máte pravdu. Náš premiér není generální ředitel holdingu a ministři nejsou jeho odborní náměstci. My jsme si všichni rovni a my jsme návrh rozpočtu projednávali v celku, pohromadě, jako tým.

Nevím, proč jste si zamiloval pro dnešek jméno Ceausescu, které zmínil pan prezident Zeman. Pak mě napadlo, že jste byl ve stejné době jako Ceausescu členem komunistické strany. (Poslanci ANO buší do lavic.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A nyní prosím, s faktickou pan poslanec Josef Bernard. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Josef Bernard: Já nebudu dlouho zdržovat, já mám těch poznámek víc. Já si to potom nechám na to své shrnutí. Ale možná tři poznámky. Mám tady těch 77 miliard. (Ukazuje příslušný materiál.) Vypočítám je, nemám na to teď čas. Přednesu je tady na plénu Sněmovny.

Pane expremiére, s dovolením přes předsedající. To porovnání státního dluhu v letech 2014 a 2020 bylo už zmatečné. To tady naznačovala paní exministryně financí, ona to potom asi narovná.

Ale čemu se chci věnovat, ty vaše úvahy k inflaci, pane expremiére, jsou opravdu chybné. Opravdu chybné. A já mám dojem, že si tu úplně pleteme zásadní principy inflace. Vy jste říkal: dělejte něco s tou inflací, vraťte těch 62 miliard, které vám tam přistály, vraťte ty slevy na jízdné. Víte, já jsem vyučený a tam byl jeden pan mistr a ten vždycky říkal: "Furt to řežu, furt to řežu a furt je to krátký." A to je přesně ten váš recept: furt nalévám peníze, furt nalévám peníze a furt se mi zvyšuje inflace. No jo, ale takhle inflace funguje! Inflace je pokles kupní síly peněz. Následuje rychlejší nárůst množství peněz v oběhu než růst výroby. A teď si odpovězte na otázku, jestli když zlevníte cenu energií tímto státním zásahem, jestli jste zabojoval s růstem inflace. Nezabojoval. Já neříkám, můžeme tu vést spory, bavit se o tom, jak pomáhat občanům, něco na těch vašich názorech může být, ale určitě tím nebudete snižovat inflaci. A to není definice inflace moje, to je definice inflace pana Friedmana, nositele Nobelovy ceny.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. A nyní můžu zrekapitulovat, jaká jsou přihlášená přednostní práva. (Poslanec Babiš z prostoru před řečnickým pultíkem: Já mám faktickou!) Ještě faktická, dobře. Prosím s faktickou, vaše dvě minuty.

Poslanec Andrej Babiš: Mě vždycky šokuje, když mě tady poučují lidi, kteří o tom nic nevědí, pane bývalý exhejtmane. Víte, co je to Ministerstvo financí? To je tabulka. Můžu vám to ukázat? (Poodchází ke stolku zpravodajů a hovoří s poslancem Bernardem mimo mikrofon.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Prosím, je potřeba hovořit na mikrofon.

Poslanec Andrej Babiš: Tak tu nevykládejte nějaké bludy a nelžete. Obsluha státního dluhu 2013 byla 51 miliard a 2016 byla 40. Tak co mě tady poučujete? Nemáte na to ani vzdělání, ani zkušenosti, ani nic! A vy jste asi neslyšel, co jsem mluvil o inflaci? Já jsem neříkal, že Fiala, pan premiér Fiala způsobil inflaci. On říká, že lednová inflace je díky nám. Já jsem řekl, že inflace se nedá kontrolovat a že vy máte lidem dát ty peníze, které jste zinkasovali z inflace. Tak zkuste poslouchat příště. Jste úplně mimo!

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano. A s faktickou pan poslanec Josef Bernard. Příště prosím prostřednictvím paní předsedající.

Poslanec Josef Bernard: Prostřednictvím paní předsedající, pane expremiére, já si vyhrazuji, že jsem lhal. Já jsem narovnával vaše myšlenky, které se týkají inflace, a za tím si stojím, klidně se můžeme podívat do stenozáznamu, a porovnávali jsme výši státního dluhu v letech 2014–2022, podíváme se do stenozáznamu, ty vaše údaje nebyly správné. A opravdu si vyhrazuji takové explicitní výrazy, že někdo lže. (Ruch v sále.) Můžeme mít jiné názory, můžeme se mýlit, ale neházejme po sobě takováto slova.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Ještě poprosím, aby tady nebylo pokřikování v sále. Děkuji. A nyní s přednostním právem pan předseda Jan Jakob. Prosím.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážené dámy, vážení pánové, doposud tady s přednostními právy hovořili zejména představitelé opozice, tedy té strany spektra, která může za tu ekonomickou situaci, ve které jsme teď. Mrzí mě tedy, že pan bývalý premiér právě odešel, ale chápu, že on vždycky odejde. A musím ocenit, jak tady zmiňoval, jak byl na rozpočtovém výboru, že tentokrát si nepopletl datum, a dokonce trefil na správné místo, kde byli i ostatní, byť tedy na pět minut, než odešel jako před chvílí.

Mnohé tady zaznělo z řad opozice, nějaký termín tupé škrty, zvlášť z úst bývalého pana premiéra, který nebyl schopen udělat žádnou úsporu, a nakonec před chvílí v tom svém proslovu to přiznal, že je potřeba podle něj nejen rozdávat, kupovat si voliče, ale rozdávat z cizího, samozřejmě že ne ze svého. Já ten návrh, který tady je předložen, já ty úspory považuji samozřejmě za rozumné a vzhledem k tomu, v jaké ekonomické situaci našeho státu jsme, tak za naprosto, naprosto nezbytné. Protože kdyby se tak nedělo a kdyby pokračoval ten trend, který tady nastolila předchozí vláda, tak do dvou let by tady muselo být zataženo za dluhovou brzdu a do pár let bychom se dočkali finančního kolapsu našeho státu. A můžete kroutit hlavami, jak chcete, ale to jsou jasná fakta, všechny analýzy relevantních ekonomů, ale i třeba rozpočtové rady jsou v tom zcela jednoznačné.

Nicméně bych ocenil dvě věci z toho předchozího přednesu. Oceňuji, že opět bývalý pan premiér pochválil mé kolegy starosty, že umějí hospodařit, na rozdíl od bývalé vlády, a chtěl jsem se ho zeptat – škoda, že odešel – protože jako starosty nás vyzýval, že se máme jít zeptat. Za mého starostování, které trvá už téměř 12 let, se nám dařilo hodně, hodně investovat. Do školství jsme proinvestovali za ta léta v našem městě, které má 8 000 obyvatel, jsou to nedaleké Roztoky, víc než 500 milionů korun. Čerpali jsme z různých fondů, při poslední investici z evropských, a já tedy se zeptám – nevím, kam mám přijít, říkal, že máme přijít, nevím, jestli do těch Průhonic do Sokolovny, která tady byla nedávnou noc zmiňována? Tak se ptám takhle, rád budu za radu, kde máme ty další peníze vzít.

Druhé pozitivum, které bych zmínil, tak tady dneska je nějaký nový termín. Já myslel, že bývalý pan premiér má svůj pořad Čau lidi a zdá se, že ode dneška je to nějaké Čau Česku, tak já to beru pozitivně. Já mám pocit, že kdyby bývalý pan premiér opravdu udělal čau Česku, tak že by to bylo pro Česko to nejlepší, co by mohl udělat.

A snad poslední pozitivum, které mě zaujalo, je to, že víme, že je nějaká nová zasedačka, která nás vytrhne z předsednictví Evropské unie. To je prima.

Ale tedy k podstatě toho návrhu rozpočtu. Já bych chtěl v první řadě moc poděkovat vládě a zejména panu ministrovi financí, že za ten opravdu kratičký čas přepracovali návrh rozpočtu a že se podařilo snížit ten schodek, deficit, o téměř 100 miliard korun. Je to moc důležité. Je to nejen důležitý signál, ale jsou to fakta, která jsou tím prvním krokem pro vyvedení naší země z toho dluhového trendu, tak jak jsem ho zmiňoval před chvílí. Za ten krátký čas je to podle

mého naprosté maximum možného, protože nešlo hledat úspory samozřejmě v mandatorních či kvazimandatorních výdajích.

Je tady zmiňováno, jak někdo říká tomu rozpočtu, a já myslím, že je jedno, jaké má nálepky, nebo tuším, že pan prezident říkal label, že je to v podstatě jedno. To není podstatné, jak ten rozpočet budeme nazývat, ale je důležité, jak vypadá a jaký trend veřejných rozpočtů nebo státního rozpočtu nastoluje, a to si troufnu říct, že je správný směr. Je to směr pro budoucnost naší země, která nebude v dluhu státu a ve finančním kolapsu. Je to směr, který posiluje, významně posiluje oproti předchozím letům i výdaje na investice, posiluje, a to bych považoval za velmi klíčové zvlášť v téhle krizové době, protože každá krize je zároveň pro budoucnost, tak bych považoval ten rozpočet za proinovativní, za rozpočet, který podporuje vědu a výzkum. A to je naprosto klíčové pro to, jak naše země z té krize vyjde.

Rád bych za TOP 09, která vlastně vznikla na rozpočtové odpovědnosti, nakonec i slovo odpovědnost máme v názvu, tak já pevně věřím, že tak jak jsem před chvílí panu ministru a vládě poděkoval, tak že budu moct poděkovat i za tři roky na konci funkčního období této vlády, kdy budeme moct říct, že ten trend se podařilo otočit, že rozpočty jsou opravdu odpovědné a že se nám podařilo snížit ty deficity výrazně pod limity třeba maastrichtských kritérií. Jsem přesvědčen, že společně se nám to podaří a že to bude pro budoucnost naší země důležité.

Závěrem mi dovolte, abych ještě upozornil na to, že v tuto chvíli se nacházíme v prvním čtení. Zmiňuji to i proto, že tady padaly různé názory, že jsme mohli už s tím původním návrhem projít prvním čtením. Nemohli, protože v prvním čtení schvalujeme výši příjmů, výši výdajů a saldo mezi těmito ukazateli, tedy výši deficitu, a jsou to potom pevné částky, které nelze změnit. Proto bylo potřeba, že byl ten původní návrh předchozí vlády stažen a byl přepracován, a ten deficit je téměř o 100 miliard nižší. To je naprosto klíčové. Byl bych rád, aby v tomto smyslu se vedla dál diskuse, byť chápu, že půjdete do detailu toho rozpočtu, ale opravdu jsme v prvním čtení, kdy schvalujeme primárně tyto ukazatele.

Ještě jednou moc děkuji vládě za změnu trendu v hospodaření tohoto státu. Já věřím, že se to podaří naplnit i v dalších letech, nejenom v tomto prvním rozpočtu, který mohl zaznamenat jenom drobných změn, které jsou v tuto chvíli možné, a že je to dobrý signál pro budoucnost naší země. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. Projev vyvolal tři faktické poznámky v pořadí pana poslance Munzara, Králíčka a Kolovratníka. Prosím, pan poslanec Vojtěch Munzar. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji. Chtěl jsem se přihlásit s faktickou ještě v reakci na pana expremiéra Babiše, který tu bohužel není, tak to řeknu nyní. Pro mě bylo překvapivé, jakým způsobem pan expremiér mluvil o inflaci, a zároveň zkritizoval všechna opatření, která ke zkrocení inflace vedou. Zkritizoval kroky České národní banky a růst úrokových sazeb. To je protiinflační opatření, které se nám nemusí třeba v takové výši líbit, ale je to protiinflační opatření. Zkritizoval posilování koruny. Zkritizoval redukci vládních výdajů. A jeho recept, který tady naznačil, je rozhazovat peníze na dluh, což vede ke zvyšování inflace.

Tady musím říci, že existuje přece jen někdo v ekonomice, kdo má z inflace profit, a to jsou velcí dlužníci. Velmi zadlužené státy či velmi zadlužené firmy, protože stejně jako inflace ukrajuje hodnotu úspor, tak inflace snižuje i reálnou hodnotu dluhů. Takže já se musím ptát, jestli pan expremiér tady svým vystoupením bojoval za ochranu úspor, či bojoval za ochranu dluhů. Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. A nyní pan poslanec Robert Králíček. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, chtěl bych reagovat na výstup pana Jakoba. Víte, pane Jakobe, vy nás tady svým arogantním projevem urážíte a ponižujete, ale ponižujete naše právo opozice kritizovat. My jsme v opozici, jestli jste si nevšiml, a je naším právem kritizovat ten rozpočet, ale kritizovat ho věcně. Víte, vy vyzýváte nás a společnost k nějakému smířlivému tónu, ale politik také musí umět elegantně urážet. Třeba pro mě je vzorem pan Stanjura, který to umí elegantně, umí to věcně. Ale vy to opravdu neumíte, tak to nedělejte, když na to nemáte. (Předsedající: Prosím prostřednictvím předsedající.) Omlouvám se.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A nyní pan poslanec Martin Kolovratník. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Martin Kolovratník: Dobré odpoledne, děkuji. Já, pane předsedo Jakobe, prostřednictvím paní předsedající zareaguji na vás, na ty vaše vtipné ironické poznámky. Vy na ně máte právo, my samozřejmě jako opozice také, ale víte, já rád říkám, pracuji s fakty. Mám technické vzdělání a rád se dívám na fakta. Tak během vašeho vystoupení jsem si rychle otevřel internet, veřejně dostupné zdroje. Zkonstatuji jediné dvě věci. TOP 09 byla ve vládě od roku 2010 do roku 2013. To jsou fakta. Od roku 10 do roku 13 vyrostl státní dluh v poměru k HDP z 33,7 % na 40,6. Tedy rostl o 7 %. Od toho momentu, když jste mluvil o tom snižování, změnách trendu a podobně, tak klesal až do roku 2019 na 28. Teď roste, jsme v covidových letech 20 a 21. Ale teď, když vám to předáváme, jsme stále na 39,1 v poměru k HDP, což je o více než procento méně než v tom roce 2013. Vycházím z oficiálních čísel Ministerstva financí, pane ministře financí, která vidím na webu. 39,1. Ale i kdyby ne, kdybychom tedy zůstali u těch trendů, tak za tři roky, kdy TOP 09, za kterou tady mluvil pan předseda Jakob, rostl dluh v poměru k HDP o 7 %, za další roky o 12 % klesl. Tolik fakta, pane předsedo. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A s novou faktickou pan poslanec Josef Bernard. Prosím.

Poslanec Josef Bernard: S dovolením, paní předsedající, to byl zase jeden faul, prostřednictvím vás na pana Kolovratníka. A co se stalo v roce 2008? Co se stalo v roce 2009? Měli jsme tu nejhorší finanční krizi v historii této planety. V historii této planety. (Námitky poslanců ANO 2011.)

A druhá poznámka na předřečníka před vámi. Víte, já jsem se tu slušně snažil argumentovat, co je inflace, vysvětlovat pojmy, používal jsem pojmy jako expremiér. Viděli jste vystoupení pana expremiéra? To vybouchnutí? Ta neodpověď na ty mé připomínky? Odpověď na úplně něco jiného. Já jsem to vůbec nechápal. A to nazvání mě lhářem? Ten explicitní výraz, který tady zazněl? Kdo to začal rušit, tu podle mě docela odbornou diskusi, kterou jsme tu vedli? Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A nyní s faktickou pan poslanec Jan Jakob. Prosím.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji. Jenom velmi stručná opravdu faktická reakce na pana kolegu Kolovratníka. Já jsem tady v minulých diskusích, paní bývalá ministryně si to určitě

pamatuje, měl ony grafy, nicméně ono je potřeba tomu dodat trochu kontext. Je něco jiného srovnávat deficity v době krizí a v době růstu. To je ten zásadní rozdíl. A já jsem tady říkal před tři čtvrtě rokem, když jste schválili navýšení deficitu státního rozpočtu na minulý rok, že v krizi občas je potřeba deficitní financování. Ale to, co dáváme na dluh, je potřeba, aby podpořilo budoucí růst, aby to bylo pro podporu oněch inovací, abychom nastartovali ten růst a abychom mohli ten dluh z krizového období následně splácet díky tomu, že jsme investovali a že se ekonomika někam inovativně posunula. To je ta podstata. A že vaše vlády v době ekonomického růstu nebyly schopny toho, abychom tady měli prostředky pro budoucí krizi, to je bohužel smutný fakt a to tak je.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. A nyní se vracíme k přednostním právům, kde je přihlášen pan ministr průmyslu a obchodu a poté je s přednostním právem se stanoviskem klubu přihlášen pan poslanec Patrik Nacher. Pane ministře, máte slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Vážená paní předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, já jsem už dnes opět nechtěl vystupovat, ale bohužel musím, protože musím reagovat jednak na včerejší výzvu, na jakousi ekonomickou debatu nebo ekonomický souboj s panem poslancem Babišem, který bohužel odešel, i na některé věci, které tady zazněly. A já jsem byl včera nazván arogantním, nabubřelým bankéřem, ve večerních hodinách jsem se dozvěděl z úst pana bývalého ministra Havlíčka, že jsem náměstkem asociálního ministra financí, a dnes jsem se z úst pana poslance Babiše dozvěděl, že jsem jako součást vlády chudák ministr, nesvéprávný ministr, který nerozumí svým číslům. Nechám na posouzení pana ministra Stanjury, jestli jsem chudák ministr, nesvéprávný ministr, který nerozumí svým číslům. Pokud jsem jeho náměstek, musíme si ještě vyjednat, kolik za to budu brát. A chci jenom upozornit na to, že si myslím, že číslům trochu rozumím, protože bilanční suma instituce, kterou jsem pět let spoluřídil a za jejíž budgety jsem odpovídal, je zhruba 300 miliard eur. Když si to vynásobíte 24,50, nějakým aktuálním kurzem, tak zjistíte, že je to párkrát víc, než je státní rozpočet této země.

A vracím se i k té kultuře. Tady se obviňujeme z toho, kdo je arogantní, kdo není. O mně je známo, a vědí to ti lidé, kteří mě znají dlouho, že jsem velmi slušný a velmi zdvořilý člověk, pokud na mě někdo neútočí, pokud mě někdo neponižuje a pokud někdo nezesměšňuje. A já se musím zase vrátit k tomu, kde tato poslanecká kultura začala. Musím se vrátit ke schůzi o důvěře vlády, která začala proslovem pana poslance Babiše, který trval hodinu a půl a kde jsme se dozvěděli, že nová vláda je víceméně skupinka nesvéprávných amatérů, jejímž jediným rozumným úkolem je všechno dobré, co jí minulá vláda připravila, vlastně převzít a schválit. A proti tomu já se velmi ohrazuji. A dnes mě zarazila jedna věc. Dnes tady vystoupil pan prezident, který jasně řekl, že je to otázka ekonomických teorií, a on se tady přihlásil ke keynesiánství, pravděpodobně k neokeynesiánství, které zažilo určitou renesanci díky velké recesi v roce 2008. A jak to celé dopadne, to ještě nevíme, protože ono si keynesiánství prošlo zdrcující kritikou v 70. letech za vlády prezidenta Nixona, kde se má za to, že právě ta extenzivní politika jak vlády, tak tehdy i cedulové banky, nebo centrální banky, FEDu, chceteli, byla jednou z příčin toho, co tady dneska několikrát zaznělo, a to byla stagflace.

A mě zaujala jedna věc. Pan poslanec Babiš řekl několik věcí. On tady mluvil o inflaci, ale mluvil o té části inflace, kterou máme my dnes, to znamená o té takzvané nákladové, nabídkové. Ale to je ta inflace, která je spojena s tím růstem cen energie a která přišla až na konci roku. Vůbec se nedotkl té inflace, která tady byla už předtím a jejíž důvody jsou právě na straně té velkorysé, rozdávačné politiky minulé vlády, a to je ta poptávková inflace. Pan Babiš dnes řekl, že inflace se nedá krotit a že vlastně ten náš rozpočet není protiinflační. Jestliže se inflace nedá krotit, tak vlastně popřel všechny dostupné ekonomické teorie, protože – a já tady opravdu nechci školit, ale na krocení inflace máme nástroje, máme na to monetární politiku,

máme na to politiku, která nestimuluje rychlý růst agregátní poptávky v podmínkách plné zaměstnanosti, to znamená, máme tady politiku centrální banky, která buď snižuje masu peněz v ekonomice, anebo zvedá úrokové sazby. To je zodpovědnost národní banky, nezávislé instituce. Já mohu mít názor na to, co dělají. Ale víme, že pokud se někdo snaží zasahovat do činnosti centrální banky, protože se mu nelíbí její politika, jak to například dělá pan Erdogan v Turecku, tak jako nebyl příliš úspěšný. On vyměnil čtyři guvernéry, ale má tam dvoucifernou inflaci a má tam dvouciferné úrokové sazby, takže mu to moc nepomohlo.

A pokud jde o tu restriktivní politiku na straně té fiskální, tak je to o důchodové politice, o zmrazení mezd, o snížení růstu mezd, je to o regulaci cen statků a celé je to o tom, že rozdíl mezi stagflací a stagnací a recesí je prostě v tom, že pokud tu ekonomiku dostaneme do stagflace, tak tady budeme mít jednak vysokou inflaci a jednak tady budeme mít recesi. A když se podíváme do těch 70. let, tak prostě některé prvky toho, proč tehdy poprvé a vlastně od té doby naposledy ta stagflace nastala, a ty tři důvody byly jednak ta šoková změna, ten růst cen ropy. My tady máme něco podobného na té nabídkové straně, my tady máme růst cen energii, respektive zemního plynu. Potom to byl ohromný tlak na růst mezd, na rozdávání, na expanzivní politiku státu – nové peníze, nové úvěry. A samozřejmě ta extenzivní politika jak vlády, tak i centrální banky. To znamená, že to, že my brzdíme to rozdávání, tak to je ta protiinflační část našeho rozpočtu. A je to celé o tom – a já bohužel musím i nesouhlasit s tím, co navrhl pan prezident, protože já vím, že každý příběh má tolik verzí, kolik má vypravěčů, ale my jsme tady seděli všichni a poslouchali jsme. A ta moje interpretace toho, co řekl pan prezident, kterému tady z opozičních lavic všichni tleskali, tak ta moje interpretace byla, že náš rozpočet, pokud jde o to snížení deficitu, je málo ambiciózní, že bychom ten deficit měli stáhnout ještě více, a to tím, že vlastně odstraníme ty takzvané daňové výjimky, což by v praxi znamenalo, že snížíme disponibilní příjmy důchodcům, což je ta největší položka, že snížíme disponibilní příjmy těm, kdo daní ze závislé činnosti, to je ta superhrubá mzda, těch 90 miliard, pokud si na ně pamatujete. To znamená, snížíme příjmy těm, u kterých vy teď voláte, že jim vlastně máme dávat ještě víc peněz.

A ta druhá věc, kdy on říká, že ty peníze, které získáme, tak máme investovat do nějakých projektů, například tedy do toho kanálu. Proto, abychom nedostali tu ekonomiku do stagflace a abychom se nedostali do situace, že na jedné straně centrální banka ekonomiku brzdí, protože je to její povinnost, tak my budeme vlastně zároveň šlapat na plyn, tak to je prostě velmi jednoduché vysvětlení, proč my z logiky věci nemůžeme přijmout ty vaše argumenty, že cestou z této situace je více se zadlužovat, více rozdávat a více utrácet. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců vládní koalice.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Martin Kolovratník. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Martin Kolovratník: To bude třicet vteřin. Já jsem řekl, že rád pracuji s fakty, tak musím ta fakta uvést na pravou míru. Měl pravdu Zbyněk Stanjura, děkuji mu za to, uznávám svoji chybu a nepřesnost v tom smyslu, že ten graf, který jsem prezentoval, byl platný v září 2021, ten konečný výsledek byl vyšší, a jestli se nepletu, pane ministře, bylo to 40,8, takže v poměru k HDP tedy hodnota srovnatelná s těmi lety 2012 a 2013, ať jsme korektní, ať to je férové. Děkuji moc.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Nyní s přednostním právem se stanoviskem klubu pan poslanec Patrik Nacher. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Patrik Nacher: Vážený pane ministře, paní předsedající, dámy a pánové, já vítám, že pan ministr si vzal bloček na poznámky. Jsem rád, že po tom, abych to tak nazval, ty

tři dny po tom politickém doslova pornu se dostáváme k nějakým obsahovým věcem, číslům a podobně.

Než se pustím do toho rozpočtu, několik poznámek. Já bych poprosil kolegy z vlády, oni si asi nezvykli, že se změnila ta role, oni jsou v koalici, my v opozici, my se ptáme, vy odpovídáte. Já jsem si tady dělal poznámky, často místo těch odpovědí jsou jenom reakce nebo nějaké útoky, případně nějaké nepřesnosti. Jednu z nich tady teď zopakoval pan ministr průmyslu. Ona už, já jsem ji zaznamenal od jednoho koaličního poslance na twitteru, že my jsme tleskali, když pan prezident říkal, že by zrušil všechny ty výjimky. To není pravda, my jsme tleskali v úplně jiných momentech toho projevu. To je přesně to, čím to začíná, že tady vznikne takovýhle nesmysl a na ten se potom reaguje, že my bychom chtěli zrušit všechny ty výjimky a dali jsme to najevo tím potleskem. Ne. Vy jste to teď zopakoval a je to na twitteru jednoho poslance.

Já začnu jednu větu pozitivně, kterou jsem zaznamenal v projevu – dělal jsem si poctivě poznámky – pana ministra financí i pana premiéra, že se nebudou zvyšovat daně. To je dobré, to bych podepsal. To je jedna věc, za kterou bych vás ocenil. A v této chvíli to je také asi poslední věc, která je pozitivní.

Zároveň jsem rád, férově, že tudíž nebudete opakovat strategii z roku 2012 a 2013, kdy byla podobná krize, jako je teď, to je zase odpověď na pana zpravodaje, měli jsme si vzpomenout, co bylo před deseti lety. Tak já bych mu řekl, aby si vzpomněl, co bylo před rokem a před dvěma. Nikdy se nestalo, že by byla zavřená celá ekonomika nejen v České republice, v Evropě, ve světě, zpřetrhané všechny obchodní vazby, nemohli jsme se tady pohybovat. Myslím si, že to tedy bylo mnohem horší. Dokonce bych řekl, že i psychologicky, psychicky pro ty lidi než to, co bylo před deseti lety, kdy by se to dalo nazvat klasickou finanční krizí, která se čas od času vrací. Tohle byla úplná novinka. A tehdy, si vzpomínám, že se daně zvyšovaly. Proto jsem to podtrhl. Zvýšila se třeba daň z převodu nemovitostí, pak se to jmenovalo daň z nabytí nemovité věci, ze 3 % na 4 %, o jeden procentní bod. Pak si pamatuji tamhle svého ctěného kolegu Vojtěcha Munzara, který když byl v opozici, tak to tady asi 75krát navrhoval zrušit. Nakonec jsme to zrušili, když bylo ve vládě hnutí ANO. Stejně tak jako před těmi deseti lety docházelo k takovým škrtům, jako že třeba příspěvek na péči pro ty úplně nejpotřebnější, co si vzpomínám, ze 2 000 na 800 korun. Takže já jsem rád, že tyhle věci nebudete opakovat.

Tady, ještě než začnu, než půjdu k těm číslům a ke konkrétním dotazům, pan premiér řekl, že předchozí vláda byla populistická politicky i finančně, aby hned v následující větě se pochlubil, že u této vlády dojde k nejvyššímu zvýšení důchodů. No tak za prvé je potřeba říci, že se tam spouští automatismus, skoro bych řekl, že vám nic jiného nezbude, když je inflace kolem 10 %. Ale mě tam zarazilo, že to bylo ve dvou větách po sobě. My jsme byli populisté, vy populisté nejste, ale zároveň zvýšíte důchodcům důchody nejvíce za posledních třicet let.

Samozřejmě v těch projevech se linuly některé věci, já tomu politicky rozumím, jak je na tom teď vláda špatně a musí to celé napravovat. Tak já tady řeknu několik čísel a ukazatelů, abychom viděli ten kontext. V roce 2013 nezaměstnanost kolem 7 %, 2021 2,8. V roce 2013 byla Česká republika na devátém místě, pokud jde o zadlužení v poměru HDP s EU, minulý rok na šestém místě. Průměrné platy mezi roky 2013 a 2021 ve veřejném sektoru stouply z 24 000 na 37 500, doufám, že mě nebudete chytat na korunu, stejně tak jako důchody mezi roky 2013 (a 2021?) 10 970, bezmála 11 000, na 15 350. Z toho také plyne i pocitově, že podle různých žebříčků těm lidem i přes ten šílený covid, který trápí vás i nás, se tady žilo lépe. Když jsem se díval na pocit bezpečí, tak v roce 2013 jsme byli na čtrnáctém místě jako Česká republika, v roce 2021 na devátém místě. Stejně tak index štěstí, můžeme si o tom myslet cokoli, ale je to prostě nějaký subjektivní pohled těch lidí, tak v roce 2013 Česká republika byla na 39. místě, loni na šestnáctém. To znamená, prokazatelně je tam výrazný posun. Ty první věci byla čísla, to asi nijak neobejdete, to druhé byly pocity lidí, kteří tady žijí, a to si myslím, že je dobré brát jako zpětnou vazbu.

Pan ministr ve svém projevu řekl hned v první větě, že ten rozpočet je odpovědný a protiinflační. Napsal jsem si. Abych na to reagoval, tak jsem ten čas věnoval tomu, abych mu nabídl zrcadlo a zpětnou vazbu, že podle mě odpovědný není, a vysvětlil, co já si myslím o té vaší protiinflační politice. Tu debatu jsme začali už na rozpočtovém výboru.

Začnu tím, že je ten rozpočet odpovědný. Tak bych se zeptal, vůči komu? Já jsem si seřadil jednotlivé kapitoly státního rozpočtu od té, kde se neškrtá, to je ten zelený řádek, Ministerstvo práce a sociálních věcí, to jsou ty důchody, až po to červené, kde se škrtá nejvíc. (Ukazuje podklad.) Kupodivu Ministerstvo dopravy, SFDI, což je docela zajímavá věc. Předpokládám, že kolegové odborníci se tomu budou věnovat, jak se tady bude do budoucna stavět. A z tohoto je patrné, že se škrtá ve všech položkách, asi v osmi řádcích je nula, Kancelář prezidenta, Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, a tak dále, a jediné, kde to jde nahoru, je Úřad vlády. Já jsem to už komentoval několikrát, odpovědí bylo, že to je kvůli předsednictví, zároveň ale všichni víme, že to je kvůli třem novým ministrům, 74 místům, která jsou na Úřadu vlády. Ale já to tady zmiňuji především proto, že to je symbol. Protože když se všechno škrtá a jediné, kde to jde nahoru, je Úřad vlády, tak je to pro lidi symbol. Zvlášť když se škrtá v takových oblastech, jako je třeba zdravotnictví. Když my poslední dva roky furt tady máme ten hadr na obličeji, tak to prožíváme citlivě. A všude se škrtá a na Úřadu vlády to jde nahoru. Je to za mě symbol, vy si to obhájíte, v pořádku.

Druhá věc, odpovědný rozpočet, odpovědní politici. Já jsem se podíval, co jste všechno slibovali, jak to proškrtáte, před volbami i těsně po volbách, a našel jsem čísla – třeba mě doplňte – mezi 60 a 120 miliardami. 120 miliard řekl pan ministr Stanjura, 60, nejméně, pan ministr vnitra Rakušan. Ve výsledku je to nakonec necelých 34,5 miliardy, takže jsme na polovičce toho, co jste chtěli škrtnout. A já srovnávám výdaje, které byly připravené v rozpočtu předchozí vlády, a výdaje, které máte vy. To tak je. To jsou jasná čísla.

Což mi připomíná to, co jsem měl dotaz na pana ministra, a on tenkrát odpověděl: Proč jste neoprášili svůj vlastní pozměňovací návrh, když jste byli v opozici, kde jste škrtli 80 miliard? Loni. To byl váš pozměňovací návrh a měli jste šanci ho oprášit. A vy jste odpověděl, že byste ho oprášil, ale koaliční partneři s tím nesouhlasili. To byla odpověď a bylo to v momentě, kdy jsme tady projednávali důvěru vládě.

Třetí poznámka k tomu odpovědnému hospodaření a rozpočtu. A zase, už jsme to začali na rozpočtovém výboru, těch 14 miliard nižších plateb za státní pojištěnce. Tak za prvé je to přesně to, co jste kritizovali vždycky na těch předchozích vládách. Pamatuji si tu digitální daň, že je v rozpočtu, ty 2 miliardy, ale přitom ještě to schválené není, ten zákon. Jenom připomenu, že tady byl ve druhém čtení. Novum toho je, že tady ve Sněmovně zákon, který to umožňuje, ani není. Pravděpodobně jste říkali, že to budete projednávat na vládě příští týden. Ale není to tady. Takže vy počítáte s nižšími výdaji, ale ten zákon v Poslanecké sněmovně ještě není. Ten symbol, a to je přece u politiky důležité, je tam ta druhá nožička této věci, že zrovna v tom zdravotnictví, které si prošlo tím očistcem kolem covidu, tak zrovna tam stát bude za státní pojištěnce posílat o 14 miliard méně. A to mně nepřijde jako dobrý signál, když zároveň říkáme a chválíme zdravotnictví a zdravotníky, že jsou v první linii.

Čtvrtá poznámka se týká čistě mé oblasti – ochrany spotřebitele. Když se podíváte na kapitolu 349 Energetický regulační úřad, oproti původnímu návrhu je tam méně o bezmála 15 milionů korun. Já připomenu, že od 1. 1. 2022 platí nový zákon, který řeší třeba ty zprostředkovatele. My tu agendu na ty mimosoudní orgány, jako je třeba ERÚ, tak navyšujeme, snažíme se více chránit spotřebitele. Byla tady na tom shoda kupodivu v tom minulém volebním období. Vy to máte ve svém programovém prohlášení. Ale tady máte u takovéto věci o 15 milionů méně, stejně jako u kapitoly 328 ČTÚ, kde to je dokonce o 1 525 milionů nižší. Tam je to dáno tím, že vy tam nemáte tu miliardu a půl pro poštu za tu univerzální službu. Na to už jsem se ptal pana ministra, jak to bude dělat, když ta pošta bude mít na tu miliardu a půl nárok, jak to dopadne. On říkal, že k tomu nedojde. Tak to by mě docela zajímalo, protože vím, že minulé volební období se o to vedl docela lítý boj. Já jsem to sice nepodpořil, ale prostě ta

miliarda a půl dříve nebo později někde vyhřezne. Ale přes tohle, kdybych to škrtl, tak je tam pokles o 25 milionů korun.

Zase připomínám novelu ZEK, zákon o elektronických komunikacích. Větší povinnosti na ten úřad, větší ochrana spotřebitele, ale přitom ten rozpočet bude a je sesekán. Dále tam samozřejmě najdeme škrty v Ministerstvu zdravotnictví téměř 6 miliard, SFDI 7,5 miliardy, to mi nejde zase k sobě s tou prioritou investic. MŠMT 5,2 miliardy. Ale k těmto škrtům se určitě vyjádří moji kolegové, kteří se v tom odborně vyznají.

Pokud jde o tu část protiinflační, pane ministře, my jsme tady měli na rozpočtovém výboru debatu i s šéfkou Národní rozpočtové rady, která vysvětlovala, co je to ten rozpočet. V zásadě jsem z toho pochopil, i z úvodního projevu pana ministra Síkely při důvěře vládě, že ty naše kompenzace byly takové plošné a že jsme vlastně tím my započali tu inflaci. Nebudu tady teď opakovat ty teorie, že když se někomu poskytnou peníze, není pod tím žádný výkon, tak se posouvá ta spotřeba, kterou pak není za co utrácet – já to tady teď zrychlím, ať nezdržuji, tu teorii – a tím vzniká ta inflace. A je to začátek. V teoretické rovině bych s tím souhlasil, ale tady si myslím, že ten příklad pokulhává, je to špatně.

A já tady připomenu to, co jsem vám v obecné rovině řekl na rozpočtovém výboru, a to, co jsem si potom našel: že totiž současná koalice, bývalá opozice – to je pro vás, pane ministře, protože vy jste tady nový – tak to byla právě ona, která tady navrhovala často kompenzace, návrhy, dotace, bonusy, které byly větší než to, s čím přišla vláda. A to je potřeba připomenout, když už se tady bavíme o tom, že ty kompenzace byly plošné, zbytečné, široké a vedly k té inflaci. A já jsem si tady pro vás vybral – pak to panu ministrovi dám, on si vždycky ode mě vezme ten papír a já mu to klidně dám. Z devíti stran jsem to sesekal na čtyři. Z těch čtyř jsem si tam ještě udělal poznámky, přečtu jenom některé příklady, abychom se rozpomněli, protože se na to zapomíná, že vy jako bývalá opozice jste tady navrhovali velkorysejší, velkorysejší záležitost.

Takže tisk 808 o kompenzačním bonusu. Například Zbyněk Stanjura – navýšení bonusu z 500 na 600 korun. Nebudu to říkat u všeho, tam, kde jsem si to dohledal, řeknu ty rozdíly, to by bylo asi 3,2 miliardy. Kompenzační bonus má být osvobozen od daně z příjmu fyzických osob. Dále aby byly zahrnuty do toho kompenzačního bonusu i OSVČ na vedlejší činnost, to by dávalo v úhrnu 8,3 miliardy korun. Marian Jurečka ve stejném zákoně, ve stejném návrhu přišel s tím, aby podnikatelé provozující výdělečnou činnost ve formě společnosti s ručením omezeným. Pak jsou tam nějaké další návrhy. Dal jsem z toho pryč ty duplicitní nebo opakující se nebo to, co navrhl Miroslav Kalousek nebo Mikuláš Ferjenčík, kteří tady nejsou, takže nemůžou reagovat.

Tisk 830, novela o kompenzačním bonusu. Marian Jurečka navrhuje do předlohy doplnit odklad termínu splatnosti DPH za celé období roku 2020. Ten odklad splatnosti by v té chvíli znamenal propad nějakých 150 miliard, jakkoli by se to zase vrátilo v následujícím roce. Ale je to nějaký návrh. Dále. Pro rok 2020 zrušit povinnost hradit silniční daň. Pozměňovací návrh – upřesnit definici krizových opatření a nárok se přiznává i OSVČ, které jsou zároveň zaměstnány, 250 korun denně. Pendlerům 500 korun denně, a tak dále, vynechávám. Vojtěch Munzar, na kterého se dívám, zase přišel s návrhem, aby se rozšířil okruh osob, které dosáhnou na kompenzační bonus, i na mikropodniky. Teď tady mám Mikuláše Ferjenčíka, toho vynechám. A mám tady opět Zbyňka Stanjuru, který navrhl v období 1. 5. až 8. 6. zvýšit to na 700 korun za každý kalendářní den a v následujícím období do konce srpna na 900 korun. Cílem předloženého pozměňovacího návrhu je upravit výčet subjektů kompenzačního bonusu tak, aby se nově týkal i OSVČ, které mají příjem ze zaměstnání do 10 000 korun. Honza Skopeček – předložení pozměňovacího návrhu rozšířit okruh podporovaných na všechny OSVČ s podmínkou, že ty, jež původní návrh opomíjel, nyní dostanou podporu v poloviční výši.

Tisk 850, opět kompenzační bonus. Věra Kovářová, rozšířit okruh členů rodiny. Členem rodiny se pro účely tohoto zákona rozumí příbuzný do čtvrtého stupně. A tak dále a tak dále.

Pak jsou tady nějaké další návrhy. Tisk 1055, Věra Kovářová, vyplácení jednorázového nenávratného příspěvku krajů ve výši 500 korun. A pak jsou tady další návrhy kompenzačního bonusu, rozšířit jeho dopad na ostatní obory v momentě, když ten postižený nebyl postižen přímo zákazem nebo omezen tou činností. To znamená ty, které na to byly navázány.

Já to prosím, pane ministře, vynechávám, protože nechci zdržovat, jsou toho čtyři stránky vypreparovaných různých návrhů, kde ty kompenzace a náhrady byly větší, delší, pro více subjektů, osob a v součtu se bavíme o desítkách miliard navíc. Něco prošlo, něco neprošlo. Ale přijde mi naprosto nefér v momentě, kdy vy jako opozice se stáváte koalicí, kritizovat po tom všem, co jsme si tady prožili, tyto kompenzace a bonusy za to minulé období s tím, že se staly základem pro tu inflaci. Protože vy jste navrhovali ty kompenzace a náhrady mnohem větší. Kdybych chtěl zdržovat, tak tady přečtu všechny ty návrhy, které jste tady měli. Tisk 1134, ten je úplně nejčerstvější, zase zvýšit bonus z 500 na 667 korun denně, a tak dále, takhle bych mohl pokračovat. Některé dokonce se zpětnou účinností od 1. ledna. Tisk 1160, Marian Jurečka a tak dále. Nechci zdržovat. Tím chci říct, že vy jste to navrhovali, tak kdyby to prošlo, tak těch prostředků je vydáno mnohem víc. To by mě potom zajímalo, co by pan ministr průmyslu na to řekl.

Suma sumárum za mě a za nás, tak jak je to koncipováno, to rozpočet zodpovědný není. Ty důvody jsem vysvětlil, položil jsem i některé otázky. Ale nesplňuje to ani ten parametr protiinflačního rozpočtu, respektive já tam trochu vidím tu schizofrenní pozici, kde v momentě, kdy vy jste byli v opozici, tak jste chtěli dávat více prostředků na kompenzace, a teď, když jste v koalici, tak nám to, co se na těch kompenzacích dalo, ještě vyčtete. Tolik asi shrnutí pohledu na státní rozpočet, který tedy hnutí ANO nepodpoří, a kolegové, kteří jsou po mně přihlášeni, si rozeberou jednotlivé kapitoly a položí otázky jednotlivým ministrům. Já vám děkuji za pozornost a za případné odpovědi na moje otázky. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkujeme, pane poslanče. S faktickými nyní, kdy to vyvolalo řadu faktických poznámek, je připraven pan poslanec Bernard a poté pan ministr Stanjura. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Josef Bernard: Děkuji, já slibuji, že to bude do jedné minuty. Já budu reagovat jenom na to, co bylo na mě, na pana kolegu z rozpočtového výboru, prostřednictvím vás, paní předsedající. No tak pojďme udělat jednu věc. Když se tady bavíme o tom porovnání těch let vašich a těch let našich, pojďme na chviličku zapomenout, že byl covid, že byla nějaká proticovidová opatření a máme na to jeden nástroj. Porovnejme si rozpočty let 2019 a 2022, tak jak jste to navrhovali vy. Ten nárůst je víte, o kolik? O 375 miliard korun. Víte, kolik byla inflace v tomto období, za to období od 2019 do roku 2022? Deset procent. Kdybyste se řídili pouze podle nárůstu inflace, tak byste měli nárok navrhovat rozpočet ve výši zhruba 156 miliard korun. On už na to upozornil NKÚ, že řada těch navýšení deficitu státního rozpočtu v těchto letech vůbec nebyla zaviněna covidovými opatřeními. Máme na to jednoduchý nástroj – porovnat roky 2019 a 2022. A tak krátkou paměť opravdu nemám, pane Nachere.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkujeme a nyní pan ministr Zbyněk Stanjura, poté se připraví pan poslanec Vojtěch Munzar. Prosím, vaše dvě minuty.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Abych použil oblíbenou větu opozičních poslanců z dnešního dne, tak jsem zklamán úrovní vystoupení pana poslance Nachera. 34 miliard úspor, tak nekritizujte 77, když říkáte 34. Tak aspoň řekněte, kterých těch 34 to je, a ty kritizujte a ty ostatní pak nechte, tvařte se, že tam ty úspory nejsou.

Ten démonizovaný Úřad vlády má celkem rozpočet 1,5 miliardy, symbol. Kdybychom nechali nízkou částku na předsednictví, tak jsou úspory i na Úřadu vlády. Protože jsme tam

museli 100 milionů, předsednictví, to si pak můžete zkontrolovat, že tam šly, a celkem se tam zvedly ty výdaje 74, takže minimálně 26 milionů tam bylo úspor. A to nebudu mluvit o tom, jak jste podsekli protidrogovou politiku, 66 milionů jsme tam dali navíc, to znamená, to už je 166, ty úspory byly mnohem vyšší, jenom jsme ty úspory dali na jinou část.

A těch sedm kapitol, kde je nula, tak jsem to tady vysvětloval. Jsou to kapitoly, které projednával rozpočtový výbor. Nebojte se, buďte v klidu, ve druhém čtení, ve třetím čtení pak můžete pro ně hlasovat, pro ty úspory, včetně Poslanecké sněmovny. Pořád se říká 74 nových pracovních míst. No tak je to pravda. Tak já jsem se snažil jít příkladem jako ministr financí, ve svém resortu jsem škrtl – ne uspořil, ale škrtl – 650 pracovních pozic; 650 a zdaleka tam nekončím. Takže neříkejte, že někde rostou pracovní pozice. Někde ano, někde ne, my jsme nešli plošně. Někteří kolegové logicky potřebují víc času, aby s tím přišli v průběhu roku. Takže nebojte, všechno přijde. Chtěl jsem jenom říct, ať si vyberete, jestli ty úspory jsou malé, nebo brutální, protože nemůže platit obojí. Jestli je to 34 miliard, tak jsou fakt malé. (Předsedající: Čas!) Omlouvám se.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Pan poslanec Vojtěch Munzar a připraví se pan ministr Jozef Síkela. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Vojtěch Munzar: Ano, děkuji. Já chci také zareagovat na kolegu Nachera. On má svůj pořad a hodně kritizuje dvojí metr, ale já musím říct, že tady jednoznačně ve svém projevu použil metodu půl pravdy. Ano, je pravda, že jsme chtěli kompenzace podle principu, když stát někomu zakáže podnikání a obživu, tak to musí nahradit, a to dostatečně a nesmí na nikoho zapomenout. To je ta první půlka pravdy. Ta druhá půlka pravdy, my jsme vám zároveň říkali, ať nezavíráte maloobchody a služby, my jsme vám říkali, že tím diskriminujete část podnikatelů, když jsou velké supermarkety otevřené a malé zavřené. A také jsme vám říkali, že škody do ekonomiky budou značné a že nejlepší kompenzace je ta, která se nemusí vyplatit. Já dám takový příklad takových typicky zbytečných kompenzací na dluh, respektive ne zbytečných kompenzací, ale zbytečného rozhodnutí, které k těm kompenzacím vedlo, a to bylo předvánoční zavření vánočních trhů Babišovou vládou. To je typický příklad. Nic to medicínsky nepřineslo, ale udělalo to škody v ekonomice, škody do ekonomiky lidí a zejména obrovské škody právě do jejich podnikání – a kompenzaci si jistě zaslouží – kterou připravila naše vláda. Ale ty kompenzace jsou také na dluh a bohužel, bohužel je to důsledek špatného rozhodnutí Babišovy vlády. Tak to je ta druhá půlka pravdy.

A když jsme u těch půlek pravdy, tak zvýšené výdaje, a tedy zvýšení dluhu v předchozích dvou letech šlo jen z necelé poloviny na covidová opatření. Z necelé poloviny, ale ta druhá půlka ne. A my jsme vás tady jednoznačně vyzývali, je to ve stenozáznamech, že vás vyzýváme k tomu, abyste začali už v minulých letech šetřit z provozních výdajů. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Nyní tedy poslední faktická, pan ministr Síkela. Já mezitím seznámím s omluvou. Pan poslanec Patrik Nacher 16.30 až 19 hodin dnes z rodinných důvodů. Prosím, vaše dvě minuty, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Já chci reagovat na to, co jste řekl k tomu projevu pana prezidenta Zemana, že jste reagovali jenom na určitou část. A to je přesně o těch polopravdách a vybírání si těch třešniček. Ta zpráva byla, že jsme byli kritizováni za to, že ten námi představený deficit je příliš velký a měl by být ještě menší. To je prostě tak.

Druhá věc. Stále se oháníte tím, že tady máme nejnižší nezaměstnanost a nejvyšší úspory v historii. Nikdo nekritizuje minulou vládu za to, že dávala nějaké kompenzace. My kritizujeme za to, že jste ty kompenzace rozdávali bez zdravého rozumu, bez kontroly. Já se teď budu nevím kolik ještě měsíců a let zabývat i tím, že budu muset zpětně kontrolovat, jestli ty kompenzace

byly vyplaceny správně, protože mně to ukládají zákony, a ta kontrola vůbec neexistovala. Vy říkáte, že máme pomáhat. Včera to řekla znovu i paní bývalá ministryně Schillerová. Ale já nebudu pomáhat kasinům. Nebudu pomáhat oligarchům, kteří mají dost peněz i tak. A nehodlám pomáhat ani kompenzacím, které v okamžiku, kdy odejdou, protečou účetnictvím a jsou vyplaceny jako dividendy do zahraničí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji. Krásné odpoledne. Přebrala jsem řízení schůze. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, to byla poslední faktická poznámka. Vracíme se k přednostním právům, kde teď je na řadě předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL pan Marek Výborný. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážený pane ministře, vládo, dámy a pánové, rád bych se také připojil do debaty, za kterou jsem vlastně rád, protože je to debata do značné míry věcná, a tak to má u zákona o státním rozpočtu být. A pamatuji si velmi dobře, že to tak bylo i v minulém volebním období. Nebudu příliš dlouhý. Ale aby tady zazněly i hlasy nejenom opozice, které jsou z logiky věci kritické, ale abychom dokázali připomenout i některé věci a říci tak, jak skutečně jsou. Dělal jsem si poznámky u některých vystoupení a budu na to také, nebo pokusím se na to také krátce reagovat.

Ale na začátku mi dovolte vyjádřit velké poděkování. Poděkování této vládě a jednotlivým ministrům, protože to byl skutečně husarský kousek. Já jsem jim to zadání, které dostali, předpokládám, na prvním jednání vlády někdy 18. prosince, vůbec nezáviděl, protože vyrovnat se s tím přepracovat jednotlivé kapitoly státního rozpočtu v řádu 45 dnů, to skutečně nebylo jednoduché. Poděkování si zaslouží nejenom ministři samotní, ale také aparáty na ministerstvech, úředníci, protože to skutečně jednoduché nebylo.

A chci tady zdůraznit, my jsme jako koalice SPOLU i druhá vládní koalice dali jasný slib voličům, že se budeme chovat rozpočtově zodpovědně, že roztočený dluh do značné míry daný tím, že se tady minulá vláda snažila různými více či méně populistickými balíčky tak trochu uplácet voliče i v průběhu nejenom toho období těsně předvolebního, tak skutečně v této praxi nechceme pokračovat. My jsme dali slib, že snížíme schodek státního rozpočtu pod 300 miliard, tak jsme ho také splnili. A hlavně musíme zastavit to, co se za poslední tři roky tady roztočilo, a budu spravedlivý, samozřejmě do jisté míry v tom hraje roli covid a covidové náklady, ale – a to chci zdůraznit – nelze se na to vymlouvat.

To, že se za poslední tři roky zvýšil dluh na občana České republiky o 90 000 korun, a dneska každý občan České republiky dlužíme 250 000 korun, tak to je bohužel realita. A jenom připomenu, že z covidových nákladů, které šly v rámci navyšování schodku státního rozpočtu v minulých letech, tak reálně na covidových nákladech skončilo nějakých 30, možná 35 %. Ne víc. Čili ty peníze se projedly. Ty peníze se spotřebovaly. Ty peníze se rozdaly v rámci všech možných různých balíčků těsně před volbami tak, abychom se pokusili saturovat, sanovat voliče.

Výsledek se nedostavil, zaplať pánbůh za to, a naše vláda může přijít se zodpovědným rozpočtem. Přichází se zodpovědným rozpočtem, který hledá úspory hlavně právě na úrovni provozu a státu jako takového, nikoli na úrovni občanů. Ten rozpočet jednoznačně není zaměřen proti občanům, ale naopak v jejich prospěch. Žádné hloupé škrty, jak tady občas zaznívá, se nekonají. My jsme, a naši ministři, skutečně hledali úspory tak, abychom dokázali ve finále pomoci vám občanům, a to například i v krocení té drahoty, když tady opakovaně zaznívají dotazy, kdy s tím, co s tím budete dělat? Tak právě tento rozpočet, který tady je projednáván v prvním čtení, je jedním z nástrojů, jak zastavit inflaci, vrátit ji do přiměřených čísel a zastavit tím i růst drahoty.

Dovolte mi ale reagovat ještě na některé věci, protože tady zaznívají tak trochu jako na kolovrátku a je potřeba na ně reagovat.

První věc – oněch 14 miliard z rezerv zdravotních pojišťoven. Řekněme si, jak se ty věci mají. Tato vláda přichází s tím, že zachovává odvody státu za studenty, děti, seniory, invalidy na stejné úrovni jako vláda předchozí v roce 2021. Čili zachováváme výši odvodů na stejné úrovni, což znamená právě využití těch 14 miliard z rezerv, které činí 56 miliard, jak tady nakonec konstatoval tuším i poslanec Andrej Babiš. Čili nejedná se o žádné vyhladovění pojišťoven. Prosím pěkně, nestrašme tady lidi. To tady opakovaně zaznívá. Nejedná se o žádné ohrožení ani kvality, ani dostupnosti, ani rozsahu zdravotní péče. Toto vláda nikdy nepřipustí. Proto ty věci byly také konzultovány ze strany ministra zdravotnictví, ministra financí s řediteli všech zdravotních pojišťoven. A v tomto můžeme jednoznačně každého občana ujistit: nic takového nejenom že nehrozí, ale také nenastane. Tak to je první věc, kterou je potřeba znova zdůrazňovat, aby tady nebyla vytvářena opět atmosféra strachu z toho, že někdo snad nedostane potřebnou, kvalitní a dostupnou zdravotní péči.

Druhá věc – to mě docela fascinuje – je schopnost některých poslanců opozice se soustředit na naprostý mikrodetail v státním rozpočtu a tím je rozpočet Úřadu vlády, protože to je skutečně pod rozlišovací schopností kohokoli, když se podíváme na celkové parametry státního rozpočtu a někdo z toho vytáhne ten mikrodetail Úřadu vlády. Ono je to líbivé. Ale znovu chci připomenout, že kdybychom nechali podseknutý rozpočet evropského předsednictví, což by potom výrazně ohrozilo reputaci České republiky i v rámci naší odpovědnosti za druhý půlrok letošního roku v rámci evropského předsednictví, tak pak bychom skutečně měli škrty i v rámci kapitoly Úřadu vlády. My jsme to, co tady připravil minulý kabinet, odmítli, a proto došlo k navýšení mimo jiné také v kapitole evropského předsednictví, a tím jsme se dostali skutečně do navýšení. Ale má to nějaké reálné základy a opodstatnění.

A ještě jedna důležitá věc. To, co chceme, k čemu se naše vláda zavázala, a souvisí to i s úsporami, které hledáme, tak je skutečně potřeba něco začít dělat s digitalizací, nezůstat na úrovni předchozích let, kdy se o tom velmi vznosně mluvilo, hovořilo, všichni se zaklínali tím, jak se digitalizací bude šetřit, ale skutek utek a žádná provazba mezi jednotlivými resorty neexistovala. Právě proto vznikl samostatný nikoli resort, ale tým, který se digitalizaci, a průřezově právě na úrovni celé vlády, bude věnovat. A to je přece to pozitivní. Pokud chceme zjednodušovat agendy pro občany České republiky, tak s digitalizací musíme skutečně něco dělat.

Já jsem se zdaleka nevěnoval všemu tomu, co zaznělo, ale tyto dvě věci jsem tady opravdu považoval za důležité vypíchnout. Znovu ještě připomínám, rozpočet je připraven realisticky na rozdíl od předchozích let, je připraven rozpočtově odpovědně a my plníme to, co jsme občanům slíbili. Děkuji ještě jednou všem ministrům i vládě za přípravu rozpočtu, který neměli v rukou od začátku, proto není samozřejmě ve všech parametrech dokonalý. Pracovalo se s tím, co bylo na stole. Ale to, co předvedli za práci za těch 45 dnů, ukazuje, že to, co jsme slibovali, skutečně splníme. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Dovolím si v tuto chvíli přečíst jednu omluvu. Omlouvá se paní Věra Adámková z jednání schůze dne 18. 2. mezi 17.00 a 21.15 z pracovních důvodů. V tuto chvíli, vždycky se to stane, že s přednostním právem v tuto chvíli mám vystoupit já. Proto v tuto chvíli bude mít premiéru pan místopředseda Havlíček, kterého moc požádám, zda by mě při mém vystoupení zastoupil.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, je to moje první vystoupení, tak doufám, že ho hned nezkazím. A předávám slovo paní místopředsedkyni Sněmovny Vildumetzové.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážený pane premiére, vážení členové vlády, vážené paní poslankyně, vážení

páni poslanci, já v tuto chvíli musím trochu zareagovat na vystoupení pana Marka Výborného, který tady řekl, že rozpočty, které se v minulosti sestavovaly, nebyly rozpočtově odpovědné. Já s tím v žádném případě nemohu souhlasit. Vy už jste viděl mnoho těch grafů, když hnutí ANO přišlo do vlády, tak nejdříve jsme měli Ministerstvo financí, pak jsme měli pana premiéra, a také znáte ta čísla, v jakém stavu se nám ty finance předávaly vůči HDP. Já v tuto chvíli... to číslo bylo někde 45, 46 procent dluh vůči HDP. Pak se snížil za naší vlády na číslo 29 % vůči HDP, to určitě víte taky, ale všichni víme, a nikdo jsme nepředpokládali, že v roce 2020 přijde pandemie, se kterou se potýkají nejenom Česká republika a ostatní státy. A doufám, že určitě víte, jaké ty dluhy mají další státy, a mají je v daleko větší míře a jsou na 80, 90 procentech. Proto tady stále opakujeme, že přesto, že jsme dva roky po pandemii, tak jsme šestou nejméně zadluženou zemí v rámci České republiky.

A já taky musím říct, že jsem v téhle Sněmovně minulé čtyři roky seděla, a vy jste také předkládali řadu návrhů, které měly obrovské dopady do rozpočtu. A pamatuji si, že i některé ty návrhy se vám popřípadě podařilo prosadit. A to je fakt. Vidím, že pan kolega to potvrzuje. Takže myslím si, že to, co tady říkáte, není úplně fér.

Ale teď k mému projevu. Chtěla bych říct, že vím, že je těžké sestavovat rozpočet. A pan předseda rozpočtového výboru, můj kolega Pepa Bernard, ví, protože byl hejtman stejně jako já, že ten rozpočet je vlastně nejdůležitějším zákonem. Tou kuchařkou, kterou se pak všichni musí řídit. A všechno, a tak to prostě je, začíná a končí u peněz. A když ten rozpočet sestavujete, tak musíte být především nejvíc zodpovědní v té příjmové části. Protože ta kdyby se nenaplňovala, tak je jasné, že to bude pak obrovský průšvih vůči té části výdajové.

Pořád si myslím, že současná vláda tím, že šla cestou rozpočtového provizoria, tak že to byl špatný krok. Určitě musím uznat, že není dobře, a za to určitě nikdo nemůže, ani my, ani vy, že jsou v tuto chvíli nastavené volby na říjnové termíny. A chápu, že pokud přijde nová vláda, tak má jakoby velmi těžké sestavit rozpočet za pár týdnů, takže z této strany to chápu. Z druhé strany ale všichni víte, že to rozpočtové provizorium je v rámci té výdajové části tím, že můžete čerpat jenom jednu dvanáctinu, nemůžete třeba realizovat investiční akce a spoustu věcí. Tak si já osobně myslím, že cesta, která měla podle mého názoru nastat a která mohla být, je, že se rozpočet schválí a poté může přijít vláda a všichni a může se udělat úprava rozpočtu. Ale ty resorty už mohou samozřejmě fungovat, mohou se realizovat ty zakázky. Protože vy nemůžete dneska vypsat výběrové řízení na opravu silnice nebo na realizaci nějaké zakázky, protože byste porušili rozpočtovou kázeň. Vy nejdřív musíte mít finanční krytí. Tak to prostě je. A myslím si, že můj kolega Pepa Bernard to určitě ví taky. A pokud byste vypsal zakázku a neměl jste to finanční krytí, tak je to v tu chvíli porušení rozpočtové kázně.

A nyní bych si dovolila se vyjádřit k rozpočtu Ministerstva vnitra. Velmi mě tedy mrzí, že není tady v tuto chvíli přítomen pan ministr vnitra, pan Rakušan, tak jak sleduji v médiích, tak asi řeší zase nějakou věc, nějakou kauzu, ale možná že se ještě dostaví nebo že to bude sledovat a že se mi k těm mým dotazům popřípadě vyjádří.

Víte všichni, že jednou z nejdůležitějších oblastí, kterou musíme zabezpečit ať už na té komunální, vládní úrovni, je bezpečnost. Víte, že jsem při důvěře vládě tady ostře kritizovala, že se slibovalo, že těm, kteří nejvíce pomáhali a pomáhají, a to spektrum lidí je samozřejmě větší, ale ti, kteří spadají pod Ministerstvo vnitra, což jsou policisté a hasiči, tak že jim bylo slíbeno, že dostanou přidáno 1 400 korun. Nakonec se rozhodlo, a pan ministr vnitra to předkládal jako obrovský úspěch, že tedy dostanou 700 korun. Dostanou to pouze policisté. A máme ale policisty, kteří jsou i v civilu. Policistů v civilu máme 10 000. Hasičů v civilu máme okolo tisícovky. Takže ti nedostali přidáno vůbec nic. A myslím si, že i oni pomáhali a že i oni by si zasloužili navýšení.

Když se podívám do toho navrženého rozpočtu a do tiskové zprávy, kterou pan ministr vnitra vydal, a na úvod napsal, že nebude šetřit na lidech, tak ta tisková zpráva se nezakládá na pravdě. Protože když se pak podíváte, tak se dozvíte, že Policii České republiky se vzala

1 miliarda 600 milionů korun a hasičům se vzala taky jedna miliarda. A ta minulá vláda prosadila, že se policistům přidalo 3 000 tabulkových míst, a všechna krajská ředitelství policie se snaží policisty získat náborovými příspěvky. A já teď v tuto chvíli nevím, jestli tedy v té částce u těch policistů se škrtala nějaká tabulková místa, to se asi s největší pravděpodobností dozvíme až následně. Zároveň nevíme, jak to bude s tím stravným. Jestli policisté budou mít stravné, nebo nebudou. Protože na to mi pan ministr vnitra při důvěře vládě také neodpověděl.

A ještě tam je jedna věc, a to je, že policisté dostávají takzvaný stabilizační příplatek. Já jsem o tom mluvila s paní ministryní financí, s paní exministryní financí, paní Schillerovou, která mi říkala, že vždycky když navýšila rozpočet ohledně policie, tak vždycky pak ještě pan Hamáček přišel a říkal: Ale to nestačí! Jakmile je tam ta částka, tak se ještě musí přidat ten stabilizační příspěvek neboli příplatek. No a teď prakticky si myslím, že policisté dnes vůbec nevědí: budeme mít nárok na stravné? Dostaneme ty stabilizační příspěvky? No, když vidím, že se tedy škrtá miliarda 690 milionů, tak začínám mít velké obavy. A jestli se tedy škrtala ta místa, která byla především na tu úroveň, po které my všichni voláme, což jsou policisté na obvodních odděleních, policisté na dopravkách, cizinecká policie a tak dále, takže když tedy napíšu, že nebudu šetřit na lidech, tak si myslím, že se to v žádném případě nezakládá v tuto chvíli na pravdě.

A pak když se podíváme na hasiče, tak u hasičů je to jedna miliarda korun. Tam s největší pravděpodobností se to bude dotýkat investic, a bude se to dotýkat jak dobrovolných hasičů, tak profesionálních hasičů. Já bych jenom chtěla říct, že když teď byla ta pandemie, tak ten materiál a všechny ty věci zabezpečovali hasiči, zabezpečovali nám je těmi hasičskými auty a tak dále. A teď my jim nechceme dát finanční prostředky na obnovu těchto automobilů. Protože každý rok se vypisoval dotační program pro dobrovolné hasiče v částce 200 milionů korun. Já jsem zvědavá, jak se k tomu postaví starostové a lidi především z té komunální úrovně z koalice, a těch 200 milionů se dávalo na opravu hasičských zbrojnic a právě na pořízení jak dopravních automobilů, tak cisternových automobilových stříkaček. A tohle nebude. Pak nebude 700 milionů pro profesionální hasiče, kde jim nedáme finanční prostředky na výškovou techniku. Musím říct, že výšková technika velmi chybí a je nutné neustále toto obnovovat, aby to měli hasiči k dispozici.

Za co musím určitě pochválit, je to škrtnutí, nebo ta úspora na zabezpečení plnění úkolů Ministerstva vnitra a ostatních organizačních složek, s tím plně souhlasím. A to, že se podařilo najít úsporu 1,3 miliardy, tak s tím souhlasím.

Všichni víme, že na Ministerstvu vnitra je centrum sportu, máme tam spoustu úspěšných sportovců, například Martinu Sáblíkovou a další. Tam také dochází k úspoře. Nedokážu říct, a je to 16 milionů – ale tam nevidím pod tu pokličku, proč tedy, z jakého důvodu – té úspory.

Určitě s čím bych nesouhlasila, je to navýšení v rámci předsednictví o 300 milionů. No, řekněme si, tady mám 300 milionů na předsednictví a tady mám ty hasiče a ty policajty. Každý rozumně smýšlející člověk by to dal přece těm hasičům a těm policistům.

Takže já vím, že moji kolegové budou ještě po mně vystupovat, a v té tiskové zprávě je ještě jedna věc. Já tedy nevím, kdo ty tiskové zprávy na Ministerstvu vnitra píše, ale je tady napsáno – pro hasiče: Investice, které není v tomto roce možné realizovat, ministerstvo pouze odsunulo. Já se omlouvám, ale investici buď realizuji, nebo nerealizuji. Neznám žádnou odsunutou investici. A já si myslím, že když se zeptáte všech starostů v našich 6 250 obcích, tak mají projektů na opravu hasičských zbrojnic připravených tolik, že to je vždycky kapička, těch 200 milionů, které na to jdou, a považuji to za obrovskou ostudu, že se toto hasičům a policistům nedá.

Svůj projev zakončím tím, že bezpečnost je jedna z nejdůležitějších oblastí, a proto považuji to, že se vzaly policistům a hasičům tyto finanční prostředky, za velmi nezodpovědné a určitě k tomu podám pozměňovací návrhy. Děkuji vám za pozornost.

(Potlesk z řad ANO. Místopředsedkyně Vildumetzová se vrací na místo předsedající schůze.)

Velmi děkuji mému kolegovi Karlovi Havlíčkovi, místopředsedovi Poslanecké sněmovny, že mě zastoupil. Vidím, že mé vystoupení nevyvolalo žádnou faktickou poznámku, takže v tuto chvíli se konečně dostáváme do obecné rozpravy. Nikdo další s přednostním právem se v tuto chvíli nehlásí. Nebo pan ministr vnitra se hlásí? Pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Vážená paní místopředsedkyně Poslanecké sněmovny, já děkuji za váš komentář a vaším prostřednictvím k vám samé. Jistě to jako zkušená poslankyně víte, existují tady i televize, monitory v našich kancelářích, a já jsem samozřejmě vaše vystoupení bedlivě poslouchal, přerušil jsem k tomu pracovní schůzku, která se týkala agendy Policie ČR, kterou jsem tady ve Sněmovně měl, takže jsem nikde neodpočíval a bedlivě jsem poslouchal, jak jste se tady vyjadřovala k rozpočtu Ministerstva vnitra, a samozřejmě na pár základních tezí tady zareaguji.

Co se týká ministerstva, tak pokud jste dobře rozkódovala to, kde jsme spořili, chápu, ono to v těch tabulkách není úplně jednoduché, tak zásadních 6 % rozpočtu, kde jsme my ušetřili, kvantifikováno na 600 milionů korun, Ministerstvo vnitra ušetřilo na provozu samotného ministerstva. Samozřejmě to nebude jednoduché, ale když se začíná šetřit, musí se vždycky začít šetřit doma. Stejně tak pokud se bavíme o omezených investicích u nás v resortu, tak je potřeba také velmi dobře a podrobně zmínit, že v těch investicích jsme začali šetřit opět právě na takzvaném malém vnitru, to znamená na našich vnitřních investicích, na opravách nemovitostí, které do majetku Ministerstva vnitra spadají, a až posléze jsme se dostávali samozřejmě k těm úsporným mechanismům, které se v nějaké míře mohly dotknout i sborů.

Na druhou stranu my jsme se naším rozpočtem nedostali pod stav financí, které měly sbory k dispozici v minulém kalendářním roce. To je potřeba si uvědomit. Ano, ten rozpočet, jak byl navrhován minulou vládou po volbách, samozřejmě najednou počítal s mnoha dalšími dodatečnými výdaji. A my jsme prostě slíbili rozpočet, který bude nějakým způsobem rozpočtem úsporným, který bude rozpočtem, který však zároveň zajistí zcela bezproblémové provozní fungování všech složek, které pod Ministerstvo vnitra spadají, a to samozřejmě policistů a hasičů. My jsme zvýšili 700 korun do tarifů a reálně platy policistů i hasičů skutečně porostou. Dokonce to, co vy jste v minulém roce hasičům a policistům myslím v létě, pokud se nepletu, dali, to je to takzvané stravné, ale už jste mně to trochu zapomněli připravit do vašeho návrhu rozpočtu. Tam na to nebyla ani koruna. Na stravné byla nula. A věřte tomu, že mně se povedlo to, že v současné době policisté i hasiči to stravné vyplácené mají. Ano, v prvních dvou měsících to bylo z jejich vlastních rozpočtů po dohodě, ale teď my na to na vnitru i přes úspory připravené finance máme. A znovu říkám, že vašem rozpočtu, podívejte se na to, na tohle byla nula. Vy jste to zavedli před volbami, udělali jste tím radost, a do toho dalšího rozpočtu už jste navrhli nulu se vzkazem: Nový pane ministře, najděte si ty prostředky, kde chcete. Našel jsem je, paní kolegyně.

Dále bych chtěl říci, že ta celková úspora rozpočtu 4,1 miliardy korun, která tam je, může být kompenzována samozřejmě i dodatečnými výdaji, třeba 300 milionů korun na předsednictví Evropské unie. A když se dneska pan bývalý premiér, dnes poslanec Babiš ptal: na co ty peníze budete potřebovat na to předsednictví? Já vám to řeknu. Na bezpečnost těch hostů, kteří do České republiky přijedou, na to, abychom těm policistům, o které vám tady podle vašich slov tolik jde, dokázali proplácet přesčasy a obrovitánskou vytíženost, která je v rámci předsednictví čeká. Na to jsme tam ty peníze dali, ony tam jsou. A samozřejmě pokud se bude vyvíjet dobře rozpočet během roku, tak se může stát, že ještě nějaké dodatečné příjmy i pro resort Ministerstva vnitra budou.

Ale znovu zdůrazňuji, objem financí pro vnitro není nižší než v loňském roce, to je důležitý ukazatel. Přidali jsme na předsednictví, platy policistů i hasičů stouply, žádná služební

místa policistům ani hasičům jsme neškrtali a důležité investice, jako třeba pokračující výstavba hasičské stanice v Praze Holešovicích, policejní areál v Praze-Zbraslavi, výstavba hangáru letecké služby v Praze, výstavba areálu IZS v Brně a v Jihlavě, integrované výjezdové centrum v Kopřivnici nebo třeba výstavba centrální hasičské zbrojnice v Novém Jičíně a další a další, ty investice tam jsou. Ale víte, jaké jsme tam nechali investice? Nechali jsme tam ty investice, které jsou projektově připravené. A já zcela souhlasím s názorem pana ministra financí: proč bychom tam dávali investice, které na konci roku budeme škrtat, budeme říkat, že se to prostě a jednoduše nestihlo? Tak náš názor byl ten: dejte tam takové investice, které budeme schopni realizovat.

Já jsem samozřejmě, paní místopředsedkyně, o tomto rozpočtu mluvil i s vedením policie a vedení policie za prvé chápe situaci státního rozpočtu a za druhé, budete se asi divit, jsou s tím rozpočtem, jak je koncipován, ve finále spokojeni. Mají stravné, platy jim vyrostly, objem finančních prostředků se od loňského roku nesnížil a zároveň jsme doplnili i bezpečnost v rámci předsednictví, na což jste myslím trochu vy pozapomněli.

Mimochodem, objem peněz na dobrovolné hasiče, kteří taky byli zmíněni, je 310 milionů korun. A ten objem je zase stejný, jako byl v loňském roce. A dohoda o tom, že vypotřebovaná a případně obnovená technika profesionálních hasičů bude postoupena dobrovolným hasičům, samozřejmě stále a stále trvá.

Já si troufám říct, že ten rozpočet, který jsme i v tom úsporném roce pro vnitro dokázali koncipovat, je velmi kvalitní. Řekl jsem mnoho ukazatelů toho, že není ohrožena policie, hasiči ani jiné složky a zároveň jsme dokázali šetřit, a to třeba 6 % na provozu. Šest procent na provozu není málo, 600 milionů na ulici nenajdete. A my tomu rozpočtu určitě dostojíme.

Zároveň bych vás požádal, vážená paní kolegyně, prosím, nechte si nějaké poznámky o nějakých kauzách. Já jsem o tom slyšel, ale já ten koncernový tisk nečtu.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já vás nechci moc opravovat, ale prostřednictvím předsedající. (Ministr Rakušan mimo mikrofon: Prostřednictvím vás.) Děkuju. Já bych si dovolila vystoupit s přednostním právem a poprosila bych svoji kolegyni Věrku Kovářovou, zda by mě zastoupila. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Takže nyní vystoupí s přednostním právem paní místopředsedkyně. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já velmi děkuju za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, musím si dovolit reagovat na vystoupení pana ministra vnitra Víta Rakušana.

Jestli jste mě, pane ministře, dobře poslouchal ve své kanceláři, ale mohlo se stát, že jste zrovna běžel, tak já jsem vás tady za těch 6 % na výdaje na zabezpečení plnění úkolů Ministerstva vnitra pochválila. Velmi jsem vás za to pochválila a řekla jsem, že s tím plně souhlasím a myslím si, že to je správná cesta. A děkuju panu Bernardovi, mému kolegovi, že to potvrzuje. Takže se mohlo stát, že jste byl po cestě.

Ale nemohu být spokojená s vaší odpovědí, a jsem hrozně ráda, že už jste tedy přiznal, že stravné si dneska policisté platí ze svého, ale pořád jste mi neodpověděl na ten stabilizační příspěvek. Ten já pořád nevím. Jak to vypadá, tak policisté ho asi nedostanou. Já vím, že argumentujete tím, že v současné chvíli s tím vedení policie souhlasí. Tak ve vedení police je v tuhle chvíli pan Švejdar, který skončí 31. března, a samozřejmě rozklíčování toho rozpočtu je velmi těžké. Ale když vidím, že jste policistům vzal 1,6 miliardy a hasičům miliardu a vzal jste to těm, kteří nejvíce pomáhali v rámci pandemie, a řeknete mi, že v rámci hasičů budete dělat jenom investice, které jsou připravené, pane ministře, já vám přinesu tolik investičních akcí od

starostů, kteří potřebují opravit své hasičárny, kteří potřebují nové cisternové automobilové stříkačky, že vám na to nebude stačit několik miliard. Takže prosím neříkejte tohle, není to pravda, protože ti starostové ty projekty mají připravené.

A opravdu, jestliže škrtnete 200 milionů na ten dotační program, já to nevím, ale vidím, že miliarda se škrtá, a když mi tedy říkáte ohledně toho stravného, nebudu říkat, já jsem v minulé vládě nebyla, ale pouze mohu říct, že ministrem vnitra byl pan Hamáček. Jak mám informace, tak vám určitě úřad předával, komunikujete, takže z toho důvodu se určitě bavíte i o tom, jestli dal do rozpočtu stravné, nebo ne. Ale myslím si, že policisté a hasiči, a znova to zdůrazňuji, jsou ti, kteří pomáhali a pomáhají v rámci pandemie, a jsou to ti, kterým by se na rozpočet podle mého názoru vůbec nemělo sahat. A to, že se podařilo navýšit ta tabulková místa pro policisty o ty 3 000, tak vy moc dobře víte, že nejsou obsazená, protože ti policisté nejsou. Proto jsou ty náborové příspěvky. A já mám velkou obavu, aby tímto, a čtu to v tom rozpočtu, protože jsou tady platy zaměstnanců – 700 milionů plus povinné pojistné, to je miliarda, takže tady vidím ta místa. (Drží v ruce příslušný materiál.) Ale vy samozřejmě budete tvrdit, že to tak není, a já se tu pravdu dozvím až následně, protože svým způsobem říkáte: nebudu škrtat na lidech, nebudu škrtat na investicích – a škrtáte na lidech a na investicích a škrtáte u těch, kteří nejvíce pomáhali, a to jsou policisté a hasiči. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní místopředsedkyně. S faktickou poznámkou se přihlásil pan ministr Zbyněk Stanjura, poté pan ministr Vít Rakušan. Prosím, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Hasiči, Hasičský záchranný sbor navýšil počet tabulkových míst o 300, našel hasiče a mají na to peníze. To, že po osmi letech vaší vlády, ať už silnější bylo v prvních letech ve druhém volebním období hnutí ANO a v prvním sociální demokracie, jsou 3 000 neobsazených tabulkových míst u policie, těžko můžete vyčítat vládě, která nastoupila 17. prosince loňského roku, respektive můžete, ale nedává to žádnou logiku.

A já se vracím ke kritice pana poslance Andreje Babiše, který kritizoval hospodaření měst a obcí, i když podle mě po tom Poslanecké sněmovně ani členovi vlády nic není, z ústavy máme zaručeno právo na samosprávu, a říkal, kolik tam mají stovek miliard, že si s tím nevědí rady, a vy současně říkáte, jak ta města a obce čekají na peníze státního rozpočtu. Tak si to prosím v hnutí ANO vyjasněte. Buď mají dostatek peněz, anebo málo. Obojí nemůže platit. Já nevím, co platí, jestli vystoupení vašeho pana předsedy, pana poslance Andreje Babiše, který říká: Nevědí, co s těmi penězi, mají tam 330 miliard, vůbec neinvestují. Brno jede, ale Praha nejede." Ale nemáme jenom dvě největší města. Anebo platí to, co jste říkala vy, paní místopředsedkyně, prostřednictvím vás, že ta města a obce mají málo peněz. Nemůže platit obojí dohromady. Pokud argumentujete, že platí A i B, které se vzájemně vylučují, tak se na mě nezlobte, na to se fakt reagovat nedá.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji. Já jsem zapnula pozdě čas, ale vy můžete vystupovat samozřejmě i s přednostním právem. V tuto chvíli se s přednostním právem hlásí pan ministr vnitra Vít Rakušan. Je samozřejmě nepříjemné, že to zrovna vyšlo při řízení schůze. Omlouvám se za to. Pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Paní místopředsedkyně, prostřednictvím paní předsedající, už se budu držet tohoto teď trochu legračního instrumentu, pokud oslovuji přímo vás vaším prostřednictvím, mě to moc mrzí. (Pobavení v sále.) Já zrovna, když jsem opravdu byl na chodbě a vyslyšel jsem vaši výzvu, hezky tady pronesenou ironickým

hlasem, abych přišel do sálu, já tu pochvalu opravdu neslyšel. Tak mockrát děkuju, že jste mně ji tady zopakovala, ani jsem ji nečekal.

Znovu, ještě jednou. Ono to zní z vašich úst "šetříte na policistech, hasičích". Opravdu ne. Pokud se bavíme o hasičích, tak ta jedna miliarda, která se škrtla, to byla ta jedna miliarda, kterou jste dali navíc do nového rozpočtu, asi paní ministryně Schillerová po jednání s panem generálním ředitelem Hasičského záchranného sboru, ale to už byly ty peníze, které skutečně byly nad rámec toho původně plánovaného rozpočtu pro Hasičský záchranný sbor. To byly peníze nad rámec. A my jsme samozřejmě v nějaké fázi, kdy teď finanční prostředky šetříme, tedy ty finanční prostředky, které byly dány nad rámec, a teď zdůrazňuji, nároků Hasičského záchranného sboru původně formulovaných ve vyjednávání o rozpočtu, tam skutečně nejsou. Ale jinak tam hasičům zůstalo všechno. A hasiči nadále mohou investovat a hasičům žádná pracovní místa nerušíme, jsme rádi, že mají poprvé za třicet let naplněny tabulky. Nic takového nechystáme. A dokonce ani ta místa policistů, o kterých vy mluvíte, my jsme žádná neškrtli. Tam přece nic takového není. To, že jsou dlouhodobě nenaplněná, to je jiný problém. Ani za vaší vlády se to nijak moc dál neposunulo, to není úplně jednoduchá záležitost, ale ta místa tam policisté stále mají. My jsme nic neškrtli. A paní bývalá ministryně financí jistě ví, že ona by to stejně byla jenom operace naoko, protože tato pracovní tabulková místa nás nestojí ani korunu. My do té doby, dokud nejsou obsazena, tak na ně žádné finanční prostředky v této chvíli neuvolňujeme. Tedy my samozřejmě čekáme, s jakou novou koncepcí policie přijde, jak zadefinuje počet svých nutných pracovních míst, ale žádná jsme nerušili.

Odmítám, že bychom šetřili na policistech a hasičích. Jejich platy evidentně a prokazatelně v tomto roce porostou. Stabilizační příplatek je v současné době, a to je stejné, jako to bylo za vaší vlády, vyplácen na pěti krajských ředitelstvích ve výši 2 500 až 5 000 korun měsíčně. Pobírá ho přibližně 20 % policistů v těch místech, kde jsou největší podstavy a je nutné stabilizovat sbory, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti obyvatel v naší republice. V tuto chvíli jej pobírají policisté maximálně do osmé tarifní třídy, nikoliv ředitelé, nikoliv náměstci, nikoliv vedoucí odborů. Jsou to tedy skutečně policisté, které potřebujeme v tom dennodenním uličním výkonu služby, a na tom se, paní místopředsedkyně, prostřednictvím paní předsedající, vůbec nic nemění ani v tomto roce. (Otáčí se k místu pro předsedající.) Jé, tam už je paní místopředsedkyně Kovářová.

A já už jsem teď, myslím, to naše nejdůležitější řekl. Asi nevydržím na vás úplně nereagovat, možná třeba ještě jednou faktickou poznámečkou, ale my si o tom jistě popovídáme velmi podrobně na bezpečnostním výboru, až budeme probírat kapitoly rozpočtu. Ale odpověděl jsem, doufám, už teď, prostřednictvím paní předsedající, na vaši otázku o stabilizačním příplatku. Je nadále vyplácen, nic se nemění.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: S přednostním právem vystoupí paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová a poté paní Schillerová.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Poslední reakce. Stabilizační příspěvek by měl být podle mě na všech ředitelstvích, určitě tu zpětnou vazbu dostaneme, určitě přijdu na bezpečnostní výbor, určitě přijdu na výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, protože ten rozpočet se samozřejmě rozdvojuje. Neřekla jsem, že se budou propouštět hasiči, to jsem tady v žádném případě neřekla. Já jsem řekla, že ta miliarda se vezme hasičům. Hasiči jsou dlouhodobě podfinancovaní v rámci jejich techniky a tu techniku my potřebujeme, takže myslím si, že tohle nebyla dobrá cesta. A ten dotační program pro dobrovolné hasiče 200 milionů, určitě budu dávat pozměňovák a myslím si, že tyto finanční prostředky by se tam měly vrátit.

A ohledně toho předsednictví. No, to předsednictví nemáte jenom vy, to mají i některá další ministerstva, kde se ty finanční prostředky navyšovaly. Ale já si myslím, že to v tuto chvíli stačí.

A poslední reakce je na pana Zbyňka Stanjuru ohledně toho rozpočtového určení daní. Vy jste tady asi, pane ministře, včera nebyl. Stala se taková věc, že vystoupil pan ministr práce a sociálních věcí, který říká, že bývalá vláda pořád říká: Jsme šestá nejméně zadlužená země. A víte, proč jsme šestá nejméně zadlužená země? No protože tak dobře hospodaří města, obce a kraje. Což je pravda, ano, že hospodaří dobře, a myslím si, že i zodpovědně, ale ta druhá stránka je, že města, obce a kraje neměly nikdy tolik finančních prostředků v rámci rozpočtového určení daní. Vy víte, a mohu vám přinést ten graf, kolik dostávali v roce 2013 za vaší vlády a na jaké procento to šlo, 19,91 %, a dneska je to 25,48. Takže proto reakce. Ale nemyslím si, že i když mají města, obce a kraje tolik naspořených peněz, tak že by měly přijít o dotační program na dobrovolné hasiče, na cisternové automobilové stříkačky a na opravu zbrojnic. Myslím si, že by ten dotační program měl zůstat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkujeme za vystoupení. Nyní faktická poznámka paní předsedkyně Aleny Schillerové. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Já to nechci – pan ministr vnitra už tady není – natahovat. Trošku tady každý mluvil o něčem jiném. Stabilizační příspěvek určitě je důležitý, ale moje ctěná kolegyně paní místopředsedkyně Poslanecké sněmovny měla na mysli trošku jinou věc, o které jsme se spolu bavily. Když se do platu ozbrojených složek dává 700 korun, já jsem tedy zavnímala, že to jde to tarifu, že vláda rozhodla, že to jde do tarifu, tak u ozbrojených složek existují ještě takzvané nárokové nadtarifní složky, které musí být součástí. Ale vzhledem k tomu, že ta diskuse byla aktuální v době, kdy jste hovořili o úspoře 4,7 miliardy, teď říkáte, že je to 9 miliard, takže asi v tom balíku to nějak máte pořešené, takže já si myslím, že o tom mluvila moje kolegyně paní místopředsedkyně Mračková, jestli s tím se počítá. Ale ono se s tím počítat musí, protože oni na to mají nárok, a já vždycky, když jsme prostě dali nějaké peníze do tarifu, tak to neznamenalo, že tím to skončilo. U ozbrojených složek se musely dávat ještě další peníze, protože jsou to takzvané – a to není stabilizační příspěvek, ten není přiznán všem, ten se třeba přiznává pouze tam, většinou v Praze nebo v takových těch místech, kde se těžko nabírá – ale jsou to takzvané nárokové nadtarifní složky, asi tady specialisté i z našeho poslaneckého klubu by věděli, o co jde. Tak jenom na upřesnění, že tady každý hovořil a cílil trošku jiným směrem. No a ta miliarda, už tady pan ministr není, tak ta debata teď nemá smysl, ale ta miliarda pro hasiče mě samozřejmě mrzí, protože by ji určitě potřebovali. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji. V tuto chvíli s faktickou poznámkou je přihlášen pan ministr financí, pan Zbyněk Stanjura. Pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Dvě krátké reakce. To tam samozřejmě v návrhu rozpočtu je, o čem mluvila před chvílí paní předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO. To tam je, tak je to mandatorní výdaj, to se s tím nedá nic dělat, takže se nás nemusíte ptát, jestli jsme škrtli mandatorní výdaje. No neškrtli, to tam prostě je, automaticky to vychází z těch 700 korun a k tomu se to napočetlo. Platí to pro všechny ozbrojené složky, nejenom pro policisty a hasiče, ale taky pro vojáky. Takže to tam v rozpočtu je, nemusíte mít obavu.

A k tomu rozpočtovému určení daní. Je to pravda, ale vzpomeňme si, jaký to byl tuhý boj a jak opozice musela dotlačit tehdejší vládu. Byl to návrh Senátu, kde opozice měla většinu, abychom kompenzovali, aby kompenzační bonus šel pouze za státem, nešel za obcemi a za městem, abychom když snižujeme daně, aby to šlo za státem, aby to nešlo za městy a za kraji,

a byli jsme to my, kteří jsme vás k tomu dotlačili. Ano, bez vás bychom to neprohlasovali. Tak si prosím nepřivlastňujte ty zásluhy jenom pro sebe. Bez nás byste to neprohlasovali a my bez vás taky. A byly to naše návrhy a náš obrovský tlak a obrovský tlak senátorů, který samozřejmě také vzešel od našich kolegů z komunální a krajské úrovně.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane ministře, za dodržení času. Já v tuto chvíli požádám, aby s další faktickou poznámkou přišel pan poslanec Vít Vomáčka. A než mu předám slovo, tak bych si dovolila – ne, ne, ne (směrem do pléna) – přečíst omluvu, a to Karel Rais se omlouvá dnes mezi 20.30 do půlnoci z rodinných důvodů. Takže pane poslanče... (Poslanec Vomáčka mimo mikrofon: Dávám přednost.) Dáváte přednost paní ministryni. Faktická má ale přednost před přednostním právem. Dobře. Takže paní předsedkyně, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Já moc děkuji, pane poslanče. To je pravda, pane ministře. Ano, dotlačili jste nás k tomu tehdy, Senát dotlačil, navýšení RUD byla podmínka, aby vůbec prošlo snížení daní, které jsme společně prohlasovali, zrušení superhrubé mzdy a snížení daní. Otázka je, jestli to bylo moudré, jestli bylo moudré destabilizovat takovým způsobem i v této oblasti státní rozpočet na úkor municipalit, které dneska jsou v obrovském přebytku, a ještě tady slyším z různých stran, ale to už jsem dávno nad to povznesena, že je to díky dobrému hospodaření. No není. Někde ano, někde je. Kdyby ty peníze proinvestovaly, proinvestovaly v maximální možné míře, což se někde daří, kuriózně v malých městech a obcích víc jak třeba tady v Praze, tak by to smysl dávalo. Ale tam je otázka, to je ta optika, co jsme se spolu bavili na rozpočtovém výboru, že přebytky u zdravotních pojišťoven, které jdou na zdraví lidí, tak ty vadí, proč by tam měly být, a přebytky v municipalitách nevadí. To je trošku takový ten, jak říká můj kolega Patrik Nacher, dvojí metr. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji. Další s přednostním právem pan poslanec Vít Omáčka (Vomáčka). Pojďte, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Vít Vomáčka: Vážená paní předsedající, vážená vládo, členové vlády, dámy a pánové, padá tady celá řada slov podle mě zcela, trošku mimo rámec té dnešní diskuse. Chtěl bych z tohoto místa velmi poděkovat našim hasičům, padlo tady taky o nich slovo, a ta výstavba a to, co paní předsedající teď tady zmínila, že by chtěla chránit hasiče, já určitě taky, ale takový rozvoj hasičů, který díky krajům a obcím naši dobrovolní hasiči mají, to se tedy málokdy vidí.

A to, jestli mluvíme o RUD, rozpočtovém určení daní, že se změnilo, ano, byl to velký boj, ale vedle toho určitě patří to slovo, že obce jsou velmi zodpovědné právě v tom hospodaření a nedělají populistické kroky a dělají pouze to, na co mají. A pakliže stát na ně mnohdy přenáší celou řadu své administrativy, tak to stojí také peníze a o tom se nemluví. Takže mluvme o celém kontextu.

Padají tady výrazy, že státní dluh klesá. No já nevím, jestli za dva roky z 1 700 miliard klesl na 2,5 bilionu. Vy to přepočítáváte na hrubý domácí produkt, já to přepočítávám na občany. A určitě si pamatujete, a nechci být konfrontační, u jedné volební kampaně také chodila domů složenka, tenkrát před x lety tam bylo 120 tisíc korun na jednoho občana. Takže při 2,5 bilionu a zhruba 10 milionech občanů si spočítejme, jaký dluh na jednoho občana je. To je podle mě relevantní informace. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane poslanče, za dodržení času. To byla poslední faktická poznámka. Nemám nikoho přihlášeného s přednostním právem, takže se konečně dostáváme do rozpravy, kde tedy první je přihlášen Patrik Nacher, který ale vystupoval, ale já přesto konstatuji, že je nepřítomen. V tuto chvíli by

měl vystoupit Martin Kolovratník, který mi tam zmizel, nevím, jakou záhadou, ale vím, že tam byl uveden. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Martin Kolovratník: Já jsem se tak těšil od těch devíti hodin a v 17.21 zmizím. Tak děkuji za slovo, dobrý podvečer, kolegyně, kolegové. Vystoupím, teď to na mě vychází v obecné rozpravě jako na prvního. Logicky vystoupím k resortu, kterému se věnuji, který je mou doménou, tedy k resortu dopravy. Je zbytečné opakovat, řekněme, ta obecná hodnocení, obecné názory, které řekli už mí předřečníci, ať tedy pan předseda hnutí ANO Andrej Babiš, naše paní předsedkyně klubu, Patrik Nacher, který dával stanovisko našeho klubu. Tak ale na dopravu se těším a věřím, že se na ni těší i Zbyněk Stanjura coby nejen teď ministr financí, ale bývalý ministr dopravy, a věřím, že ty škrty, které se týkaly i resortu dopravy, pro něj musely být hrozně těžké, protože ten resort dobře zná.

Ale teď abych už mluvil vážněji a nezlehčoval vážné téma, my když jsme si dávali to porovnání jednotlivých resortů, opravdu jednotlivých ministerstev, naše interní tabulka v takovém barevném srovnání, tak bohužel opravdu dole v té největší červené barvě to největší minus, tedy ze všech resortů ten, který má největší minus, je právě doprava. Je to skoro 9,1 miliardy. A to si myslím, že je částka velká a že to, pane ministře, páni ministři, nejsou škrty dobré. Zkusím, budu stručný, vysvětlit, proč si myslím, že to není dobře, a zkusím dát i nějaký návrh, nebo avizovat návrh, s kterým pak v druhém čtení přijdu.

Jak jsem říkal, je to skoro 9,1 miliardy. Začnu tím pozitivním, abych byl korektní. To, co si myslím, že je správně a dobře, a uznávám, že je to v souladu s nějakou filozofií, s rétorikou, kterou jste měli jak v předvolebním období, tak tedy po volbách, jsou škrty na běžném provozu. Mzdy, sociální pojištění, s tím související FKSP a tak dále. To vnímám jako symboliku, o které jste, pane ministře Stanjuro, mluvil i vy sám, že na svém resortu taky škrtáte, udělala to i doprava. Ale je to 55,2 milionu, z celkové částky 55,2 milionu proti 9,1 miliardy. To uznejte, že je v nepoměru, že to je velmi málo. A já když jsem se díval na předvolební proklamace, když jsem pak i s některými z vás hovořil v různých debatách televizních a ptal jsem se na podzim, v listopadu, v prosinci, kde vezmete těch 180 miliard, tak často jsem slyšel odpověď: Oprášíme naše pozměňovací návrhy z loňska. Z loňského roku. Ale uznejme korektně, nikde přece nebylo řečeno, že resort dopravy dostane o 9,1 miliardy méně. To mě překvapuje a myslím si, že to je prostě moc.

Myslím si, že to je moc i ve vztahu ke krajům, řekněme i politicky ve vašem vztahu ke krajům, o kterých víte, že za předchozích vlád vždycky pro ně byly nějaké rozpočty, nějaké prostředky k dispozici, to byly 2, 3, 4 miliardy na ty silnice druhých tříd. Je to i ve vašem závazku, v programovém prohlášení vlády, že to bude 6 miliard, a abych byl korektní, s panem ministrem Kupkou jsme o tom hovořili, že je to počítáno až od roku 2023, ne tedy od toho letošního. Ale přesto si ten rozpočet jako celek, a teď se bavíme nejen tady o resortu dopravy, ale přesně o SFDI, tak si ho takto významně podvazujete. A myslím, že pan prezident tady dneska použil nějakou větu, jestli nejsou projekty připravené, nejsou v zásobníku, no z toho, co já vím, tak jak si pamatuji chod dopravy, tak jsou připravené. Je jich tam velké množství.

Zkusím tedy stručně detailně, rozdělil jsem si to na takové tři položky, mluvil jsem o těch platech 55,2 milionu, v pořádku. To je věc, kterou podpořím a rozumím jí. Je to snaha o tu rozpočtovou umírněnost, o nějaké šetření, nemám k tomu jediné slovo a korektně toto vnímám pozitivně.

Druhá položka už je vyšší, je to těch 1,6 miliardy na položce ostatní výdaje spojené s dopravní politikou státu. A tady pana ministra Kupku poprosím o odpověď. Moje otázka bude, jak tedy pracujete s těmi slevami, nebo jak to máte rozpočtováno? Protože to, že jste je snížili ze 75 % na 50, s tím my nesouhlasíme. Myslíme si, že snížení je příliš velké. Ale dodávám B, respektuji to. Je to politické rozhodnutí, je to váš názor. Vy za něj ponesete nějaký účet vůči voličům a takto jste se rozhodli. OK, na to máte plné právo. Ale když se na to teď podívám

z pohledu rozpočtu, vnímal jsem nějakou rétoriku v médiích, že to už bylo podseknuto v původním návrhu od Aleny Schillerové a Karla Havlíčka. Ale pokud já vím, tak původní návrh, když byl vytvářen tedy v polovině loňského roku, tak logicky počítal s tou covidovou dobou nebo se stavem tehdy známým. Proto to bylo nějak narozpočtováno.

Ale to, na co chci zeptat, a mohu se plést, pokud teď bude ubráno 1,6 miliardy, tak v té položce zůstane nějakých 4,4 miliardy celkově, ostatní výdaje spojené s dopravní politikou státu. A mně to vychází, že na ty slevy tedy by byla alokována zhruba pouze 1 miliarda. Mohu se plést, a tady tedy prosím o komentář pana ministra: při těch 50 % zkrátka, jaký máte odhad nebo predikci, že za ty slevy v tomto roce, bude to platit od dubna, pokud mám správné informace, tak jaký celkový výdaj bude?

Ale teď rychle. To třetí, a to považují za mnohem zásadnější a mnohem důležitější, je SFDI, dotace pro Státní fond dopravní infrastruktury. Vychází mi to na minus 7,5 miliardy. Pod čarou podotknu, když vlády s hnutím ANO přebíraly ten Státní fond dopravní infrastruktury v roce 2013, tak ten celkový rozpočet, započteno národní zdroje, evropské a všechny další, byl necelých 89 miliard. Loňský rok jsme končili s částkou 127,5. Já to teď nechci zlehčovat a nechci být nějak ironický, že to je nějaké vidění poloplné nebo poloprázdné sklenice. Mohou mi oba dva páni ministři odpovědět, a budou mít vlastně pravdu, že nakonec ten váš návrh je také 127,5 miliardy, takže nesnižujete, že jste udrželi celkovou částku. No ale já musím říct trochu jiný pohled. V původním návrhu z loňského podzimu bylo navýšení, bylo plánováno navýšení na 130 miliard, a opět ten tisk samotný SFDI tady ještě nemáme, takže možná taky bych měl korektně se spíše ptát, pane ministře, vás na to, jak jste to poskládali, jestliže teď vidím proti původnímu návrhu 130 snížení na 127, ale to celkové snížení je 7,5 miliardy, tak pak mi to vychází, že SFDI bude muset dočerpat ty účty, ty nevyčerpané částky, které má, tak jak to v SFDI funguje a chodí z toho loňského roku. Takže bude na nule s těmi všemi prostředky, které normálně má, převádí a používá třeba právě na ty dvojky, trojky, nebo na průběžná navýšení v průběhu kalendářního roku. A když připomenu, že je třeba před námi nevyřešený problém mezi Českými drahami a Správou železnic ve výši několika miliard právě na převody pozemků, tak už zjišťuji, že na to nemáme, že na to nebude.

Velmi vážně, s velmi velkou obavou vnímám důsledek pro Správu železnic na opravy, údržby a na modernizaci. Ono sice je pěkné a správné, a zase budu korektní, že absolutní částka na investice zůstává, že dramaticky klesat nebude, ale oprava, údržba a modernizace, to nejsou jenom nová zábradlí nebo nějaké nové fasády. To jsou ty takzvané akce na zajištění provozuschopnosti té sítě, na udržení provozu a kvality sítě, té husté, nejhustší v Evropě, sítě Správy železnic. A z těch informací opět, které jsou nám k dispozici, tak na některé akce, které byly ohroženy, ne tedy investiční, ale modernizační, opravné, tak z těch pod čarou už se povedlo řekněme pomyslně nad čáru dostat po návštěvě pana ministra na Slovensku tu modernizaci Lanžhot-Kúty. Logicky, zase je to věc, kterou mohu a rád ocením. Je to ve vztahu k napojení na Slovensko. Povedlo se tady pokračování za Negrelliho viaduktem, tedy Praha-Bubny – Výstaviště, část té trati, která půjde pak na letiště a na Kladno. Ale stále chybí na Správě železnic peníze minimálně na sedm akcí. A když jsem si procházel ten seznam, dovedu si představit, a snad mi tamní odpustí, Podkrušnohorská magistrála u Chomutova – bezbariérové zpřístupnění nástupišť v Kolíně, byť pan ministr původem z Kolína, tedy jeho kolega, omlouvám se, jeho koaliční kolega původem z Kolína, se určitě také zlobil. To si dovedu představit.

Co je ale vážnější. ETCS Praha-Uhříněves – Praha hlavní nádraží, ETCS Brno-Heršpice zastávka, další ETCS z Milovic do Prahy, tedy tři akce v klíčovém projektu zvýšení zabezpečení železnice, tedy ETCS. Další řekněme odložení nebo posunutí v čase Kladno – Kladno-Ostrovec. To je vlastně koncovka, ta druhá část spojky Praha – Kladno za 4 miliardy. A tady připomenu, tahle akce už měla 7. února otevřené obálky. Ono to ještě trvá, tak jak to všude známe, nějaký měsíc, než se vyhodnotí kvalifikace uchazečů, případné připomínky a podobně, ale na jaře by se mohlo stavět. A to samé, je to možná takový symbol

politický, rekonstrukce výpravní budovy v Teplicích v Čechách za nějakých 280 milionů korun. I tahle akce je vysoutěžena, bylo to za 236 a mohla by proběhnout, ale zatím v tuto chvíli na ni nejsou prostředky.

A poslední, co povím, proč se obávám právě o tu železniční infrastrukturu. My si opravdu zaděláváme na problém. Ta železniční síť i přes ty investice, o kterých jsem mluvil, nebo přes rozpočty v předchozích letech, je postupně modernizována, ale stále je podfinancována. A selským rozumem, pokud teď budeme více a více šetřit, pokud je třeba z krátkodobého pohledu nebo ze snahy o krátkodobý dobrý výsledek v rozpočtu, že jste teď ušetřili velké peníze, těch oprav bude méně – podotknu, že jednotlivá oblastní ředitelství jsou někde na polovině i pod polovinou původních rozpočtů právě na tyto typy akcí – tak připomínám, tady si zaděláváme na problém do budoucna. V budoucnu budou ty opravy mnohem dražší a bude nás to stát mnohem víc. Zkoušeli jsme už testovat projekty cyklické údržby a tak dále, které tohle prokázaly, ale tím nechci zdržovat tady v pátek večer v tento čas.

Takže na závěr mého vystoupení, jsem rád, že ty celkové, ať jsem korektní, ty celkové velké investice pan ministr zachoval a udržel, už jsem to dal i do médií, věci typu vysokorychlostní tratě, že navazuje na tu naši práci, kterou jsme předali, pokračování těch hlavních dálničních tahů, jako je D35, to oceňuji a rád to tady veřejně povím a věřím, že tady v tom shodu najdeme, ale tu částku minus 7,5 miliardy v položce pro Státní fond dopravní infrastruktury prostě vidím jako špatné a nedobré rozhodnutí. Určitě avizuji, jak jsem řekl, že se budu snažit najít nějaký pozměňovací návrh a panu ministrovi pomoci, abychom našli třeba nějakou méně prioritní položku, ale třeba i kompromisní částku, abychom do toho fondu SFDI vrátili zpátky.

A na závěr tedy, pane ministře, jestli vás mohu poprosit, za prvé, komentář tedy k těm slevám, jak jsou rozpočtovány, a i vaše představa k těm, jak říkám ne investicím, ale modernizačním a údržbovým pracím na Správě železnic. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Mám tady teď avizovánu faktickou poznámku pana ministra financí pana Zbyňka Stanjury a s přednostním právem se pak hlásí pan ministr dopravy. Dobře, já jsem jenom chtěla, jestli třeba nechce pan ministr dát přednost. Dobře, takže pan ministr financí faktickou poznámku.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Já mám jenom obecnou poznámku. Určitě na ty konkrétní dotazy bude reagovat pan ministr dopravy. Nechci nikomu ubírat právo na vystoupení, ale myslím si, že to patří spíše do druhého čtení. Ale fakt to nechci nikomu ubírat. Protože pokud teď začneme rozebírat jednotlivé kapitoly, mně to nevadí, ale myslím si, že si trošku vystřílíme prach do druhého čtení, protože tam předpokládám, že budou návrhy na posílení, ubrání peněz zdůvodněné podrobně, a předpokládám, že velmi podrobná debata bude na jednotlivých výborech, v tomto případě na hospodářském výboru, k tomuto návrhu. Ale opravdu nechci – a na ty věcné otázky určitě odpoví pan ministr dopravy, takže spíš můj apel k ostatním přihlášeným řečníkům: kdybychom se věnovali těm základním parametrům rozpočtu, bylo by to fajn. Pokud ne, já to plně respektuji, nijak to nezpochybňuji, ale určitě jak ve výborech, tak v druhém čtení budeme mít čas se podrobněji věnovat těm jednotlivým položkám. Ale mí kolegové z vlády jsou bezesporu připraveni na konkrétní kapitolu reagovat už dnes. Děkuji za pochopení.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji za dodržení času. Teď s přednostním právem se hlásil pan ministr dopravy, jestli tedy dá přednost (ano), dobře, předsedkyni poslaneckého klubu paní Aleně Schillerové. Paní předsedkyně, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Já jenom v rychlé reakci na pana ministra financí. Ano, je to tak, že to patří do druhého čtení. A určitě my nechceme zatěžovat tady tu debatu v prvním čtení tím, že se rozebírají kapitoly. Jenomže právě proto, aby naše stínová vláda nebo stínoví ministři, kteří pracují, primárně to studují, byli schopni zpracovat poctivě a podle svého svědomí ty pozměňovací návrhy, tak musí některé věci si i třeba vyjasnit. To znamená, částečně je to kritika na ty položky, které tam chybí a které si myslíme, že tam chybět nemají, a částečně je to i jakási interakce s tím dotyčným ministrem, aby to vysvětlil, a aby oni potom případně na to reagovali v těch pozměňovacích návrzích. Tak jenom proto, proč se obrací mí kolegové na konkrétní kapitoly nebo konkrétní ministry, kteří mají pod sebou konkrétní kapitoly, protože je to pro nás důležité a potřebujeme ty věci objasnit. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní předsedkyně. Nyní s přednostním právem pan ministr dopravy pan Martin Kupka. Pane ministře, máte slovo.

Ministr dopravy ČR Martin Kupka: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se budu snažit volit nekonfrontační tón, i když se mně chce říct, že v některých ohledech promeškal pan kolega příležitost mlčet.

Když se podíváme na ony slevy, tak rozhodnutí předchozí vlády – slevy 75 %. Kolik nachystala ta předchozí vláda v původním návrhu rozpočtu s tím dramatickým schodkem na slevy peněz? Dvě a půl miliardy korun. To je realita. Bylo jasné, a byl to koneckonců závazek, se kterým jsme dopředu seznámili všechny voliče, že slevy musíme změnit, že ta podoba, kterou schválila předchozí vláda, je neúměrná, je nadbytečně velkorysá i ve smyslu porovnání s jinými státy okolními, které jsou dostatečně sociálně citlivé a snaží se veřejnou dopravu podporovat. Zároveň jsme hledali řešení, abychom naplnili i jeden z našich důležitých prioritních příslibů, totiž podporovat veřejnou dopravu. A ten návrh, se kterým jsme přišli a se kterým počítá rozpočet, je snížení na 50 %, což odpovídá mimochodem mnoha podobným modelům slev v městech v České republice, odpovídá to zvyklostem mnoha evropských států a je to v každém případě mnohem uměřenější a zároveň s patřičným aspektem podpory veřejné dopravy a opatření, které prostě si zachovává svůj důležitý sociální rozměr. To tam všechno je. Ale postrádá to tu rozhazovačnou politiku předchozí vlády. A řekli jsme ano, pro nás je důležité jít cestou rozumných úspor a zároveň zachovat patřičné investice. A to se opravdu v tom programu naplňuje.

Ptáte-li se, jak je to tedy přesně s onou úsporou v oblasti slev, tak aby bylo jasné, v době, kdy předchozí vláda formovala návrh rozpočtu, tak už v té době stát v loňském roce i s tou zátěží epidemie vydal na slevy přes 3,2 miliardy korun. Celkový výdaj za loňský rok byl 3,8 miliardy korun. Dá se tedy očekávat, že pokud se epidemiologická situace změní v letošním roce, tak to bude při tom zachování 75 % nejméně 4 miliardy, ale spíš mnohem více, protože je možné očekávat, a tak by měl vypadat hospodárně uvažující ministr financí při přípravě rozpočtu, že se vrátíme na to číslo z roku 2019, kdy se jezdilo hodně, a tehdy stát zaplatil 5,8 miliardy korun.

Tedy my s tou změnou, se kterou přicházíme, reálně předpokládáme při častějším užívání veřejné dopravy, menších restriktivních opatření z důvodu epidemie, že bychom se po té změně slevy dostali na 4 miliardy korun. Proto koncipujeme tu úsporu přirozeně zhruba v tom rozsahu 1,8 miliardy korun. Tam, kam jsme schopni dohlédnout. A pokládám to opravdu s veškerou vážností i s odezvou dopravců, ale i skupin, které hájí zájmy lidí třeba v sociálně obtížné situaci, že tohle je krok přijatelný a že to je krok, který s sebou nese i nezbytný aspekt sociální a aspekt podpory veřejné dopravy.

Co jsme udělali navíc a pokládáme to za velmi správné i po podnětu Olgy Richterové, dosáhnout toho, abychom zaměřili pozornost adresně k těm, kteří to nejvíce potřebují. A z toho předchozího systému slev vypadla skupina invalidů ve třetím stupni invalidity. Proto dáváme

dohromady koncept, který by, pevně doufáme už v polovině roku, mohl otevřít padesátiprocentní slevu i této skupině, a vnímáme ten posun adresnosti jako další důležitou přednost změny, se kterou přicházíme v oblasti slev v dopravě.

Ta druhá otázka, která se týkala oněch investic: Platí totéž, co jsem předesílal na začátku, no, kéž by to bylo tak, že v tom původním návrhu rozpočtu se se všemi těmi věcmi počítalo, že tam byla rekonstrukce nádražní budovy v Teplicích, že tam byla modernizace trati Lanžhot-Kúty, že tam byla celá řada dalších připravených věcí. Nicméně pravda je taková, že nebyla. Prostě nebyla. A v okamžiku, kdy před námi byl úkol opravdu udržet výši investic, museli jsme vycházet z toho původního návrhu, ne z návrhu, který možná měl někdo v hlavě, ale nenapsal ho na papír. Takže nebylo jasné ve výsledku, kolik že by bylo potřeba peněz na všechno, co se kde slíbilo nebo co se kde lehkou rukou nakreslilo. A ten náš přístup opravdu odpovědný spočíval v tom, nesáhnout na nic, co v tom rozpočtu jsme mohli číst jako investice. A ano, je teď před námi úkol tam, kde to je nezbytně nutné, jako je případ modernizace železniční trati Lanžhot-Kúty, kde slovenská strana bude zvyšovat nivelitu mostu, a pokud my bychom s tím nespojili naši investici, tak by tam ty vlaky trochu skákaly, asi půl metru. To si prostě nemůže nikdo dovolit. Ale znovu zdůrazňuji, tahle investice v tom původním návrhu rozpočtu s dramatickým schodkem přes 370 miliard korun nebyla. A teď se budeme snažit, jak jen to půjde, případy podobné té modernizaci trati na Slovensko nějak vyřešit. A je to věc, se kterou se prostě bude muset vláda popasovat, a takových věcí je před námi celá řada.

Ale aby bylo jasno, jak je to opravdu poctivě řečeno s těmi investicemi. Proto říkám s veškerou vážností a s naplněním důležitého slibu vlády, že nesnížíme investice a nesnížili jsme je ani o korunu. A pokud budete vy, vaším prostřednictvím, paní předsedající, či pan exministr Karel Havlíček kritizovat to, že na ty plánované investice nejsou peníze, tak prosím směřujte tu kritiku také sami k sobě.

Poslední poznámka, jak jsme se dokázali vypořádat s nezbytnými úsporami v oblasti běžné údržby a oprav na silnicích a na železnici. Nezastírám, že to opravdu bude těžký rok. Bylo by neférové říct, že to vlastně jako je snadno zvládnutelná záležitost, že překonáme ten rok a půjdeme dál. Nicméně pokud i celý ten resort měl opravdu v tom přinést nějaké řešení pro snížení schodku, tak to je přesně podobná úvaha, kterou dělají domácnosti s veškerou odpovědností, když řeknou, co si můžou dovolit ve svých úvahách třeba posunout o jeden rok. A ubezpečuji vás, že jsme si vědomi toho, že i údržba má mít svůj cyklický program, aby tam nedošlo k propadu, který pak zaplatíme třeba větší částkou. Jsme si toho vědomi a tohle prostě bude věc, se kterou se budeme muset popasovat a pro příští léta budeme muset finančních prostředků tam zpátky najít víc.

Pro závěr. S plnou vážností říkám, že rozpočet resortu dopravy naplnil všechno, co předpokládá vládní program: zachování investičního tempa, nezkrácení jediné koruny na investice, úspory tam, kde jsme to naznačili, a přitom zachování podpory veřejné dopravy, zachování sociálně citlivého systému, který se navíc mnohem víc blíží tomu, co funguje v jiných evropských státech. A k tomu zájem ušetřit do budoucna finanční prostředky a zlepšit kvalitu života lidí tím, že se bude víc digitalizovat. To jsou základní body, které jsme přenesli i do toho úsporného rozpočtu, a troufnu si tvrdit, že to je návrh, který se vypořádal se ctí s celou řadou vážných problémů, a že to, co tam opravdu i tu bolavou úsporu představuje v oblasti údržby, prostě budeme muset zvládnout. Neexistuje jednoduchých receptů, neumíme si vykouzlit další miliardy navíc a v rámci možností je to opravdu rozumná varianta, jak zároveň nevytvořit problém do budoucna a zároveň zajistit nezbytnou úsporu. Díky za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji, pane ministře. Jsme pořád v rozpravě. Nyní neeviduji žádnou faktickou poznámku, takže v tuto chvíli je na řadě pan poslanec Ivo Vondrák. Poprosím ho, aby přišel k řečnickému pultu. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ivo Vondrák: Děkuji. Dobrý večer. Vidím, že atmosféra je tak lehce dřímající, tak já si dovolím to tady trošku rozveselit. Měli jsme tady pana prezidenta a já si vzpomínám, v době, kdy jsem nastupoval jako hejtman, tak přijel k nám na kraj a mluvil k zastupitelům a měl na úvod takovou anekdotu: Když odstupuje premiér, tak dává tomu novému premiérovi tři dopisy – omlouvám se těm, kteří to znají – a říká mu: Až přijde první krize, otevři první dopis, až přijde druhá krize, tak druhý dopis a nakonec při té třetí krizi ten třetí dopis. Nový premiér se chopí nechci říct moci, ale nové vlády, a po určité době přijde k první krizi, otevře ten dopis a tam je napsáno "všechno hod' na předcházející vládu". Tak se to stane, krize se uklidní, pokračuje to dál. Po určité době opět přichází krize, tak pan premiér otevře druhý dopis a tam je napsáno "musíš vyměnit alespoň polovinu vlády". Tak premiér vymění polovinu vlády, krize je zažehnána, všechno žije dál. No a pak přichází třetí krize. No a premiér otevře ten dopis a tam je napsáno "napiš tři dopisy". A já mám trošku pocit, nezlobte se na mě, dámy a pánové z koalice, že jste prostě už ten první dopis otevřeli příliš brzo.

Já si nemyslím, že je to tak, že za všechno tady může předcházející vlád, a budu tady hovořit o kapitole, o které si myslím, že naopak byla nesmírně úspěšná. Úspěšné bylo školství, jeho rozpočet, podpora vědy a výzkumu, to všechno se razantně změnilo k lepšímu. Myslím si, že průměrný plat učitele 48 440 korun je něco, co nikdo nečekal. A myslím si, že mohou být spokojené i vysoké školy, podpora vědy a výzkumu, vědecké infrastruktury. To všechno bylo podpořeno jako nikdy v minulosti. A vím, o čem mluvím, protože jako rektor univerzity jsem si musel zažít léta 2010 až 2012, kdy jsem musel uspořit 300 milionů v prostředcích na provoz univerzity, a můj první úkol byl, když jsem nastoupil jako rektor, že jsem dostal na stůl 150 smluv a z těch 150 smluv jsem musel polovinu zrušit. A nikomu toto nepřeji. Není to nic příjemného a každý člověk, který je trošku odpovědný, tak si uvědomí, co to znamená zrušit někomu jeho práci, jeho smlouvu a v podstatě ho vystavit velkému, velkému tlaku.

Takže když se podíváme na tu kapitolu školství, tak musím říct, že chápu, že byla snaha šetřit, což je jakýsi eufemismus pro škrtat. Jsem rád, že nemusí současní rektoři ani ředitelé škol řešit to, co jsem musel řešit já, protože ten meziroční nárůst je tam pořád 9,9 miliardy, byť je to tedy o 5,1 miliardy méně, než byl ten náš původní návrh, který jsme do školství chtěli dát. Za trošku kratší konec tahají vysoké školy a věda a výzkum, byť tedy vnitřně se ty peníze (nesrozumitelné) tak, že to nepoznají rektoři na tom, že by měli méně peněz na vzdělávací činnost ani na vědu a výzkum, což tedy, kdybych byl rektorem, bych akceptoval. Má to jeden háček, že to znamená minus 1 miliardu do investic. A bylo by dobré vědět, kdy tu miliardu do investic dostanou. A bylo by dobré, kdyby to bylo co nejdříve. Takže z tohoto pohledu si myslím, že ta situace je relativně stabilní, byť tedy není taková, jakou bychom ji chtěli mít, a určitě má to negativum, že brzdí ten rozvoj. Víme, a už jsme to tady slyšeli, ona je to totiž taková obvyklá fráze, že je to prorůstový sektor, měli bychom to podpořit, ale nikdy se tak moc neděje. Tak alespoň takto.

V čem však vidím mnohem větší problém, tak to je regionální školství. Loňská opozice, současná koalice chtěla v loňském roce přijmout zákon o tom, že učitelé budou mít 130 % průměrné mzdy v České republice. Já když jsem to komentoval, tak jsem říkal, že si myslím, že to nemusí být o zákonu, že to prostě je o dobré vůli. Jestli se dohodneme na tom, že učitelé budou mít 130 %, tak nemusíme opět zavádět nový zákon, nový mandatorní výdaj, a mohli jsme to vyřešit. Pravda je taková, že tím snížením rozpočtu o 4,4 miliardy oproti tomu našemu tento princip nebude dodržen. Nedá se dodržet. My jsme chtěli mimochodem u všech pedagogických pracovníků, teď se to bude týkat jenom učitelů, ale i tak. Těch 130 % v podstatě bude velmi komplikované dodržet. A nabízím, a teď nevím, jestli panu Gazdíkovi, ten tady není, tak panu ministrovi Stanjurovi o láhev dobré skotské whisky Laphroaig, že těch 130 % na konci roku ti učitelé nedostanou. (Reakce z pléna v pravé části sálu.) Dobře, výborně, pak ji můžeme spolu vypít někde v koutku místnosti této Poslanecké sněmovny. Já to vnímám jako symbolický

krok k tomu, že říkáme: není to jisté, může se stát, že to školství zase může tahat za kratší konec. To by určitě byla škoda a já bych nechtěl, aby se tak stalo. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo jednu faktickou poznámku. Poprosím, aby k řečnickému pultu přišel pan Karel Rais. A než tak učiní, přečtu omluvy. Omlouvá se z dnešního dne mezi 19. hodinou až 23.45 poslanec Josef Kott, a to z rodinných důvodů. Dále zde mám omluvu pana Oldřicha Černého od 17 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Dále se omlouvá paní Renáta Zajíčková, a to dnes od 18.00 do 20 hodin z pracovních důvodů. A poslední omluva je poslankyně Heleny Válkové, a to také z dnešního jednání od 16.15 do konce jednacího dne ze zdravotních důvodů.

Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Karel Rais: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně a kolegové. Já bych navázal na kolegu Vondráka a na to, co jsem říkal ráno. Já jsem měl šanci srovnat obsah kapitoly 333, která byla vytvořena bývalou vládou, s obsahem té dnešní kapitoly s tím rozpočtem, který je nám předkládán stávající vládou. Tam z hlediska formy návrhu státního rozpočtu postrádám představu vývoje financí Ministerstva školství v roce 2023 a 2024, což si myslím, že v té kapitole je poprvé, co poměrně za dlouhou dobu není pan ministr financí, nepředkládá krátkodobý a dlouhodobý výhled. Do toho samozřejmě... tam se nehovoří ani o té 9% inflaci.

Domnívám se, že pokud chce vláda kopírovat pravicovou rašínovskou prvorepublikovou finanční politiku, jak tady hovořil ministr průmyslu, tak by rozpočet a zejména obsah kapitoly měl nějakým způsobem zareagovat na přebujelou administrativu úřadu a tuto snížit. A začít diskutovat o užitečnosti ministerských institucí typu Cermat, které po celý rok připravují na jednu celorepublikovou aktivitu a pak udělají, víceméně pravidelně několik let dělají chyby v té aktivitě a víceméně vystresovávají české rodiče a učitele, kteří zodpovídají za maturitní proces.

Diskuse o financích 130 %. Já se nebudu sázet, ale jsem o tom přesvědčen už jenom z toho důvodu, že v té kapitole 333 se už vůbec nehovoří o 130 %, ale o dvou. A tady bych mohl reagovat i na diskusi, která se objevila dříve od pana ministra, od pana ministra Gazdíka. (Předsedající: Pane poslanče, váš čas.) Bohužel jsem to všechno nestihl, děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také vám moc děkuji. To byla poslední faktická poznámka. Jsme v rozpravě. Další, kdo je přihlášený, je poslanec a místopředseda Sněmovny Karel Havlíček. Tímto ho poprosím, aby přišel k řečnickému pultu. Pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já se budu snažit být hodně věcný, nepůjdu úplně do detailů. Nicméně začnu tím, co mě na tom trápí nejvíc, a to je ten pohled na úspory. Já jsem byl skutečně zvědavý na to, jakým způsobem se vláda popasuje s tím slibem, který dala. A teď nechci být pichlavý, 125 miliard, vzali jsme potom, že to bude těch 80 miliard korun. A víte, že jsme tvrdili, že to je podle našeho názoru nedělatelné, pokud nemáme udělat skutečně závažné škody. Vy jste tvrdili, že se to zvládnou dá. A mě velmi mrzí to, že to finále, které se představilo, není – a teď zase nechci být úplně detailista – těch 80 miliard, ale ono to není, ta úspora, ani těch 77 miliard.

Je to dobré míchání s čísly, kdy šikovně a s dobrými triky pracujeme s pojmy, jako je úspora a jako jsou zdroje. A to jsou dvě různé věci. Protože věřím, že se shodneme na tom, že úspora je to, že někam peníze nevydodám, zjednodušeně řečeno ten příjemce, který je očekával, a teď nehodnotím, jestli jsme to hodnotili pozitivně, nebo negativně, ty peníze nedostane. Ale

tady dochází k tomu, že ty zdroje se zcela evidentně vydají. A buď se vydají z blízkých příjmů, nebo se vydodají z úspor, které jsme ještě my zanechali nebo které tam zůstaly. To není otázka přivlastňování, to je prostě realita. A pokusím se na pár číslech ukázat ten problém, který tam je.

Já bych totiž bral, kdyby se přišlo a řeklo se: nebude to 80 miliard, my ten deficit snížíme a budeme třeba na těch 280 miliardách, ale u těch 80 miliard to tak nebude, bude to na 40, 50 miliardách, to bych tak odhadl, že by to mohlo dopadnout, a ten zbytek nahradíme nějakým budoucím příjmem, ale nikoliv tou úsporou. Anebo to nahradíme z toho, co tam zůstalo.

A teď pár těch příkladů. Budu to brát logicky z resortu průmyslu, ale dotknu se trochu i dopravy. Na průmyslu Český telekomunikační úřad, vždyť to přece víme, jak je to, ta 1,5 miliardy. Ale je to úplně typické u toho. Jedenapůl miliardy prostě musí odplout z Ministerstva průmyslu na Českou poštu, respektive je to poplatek z Českého telekomunikačního úřadu. Takhle, abych byl přesný – není to z Ministerstva průmyslu a obchodu. Ta 1,5 miliardy je pouze časového rámce, kdy tak nastane. Je to zdroj, nebo peníz, který jde jakožto úhrada nákladů za poskytované služby. Historicky je to dáno. Čeká se na jednu jedinou věc, a to na notifikaci.

V momentě, kdy ta notifikace bude, a odhaduje se, že bude v dubnu, tak do 30 dnů se 1,5 miliardy musí vyplatit. Hrozí tam dokonce ještě větší nebezpečí, že by to nemuselo být 1,5 miliardy, ale to my jsme do rozpočtu taky nedávali, že by se tam ještě vztáhly ty další roky, ale to už bych byl v příliš velkém detailu. V každém případě my jsme měli rozpočtově kryto to, že 1,5 miliardy bude muset být zaplaceno. A můj jednoduchý zdvořilý dotaz je o tom, z čeho se tady 1,5 miliardy zaplatí, až nám Evropská komise za měsíc znotifikuje tuto částku a bude se muset zaplatit? Podle mého názoru je to rozpočtově nekryto. A není to úspora, protože velmi dobře víte, že to tak nebude.

Dalším typickým příkladem jsou obnovitelné zdroje. Já bych bral, a byla by to skutečně úspora, pane ministře financí, kdyby se v zákoně rozhodlo o tom, že se těch 8 miliard korun, ale říkám to i vůči ministru průmyslu, ale nevidím ho tady, těch 8 miliard korun skutečně nevyplatilo těm solárníkům. Ano, potom je to ale o změně zákona. A pokud to tak chceme udělat, tak já tady rovnou říkám, že my to podpoříme. Takže prosím změňme zákon, nevyplatíme 8 miliard korun. Ale nehrajme si na to, že si nakreslíme z 27 miliard 19 miliard a že neodejdou. Podle zákona musejí odejít. Dokonce je to ve vládním nařízení, že těch 27 miliard musí vyplatit. Ano, rozumím jedné věci. Může se hrát na fakt, že cena silové elektřiny byla vyšší, tím pádem se podaří uspořit něco na OTE, možná to bude jedna, možná dvě, možná 2,5 miliardy, které se na to dají použít. Ale co tím fakticky říkám? My těm solárníkům toto stejně nakonec musíme zaplatit. Akorát se dneska v rozpočtu tváříme, že to nebude těch 8 miliard korun. Bude to v každém případě blízko těm 8 miliardám korun. A je to jenom otázka, odkud peníze vezmeme.

Ale znovu říkám, kdybyste chtěli ušetřit, jak tvrdíte, změňme zákon a my to podpoříme. Protože tady hrozí ještě horší věc. Kdyby na to v rozpočtu peníze nebyly, poté to musejí zaplatit spotřebitelé a průmysl. Energetický regulační úřad to řekl naprosto jasně. Já ho jenom odcituji, je to tuším týden stará informace: Podpora pro obnovitelné zdroje energie je hrazena – naprosto správně to píše – odběrateli a ze státního rozpočtu. To víme, to je těch 46 miliard – 27 ze státního rozpočtu, zbytek spotřebitelé nebo firmy. Pokud by prostředky – cituji dále – ze státního rozpočtu nepokryly potřebnou část podpory a stát nenašel jiné zdroje financování, mohlo by to znamenat nutnost zvýšit výdaje, respektive příspěvky na obnovitelné zdroje energie, které hradí odběratelé. A jednoznačně zde ještě píšou: Navýšení by se dotklo zejména průmyslových podniků. Takže není to, pane ministře, žádná úspora. Je to pouze dobrý účetní trik, kdy vlastně vykazujeme, že něco ušetříme, ale ve finále to zaplatíme pouze z jiných zdrojů.

Na Ministerstvu dopravy je to další trik, ale řekl bych už lepší trik. Zatímco v prvních dvou je to jednoznačně něco, co zaplatíme, tak na dopravě to bolí o něco méně. Úplně zjednodušeně – a zase, přece to musíme vidět. Není tam úspora 9 miliard korun, jak se vykazuje. Ale já říkám, že to je relativně ta dobrá zpráva, protože nám by se samozřejmě nelíbila úspora 9 miliard korun. Nakonec to na SFDI dopadlo 3 miliardami korun. I to se nám nelíbí a můžeme to kritizovat, ale teď na to není prostor. Konečně je to taky spíš parketa pana Martina Kolovratníka. Ale ten zbytek je ad jedna tedy stažením z toho jízdného 1,5 miliardy a ten zbytek zase není nic jiného než to, co zůstalo na SFDI, a to, že se využily tuším 2, 2,5 miliardy korun, které měly jít za pozemky. Čili není to úspora. Je to něco, co tam je. (V sále je velký hluk.)

A teď ta odpověď na to, co zde říkal pan ministr Kupka.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Pane místopředsedo, já se velmi omlouvám, že vám do toho musím vstupovat. Chtěla bych požádat všechny poslance a poslankyně, pokud chtějí něco řešit, ať to řeší v předsálí jednacího sálu a neruší toho, kdo mluví u řečnického pultu. Děkuji za pochopení. A ještě jednou se vám omlouvám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: V pořádku. Pan ministr Kupka vlastně říkal, no vy jste to taky neměl rozpočtově kryté úplně stoprocentně. Ano, máte pravdu. V dopravě se to nikdy nedá odchytnout absolutně všechno na sto procent. A vždycky se počítá s tím, když se dělá rozpočet, že na konci roku se něco vyšetří. Tak to prostě vždycky je v dopravě. Ale co vy jste vlastně udělali? Vy jste to stáhli ze 131 na 127 – zaokrouhluji – a současně jste využili, v zásadě správně, nic proti tomu, těch 5 miliard korun, které tam zůstaly. Co my bychom udělali? 131 bychom udrželi a těch 5 miliard korun bychom měli k dispozici právě na to, co říkáte, že by třeba bylo rozpočtově nekryto. Takže hrajeme hru o to, že vy to máte na 127, beru SFDI. My bychom brali 131 plus 5, čili jsme někde na 136, plus minus to říkám. A samozřejmě těchhle řádově nebo přibližně 8 miliard korun, ty v tom sehrávají dost významnou roli. Čili zase, je to trik, nešetří se, ale zaplať pán bůh je to ten lepší trik na rozdíl třeba od těch obnovitelných zdrojů, anebo od toho troufám si tvrdit švindlu s Českým telekomunikačním úřadem, protože tam je to zcela jasné. A velmi dobře víte, že se to musí za měsíc zaplatit.

Pak je takový menší trik, tríček bych spíš řekl, ale zase, aspoň na tom se to dá trošku ukázat, a to je TA ČR. 411 milionů se šetří. A jak říkám, je to ten dobrý trik, protože 411 milionů se nakonec neušetří, což je ta dobrá zpráva, podobně jako u dopravy. A řeší se to půjčkou Ministerstva průmyslu, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a tak dále. Zase je to o tom, že se to pouze odsouvá a hradí se to z něčeho jiného.

To je celá ta podstata, která mi na tom vadí. Já respektuji to, že saldo, ten schodek rozpočtu je nižší, je na 280 miliard. Ale vadí mi to, že zde říkáme, jak jsme ušetřili 77 miliard. Neušetřilo se to. Pouze se to hradí z něčeho jiného.

Krátce, a už to nebudu prodlužovat, protože to bude skutečně na bázi druhého čtení, kompenzace podnikatelům. Možná, že to špatně čtu, ale já tam vidím 3 miliardy. Nakonec by v kompenzacích mělo být 5 miliard korun, ale může to být tím, že se to zase vezme z nějaké jiné podpory, která byla předtím plánována. V každém případě ale musím reagovat na to, co zde řekl pan ministr financí úplně v úvodu. Nás kritizujete, a teď to říkám vašimi slovy, za to, že jsme nechtěli podnikatelům dát nic, a já si za tím stojím, kdybychom nebouchali do stolů, tak jste je úplně hodili přes palubu a nezaplatili byste podnikatelům nic, ale pod dávkou kritiky podnikatelů a opozice jste nakonec dali, a tady musím pochválit MPO, rozumnou částku 5 miliard korun. A navíc to jsou programy, které dávají hlavu a patu. Jsou to programy, které jsme připravovali ještě my. Drobně se upravily. Ale zaplať pán bůh za to. Kritizujete nás, že jsme na to neměli ty zdroje. Pomíjím to, že jsme připravovali rozpočet v situaci velké nejistoty. Nevěděli jsme, co bude, jak bude. Ta doba se neustále měnila. Ale v každém případě jsme pracovali s rozpočtovou rezervou. Rozpočtová rezerva by byla určena v první řadě na tyto

výdaje, což jsme konečně museli udělat i několikrát v minulosti. Podnikatelům jsme vyplatili, a teď to beru v přímých platbách, neberu nepřímé zdroje, 192 miliard korun za necelé dva roky. A samozřejmě nic z toho jsme neměli v rozpočtu. Museli jsme pracovat nejdříve s rozpočtovou rezervou. Ve druhé fázi jsme museli pracovat s tím, že se měnil rozpočet v průběhu a tak dále.

Ale co je podstatné, a to je to, co snad každého zajímá, ne ta hra s čísly, a kdy jsme to řekli, kdy to tam bylo, kdy to tam nebylo, je to, že jsme ty peníze nakonec vždycky zajistili. A nechci se tady teď neférově bavit o tom, pro koho ty peníze byly, pro koho ne. Všichni velmi dobře víte, jak se tlačilo na to, aby se to vyplácelo, aby to bylo rychle, aby to bylo plošně, aby to bylo v maximální možné míře. A mohl bych tady citovat většinu představitelů opozice. A rozuměl jsem tomu, proč to tak má být. Čili ty helikoptérové nálety a podobně prostě není v tuto chvíli na místě vůbec ani komentovat. To je k těm podnikatelům.

A poslední věc, která mi chybí v rozpočtu, a my bychom to rádi podpořili, protože chápu, že to je mimořádná situace, je to, že tam není v hospodářské části nic k energetické podpoře podnikatelům. Beru to teď alespoň za resort Ministerstva průmyslu a obchodu. To podle mého názoru je velmi špatně. Tak jako byla snaha hodit podnikatele přes palubu v rámci podpory covidové, tak se definitivně hodili v rámci energetické. A věřím, že by zde každý rozumný člověk byl připraven toto podpořit. Ale to, že se podpoří podnikatelé pouze zlepšenými úroky na úvěry, to je nejenom hrozně málo, nedostačující, ale troufám si tvrdit, že v době energetické krize je to i výsměch. A tady jednoznačně se ta částka měla určitá objevit. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Vaše vystoupení nevyvolalo žádnou faktickou poznámku, takže jsme v rozpravě a další, kdo je přihlášený, je pan poslanec Julius Špičák. Pane poslanče, prosím, přijďte k řečnickému pultu a máte slovo.

Poslanec Julius Špičák: Vážená paní místopředsedkyně, vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, na rozdíl od svého předřečníka nezačnu vtipem, protože resort zdravotnictví, bych řekl, že k tomu příležitost nedává. Mnoho věcí bylo zmíněno, ale začnu jednou, která zmíněna nebyla. Jednotlivé resorty, prakticky pokráceny byly nějakým způsobem všechny resorty, pokud jde o financování, ale zatímco jiné resorty s mnohonásobně vyšším rozpočtem byly pokráceny v řádu procent, tak zdravotnictví bylo pokráceno v jedné čtvrtině, což považuji skutečně za frustrující. Jaká je konkrétní situace? Za současné situace v podstatě covidová pandemie stagnuje, v nemocnicích je stále téměř 4 000 nemocných, z nich téměř 400 stůně těžce za vysokých nákladů. Denně umírá mezi padesáti a stovkou nemocných, což je v podstatě čistá nadúmrť a dá se říct, podle mého názoru, do značné míry zbytečná, protože kdyby se aktivně pokračovalo ve vakcinaci a byl přijat onen vakcinační zákon nad 65 let, tak by problém mohl být do značné míry vyřešen.

S tím souvisí další velmi negativní parametry našeho zdravotnictví, nebo spíš zdravotní stav naší populace. Máme vysoký výskyt, v podstatě pandemii, nikoli pouze covidu, ale také obezity, diabetu, vysoký výskyt kardiovaskulárních chorob, onkologických chorob, narůstají závislosti, psychiatrické poruchy, je tady nedostatečná kvalita života ve stáří a poprvé za léta se snižuje pravděpodobnost dožití. Jsou prakticky paralyzovány procesy rozvoje zdravotnictví, nepokračuje se s kontrolou kvality, DRG Restartem, neaktivuje se příchod zahraničních pracovníků, snižuje se kvalita a dostupnost péče mimo velká centra. Dal jsem si práci a ze Všeobecné zdravotní pojišťovny jsem získal počty onkologických výkonů. Za dva roky ten počet, ten pokles se pohybuje mezi 15 a 20 % a rozhodně není zanedbatelný.

A kde se hledají úspory? Paradoxně se hledají v oblasti pandemie a vakcinace, kde redukce těch výdajů je přímo obří, protože dosahuje 4.5 miliardy a 60 % celého tohoto segmentu. Je to neuvěřitelná realita, je to neuvěřitelný signál, protože to v podstatě naznačuje rezignaci na vakcinaci.

Další významnou redukovanou položkou jsou investice do přímo řízených zařízení, což jsou ústavy a nemocnice přímo řízené Ministerstvem vnitra, 770 milionů.

Snižuje se financování hygienických stanic, což považuji za absurdní, protože jejich hlavní problém byly samozřejmě nízké platy zaměstnanců, tudíž to je nízká atraktivita, a dá se čekat, že s nástupem nové vlny pandemie, která na podzim klidně může přijít, budeme stát zase u stejného problému, to znamená kvalita zajišťování trasování a kvalita organizace karantén.

Další problém je snížení financování Státního zdravotního ústavu, o kterém soudím, že měl být naopak revitalizován, protože to je v podstatě jediný dedikovaný ústav, který je zaměřen na analýzu a který by mohl plnit roli při revitalizaci, jak už jsme opakovaně o tom hovořili, jakéhosi Kochova centra.

Je tady i snížení financování zvláštních programů, což zahrnuje i organizaci screeningu, a mohlo by to vést k tomu, že v podstatě dojde k poklesu screeningových vyšetření a zvýší se počet diagnostikovaných onkologických onemocnění v pokročilém stavu.

Opakovaně jsme se již zmínili o nedostatečné platbě za státní pojištěnce, což sníží příjmy nemocnic a příjmy nemocnic nepřímo sníží též vzrůst veškerých položek, veškerých vstupů. Jenom pro nemocnici, ve které pracuji, tak například zvýšení energie znamená za rok náklady nějakých 55 milionů.

To vše povede jednoznačně k tomu, že reálná cena příjmů zaměstnanců ve zdravotnictví bude klesat, a obávám se, že se zhorší i dostupnost a kvalita poskytované péče. My mluvíme o tom, že kvalita a dostupnost je skvělá. Ano, pro nás, jak tady sedíme, je skvělá. Zkuste se objednat na banální vyšetření, jako je třeba koloskopie, nebo na standardní výkon, jako je třeba náhrada kyčelního kloubu, a budete se divit, že termíny jsou mnohaměsíční až mnohaleté.

Takže z mého pohledu rozpočet Ministerstva zdravotnictví, tohoto resortu, je nedostatečný. Ministerstvo, resort je neadekvátně podfinancován a důsledky poneseme my všichni. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní ještě načtu omluvu. Z důvodů pracovních se mezi 17.00 a 21.15 omlouvá paní poslankyně Věra Adámková. Nyní s přednostním právem pan ministr Válek. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Děkuji, paní předsedající. Já si dovolím reagovat, protože nechci, aby ta atmosféra byla nějaká zbytečně vážná, a myslím si, že tak jak jsem to sliboval, budeme určitě dobře spolupracovat se zdravotním výborem, se všemi odborníky jak z opozice, tak z koalice a určitě posuneme zdravotnictví.

Kdybych se vrátil k tomu, co tady řekl, prostřednictvím paní předsedající, pan poslanec Vondrák ohledně toho dopisu, tak kdyby ten dopis (nesrozumitelné) premiér předchozí vlády, tak zřejmě v tom prvním bylo, ne že za všechno může předchozí vláda, ale že za všechno může Kalousek, a v tom druhém dopise zřejmě bylo ne vyměň vládu, ale vyměň co nejrychleji a co nejčastěji ministry zdravotnictví à dva měsíce. A to se dělo.

Já vítám tu sžíravou kritiku výsledku fungování těch střídajících se ministrů zdravotnictví na ministerstvu, a co je výsledkem, jak se zhoršila dostupnost péče za ty čtyři roky a tak dále, jak shrnul, prostřednictvím paní předsedající, pan poslanec Špičák. Ale já si nemyslím, že ta situace je tak zlá, a já si naopak myslím, že předchozí vláda a ministr Vojtěch udělali řadu dobrého pro zdravotnictví. Já bych nebyl takovýmhle kritikem. A myslím si, že se to odráží i v tom, že se podařilo nastartovat řadu programů, a já v tomto hodlám pokračovat, protože si myslím, že zdravotnictví by nemělo být řešeno politicky, ale mělo by být řešeno odborně. A já věřím, a jsem o tom přesvědčený, že ve spolupráci s řadou poslanců v čele s opozičními

poslanci, prostřednictvím paní předsedající, paní profesorky Adámkové, pana profesora Špičáka a dalších, to zase o kousek dál posuneme.

Nemyslím si, a jsem si o tom stoprocentně jistý, že by dopad jakýchkoli změn v rozpočtu měl dopad na platy zdravotníků. Ono to ani technicky není možné, protože úhradová vyhláška byla schválena, nárůst platů zdravotníků byl o 6 %, a to je dobře, že byl nárůst o 6 %, protože zdravotníci si toto zaslouží. Stejně tak byly splněny všechny požadavky vycházející z úhradové vyhlášky a pojišťovny garantují, že dostupnost bude tak, jak je v úhradové vyhlášce, zajištěna.

Je pravda, a tady já naprosto souhlasím, prostřednictvím paní předsedající, s předřečníkem, že se bohužel nepodařilo některé investiční záměry realizovat tak rychle, aby mohly být realizovány v letošním roce, a to je ten důvod, proč je zbytečné, abychom ty peníze drželi a abychom ty peníze nechávali, ale všechno, co má být proinvestováno, všechno, co je nainvestováno, naplánováno bude realizováno.

První věc, co jsem udělal, že jsem si postupně zval ředitele, nebo tedy investiční projektové manažery z jednotlivých nemocnic a kontroloval jsem projekt po projektu, jak je daleko. Teď naposledy, abych byl konkrétní, jsem s vedením Jihomoravského kraje respektive s vedením města Brna a Fakultní nemocnice Brno řešil dostavbu parkovacího domu v Dětské nemocnici, který je nesmírně důležitý pro občany Jihomoravského kraje, protože fakultní Dětská nemocnice v Černých Polích je jediné zdravotnické zařízení v tomto regionu a tato dostavba se táhne šest dlouhých let bez jakéhokoli posunu. Já jsem velmi rád, že mě ujistili, jak vedení nemocnice, tak vedení města, že do 14 dnů dostanu návrh projektové dokumentace a že stavba bude velmi rychle zahájena, protože to považuji za naprosto klíčové, naprosto klíčové pro rodiče dětí, kteří zoufale hledají parkování, a teď konečně se ta situace zlepší. Týká se to i zaměstnanců.

A takovýchto projektů je celá řada, já jsem opravdu všechny procházel, od Ostravy, kde jsem debatoval se zástupci Fakultní nemocnice Ostrava stran onkologického centra v Ostravě, stran budování onkologie, po Karlovarský kraj, který do dneška onkologické centrum nemá, a já velmi děkuji profesoru Vorlíčkovi a dalším kolegům, kteří se podílejí na tom, aby dotáhli koncepci onkologického centra v Karlovarském kraji. A zase o tom budu diskutovat se všemi zástupci těch regionů. A je mi jedno, z jaké jsou politické strany, protože tak jak tady padlo od mého předřečníka, medicína si nevybírá. Zdravotnictví je buďto dobré, nebo špatné, dostupné, nebo nedostupné. Já jsem si jist, že naše zdravotní péče je kvalitní. Jsem si jist, že je dostupná, že se její kvalita bude zvyšovat, dostupnost také. A rozpočet, tak jak je schválen, na zhoršení kvality, na zhoršení dostupnosti nemá absolutně žádný vliv, naopak, a dám jeden konkrétní příklad.

Možná si vzpomenete, že předchozí vláda opakovaně diskutovala, na zdravotním výboru jsme se o tom bavili, že je nutné udělat grantové projekty týkající se covidu. Proto byla vypsána grantová soutěž na projekty zaměřené na covid ve výši 156 milionů. Tyto peníze jdou z peněz Agentury pro zdravotnický výzkum, a to si myslím, že je dobré, že jsou grantové projekty na dlouhodobé následky covidu, byť je otázka, jestli bude možné tyto projekty úspěšně dořešit. Nicméně já se všemi řešiteli budu mít schůzku, budu se bavit o tom, aby nedošlo k plýtvání prostředky. To, co je špatné, že nebyl splněn slib, který padl, a na navýšení rozpočtu Agentury pro zdravotnický výzkum bohužel v rozpočtu nebyla ani koruna a agentura ani korunu nedostala. To znamená, výsledek tady tohoto rozhodnutí, že mají být projekty na covid, by znamenal, pokud bych nezasáhl a nedodal agentuře navíc 150 milionů, že by v příštím roce nebyl jediný – jediný – grant na zdravotnický výzkum. Jediný! Vím to já, jsem si stoprocentně jist, prostřednictvím paní předsedající, že to ví pan poslanec Špičák, a vědí to všichni naši kolegové, kteří tady sedí, ať jsou z opozice, nebo koalice a mají cokoli do činění se zdravotnickým výzkumem. A takto bych mohl pokračovat. To je prostě realita.

Ručím za to, že rozpočet, jak je nastaven, nepovede ke zhoršení zdravotní péče, nepovede ke zhoršení dostupnosti zdravotnictví, nepovede k tomu, že by došlo k jakémukoliv snižování

platů, nepovede k tomu, že by z hygien byli propouštěni odborní pracovníci a že by se zhoršila kvalita hygien. A budu velmi rád, a tady bych chtěl, vaším prostřednictvím, paní předsedající, poděkovat panu poslanci Špičákovi, když se budeme spolupodílet na vybudování Kochova institutu, reorganizaci Státního zdravotního ústavu a hygienických služeb tak, abychom byli i v tomto směru na stejné úrovni, jako je Německo, Francie a jiné země, z kterých si můžeme brát příklad. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený do rozpravy, protože u faktické poznámky, která tady byla, jsem zaznamenala, že je zrušena, takže se hlásí pan Aleš Juchelka, další na řadě je pan Jaroslav Bžoch. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji. Vážená paní předsedkyně, já budu velmi stručný, abychom tady skutečně nebyli v tomto týdnu třetí noc, nemá to vůbec žádné opodstatnění. Takže já to vezmu letem světem, to, co se týká vlastně Ministerstva práce a sociálních věcí.

Tak jak to ukazoval můj kolega Martin Kolovratník, tu tabulku, kde na úplném chvostu je v rámci rozpočtu Ministerstvo dopravy, tak naopak jedničkou v tom, jakým způsobem se rozpočet zachoval k Ministerstvu práce a sociálních věcí, je právě toto ministerstvo, které má navýšení 17,4 miliardy, ale obávám se, že právě v době, ve které se nacházíme, což je energetická, covidová a inflační krize, je to velmi slabé. Za MPSV jsou tady úspory ve výši 4 miliard korun, to je omezení provozních výdajů a investic. Také tam naběhnou nějaké finance z IROPu nebo z plánu národní obnovy. My tam vidíme omezení programů, které se týkají právě Ministerstva práce a sociálních věcí, ale myslím si, že své si konkrétně potom budeme odehrávat nejen na výborech, ale také u druhého a třetího čtení.

Co také vyplývá z těch tabulek, které jsme ale dostali bohužel až dnes odpoledne s celým bych řekl detailním rozpadem jednotlivých částek, je, že MPSV ušetřilo 440 míst na svém ministerstvu, dohromady to ale nesouvisí s tou celkovou tabulkou, kdy se počet státních zaměstnanců zvyšuje na 6 600, nebo o 6 610. Pro mě je ale velmi důležité, jakým způsobem toto ministerstvo reflektuje potřeby všech občanů, kteří potřebují pomoc, protože nikdo z nás se Ministerstvu práce a sociálních věcí nevyhne, každý s ním přijde za život alespoň jednou do styku, a to třeba jako starobní důchodce. Jak tedy předložený rozpočet pomůže občanům?

U starobních důchodců je tam valorizace samozřejmě, která je zákonná, není to žádná valorizace, která by byla nad rámec těch 805 korun, které dostali od ledna všichni starobní důchodci. Je to věc, kterou prostě a jednoduše vláda musí ze zákona udělat, a to je navýšení o 1 017 korun, v průměru 8,8 %, přičemž ta lednová inflace je už teď na deseti, ta průměrná by měla být v tom roce 2022 pěti- až šestiprocentní. A s tím, že se ještě vezmou například u seniorů slevy na jízdném a další věci, tak si myslím, že bychom se měli zamyslet nad tím, zdali neudělat ještě nějakou valorizaci navíc právě k těm 1 017 korunám.

Co se týče například sociálních služeb, tak těch, pokud jsem se na to jenom letmo díval, se týkají částky okolo 20,5 miliardy korun plus samozřejmě jsou tam další věci. U navýšení příspěvku na péči se počítají právě do rozpočtu sociálních služeb 2,5 miliardy, u úhradové vyhlášky zhruba 900 milionů korun. Tady bych se chtěl trošičku zastavit, budeme to pravděpodobně i řešit na výboru pro sociální politiku, kdy samozřejmě úhradová vyhláška v rámci pobytových služeb je v pořádku, dokonce v minulém volebním období navrhovala dvěma pozměňovacími návrhy kolegyně Pastuchová. Co mě ale osobně překvapilo, je navýšení úhradové vyhlášky v terénních službách, poněvadž tam u příspěvku na péči, který vláda minulá samozřejmě společně i s hlasy opozice, to si musíme přiznat, navýšila příspěvek na péči ve III. a IV. stupni právě proto, aby dodýchala tu úhradovou vyhlášku v terénních službách, tak naopak se jim teď opět nějaké peníze vezmou, a tím pádem hendikepovaní, kteří jsou odkázáni na asistenční nebo pečovatelskou pomoc, tak prostě si jednoduše budou moci dovolit méně

hodin péče. A tady o tom bych se chtěl samozřejmě pobavit v rámci výboru pro sociální politiku, to nás ale čeká do budoucna.

Co ještě podle mě logiku v rámci rozpočtu nemá, a moc děkuji i kolegovi Hendrychovi, který na to upozornil, je, že v rámci navýšení rozpočtu v kapitole 313, což je kapitola Ministerstva práce a sociálních věcí, je u příspěvku na bydlení navýšení pouze o 3 miliardy korun, což je samozřejmě stále se opakující nesmysl, kdy v loňském roce bylo podle statistik úřadů práce vyčerpáno na příspěvek na bydlení 7 miliard korun, což, a říká to i Ministerstvo práce a sociálních věcí, čerpalo pouze 25 % těch oprávněných, kteří mají na příspěvek na bydlení nárok. A pokud, tak jak říká vláda, že by pomáhala v rámci energetické chudoby adresně a cíleně a de facto všem, tak u 100 % všech oprávněných by bylo nutno alokovat právě na příspěvek na bydlení v rámci rozpočtu 28 miliard korun plus další finance navíc, protože díky normativním nákladům a samozřejmě novele příspěvku na bydlení se nám okruh lidí, kteří by ten příspěvek na bydlení pobírali, rozšířil. V tuto chvíli už avizuji, že to možná budeme řešit pozměňovacím návrhem.

Nebudu tady hovořit o tom, proč jsme o tom měli včera speciální Sněmovnu, jakým způsobem vláda hodila střední třídu přes palubu v rámci pomoci u energií. My pořád navrhujeme samozřejmě tu pomoc plošnou. Důkazem toho je, že pouze 21 000 žádostí navíc z toho velkého množství těch lidí, kteří se dostali do energetické krize, v tuto chvíli úřadují úřady práce. A můžu říct, že i to, jak jeden z koaličních partnerů navrhuje nějakým způsobem tu plošnou pomoc, jsou to samozřejmě, jak víme, Piráti, tak to dépéháčko, pokud bychom ho opravdu odpustili třeba do června, tak bude na poloviční hodnotě nákladů na státní rozpočet, než mají Piráti, kteří tam chtějí v tom svém nápadu realizovat zhruba 30 miliard korun.

Jenom bych tady chtěl zmínit, že jenom za leden se meziročně zvýšil počet zahájených exekucí, a to o 39 %. Dneska vyšla statistika, je to o 12 000, v prosinci je to o 23 %, v listopadu o 11, a to tam ještě není započítáno de facto to navýšení cen za energie nebo úrokové sazby, které čekají, samozřejmě navýšení nákladů na bydlení u rodin, které teď v tuto chvíli mění fixaci nebo třeba uvažují o nějaké hypotéce. Já věřím tomu, že se dostaneme i v tomto roce k nějaké změně a k nějaké novelizaci zákona o sociálních službách, jak říkám, debata bude na výboru pro sociální politiku.

Co bych chtěl ještě zmínit, tak mě mrzí, že v rámci rozpočtu je tam pouze stejně alokovaná částka 150 milionů korun na prevenci rodinám, že se tato částka nějakým způsobem nenavýšila.

Jinak úplně na závěr bych chtěl říct, že se těším na další projednávání nejen na půdě Sněmovny, ale i na půdě výboru pro sociální politiku, a to už nad rozpočtem v rámci příštího týdne. Já si myslím, že jsem to zkrátil na minimum, abychom se tady při pátečním odpoledni, respektive už večeru, nezdržovali, a moc vám děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další je s faktickou poznámkou přihlášený pan ministr Jurečka. Ještě načtu omluvy. Je to omluva pana poslance Jiřího Kobzy z rodinných důvodů od 18.08 do 23.54. A pan poslanec Josefa Bělica naopak svoji omluvu od 18.30 ruší. Pane ministře, máte slovo, své dvě minuty s faktickou poznámkou.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, kolegové, kolegyně, já si dovolím jenom stručně okomentovat, co tady zaznělo od pana poslance Juchelky na adresu rozpočtu a kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. Já k tomu řeknu pár základních údajů.

Ty úspory, které tam byly udělány oproti tomu původnímu návrhu z podzimu 2021 od vlády Andreje Babiše, ve výši 5,9 miliardy korun, byly svým způsobem logické, to znamená

vnitřní úspory v rámci ministerstva. Byly to úspory, které se budou dotýkat snižování počtu zaměstnanců v rámci resortu už v průběhu roku 2022. Jsou to úspory v rámci agendy IT a jsou to také dále například úspory v rámci některých investičních akcí, u kterých předpokládáme ještě případně možnost je profinancovat z evropských zdrojů, anebo jsou to úspory, které se týkají některých dotačních titulů, u kterých předpokládáme, že budou také nahrazeny například z plánu obnovy, kdy už ty výzvy budeme v příštích několika dnech vypisovat.

Takže tolik na margo k těm úsporám. A potom jsou tam samozřejmě navíc přidány dvě položky: 21 miliard korun na mimořádnou valorizaci, o které už tady byla řeč, a také 3 miliardy korun na pomoc domácnostem v oblasti energetické krize.

Já chci připomenout, také se toho tady kolega poslanec Juchelka dotkl, sociální služby. Nehrajeme tady betla, neděláme to, co tady bylo v minulosti, že se tady pozměňováky dosypávaly peníze, nebo v průběhu roku. Naalokovali jsme částku v součtu toho, že máme jasný rozpočet na sociální služby, což je 20,4 miliardy korun, pak je tam zvýšený příspěvek na péči, což jsou 2,4 miliardy korun, a pak je tam ten dopad úhradové vyhlášky ve výši 0,9 miliardy korun, což je v součtu 23,7 miliardy korun. Loňská skutečnost bez covidových programů byla 22,1. Děkuju za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já děkuji za dodržení času. Další je v rozpravě přihlášen pan poslanec Bžoch a připraví se paní poslankyně Jermanová Pokorná. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Bžoch: Děkuji za slovo, paní předsedkyně, budu velmi stručný. Já bych se chtěl vyjádřit k rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí, nebudu zdržovat, protože ten rozpočet je nízký, vždy byl nízký, vždy jsme si na to stěžovali, ale zastavím se u některých kapitol, u kterých mě velmi mrzí, že z tak nízkého rozpočtu jsou ještě ubírány peníze.

První je transformační spolupráce. Ono se zdá, že to je malá částka, 5 milionů, a samozřejmě v tom celkovém velkém rozpočtu je to malá částka, ale o to horší je to právě v té transformační spolupráci, kdy je rozpočet 65 milionů a každá ta koruna, kterou z toho sebereme, nám bude chybět na projekty, právě například pro podporu občanské společnosti v Bělorusku a další takovéhle projekty. Tady si myslím, že to je velká škoda právě kvůli tomu, že to je malá částka v tom celku.

Další, co mě velice mrzí, je sebrání 50 milionů z humanitární pomoci. Opět, není to v tom rozpočtu tak velká částka, ale já si myslím, že sbírání těchto částek a škrtání takovýchto částek z rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí je na škodu. Humanitární pomoc, když se podívám, máme, řešíme to dnes a denně, krizi na Ukrajině. Když se tam něco opravdu stane, a vypadá to tak, tak ty peníze budeme potřebovat, protože je budeme chtít podpořit. Zase to souvisí s tou transformační spoluprací.

A třetí věc, která mě také velmi mrzí, je, že zahraniční rozvojová spolupráce se sníží o necelých 125 milionů. Je to nástroj, který můžeme využívat například i v ekonomické diplomacii. Když se tyto nástroje spojí dohromady, tak je můžeme velmi dobře používat v tom, abychom podporovali český export. Jak? No samozřejmě pokud budeme někde dávat rozvojovou pomoc, tak samozřejmě můžeme zapojit české firmy. A opět, v tom celkovém rozpočtu jsou to malé částky, a proto mě velmi mrzí, že z Ministerstva zahraničních věcí jsou tyto částky pouze škrtány a dopadne to akorát na tu naši pomoc, na ty naše projekty, které máme. A pokud se nová vláda zaštiťuje tím, že se chce vrátit k havlovské diplomacii, tak tímto rozpočtem na MZV dělá přesný opak. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se s faktickou poznámkou přihlásila paní ministryně Černochová. Prosím, vaše dvě minuty.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Dobrý večer, dámy a pánové. Pan ministr zahraničních věcí je nemocný, takže tady nemůže vystoupit, proto se pokusím některé otázky odpovědět já.

Chtěla bych pana poslance Bžocha, vaším prostřednictvím, ubezpečit, že přestože ta částka v rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí na ekonomickou spolupráci je nižší, tak v oblasti obrany je naopak vyšší. Vy určitě víte, pane kolego, prostřednictvím paní předsedkyně, že vznikla agentura AMOS, která vlastně zaměstnává část lidí z Ministerstva zahraničních věcí a která vlastně realizuje celou řadu projektů právě i v rámci ekonomické diplomacie. Pokud byste měl zájem, zprostředkuji vám schůzku i s mými kolegy v resortu Ministerstva obrany, tak abyste věděl, co přesně se v této agentuře děje, jaké vlastně projekty tato agentura realizuje. Já sama jsem měla i schůzku v minulém týdnu s ředitelem agentury EDA, která je vlastně tou agenturou při Evropské unii a částečně řeší i věci, které se týkají NATO, takže i tohle je vlastně projekt, který sice není v rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí, ale je v rozpočtu Ministerstva obrany, a běží to velice dobře.

Co se týče humanitární pomoci, tady vás mohu jménem celé vlády rozhodně ubezpečit, že v případě, že by byla potřeba finančních prostředků humanitární pomoci na pomoci Ukrajině, tak rozhodně tyto finanční prostředky v rozpočtu v rezervách najdeme.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní tedy již řádně přihlášená paní poslankyně Pokorná Jermanová. Připraví se paní poslankyně Dostálová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Vážená paní předsedající, vážení členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem se na dnešek velmi pečlivě připravovala, mám připravený dlouhý projev, ale zkrátím ho už vzhledem k tomu, kolik je hodin, že je pátek, ale také kvůli tomu, že nás čeká druhé čtení státního rozpočtu, kde budu mít možnost podrobněji se věnovat jednotlivým položkám v rozpočtu týkajícím se kapitoly kultury.

To nejdůležitější, co bych chtěla říct, je to, že tento nový předkládaný rozpočet oproti původně předloženému rozpočtu předpokládá škrty ve výši 922 milionů korun. Ono to může vypadat ve srovnání s ostatními ministerstvy jako malá částka, ale v té malé částce, se kterou Ministerstvo kultury nakládá, je to opravdu velký zásek. Kde se nejvíc šetří, a já musím říct, že mě to velmi mrzí, jsou zhruba čtyři oblasti.

Je to podpora regionální kulturní infrastruktury, kde se škrtá 110 milionů korun, a to i přesto, že zlepšení podpory kultury v regionech bylo prioritou této vlády. Bohužel tímto škrtem je jasné, že k rozvoji infrastruktury v regionech, ke zlepšení její úrovně nedojde a budeme rádi, pokud ji udržíme ve stávajícím stavu.

Další škrt, a ten je opravdu bolestný, obzvlášť co se týče situace, ve které se tato oblast kultury nachází, je v oblasti živé kultury. To, co mě velmi zaskočilo a nemile překvapilo, je to, že došlo ke škrtům v této kapitole ve výši 150 milionů korun, 100 milionů korun jde za podporou profesionálních divadel a stálých profesionálních aktivit. Znovu opakuji, 100 milionů korun. O tolik budou mít méně divadla, která už v tuto chvíli jsou na tom velmi špatně. Jsou to divadla, která jsou zřizovaná, to znamená, že náklady se dále přesouvají na jejich zřizovatele, na obce, kraje. Další škrty v této kapitole ve výši 50 milionů korun jsou pak nasměrovány do oblasti kulturních aktivit, ze kterých čerpaly podporu právě nezřizované, tedy soukromé kulturní instituce. To, co postrádám v této kapitole, je podpora živé kultury do budoucna. Trošku jsem doufala, možná se mýlím a pan ministr vystoupí buď teď, nebo ve druhém čtení, s představou svou, jakým způsobem chce podporovat kulturu do budoucna, třeba se bude inspirovat Německem či Rakouskem, kde ten systém mají připravený a funguje velmi dobře.

To, co znamená obrovský škrt, je škrt ve výši 400 milionů korun, a to je v oblasti péče o hmotné kulturní dědictví. To také byla priorita nynější vlády. Tento škrt nezajistí rozvoj, ale zajistí sotva zafixování stávající péče. To, co já se určitě budu ptát pana ministra, dnes na to asi nebude příliš prostoru, ale ve druhém čtení, popřípadě v interpelacích, bude skutečnost, co se týče investic, zda dojde k odložení výdajů. Protože já jsem samozřejmě zaznamenala vaše vyjádření, že jde o rozložení výdajů v čase, ale já bych byla ráda, abyste nás informoval o tom, v jaké fázi to je, čeho se to týká a tak dále. Myslím si, že by to bylo fér.

A další věc, která ale zaskočila úplně všechny, bylo šmahem škrtnutí programu, který byl využíván vlastníky nemovitostí, kteří nebyli státní, to znamená soukromých vlastníků, obcí a měst. Tam ten škrt v této kapitole v těchto programech byl ve výši 190 milionů korun. Já to považuji za obrovskou chybu, protože byť se z tohoto programu poskytovaly malé částky, tak pomáhaly zachraňovat venkovské kulturní památky, a musím říct, že pokud pan ministr do budoucna nepočítá s obnovením tohoto programu, tak to pro českou kulturu a historické památky bude znamenat obrovskou a nevyčíslitelnou škodu.

Co se týče rozpočtu jako takového, tak já nechci být jenom negativní a kritická, takže pane ministře, já vítám, že nedošlo ke škrtům v příspěvku na činnost Státního fondu kinematografie. Děkuji za to, že tam zůstaly filmové pobídky v námi navrhované výši 800 milionů korun, nicméně této problematice rozpočtu Státního fondu kinematografie se Sněmovna bude věnovat extra, protože tento rozpočet je schvalován extra Sněmovnou, vláda rozpočet schválila, nicméně i já tady v této oblasti budu navrhovat pozměňovací návrh, protože si myslím, že tento fond si zaslouží navýšení příspěvku na provoz už s ohledem na to, aby zvládl překrytí problémů s nárůstem (ceny) energií, ale zejména s národním programem obnovy (Národním plánem obnovy?). Takže já si myslím, že v tomhle asi najdeme shodu, a doufám, že můj pozměňovací návrh podpoříte, pane ministře, protože si myslím, že by to bylo správné.

To, co v rozpočtu postrádám, a to velmi, jsem tady zmiňovala, to znamená systém podpor, pobídek pro pořádání festivalů, kulturních akcí, protože v tuto chvíli tato oblast zůstává plonková, jako mimo zájem státního rozpočtu, a já si myslím, že to tak není správné.

Další věc, kterou velmi, velmi postrádám, je vůbec reakce v rozpočtech příspěvkových organizací na nárůsty cen energií, protože vy avizujete úsporu na provozu příspěvkových organizací zřizovaných Ministerstvem kultury, nicméně ty úspory budou muset být mnohem větší, protože ten nárůst energií bude výrazný.

Tímto bych ráda uzavřela svůj pohled, ale dovolte mi na závěr citaci z dopisu, který jsme dostali my všichni, já předpokládám, že i vy, pane ministře, je to dopis pana prezidenta Jiřího Dokoupila z Unie orchestrálních hudebníků České republiky. A já si myslím, když mi dovolíte, odcitovat jeden odstavec, že mluví za vše.

Návrh rozpočtu Ministerstva kultury je výrazně zkrácen, to nejen v porovnání s rozpočtem 2021, ale ještě významněji ve srovnání s posledním návrhem Aleny Schillerové z 15. 10. 2021. V tomto smyslu se jedná o naprosto nepřijatelný přístup Ministerstva financí a vlády Petra Fialy. To s vědomím, že právě v současné době je podpora kultury ze strany státu zásadní, neboť oblast kultury patří mezi nejpostiženější obory zasažené pandemií nákazy covid-19. Bez přímé podpory státu hrozí devastace kulturních institucí v České republice a samotný návrh rozpočtu 2022 u oblasti živého umění k ní přispívá.

Samotný separátní a nerovnoměrný přístup vlády k úsporám je nejen těžko obhajitelný a morálně pokřivený, ale také jasně ukazuje, že Ministerstvo kultury zůstává i pro vládu Petra Fialy zbytkovým resortem bez patřičné podpory. Důkazem je i skutečnost, že hned v prvním roce působení nového ministra kultury Martina Baxy bude stagnovat rozpočet Ministerstva kultury na úrovni cca 0,68 % výdajů státního rozpočtu.

Takže to jsem chtěla říct závěrem. Pane ministře, očekávejte ode mě několik pozměňovacích návrhů. Já doufám, že se k nim připojí i kolegové z jiných stran, než je hnutí

ANO, protože kultura by měla být apolitická a mělo by být v zájmu nás všech ji udržet v co nejlepší formě. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další, kdo se přihlásil, je pan ministr Baxa s přednostním právem, takže paní poslankyně ještě posečká. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr kultury ČR Martin Baxa: Dobrý podvečer. Děkuji, paní předsedkyně, za udělení slova. Dámy a pánové, já si dovolím zatím jenom krátký komentář k vystoupení paní kolegyně Jermanové, prostřednictvím paní předsedkyně. Paní kolegyně, vy jste avizovala větší vystoupení ve druhém čtení, tak určitě můžeme i v tom druhém čtení vést podrobnější debatu, případně na půdě výboru, kde se bude návrh rozpočtu projednávat.

Ministerstvo kultury reagovalo na potřebu provedení úsporných opatření, myslím, velmi promyšleným způsobem, který není nijak v rozporu s tím, že by kultura nebyla prioritou této vlády, ukazuje se to koneckonců i v prostoru, který má oblast kultury ve vládním programovém prohlášení a kde je mimo jiné ten cíl, že tedy budeme směřovat k tomu, abychom docílili 1 % výdajů státního rozpočtu bez výdajů na církve během tohoto volebního období.

Lze pouze s hořkostí konstatovat, že v době, kdy sice paní kolegyně nebyla členkou Poslanecké sněmovny, ale kdy u moci bylo hnutí ANO a kdy jsme měli příležitost v době bezprecedentní ekonomické prosperity výrazněji navýšit rozpočet Ministerstva kultury, tak se tak nestalo. Já to v druhém čtení doložím. Protože máme-li být opravdu korektní a objektivní, a vystoupení paní poslankyně takové bylo, tak ale musíme do toho vložit i ta srovnávací data, abychom viděli, jak v době, kdy se během několika let výdaje státního rozpočtu zvýšily o 50 %, o obrovské částky v řádech několika stovek miliard korun, tak bohužel resort kultury zůstal na pokraji zájmu, a ten objem finančních prostředků, který v době, kdy to bylo možné, mohl do něj směřovat, zůstal velmi nízký.

Přesto si myslím, že ani ty úspory, budeme-li je porovnávat s čísly, nejenom s tím návrhem rozpočtu, který předložila tehdejší vicepremiérka Schillerová, ale s návrhem rozpočtu předchozím, nejsou tak dramatické. Já jsem se jenom pro zajímavost podíval na porovnání s návrhem rozpočtu Ministerstva kultury na rok 2021, to znamená, vlastně na ten loňský, také covidový rok, a ten rozdíl činí pouze 0,85, zhruba necelé 1 % mezi tím, co je navrženo teď, v porovnání s tím, co bylo na rok 2021. I ta struktura úspor, které v tom rozpočtu nyní navrhujeme, je postavena na tom, aby co nejméně byla omezena kulturní služba, za niž je buď Ministerstvo kultury přímo zodpovědné prostřednictvím svých příspěvkových organizací nebo nepřímo zodpovědné tím, že je podporuje.

Z toho důvodu vlastně největší objem navrhovaných úspor ve výši zhruba půl miliardy korun tvoří přesuny investičních výdajů. Záměrně používám slovo přesuny, nikoli škrty v investicích, protože jsme tak jako v jiných resortech provedli analýzu toho, jak reálně bude možné vynakládat finanční prostředky na investice v letošním roce, a dospěli jsme k částce ve výši několika set milionů korun, které by v letošním roce nebyly utraceny, a přitom byly původně rozpočtovány, takže z tohoto důvodu tvoří tato část poměrně významnou část těch úspor.

Paní poslankyně při pečlivém čtení našeho kapitolního sešitu, zdá se, nezaznamenala pouze jednu věc. Vy jste, paní kolegyně, hovořila o úspoře 400 milionů korun na kulturní dědictví, ale to si myslím, že byl jenom nějaký přeřek nebo nějaká drobná chyba, protože o takové sumě tam není hovořeno. Jenom zmíním to, že došlo k úsporám v oblasti památkové péče ve výši zhruba 190 milionů korun, kde je to rozloženo mezi jeden památkový dotační program, který v letošním roce vypsán nebyl, a předpokládáme, že znovu bude vypsán v roce příštím, ale – to je důležité –žadatelé, kteří by měli akutní potřebu získat finanční prostředky, respektive příspěvek na památkovou obnovu, mohli podat žádost do jiných dotačních programů

Ministerstva kultury, například do havarijního programu, a my jsme tu zprávu museli sdělit s dostatečným předstihem. Vy jste, paní poslankyně, i vaši kolegové upozorňovali na dopis Ministerstva kultury, který toto oznamoval, a to z toho důvodu, aby si mohli žadatelé požádat u jiného dotačního programu, kde uzávěrka žádostí byla 31. ledna, takže jsme jakoby odkryli karty, ale řekli jsme to zcela korektně a věříme, že ten dotační program pro obce s rozšířenou působností bude v příštím roce vypsán.

Správně jste zmiňovala úspory ve výši 150 milionů korun v programech živého umění. Jenom k tomu podotknu věc, která je podle mě velmi důležitá, totiž to, že z nespotřebovaných covidových výdajů Ministerstva kultury budou převedeny finanční prostředky ve prospěch těchto programů za účelem covidových kompenzací jiných než ty, které vypsalo Ministerstvo průmyslu a obchodu na základě středečního usnesení vlády, a bude se jednat o finanční prostředky ve výši téměř 100 milionů korun. Takže pro živé umění přijde injekce, která bude podle mě z významné části kompenzovat tyto úspory, které byly provedeny s vědomím toho, aby nedocházelo k nějakému, znovu zdůrazňuji, vážnému ohrožení poskytovaných kulturních služeb. Mimo jiné z toho důvodu byla vyšší úspora v tom programu, nebo je navržena vyšší úspora v tom programu profesionálních divadel a symfonických orchestrů, protože to jsou subjekty, které mají ještě nějaký další zdroj financí, třeba svého zřizovatele, zatímco programy kulturních aktivit se týkají subjektů, vy jste mluvila o soukromých, já mluvím spíš obecně o neziskových kulturních organizacích, které jsou často závislé především na této veřejné podpoře.

Filmové pobídky jste komentovala, děkuji za to, že jste správně zmínila, že k jejich úsporám nedošlo. A co se týká kompenzací, zmíním ještě to, že si myslím, že když jste mě vyzývala k tomu, abychom řekli, jaké kompenzace budou, tak ve středu to vláda řekla. A myslím si, že ten objem i ta struktura kompenzací, které bude vypisovat Ministerstvo průmyslu a obchodu, a velmi děkuji jak panu ministru Síkelovi, tak panu ministru financí Stanjurovi, že jsme našli shodu na řekl bych velkorysé podpoře podnikatelů v kultuře zasažených covidovou krizí, tak to jim určitě bude nápomocno. Takže jsem připraven na debatu na plénu Sněmovny s vámi i s kolegy a děkuji za možnost vystoupit.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku paní poslankyně Pokorné Jermanové. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Já se omlouvám kolegům, budu velmi rychlá. Pane ministře, kapitola příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury, úspora 450 milionů korun, z toho program péče o národní kulturní poklad a dědictví minus 400 milionů korun. Takže vím, co jsem říkala. To za prvé.

Za druhé jsem chtěla říct, že já nemluvím o kompenzacích, ale mluvím o podpoře kultury, o systémových pobídkách a tak dále.

A na závěr, což je trošku mimo, jsem chtěla požádat všechny: prosím, moje jméno je Pokorná Jermanová. Nikoli opačně. Tak prosím, abyste toto pořadí dodržovali, protože já jsem se vdala a nové jméno je Pokorná a Jermanová je to původní. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: To míří na mě, já jsem si toho vědoma. Omlouvám se vám, sama to znám. Hlásí se, nevím, jestli s faktickou, nebo přednostním právem? S přednostním právem pan ministr Baxa. Prosím.

Ministr kultury ČR Martin Baxa: Děkuji. Paní kolegyně, pokud já jsem vaše jméno prostřednictvím paní předsedkyně zkomolil, tak se omlouvám. Určitě už si to budu pamatovat. Jenom připomenu, že vy jste ve svém vystoupení vlastně mluvila odděleně. Vy jste použila,

myslím, slovo škrty o úsporách v oblasti investic. A pak jste zmiňovala těch 400 milionů úspory v kulturním dědictví, což mě zmátlo, protože to je ta suma, která se týká toho přesunu investic. Protože část investičních prostředků je alokována v programu, který se jmenuje péče o národní kulturní poklad, takže to možná může vzbuzovat ten dojem nějakých jiných úspor než těch přesunutých investic. Tak to jenom chci podotknout, že se nejednalo o žádné jiné prostředky než o tyto.

A pak chci zmínit ještě jednu věc, kterou jsem ve svém úvodním vystoupení nekomentoval. Určitě se budeme všichni zabývat těmi podněty, které poslal pan předseda Dokoupil, který se, myslím, nebo pan prezident unie Dokoupil, který se velmi hrdě hlásí k tomu, že je zástupce odborových organizací působících v kultuře. Já s nimi svolám nějaké jednání, ale myslím si, že i v tomto kontextu musíme jaksi vnímat ty připomínky, které on napsal. Já s ním budu připraven polemizovat osobně i na půdě orgánů Sněmovny. Zase tam nejsou zmíněné některé jiné věci, které my považujeme za důležité, jako je třeba právě ta velmi významná výše kompenzací pro podnikatele v oblasti kultury, kteří jinak nemají žádný nárok na jakékoli jiné podpory, a přitom my je považujeme za velmi důležitou součást takzvaného kulturního ekosystému. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkuji. Nyní se zase vracíme k rozpravě obecné, přihláškám písemným. Paní poslankyně Dostálová, připraví se pan poslanec Tureček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Klára Dostálová: Vážená paní předsedkyně, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, tak já samozřejmě si nemohu nechat ujít trochu poznámek ke kapitole 317, která se týká Ministerstva pro místní rozvoj. Já na jednu stranu moc dobře vím, jak je velmi těžké jednat s ministrem nebo s ministryní financí o rozpočtu MMR, protože samozřejmě tady je obecně známo, že ministerstvo spravuje evropské programy, ty velké evropské programy, ale už se velmi těžko samozřejmě debatuje s financemi o tom, že jsou takzvaná bílá místa, která prostě nelze financovat z evropských fondů, a že obce samozřejmě nárokují tyto programy právě na Ministerstvu pro místní rozvoj.

A jenom takovou jednu poznámku prostřednictvím vás, paní předsedkyně, k panu ministru Stanjurovi. Ono tady říkal, že na jedné straně říkáme, že mají obce a kraje přebytky, a proč tedy vlastně potřebují peníze. Je potřeba si uvědomit, že máme v České republice 6 250 obcí a z toho 70 % obcí, pane ministře, je do tisíce obyvatel. A ty skutečně nemají tak velké rozpočty na to, aby mohly realizovat investice, proto dotační programy na MMR. A věřte, že prostě za mého působení na MMR jsme s obcemi vygenerovali ty programy, které skutečně obcím pomáhají.

A když se na to podívám, v jaké kondici vlastně je státní rozpočet na kapitolu MMR, tak jsem si vědoma toho, že tím, jak jsou specificky postavené výzvy, protože obce samozřejmě chtějí, aby ministerstvo administrovalo všechny ty dotační programy přes zimu, aby měly tu jarní stavební sezónu, aby ty programy zvládaly, tak je opravdu velmi těžké vyjednávat s ministrem financí ty zdroje, protože ve státním rozpočtu je potřeba najít ty zdroje v tom příslušném kalendářním roce, kdy se vyhlašuje ta výzva. To znamená, že já jsem našla s paní ministryní financí, a za to jí moc děkuji, 3 miliardy na národní dotační programy v roce 2021, ale to jsou peníze pro rok 2022. Ale nemůže žádný ministr vypsat výzvu, když ji nemá krytou. Proto je potřeba samozřejmě tyto peníze tam dávat v tom příslušném roce. A bude na panu ministrovi Bartošovi, aby přesně tak dojednal s panem ministrem Stanjurou peníze v roce 2022 pro rok 2023, aby mohl také vyhlásit výzvu v říjnu.

O to více mě mrzí, že když už MMR, a teď se omlouvám za ten výraz, jednou peníze schvátí, tak je dává obcím, nikoliv nevrací je zpátky na rozdělení do dalších resortů. Už tak malý rozpočet pan ministr zkrátil o 200 milionů právě v investicích. On je zkrátil na úkor

programu na podporu rozvoje regionů a cestovního ruchu, ale samozřejmě tím, že už máme kapitolní sešity, tak když jsem se do toho podívala detailněji, tak je to na úkor kofinancování. To znamená, není to na úkor konkrétních programů a dotačních titulů, ale kofinancujících peněz v rámci evropských fondů. Nicméně 200 milionů, když se podívám na to, jak vlastně dopadly, a dneska o tom hovořil pan bývalý premiér, pan Babiš, tam ty požadavky na MMR jsou za 12 miliard. Za 12 miliard hotových připravených projektů pod stavebním povolením. Samozřejmě že 200 milionů je kapka v moři, ale například když vlastně v programovém prohlášení vlády čtu, jak to myslí vážně s bytovou politikou, tak jenom program technická infrastruktura, která je o zainvestování pozemků pro následnou bytovou výstavbu, je minus 180 milionů. Tak kdyby si pan ministr 200 milionů nechal, nedal je na oltář Ministerstva financí, tak by měl na to, aby dofinancoval všechny projekty v rámci technické infrastruktury.

Musím tady říct ještě další čísla, protože pan ministr to opravdu nebude mít jednoduché. Pokud bude chtít podpořit projekty v zásobníku, tak jenom místní komunikace jsou minus 3,9 miliardy korun, veřejné budovy minus 2,7 miliardy korun. To ale není všechno. Ministerstvo pro místní rozvoj má před sebou obrovské výzvy do budoucna. Musí spustit samozřejmě čerpání evropských zdrojů, Integrovaný regionální operační program, ale samo ministerstvo má i samozřejmě ty komponenty v rámci Národního plánu obnovy, a to za zhruba 5,1 miliardy korun. A já se velmi zajímám o evropské fondy, protože to skutečně dělám celý život, tak samozřejmě chci, aby Česká republika vyčerpala 180 miliard, ale my se tady potýkáme, a všechny resorty apelují na to, že není způsobilý výdaj DPH. Všechny resorty, které spravují ty komponenty z Národního plánu obnovy, budou potřebovat na DPH. Kde jsou ty peníze? Kde jsou alokovány v rámci státního rozpočtu, aby na to bylo? Ministerstvo má v kapitole na letošní rok zhruba 1,1 miliardy, z toho samozřejmě částečně jde na brownfieldy, kde tedy lze předpokládat, že si to DPH zaplatí příjemci. Já jenom doufám, že těmi příjemci nemyslí například Terezín nebo Josefov. To jsou města, která zdědila obrovské majetky od státu, my jsme chtěli dát stoprocentní financování – a teď tedy po nich budeme chtít DPH? Oni by měli mít projekty za 1,3 miliardy, DPH je tedy nějakých 270 milionů. Kde na to ta města vezmou?

Takže já bych spíše uvítala, kdybychom tady spojili síly s panem ministrem a samozřejmě apelovali na pana ministra financí, aby tyto zdroje vlastně dal v rámci státního rozpočtu k dispozici na Národní plán obnovy. Národní plán obnovy má takzvané evropské komponenty a české komponenty. Ministerstvo pro místní rozvoj tam má takzvanou českou komponentu. To je komponenta, která je financována ze státního rozpočtu a týká se přípravy investic. To, co města, kraje, obce nejvíce potřebují, aby jim někdo pomohl se zafinancování těch projektových dokumentací a všech těchhle věcí, jmenuje se to systémová podpora investic, zhruba je potřeba 4 miliardy korun, a samozřejmě v rozpočtu zatím na to nevidím ani korunu. Takže i ode mě může pan ministr očekávat mnoho pozměňovacích návrhů, ale já doufám, že tady budeme na jedné lodi a společně se pokusíme zatlačit na pana ministra financí, aby tyto zdroje dal.

Úplně na poslední, protože také nechci zdržovat, měla bych to asi nadlouho. Musím říci, že je pro mě trošku zarážející, když vidím kapitolní sešit Nejvyššího stavebního úřadu. Na jednu stranu říkáme, jak budeme stavět, a když se podíváte do kapitolního sešitu Nejvyššího stavebního úřadu, tak je tam nula. Přitom ministerstvo ještě za mě si vyjednalo u Ministerstva financí deset pracovních míst, ale osm pracovních míst se zase ruší. Tak já jenom doufám, že to nebude na úkor nového stavebního zákona, protože tady je potřeba zákony dodržovat a zákony platí pro všechny. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vaše vystoupení vyvolalo přihlášku pana ministra s přednostním právem, proto prosím pana vicepremiéra Bartoše. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj ČR Ivan Bartoš: Já vám děkuji za slovo. Dámy a pánové, ještě než budu reagovat na paní poslankyni Kláru Dostálovou, jenom jsem chtěl říct, já jsem nechtěl vstupovat do té celkové debaty o rozpočtu. Tady zaznívá spousta řekněme dílčích výhrad vůči financování v kapitolách rozpočtu jednotlivých ministerstev a uvědomme si, že ne vše, na co v České republice jdou ze státního rozpočtu peníze, můžete přiřadit ke gesci jednoho resortu. Tady bylo vyčítáno v oblasti Ministerstva vnitra, že je tam krácena kapitola na podporu hasičů, a ono se to děje i v jiných případech, kdy někdo třeba říká, tady v tuto chvíli peníze chybí. Česká republika, a je to Ministerstvo pro místní rozvoj, které ve svých programech, které spravuje, a ve výzvách samozřejmě partnerům v regionu, ať jsou to kraje, ať jsou to obce, dokonce v případě některých programů jsou to jednotlivci, osoby, viz třeba pomoc s obnovou obydlí lidí, která byla zasažena na Moravě tornádem, tak jsou to i hasiči, vybraní hasiči, vybrané služby, vybrané investice, které Ministerstvo pro místní rozvoj historicky pomáhalo financovat. Já si myslím, že to je správně. Já tady mám nějaká třeba čísla v programu REACT, 104. výzva mezi 29. 12 2021 a 30. 6. 2022 – 752 milionů. Pak je projekt IROP. Tam jsou individuální projekty na stanice, na výcvikové stanice, na techniky je výzva 2015–2017 3,6 miliardy korun. Takže ty peníze, ať jsou to v některých případech národní programy, ale většinou jsou to programy v IROPu, tak samozřejmě na spoustu věcí infrastrukturních, vybavenosti škol ty peníze procházejí, akorát nemají tu patřičnou položku v resortu, kde byste ji čekali, protože jsou spravovány skrze MMR a IROP a do toho regionu se dostávají. To bych chtěl říct na začátek. Je to spousta projektů v regionech, které idou touto cestou.

Zároveň pak se může jevit trochu matoucí, s jakým rozpočtem hospodaří Ministerstvo pro místní rozvoj, protože z toho venkovního pohledu, když se podíváme na celkové výdaje, je to zhruba 28 miliard, ale 94 nebo kolik procent je součást evropských zdrojů, které přes ministerstvo ne protékají jako průtokovým ohřívačem, ale jsou spravovány ministerstvem a lidmi tak, aby se dostaly k partnerům v těch regionech a v těch obcích.

Proč to říkám? Kdybych se na to podíval tím pohledem, jak se často reportuje, že jsou takové ty koláčové grafy, tak já bych řekl, my jsme přece ministerstvo investic, které v danou chvíli posílá, i když ono tak úplně není, ale to je Evropská unie v těch kofinancovaných programech, takže ty investice, které v České republice jdou, a je to zhruba 25 miliard, protečou přes Ministerstvo pro místní rozvoj a končí tam, kde mají být, a na spoustě ministerstev naopak tyto programy vznikají v úzké spolupráci. To asi na začátek.

Já bych potom pohovořil o tom... Možná začnu odzadu. Už v minulém volebním období jsme vystupovali, a byly to tři roky, jako strany opozice, že se nám nelíbí ta idea vzniku Nejvyššího stavebního úřadu, a je to dlouhodobý spor s paní Klárou Dostálovou, když já jsem byl předseda výboru pro veřejnou správu. Ten spor asi bude ještě trvat nějaký ten pátek, ostatně teď předkládá vláda do Sněmovny krátkou novelu stavebního zákona, která zastaví náběh Nejvyššího stavebního úřadu, vznik toho centrálně řízeného stavebního řízení, a nahradí ji (jej?) věcnou novelou, která provede tu technickou integraci, která pak bude nesena hlavně v oblasti IT a digitálních systémů. Proč to říkám? No z logiky věci proto jsou ty náklady i ty personální náklady ve věci Nejvyššího stavebního úřadu nula. Jak se nám to stalo? Volby byly v minulém roce a jakýmsi procesem vládní koalice mohla nastoupit do svých ministerstev až na konci roku. To mělo jistý vliv na to, že ačkoliv ve Sněmovně byla už v tu dobu většina, tak ten krok, který jsme chtěli, tedy zastavit ten náběh vzniku Nejvyššího stavebního úřadu, prostě nešel v tom minulém roce realizovat, a on v papírové formě skutečně ten zákon teď předpokládá, že tento úřad vznikne, nicméně je na to rok a měl by začít fungovat od příštího roku. A my prostě ty kroky, které by vedly ke vzniku něčeho, co a priori odmítáme, dělat nebudeme, a proto nejsou kryty v rozpočtu.

K té reakci ohledně národních programů je důležité si říci, a to tady zaznělo, že ty programy, které jsou ze své povahy investiční a týkající se projektů třeba i na více let, to ministerstvo některé má v uvozovkách v zásobníku, to nepopírám, ale vyhlašuje nějakou

parametrickou výzvu například na výstavbu sociálního bydlení nebo na opravu nějaké infrastruktury, třeba i těch škol, a aby je mohlo vypsat, tak je vypíše v nějakém roce a musí tam být ty peníze, ale to faktické plnění se děje třeba až za několik let, nebo za dva roky. Ale ty peníze tam na začátku být musí. To má jistý efekt a já si myslím, že to z pohledu rozpočtu vlastně není úplně správné. Já bych byl za, aby se to srovnalo a bylo to patrné, že v rozpočtu vznikají takzvané nespotřebované výdaje, což jsou peníze, které byly na účet poslány, nebo na ministerstvo popsány v rozpočtu, byla vypsána nějaká akce, ale k jejímuž faktickému plnění prostě dojde až třeba později. Stejně tak to je ve věci současně běžících národních programů, a je jich celá řada. V tuto chvíli ministerstvo má v nespotřebovaných výdajích patřičné prostředky, ty za některé výzvy ještě běží, prostě to nekopíruje ten rok, některé výzvy ještě běží a plnění na ty závazky v tuto chvíli tam je.

Já ještě jako předseda výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, který je, řekněme, někdy partnerským, někdy opozičním orgánem Sněmovny vůči Ministerstvu pro místní rozvoj, jsme často hovořili o tom, jakým způsobem jsou ty programy koncipovány. A já si myslím, že to je i odpověď na tu otázku bývalé paní ministryně Dostálové. Já si myslím, že třeba věci, které se týkají programu Výstavba, které se týkají programu dostupného bydlení, těmi parametry, které kdysi vznikly, prostě nedokážou reagovat jak na tu situaci na trhu se stavebními pracemi, na trhu s materiály, tak i s těmi podmínkami, za kterých může ta obec nebo to město do toho programu jít, protože není pro ně v danou chvíli třeba atraktivní, je limitující například s fixním zastropením ceny za metr, a tyto je potřeba překonfigurovat, upravit je do podoby, aby byly výhodnější.

A já jsem rád, že to tady paní ministryně zmínila. I vláda Andreje Babiše podle potřeb, někdy oprávněně, někdy z důvodu třeba PR v danou chvíli v podstatě vláda dělá změny rozpočtu, v minulém roce se jich stalo několik set, možná k tisícovce, sto jich bylo přes jednu miliardu, většina souvisela s covidem. A já samozřejmě počítám s tím, až se nám podaří přesněji zacílit a nakonfigurovat ty programy, že se – a ta vláda takto diskutovala i v případě přípravy rozpočtu – samozřejmě budeme bavit o tom, jakým způsobem pak ty národní výzvy, nebo třeba i evropské, podpoříme. Není to nic neobvyklého. Ale v tuto chvíli národní programy běží a zejména věci týkající se výstavby, které jsou pro nás prioritou, musíme přesněji zacílit, nabídnout ty nejatraktivnější pro ty obce, skutečně se podívat, jaká je role Ministerstva pro místní rozvoj v tomto, jestli to jsou jakési půjčky, které mohou být a jsou výhodné, ale obsluhují asi 200 žadatelů nebo 400 žadatelů na úrovni půjčka na bydlení, anebo se soustředíme skutečně na výzvy, kdy obce budou motivovány ty peníze využít k výstavbě malometrážních bytů, dostupného bydlení a podobně.

Takže v tomto bych neměl obavy ve věci těch 200 milionů. Jsou to opět programy, kde je kofinancování z evropských zdrojů a ze státního rozpočtu. My jsme provedli analýzu jednotlivých programů a v podstatě opět toto v tuto chvíli vykrýváme z té položky nespotřebované výdaje.

Já jenom abych nedělal, že je všechno růžové, a proto jsem rád, že bývalá paní ministryně Dostálová nejde do té kritiky řekněme nějakým demagogickým způsobem. Ten rozpočet, když se na něj podíváte, tak jak byl předložen vládou Andreje Babiše v oblasti národních dotací, kromě horské služby, o kterou se ministerstvo stará, o tu neziskovou část horské služby, tak v těch národních programech byla ve všech nula. A já v rozpočtu na stránce výdajové v tom posledním návrhu, a my překonfigurujeme ty výzvy a podle toho se pak zařídíme tak, aby ty zdroje tam byly. Stejně tak zaznělo, a je to i v programovém prohlášení vlády, a pod Ministerstvo pro místní rozvoj patří bývalý SFRB, stále jsem si nezvykl, nyní SFPI fond, a i v programovém prohlášení vlády bylo opět po revizi efektivity těch produktů, nebo těch výzev, které se přes fond používají, že to je ta cesta, kterou podporovat výstavbu v České republice.

Já bych chtěl ještě jednou zdůraznit, že partnerem pro Ministerstvo pro místní rozvoj jsou regiony, jsou kraje, jsou obce, jsou města. A já si myslím, že bychom neměli konkurovat

existujícím institucím, ale skutečně se soustředit na PTP projekty, na výzvy, které pomůžou obcím k tomu, aby si třeba obohatily bytový fond, stavěly malometrážní byty, opravovaly infrastrukturu, a po doladění těch programů se dle priorit vlády dále zařídíme.

Možná ještě dvě věci na závěr. Je to otázka velké investice, která má jít z Národního plánu obnovy, a já mám trochu obavy, a byla to i ta otázka DPH, že nám tady bývalá vláda Andreje Babiše nechala něco, co není tak úplně připravené a co už v momentě své tvorby mělo zásadní nedostatky kromě toho faktického zpoždění. My v Národním plánu obnovy máme několik komponent. Ministerstvo pro místní rozvoj se stará taktéž o cestovní ruch. Tato komponenta z Národního plánu obnovy jaksi vypadla. Myslím si, že cestovní ruch byl jednou z nejzasaženějších oblastí v době covidu, takže my teď jednáme, zda se tam takováto komponenta může objevit dodatečně, ale ta finanční podpora v Národním plánu obnovy směrem třeba té k infrastrukturní podpoře cestovního ruchu skutečně není a myslím si, že to opomenutí tam takovouto komponentu zařadit bylo špatně. Pokusíme se to napravit.

V tuto chvíli asi za mě tedy všechno. Já se rád budu s paní Klárou Dostálovou bavit o parametrech tohoto rozpočtu, zejména o tom, jakým způsobem byly nakonfigurovány ty výzvy, protože si myslím, že ministerstvo se rozkročilo velmi široce v těch svých vlastních programech. Na druhou stranu musím říci, že spoustu těch věcí, které tam teď jsou nastaveny, podpoříme. Myslím si, že pomoc, která v tuto chvíli, a my už jsme se setkali se zástupci měst nebo obcí zasažených tornádem, tak některé výzvy upravujeme, aby pro ně byly řekněme přijatelnější, aby získaly třeba ještě větší časový odstup, protože ty projekty jsou poměrně komplexní, a myslím si, že i ta debata nad těmi národními programy se ještě otevře poté, až přenastavíme ty programy tak, jak je potřeba. Myslím si, že Ministerstvo pro místní rozvoj s tímto rozpočtem bude dobrým partnerem obcím, regionům a institucím, možná jednotlivcům v krajích, kteří tyto peníze potřebují a využívají je zejména jako investiční peníze. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkuji. Další v rozpravě přihlášený poslanec Tureček, připraví se poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Karel Tureček: Vážená paní předsedkyně, kolegyně a kolegové, já bych se rád stručně vyjádřil k rozpočtu Ministerstva zemědělství, kde se krátí prostředky v celkové výši zhruba asi 3,4 miliardy korun. Jednak se to týká ostatních výdajů na státní politiku resortu, inspekční, kontrolní a výzkumnou činnost, a to ve výši zhruba 1,3 miliardy korun, dále škrty v oblasti lesního hospodářství – částka 330 milionů korun, oblasti vodního hospodářství – 200 milionů korun. Ale co se mi na těch škrtech vůbec nelíbí, je, že se škrtá v oblasti rozvoje venkova, a to je částka 1,6 miliardy korun.

A tady bych se u této částky chtěl pozastavit, protože jednak jsou to prostředky, které jsou určeny jako národní na kofinancování evropských zdrojů, a samozřejmě u těchto prostředků platí zásada, že zhruba každá koruna z národních zdrojů generuje dvě koruny z evropských zdrojů. Takže tady ten tupý škrt ve výši 1,6 miliardy korun má ve svém důsledku dopad takový, že vesměs se může dotýkat až celkových prostředků do rozvoje venkova ve výši 4,8 miliardy korun. A to si myslím, že český, moravský a slezský venkov si v žádném případě nezaslouží. Omezením financování venkova opět může dojít k nepříznivým trendům na venkově, jako opět vylidňování. Budou odcházet ekonomicky aktivní lidé do měst a venkov nám bude stárnout. Chci také zdůraznit, že problematika venkova se zejména týká těch oblastí, kdy na venkově je samozřejmě nižší ekonomická aktivita, nižší zaměstnanost, nižší příjmy, větší rodiny, problémy s dopravní dostupností, problém s občanskou vybaveností a v neposlední řadě lékařská péče je na venkově také mnohem větší problém než ve městě.

Chci zdůraznit také to, že naposled tento tupý škrt byl uskutečněn v roce 2009, kdy Programu rozvoje venkova bylo sebráno celkem 6 miliard korun. V letech 2013 až 2021 se podařilo tyto prostředky v oblasti Programu rozvoje venkova a vůbec politiky podpory venkova

díky Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu životního prostředí a Ministerstvu pro místní rozvoj stabilizovat. Mohu uvést také číslo za rok 2020, kdy poprvé od roku 1989 byl zaznamenán populační zisk v obcích do dvou tisíc obyvatel, kdy přibylo na venkově 20 800 obyvatel právě v těch malých obcích. A to si myslím, že je prakticky důsledek toho, že v letech 2013 až 2021 politika rozvoje venkova byla jednoznačná priorita.

Takže navíc mě na této částce 1,6 miliardy korun mrzí další dvě věci. Jak už jsem řekl, první věc je jaksi... týká se té oblasti, že prakticky tyto prostředky generují další prostředky z Evropské unie. Dále, když tady byla diskutována důvěra vládě, tak myslím, že jsem zaznamenal oficiální příslib, že národní kofinancování se nebude krátit a zůstane u Programu rozvoje venkova na úrovni 65 % národních zdrojů. Když si vezmu ten zásadní škrt, který snížil ten podíl státního rozpočtu z částky zhruba 4,532 miliardy na částku 2,932 miliardy korun, a připočítám k tomu ten podíl Evropské unie, který má být zhruba v tomto roce 8,9 miliardy, tak se dostávám na částku nikoliv 65 %, ale 32 %. Takže se ptám, kde je ten příslib těch 65 %, když podle návrhu tohoto rozpočtu jsme na úrovni 32 %.

Doufám, že budeme o tomto problému hojně diskutovat jak na zemědělském výboru, a chci doufat, že se nám podaří prakticky jaksi prosadit, že politika rozvoje venkova bude nadále prioritou této republiky. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkujeme. Další přihlášený je poslanec Králíček. Prosím, máte slovo. Pan poslanec má slovo a následně bude na řadě poslanec Vondráček. Prosím.

Poslanec Robert Králíček: Dobrý večer. Já bych chtěl krátce a doufám, že i věcně, okomentovat některé body státního rozpočtu, byť tady není ani ministr financí, ani pan premiér, ani ministr vnitra, ke kterým jsem chtěl mluvit, ale věřím, že si to aspoň poslechnou, protože v posledních dnech mluvíme hodně o bezpečnosti, ať už té mezinárodní. I pan ministr Rakušan zde zmiňoval aktivitu, která byla vůči poslancům, kteří hlasovali pro pandemický zákon. Díky tomu, co se stalo, vlastně některé adresy poslanců potom monitorovali policisté. Policisté, kterým jste nepřidali původních 1 400, ale pouze 700 korun.

Mluvili jsme i o dalších bezpečnostních trendech, které se přesouvají z toho konvenčního prostoru do kybernetického prostoru. Celé minulé čtyři roky jsme společně napříč politickým spektrem dávali kladné hodnocení a chválili naše tajné služby, které při různých bezpečnostních incidentech pracovaly dobře. O to víc mě potom zaráží, že v návrhu rozpočtu vidíme samá negativní čísla. U NÚKIBu, u Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, kdy neustále slyšíme z řad současné koalice, která byla v opozici, jak je důležitá kybernetická bezpečnost, a já si dobře vzpomínám, jak pan kolega Bartošek dával pozměňovací návrhy, kdy chtěl přidat Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost peníze. Hovořil o tom, jak je to poddimenzováno, hovořil o tom, jak se tomu nikdo nevěnuje. A výsledek současného návrhu je minus 28 milionů.

Nejvíc mě však zaráží rozpočet BIS. Nedávno jmenovaný ředitel Michal Koudelka dostal do vínku minus 56 milionů. Minus 56 milionů na to, aby tato kontrarozvědka mohla kvalitně dělat svoji práci. Stejně tak GIBS minus 16,4 milionu a na závěr NBU minus 14,8 milionu. Nerad bych se dožil toho, že NBÚ nebude mít dostatečnou kapacitu na to, aby mohl například provádět kontrolu v Kanceláři prezidenta republiky na základě poslední kauzy údajné skartace dokumentů. A dostávám se přesmyčkou k tomu, že i v minulém volebním období tady asistent pana Michálka pan Ferjenčík navrhoval a kritizoval rozpočet Kanceláře prezidenta republiky o tom, jak mu jde pan Babiš na ruku a podobně. Navrhoval dvěma pozměňovacími návrhy minus 6,6 milionu. A ejhle, Piráti jsou ve vládě a žádné snížení se nekoná. Kancelář prezidenta republiky má stále stejný rozpočet. Zajímavá změna.

A na závěr mi jenom dovolte, včera mě inspirovalo vystoupení pana ministra Jurečky, který zde říkal, že vláda Andreje Babiše nepohnula s digitalizací na MPSV. Tak jen pro připomenutí, MPSV za minulé čtyři roky dostalo minimálně dvě ocenění v oblasti digitalizace, a sice za eNeschopenku a portál Ministerstva práce a sociálních věcí. A pakliže kritizuje nečinnost digitalizace na MPSV, tak kritizuje i práci spolustraníků pana Bartoše, protože jedním z poradců na MPSV byl pan Bláha, kterého jsme dnes zvolili do Správní rady VZP. A jen tak pro připomenutí, MPSV má v Národním plánu obnovy 23 miliard, takže myslím, že můžou vesele digitalizovat.

Závěrem bych chtěl jenom využít této příležitosti, a když se bavíme o policii a o bezpečnostních složkách, kterým jste odebrali zhruba, jestli to počítám, někde kolem 90 milionů korun, tak bych chtěl poděkovat pracovníkům ochranné služby, že to s námi ten celý týden tady vydrželi a hlídali nás a vykonávali mnoho hodin nad rámec svých pracovních povinností, a to i přesto, že jim nepřidáte tu původní částku, která tam byla. Moc vám za to děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji, pane poslanče. A nyní se s přednostním právem přihlásil pan ministr Ivan Bartoš. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj ČR Ivan Bartoš: Děkuji vám za slovo. Možná bych ještě zareagoval na předřečníka pana poslance Králíčka prostřednictvím paní předsedající. Když jsem hovořil, a jsem přesvědčen, že my musíme podporovat naše regiony, že to nejsou jenom aglomerace a velká města, kde se děje život, ostatně je to i jeden z cílů koalice Pirátů a Starostů. A když jste hovořil o tom financování, a já jsem předtím říkal, že na výdajové stránce rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj je v evropských penězích zhruba, a teď říkám zhruba, 26 miliard korun pro tento rok naplánováno, tak 92,42 % z výdajových bloků je podpora regionálního rozvoje a cestovního ruchu. V oblasti řekněme zemědělské politiky, ale i třeba životního prostředí je to taky spousta programů. A třeba rozpočty fondů jsou výrazně bohatší, než je možnost SFPI nebo Ministerstva pro místní rozvoj. Takže regionální rozvoj, investice do regionů je pokrývána právě skrze často třeba kohezní fondy nebo přes IROP nebo přes další programy, které míří na vyrovnanost v regionu. Mým cílem je, aby podpora byla adresnější, aby se skutečně smazávaly ty rozdíly, aby vznikl jakýsi standard vybavenosti infrastruktury a službami v regionech a podle toho se mířily peníze velmi přesně. Jenom bych řekl, není to rozpočet jednoho ministerstva, kterým jakýmsi způsobem podporuje regionální rozvoj a malé obce, ale je to více ministerstev ve svých programech. A třeba za Ministerstvo pro místní rozvoj je to poměrně značné – 92,4 % z celkových výdajových částek, to je celkové výdaje jsou 28 miliard, jsou peníze, které jdou do rozvoje regionů, částečně pak do cestovního ruchu, který s tím souvisí.

A teď bych jenom krátce reagoval na pana Králíčka, nebude to v žádném případě konfrontační, to bych si nedovolil. Já jsem se snažil, a docela to je taková mravenčí práce, ale mám na to poměrně dobrý tým. On i kdyby byl skvělý, tak nám to v tuto chvíli asi nepomůže, protože já zastávám názor, že co neměříme, to zas až tak jako moc neřídíme. A jsem velmi rád, že i v těch podmínkách se nám občas podaří, a někdy to je resort, někdy to je kraj, někdy to je obec, uspět s nějakým projektem a pak třeba i získat nějaké řekněme národní ocenění, nebo mezinárodní. Když se testuje připravenost, tak naši lidé na tréninkových cyber olympiádách, nebo jak bych to nazval, jsou velmi úspěšní jako jednotlivci v kybernetické obraně. Ale prosím vás, neměřme kvalitu digitalizace ani podle cen úspěšných projektů a neměřme ji ani podle financí.

Já jsem se snažil zjistit, kolik tedy, protože často se hovořilo, my digitalizujeme a posíláme tam 450 milionů navíc, zaznělo tenkrát od nyní již bývalé ministryně Schillerové. A člověk si říká, je to hodně? Je to málo? Snažil jsem se najít, kolik je reálný rozpočet 2022, a teď říkám jenom rozpočet, který jde výdaje na IT. A názory se různí. Když se podívám na

Ministerstvo financí a vysčítám z rozpočtu vše, co já si myslím, že je IT, tak končím na nějakých 15 miliardách 863 milionech, jestli se nepletu. Ovšem podívám-li se na NKÚ, který je opatrnější, protože ví, že řada IT výdajů vůbec nejsou výdaje v kolonce IT, nejsou spojeny s údržbou softwaru, vývojem softwaru, licencemi, ale jsou to třeba konzultační služby, protože to know-how na řadě ministerstev není, byť se místní IT náměstci a oddělení snaží, takže ono to může být víc a míň. NKÚ je v tomto směru řekněme trochu opatrnější a tu částku říká vyšší, protože ví, že ty služby jsou různě zakomponovány.

Ono nesedí ani to, na co se podívám, když se ptám na Národní plán obnovy. Něco si myslí Ministerstvo financí, něco si myslí NAKIT. Spousta věcí v IROPu jde na cestu digitalizace. Ovšem jsou dosažitelná pouze celková čísla investic. Takže kvalita IT nebo respektive to, jestli bude dobré, nebo špatné, to nelze měřit náklady, které v danou chvíli jsou vydány do IT. Já si naopak myslím, ale jsme tam teprve druhý měsíc ve vládě, že důkladnou analýzou již teď se na celkových nákladech dá výrazně ušetřit. A to si myslím, že s klidným srdcem bych hovořil jako desítky, možná přes všecky resorty i stovky milionů, aniž by fakticky bylo IT nějakým způsobem ohroženo.

Na druhou stranu i v Národním plánu obnovy vidím projekty, a to nedělá tady ta vláda, skutečně to nepřipravovala tady ta vláda, které jsou připraveny více, a projekty, které jsou ambiciózně zacíleny v Národním plánu obnovy, kde máme plnit milníky, na základě kterých nám jsou ty peníze potom přiznány a do národního rozpočtu, který je nejdřív zaplatí, vráceny, kde dokonce musím říct, že ty projekty jsou v takovém stavu, že mám velké obavy vůbec je spouštět, aby v danou chvíli dosáhly těch milníků. Ale budeme se snažit. Například kritický projekt digitalizace stavebního řízení je sice slibně rozjetý, nicméně nám tam jaksi bývalá vláda nenechala personální pokrytí, které má to know-how, takovouhle zakázku, vůbec odřídit. A myslím si, že to je ta otázka.

A my jsme se rozhodli uchopit digitalizaci trošku jiným způsobem, dát jí osobu ve vládě, která se jí bude zabývat, postavit základní tým governance pod Úřadem vlády, který potom, co bude docházet k transformaci IT, tak aby byla říditelná a posílila se role centrálních registrů, posílila se role architektů celého toho oddělení, které jsou architektury, tak abychom skutečně mohli jít a pomoci jednotlivým resortům do té míry, že tam není konzultant, kterému se nakonec to IT jede podle nějakých zajetých kolejí, třeba nereflektuje ty věci, které on doporučuje a které pomohou udělat tu transformaci.

Když tady bylo zmíněno MPSV, všichni vědí, jak každý ministr, který nastupuje, ví, jaký je problém s vendor lock-inem na systém, který obsluhuje sociální dávky. To je věc, kterou si všichni přehazovali. Nikdo do toho nekousl. My do toho budeme muset kousnout. A ta situace je velmi podobná. Ta situace je velmi podobná na Ministerstvu financí. Prostě historicky se budovaly systémy, ke kterým nemá nikdo klíče, pouze dodavatel, kde se platí obrovské sumy za licence a za provoz, za podporu. A každá změna, která je požadovaná z resortu, kde není již to know-how, jak vlastně ty procesy fungují, tak je velmi draze placená na straně vývoje. Tímhle směrem musíme jít.

Já si myslím, co je podstatné, a věřím, že až tady budeme stát za rok, možná v jinou dobu, tak se budeme moct podívat na to, co je jádro českého IT, co jsou centrální služby v tuto chvíli pod Ministerstvem vnitra. Jsou to registry, jsou to identitní systémy. Kolik tyto systémy stojí? Jakými penězi v rozpočtové kapitole podporujeme to jádro české digitalizace? A jakým způsobem se nám daří naopak krotit ty výdaje? Protože ty náklady ve velké části, těch 15 a něco miliard, nejsou ty faktické rozvojové náklady, ale ve velkém procentu jsou to náklady udržovací. Jsou to náklady, které nejsou vynakládány v souladu se strategií Digitální Česko, která ačkoliv vznikla za jiné vlády, je napsaná dobře. A myslím si, že kdybychom se... nebo předchozí vláda aspoň polovinu z toho řídila, dalo se překročit ten resortismus, tak jsme byli i v digitalizaci výrazně dál.

Nedávno proběhl jakýsi benchmark českého IT, jak v oblasti eGovernmentu jsou na tom jednotlivá ministerstva, jak se plní ten plán katalogu služeb. No není to dvakrát růžové na to, že se nám čas krátí. Takže abych to shrnul, ten obraz, který je v rozpočtu, já jsem si to zkoušel různě rozkrýt, co jsou programy, které jsou financovány ze zdroje EU, co je financováno z IROPu, co je reálný rozpočet, jaké peníze jdou na výzkum a na vývoj – skutečně činí tuto sumu, ale tato suma z pohledu mého i třeba i z pohledu zhodnocení českého IT, či zda tato vláda klade důraz na to IT, není vůbec vypovídající. Já věřím, že až se nám podaří postavit ten centrální tým, spojit síly s kompetenčním centrem, s NAKITem a skutečně překročit resortismus, tak ty investice naopak budou nižší a digitalizace bude výrazně efektivnější. A na to budou potřeba peníze.

Takže až někdo vyskočí, co to je za investici do IT, až budeme tím projektovým způsobem postupovat, co se tady děje, tak já budu moci říct: Toto je ta investice, která má změnit chod toho IT v České republice. Je to ambiciózní, nebude to lehké. Já jsem rád, že členové vlády vidí v tomto společný cíl jakýmsi způsobem překročit Rubikon a dostat se do nějakého režimu, kdy skutečně peníze, které jsou do IT vložené, jsou ve finále peníze ušetřené. Kde i v digitalizaci je multiplikační efekt těch peněz, že to není čistá útrata, ale šetří to čas nejen lidem na straně uživatelů systému, ale na chodu státu, a dočkáme se toho stále opěvovaného estonského modelu, kdy dobrá digitalizace šetří tři procenta hrubého domácího produktu, a díváme se na stabilní IT, kde je radost i pro lidi, kteří dříve nebyli zvyklí spolupracovat ve státní správě, pracovat, mít za to adekvátní odměnu a dělat to IT na evropské úrovni. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Já to nechci natahovat, omlouvám se, jenom krátce. Já jsem nekritizoval ten rozpočet digitalizace. O tom jsem se vůbec nezmiňoval, protože jsme se o tom spolu bavili a dohodli se, že to rozklíčujeme na výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, protože vím, že ten rozpočet je na digitalizaci složitý, já jsem tam ty zmiňované investice nenašel. A nechci zdržovat plénum a chci to diskutovat na výboru. Já jsem nekritizoval ani práci kohokoliv na MPSV. Já jsem ty věci jenom konstatoval, tu kritiku, včera. Ta kritika zazněla z úst pana Jurečky. Já s ním akorát nesouhlasím. Myslím si, že v digitalizaci na MPSV se udělalo mnoho, a ty věci byly pouze konstatování. Jenom jsem řekl, že případně kritiku směřuji i do řad Pirátů. Já s ním nesouhlasím. To, co jsem kritizoval, bylo snížení rozpočtu podle mě u klíčových bezpečnostních sborů a u NÚKIB, u BIS, u GIBS a u NBÚ. To jsem kritizoval, to si myslím, že je špatně, protože pokud chceme kvalitní práci po bezpečnostních složkách, neměli bychom jim krátit tento rozpočet. A taky jsem kritizoval to, že policistům nebylo přidáno původních 1 400, ale pouze 700 korun. Digitalizaci jsem v tomto smyslu nekritizoval.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. A nyní s přednostním právem se přihlásila paní ministryně Černochová. Prosím, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jsem chtěla ve svém vystoupení reagovat na pana kolegu poslance Králíčka, který tady zmiňoval to, že jsme u příslušníků bezpečnostních sborů neuplatnili to, co navrhovali v rámci valorizace. Já bych chtěla panu poslanci Králíčkovi připomenout svoji interpelaci z 20. dubna z roku 2020, kdy jsem interpelovala pana ministra vnitra Hamáčka, který byl součástí vlády Andreje Babiše, kde byl pan poslanec Králíček i v minulém volebním období poslancem. A vy, pane kolego, víte, že i když jsem byla členkou bezpečnostního výboru, tak jsem usilovala o to, aby se do zákona dostal takzvaný stabilizační příspěvek. Abychom skutečně měli možnost, jak policisty, tedy i příslušníky zdejší ochranné služby, stabilizovat, udržet, aby neodcházeli i mimo Prahu,

aby skutečně tu náročnou službu v těch městech, i městech, jako je Praha, aby vykonávali lidé, kteří za to budou náležitě ohodnoceni. Nestalo se, pane kolego Králíčku, vůbec nic.

Na moji interpelaci mně pan ministr vnitra odpověděl: Úvodem musím konstatovat, že stabilizační příplatek dosud příslušníkům bezpečnostních sborů v působnosti Ministerstva vnitra vyplácen nebyl. Pro rozpočtový rok 2020 bylo prioritou Ministerstva vnitra zajistit plošné zvýšení všech platových tarifů příslušníků bezpečnostních sborů o stejnou částku a další bla, bla, bla.

Já bych vás chtěla, pane kolego, poprosit, a já klidně za těmi kolegy půjdu s vámi. Já se s nimi taky bavím. Víte, v čem je kámen úrazu u té ochranné služby, kterou vy tady zmiňujete? Že oni nemají ani plný ten rizikový... nebo ten příplatek, který se dává podle nějakého vytížení, podle rizika, které je spojené s tou prací. Pokud by vaši ministři vnitra ve vládě, ve kterých vy jste seděl jako poslanec, jim tuto částku dali, tak by se alespoň jejich platy vyrovnaly s platy, které mají příslušníci na jiných útvarech. Takže věřte mi, že jsem jako poslankyně informovaná o tom, kde je kámen úrazu ohledně platů těch lidí, kteří nás tady střeží, stráží, dělají svoji práci dobře, tráví tady s námi dlouhé hodiny, jejich práce si velmi vážím i já. A jenom mě mrzí, že teď vy nám tady vyčítáte nějakých 700 korun valorizace a už si nevzpomenete, že to byla vaše vláda, která jim ty platy mohla zvednout o tuto součást platu tak, aby ty platy měli vyšší. Proč jste to nedělali, když jste tady vládli?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. Nyní s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Robert Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Jenom krátce. I kdyby to byla pravda, já vám teď nedokážu reagovat, paní ministryně – ale vy ten prostor máte, tak to udělejte. Pokud jsme udělali chybu, já to uznám, a mohli jste to udělat teď. Pan Rakušan než to předloží, nebo to mohl už předložit, pokud vy jste interpelovala, určitě to znáte, mohl to předložit, mohlo to být v rozpočtu, mohlo to být hotové. Vy stále kritizujete. Ale už nejste v opozici. Teď jste v koalici, tak to udělejte!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Paní ministryně s faktickou poznámkou. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Pane kolego Králíčku, my bychom to i udělali, pokud bychom se dostali k projednávání zákonů. Zatím jsme se k projednávání zákonů nedostali. A pokud stabilizační příspěvek v zákoně není, protože vy jste ho blokovali, tak to nemůžeme udělat tak, že si pan ministr vnitra Rakušan sedne a řekne: no tak si to narozpočtujeme. Nemůže! Protože potřebuje nejdřív mít zákonnou možnost, že ten stabilizační příspěvek může vůbec těm policistům být vyplácen.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. A nyní vystoupí pan poslanec Radek Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Nenechal jsem se vymazat. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovolte, abych vám přednesl stručný komentář v rámci resortu spravedlnosti a jeho rozpočtu.

Podívejte se, v jaké atmosféře ten státní rozpočet projednáváme. V poloprázdném sále, v pátek večer, po týdnu, kdy už jsme tady dvě noci nocovali. Já to považuji za další známku té iracionality a té nekoncepčnosti, co předvádí koalice. Vezměte si, že máte 18 ministrů, tak kdyby vám 18 poslanců vystoupilo a chtělo s těmi ministry debatovat, tak je to 18 dialogů, a vy to v podstatě dáte na pátek, a ještě do toho je vloženo hlasování o pandemickém zákonu.

Já kvituji velmi tedy, abych byl pozitivní, že vaši ministři vystupují a diskutují. To je věc pozitivní a toho si vážím. Ono to tady není vidět, ale pan ministr financí a premiér jsou v sále, i když nejsou zrovna za mnou.

Víte, já jsem si vždycky představoval, že rozpočet má být nějaký rozumný výhled dobrého hospodáře, že to není nějaká přehlídka tupých škrtů à la foxteriér, jak jsme se dneska dozvěděli. Já si myslím, že rozpočet by hlavně neměl být hra s čísly, o které každý zasvěcený ví, že to není pravda, že ty pseudoškrty jsou jenom na papíře, že to vlastně není možné dodržet, a dokonce popírají realitu a právní závazky České republiky. Já vám to chci demonstrovat právě na rozpočtu Ministerstva spravedlnosti.

Pan ministr spravedlnosti tady není. My už máme takovou tradici, já vždycky když vystupuji k důvěře vládě nebo interpelaci, on tady není. Takže já mu to nevyčítám, jenom prostě bych mu chtěl vyřídit, tak aby tomu rozuměl, že celý ten rozpočet jeho resortu je šméčko a je to fligna. A já vám to teď vysvětlím na základních číslech.

Oproti tomu původně navrženému rozpočtu je tam minus 1,785 miliardy. Největší rozdíl je na úseku justice, je to minus 1 miliarda 234 milionů. A tam je napsáno, že se na platech soudců má ušetřit 287 milionů, na platech státních zástupců 96. Ale prosím vás, to jsou, nezlobte se, údaje virtuální. Vy tady oslavujete úsporu a já vám říkám, že ty peníze neušetříme, protože jsme tady hlasovali protiústavně. My jsme snižovali zpětně platy jenom u jedné skupiny státních zaměstnanců. A ti soudci se na ten Ústavní soud obrátí, a tentokrát budu na jejich straně, protože tím, co se tady stalo, se popřela dohoda, kdy v minulosti odpustili této zemi 3 miliardy na penále. Takže ty peníze teď tam ušetřené jsou, já respektuji to, že pan ministr to tam v tom rozpočtu takhle musí mít, protože to jinak nejde, ale netvařme se, že je to úspora. Je to úspora absurdní a je na papíru.

Největší rozdíl v tom rozpočtu je 0,861 miliardy v položce ostatní výdaje v justiční oblasti. Stejně tak jsou to ostatní výdaje vězeňské oblasti, 0,551 miliardy. Jediné, co z těchto úspor je reálné, jsou mzdové úspory a ty jsou u zaměstnanců na služebních místech 109 milionů minus, u příslušníků bezpečnostních sborů ve služebním poměru minus 195 milionů, ve státní službě minus 11 milionů, u platů odvozených od ústavních činitelů minus 96 milionů. To je úplně jednoduché, to je těch 1 400 korun, co jste vzali těm soudním zapisovatelkám a které jim nedáte. A to je jediná reálná úspora na úseku Ministerstva spravedlnosti, a nezlobte se, za to vám nikdo od nás tleskat nebude.

Ten rozpočet úplně ignoruje to, co se ale opravdu má platit. Tady jsou škrty na provozu, které nebude možné dodržet. Už ten předchozí rozpočet, vám říkám na rovinu, byl napjatý. Už ten byl zlehka podseknutý, už tenkrát mezi sebou bojovaly ministryně Benešová a Schillerová, a z toho je ještě dále čerpáno. Naprosto je ignorován nárůst (cen) energií. Já nevím, jestli to pan ministr spravedlnosti ví, že jeho resort soutěžil energie, vysoutěžil je za vyšší cenu, asi 2 500 za megawatthodinu, a ta soutěž padla, teď je nová a bude to stát 5 000. Tady je minimálně dvojnásobný nárůst na energiích a rozpočet o tom mlčí, protože tady se jednou rozhodlo, že ten rozpočet musí vypadat dobře, a přes to nejede vlak.

Mimochodem já si myslím, že na tom Ministerstvu spravedlnosti je vidět, že to je politická chyba. Kdybyste nechali ten starý a případně tam přesunuli nějaké prostředky v rámci pozměňovacích návrhů, udělali si nějakou rezervu, tak by to bylo pro toho ministra mnohem komfortnější. A myslím si, že na konci roku budu já mít spoustu argumentů: nezlobte se, já jsem říkal, já sem vám to říkal.

Vůbec v tom rozpočtu není zohledněno, že třeba advokátům na advokátním tarifu byla zrušena takzvaná povodňová sleva, kdy advokáti tady 20 let dostávali o 10 % menší odměny za ex offo. Teď už je dostávají v plné výši, ale myslíte, že ten rozpočet na to pamatuje, že to udělá třeba 50 milionů?

Co exekutoři? My jsme tady přijali novelu o bagatelních exekucích, u kterých se ví, že u těch malých exekucí, když je marně vymáháno po tři roky a věřitel nesloží zálohu, tak dojde k jejich zastavení a exekutor dostane nějakou částku od Ministerstva spravedlnosti. To mohou, a ne že mohou, budou stamiliony. To budou stamiliony a na ty stamiliony se v tom rozpočtu vůbec nemyslí. Tohle všechno se bude muset zaplatit a ministerstvo se tváří, jako kdyby to nebylo, jako kdyby to neexistovalo.

Já bych chtěl vědět, jestli by třeba – my se s panem ministrem potkáme v neděli v Otázkách Václava Moravce, já se ho tam zeptám, ale mě by opravdu zajímalo, jestli je ochoten dát svoji hlavu na špalek, dát svou politickou odpovědnost na to, že tento rozpočet bude dodržen a že se tady nesejdeme nad novelou zákona o státním rozpočtu někdy do půl roku nejdříve. Jestli ne, zazněly tady nějaké řeči o sázkách na úseku školství, já se rád s panem Blažkem také vsadím, jestli si myslí, že s těmi penězi, které si nevyhádal, které si prostě on jako ministr spravedlnosti na financích nevyhádal, jestli mu to bude stačit.

Upozorňuji, že narůstá počet vězňů, že ta klesající tendence je obrácená a těch vězňů přibývá. Vězeňská služba má dlouhodobě tabulkový podstav. Měla tam nějakou rezervu, vy jí to těmi škrty berete. Dávka denní na jednoho vězně je tuším 65 korun na den, patří k nejnižším v Evropě, někde za Rumunskem a Bulharskem. Opravdu si myslíte, že při rostoucích cenách potravin, když tahle vláda nedělá nic se základními potravinami, že to zvládnete, uživit toho vězně za 65 korun na den? Já jsem dneska poslouchal pana premiéra Fialu, jak říkal, že chce štíhlý stát. Já jsem nevěděl, že začneme tím, že budeme (chtít) vyhladovět vězně. Já bych dal možná nějaký malý zlepšovák pro pana ministra, když zruší dva náměstky z těch sedmi nebo kolik jich tam má, bude mít na nakrmení možná jedné věznice.

Já trvám na tom, že jsou to tupé škrty, že jsou to jenom škrty a nejsou to systémová řešení, která by někam směřovala. Proč se nebavíme třeba o počtu soudců? Soudců máme totiž velmi mnoho relativně, když to porovnáte s jinými zeměmi. Ale to musí být odvaha, musíme se o tom bavit a musíme třeba změnit poměr počet soudců, počet asistentů. I na té justiční části není vůbec zohledněno to, že energie rostou více než dvojnásobně. Já upozorňuji na to, že na těch soudech se musí svítit a musí se tam topit. Všichni se modleme za mírnou zimu, nebo se na konci bude soudit možná přes Skype, možná přes home office, ale určitě ne v soudních budovách. Já proto v podstatě nevyčítám ta čísla přímo panu ministru spravedlnosti, já mu vyčítám to, že si nic nevybojoval, že se na ten resort vykašlal. A těším se na naše další debaty, doufám, že tentokrát už budeme přítomni oba dva. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, a nyní je přihlášen do rozpravy pan poslanec Richard Brabec. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já když jsem naposled mluvil, tak bylo pět ráno, teď je osm večer, tak snad se dočkám někdy i toho, že budu mluvit v nějakou rozumnou dobu. Přede mnou mluvilo trio Tureček, Králíček, Vondráček, asi by se slušelo, aby promluvil Brabeček. (Veselí.) Ale teď vám to suše řekne Brabec, takže omlouvám se za to v tuhletu pozdní hodinu. (Se smíchem:) Vrabčáček. (Pokračuje všeobecné veselí.) Tak aspoň jsem vám udělal radost, přesně tak. Já budu ale svižný Brabeček. (Směje se, opět veselí v sále.)

Když se na ten rozpočet podívám, nepřekvapivě, určitě jste si domysleli, k jaké kapitole rozpočtu vystoupím, tak samozřejmě to hlavní si odehrajeme i s paní ministryní a s jejím týmem ve výboru a samozřejmě při druhém čtení, kde budu určitě předkládat i nějaké pozměňovací návrhy. Já se zaměřím jenom na opravdu několik úplně základních faktů.

Když se na rozpočet podívám v příjmech, tak to vypadá velmi optimisticky, protože příjmy na letošní rok jsou navrženy ve výši 38,7 miliardy korun, to je samozřejmě astronomická částka. Je to o téměř 18 miliard víc než rok minulý. Ale samozřejmě když se podíváme blíž,

zjistíme, že to je především na vrub evropských peněz a výnosů z prodeje emisních povolenek. Ale je to tak trošku nalil – vylil, protože je jasné, že evropské fondy také mají už samozřejmě své konkrétní tatínky a maminky v konkrétních projektech, což je určitě dobře. Teď je důležité, aby ministerstvo dokázalo ty obrovské peníze, které se tam valí, a mnohé ty programy byly vyjednávány ještě naší vládou, v podstatě všechny, včetně nového operačního programu Životní prostředí, aby byly efektivně využity.

Já se jenom zmíním o tom, že tohleto není samozřejmě nic špatného, ty evropské peníze naštěstí byly vždycky motorem v těch posledních mnoha letech investic v životním prostředí a je to tak dobře. Kdybychom investovali do životního prostředí jenom z českého státního rozpočtu, tak bychom samozřejmě udělali podstatně méně než to, co nám pomohly operační programy a nově také Modernizační fond, Národní plán obnovy, nebo fond Spravedlivá transformace. Když se ale podívám na srovnání rozpočtu, který předkládala ještě naše vláda, a tohoto rozpočtu, tak tam vidím pokles zhruba o 680 milionů, přesně to je 683, a o 500 milionů šly dolů dotační programy, především Program péče o krajinu, který byl původně 150 milionů, ale my jsme ho navyšovali na minulý rok na 300 milionů, a také Novou zelenou úsporám. 100 milionů dolů je škrtnuto v platech a zhruba 80 milionů na provozu.

Já bych tady chtěl určitě vyzvat, podpořit paní ministryni, aby ještě zabojovala. Já vím, že se uvažuje o tom, že by to bylo financováno možná z jiných zdrojů, ale určitě se shodneme, že zrovna Program péče o krajinu je strašně důležitý program, který financuje stovky velmi zajímavých projektů v krajině, zadržení vody v krajině, výsadbu stromů a tak dále. Je to velmi úspěšný program, velmi oblíbený program v celé České republice pro obce, dobrovolníky a tak dále. Takže by bylo určitě dobré, kdyby se zachovaly ty navýšené peníze. A samozřejmě úplně stejně to platí pro Novou zelenou úsporám, ze které se stal jeden z nejlepších programů, troufám si říct, dokonce nejlepší program v České republice na snížení energetické náročnosti budov, ať už rodinných, nebo bytových. Určitě by se nemělo stát, aby ten program byl limitován penězi, protože ten zájem, a paní ministryně to ví dobře, o něj velmi vzrůstá. Už byl rekordní za nás a stále vzrůstá. To znamená, nemělo by se stát, aby na něj nebyly peníze, o to víc, když je financován z výnosů emisních povolenek a ty čím dál tím víc futrují státní rozpočet. Teď se očekává, že to bude 20 miliardami, letošní rok. A co nejvíc těch peněz by mělo skončit v oblasti životního prostředí.

Takže já budu určitě podporovat všemi způsoby, aby ty peníze skončily v oblasti životního prostředí. Určitě v tomto smyslu budu dávat i pozměňovací návrhy. Je důležité, aby každý ministr, myslím, že to je jeho největším úkolem, vždycky vybojoval co nejvíc peněz pro svůj resort, byť každý ministr financí má zatvrzelé srdce a nechce dát, ale to je pak role těch resortních ministrů. Děkuju za pozornost. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuju, pane poslanče. A nyní je přihlášen do rozpravy pan poslanec Pavel Růžička, připraví se pan poslanec Jan Richter. (Ministryně Hubáčková žádá o slovo.) Momentíček. Mám tady žádost s přednostním právem paní ministryně. Ráda by reagovala. Je to možné, pánové? Děkuji moc. Paní ministryně, máte slovo.

Ministryně životního prostředí ČR Anna Hubáčková: Hezký večer vám všem, vážené dámy, vážení pánové, vážená paní předsedající. Já děkuji za ta slova k našemu rozpočtu, skutečně nejvíce se dotknou, jak zmínil pan poslanec, dotačních programů. Já bych chtěla jenom ujistit, budu jen velmi krátká, že hledáme cesty, jak tyto dotační programy, hlavně do péče o krajinu, získat z evropských zdrojů, jak je doplnit a možná i posílit ještě více než 300 milionů korun především z Národního programu obnovy. Určitě se o tom ještě pobavíme na výboru.

Nová zelená úsporám – tam bych chtěla vyslat ten signál, že co se týká dobíhajících programů z loňského roku, tam to naprosto všechny vykryjeme, není žádný problém.

A zkrácení pro letošní rok si myslím, že taky umíme nahradit, případně využít těch evropských peněz. Takže určitě budeme cesty hledat. A to vícezdrojové financování tady je namístě a určitě se o to budeme snažit. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. A nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Lukáš Vlček a poprosím ještě pana poslance Růžičku, aby vyčkal. Děkuji.

Poslanec Lukáš Vlček: Paní předsedající, děkuji za slovo. Dámy a pánové, hezký podvečer. Já bych chtěl ještě doplnit paní ministryni v jedné věci i ve smyslu podpory státního rozpočtu.

Na výboru pro životní prostředí si velmi vážně uvědomujeme nutnost zajištění dostatečného množství finančních zdrojů pro oblast životního prostředí, vyjádřeno tedy hlavně ve smyslu zmíněných evropských programů, ale hlavně pak v rámci Státního fondu životního prostředí. My se snažíme velmi intenzivně komunikovat s jednotlivými kraji, protože většina krajů České republiky vyhlašuje i řadu programů, které se zabývají otázkou zadržování vody v krajině a odvádění a čištění odpadních vod či zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou či projektovou přípravou, tak aby řekněme byla kvalitní projektová připravenost do této oblasti. Já jsem velmi rád, že řada krajů na to v posledních letech reflektuje, protože podle našeho názoru je velmi nutná koordinace municipálních, to znamená obecních, ale i krajských a národních rozpočtů. Takže toto je podle našeho názoru jedna z oblastí, která může i určitým úsporným opatřením významně pomoci, protože sdružení jak obecních, tak národních, tak krajských rozpočtů této oblasti může významně pomoci. Takže i na výboru tuto oblast významně podporujeme a budeme velmi rádi, když se to objeví i v návrhu státního rozpočtu, jak je to tady objevováno.

Takže děkuji, paní předsedající, za slovo.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je přihlášen pan poslanec Pavel Růžička a připraví se pan poslanec Jan Richter. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Růžička: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, kolegové, Ministerstvo obrany – kapitola státního rozpočtu – 5,4 miliardy. Vy, co jste tady druhé volební období, si asi jistě dobře pamatujete, když jsme přesouvali 5 miliard z rozpočtu, jak tady v té době bývalá předsedkyně výboru pro obranu, současná paní ministryně, emotivně vystupovala a hájila rozpočet armády, a jak to, když se jí vezme 5 miliard, ohrozí její akceschopnost, jakým způsobem bude ohrožena obranyschopnost naší země, a ve svém emotivním vystoupení nám tady dávala jasně najevo, že děláme špatnou věc. My jsme tam pak těch 5 miliard resortu obrany vrátili. A tady v navrhovaném rozpočtu je minus 5,4 miliardy. Tak když tady paní ministryně řekne cokoliv, tak už se jí nedá věřit, protože je to její jasná prohra s jejich ministrem financí. Rozdíl v rozpočtu Ministerstva obrany současné vlády a námi navrženém vidím pouze v urputné snaze dodržení slibu snížení deficitu v podobě jednoduchých škrtů a údajnou nerealizaci projektu BVP jako záminku pro odůvodnění těchto škrtů. Když budu chtít vyvrátit tu myšlenku BVP, tak určitě musí paní ministryně přiznat, že s modernizací již měli začít někdy v roce 2010, kdy to byla vláda Mirka Topolánka, ministr obrany byl pan Vondra a ředitel kabinetu současný náměstek Šulc. A neudělali v této oblasti vůbec nic.

Všichni víme, jaký deficit rozpočtu obrany nastal za poslední desetiletí, a to i za předchozí vlády ODS. Dle mého názoru není důvod ke škrtům a snižování rozpočtu obrany. Armáda tyto peníze nutně potřebuje, a to zvláště v této složité mezinárodní bezpečnostní situaci, kdy musí pokračovat v modernizaci a budování schopností.

Vláda se zavázala v programovém prohlášení ke 2 % výdajů na obranu v roce 2025. V případě 2 % HDP by se jednalo o skokový nárůst o 40 a více miliard do roku 2025. Zatím jsme neslyšeli, kde na to chce vláda vzít. V kapitolním sešitu Ministerstva obrany, který jsme obdrželi společně s návrhem státního rozpočtu, je uvedeno, že předpokládaný podíl kapitoly Ministerstva obrany na predikovaném HDP pro návrh na rok 2022 dosahuje výše 1,33 %, v prvním roce střednědobého výhledu se předpokládá tento podíl ve výši 1,42 % a v roce 2024 ve výši 1,49 %. S takto nastavenými parametry předpokládaného návrhu tak zatím nedochází k přiblížení se politickému závazku České republiky vůči NATO, to je dosažení podílu obranných výdajů na HDP ve výši 2 %. V návrhu státního rozpočtu je uvedeno, že budete pouze usilovat o takovou úpravu limitů výdajů na obranu, aby bylo naplněno programové prohlášení vlády, to je dosažení podílu obranných výdajů ve výši 2 % HDP v roce 2025. Z výše uvedených důvodů vidím rozdíl rozpočtu Ministerstva obrany současné vlády a námi navrhovaného pouze v urputné snaze o dodržení slibu snížení deficitu v podobě jednoduchých škrtů a údajnou nerealizaci projektu BVP jako záminku pro odůvodnění těchto škrtů.

Výdaje kapitoly Ministerstva obrany byly naší vládou navrženy pro rok 2022 ve výši 93,5 miliardy korun. Podíl výdajů této kapitoly na HDP byl kalkulován na 1,45 a v přepočtu ve výši 1,41. V meziročním srovnání by byla zachována rostoucí trajektorie výdajů na obranu taktéž ve srovnání s rozpočtem roku 2021. Možná by bylo, paní ministryně, férové vojákům říct, že prostě ty peníze jim dát nechcete a že s ministrem financí jste válku prohrála a armáda mít peníze nebude. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Přihlásila se s přednostním právem paní ministryně Jana Černochová. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážený pane Růžičko, pane poslanče Růžičko, prostřednictvím paní místopředsedkyně. Nevím, kdo vám ten váš projev psal, ale neměl byste mu zaplatit ani korunu. Nesebrali vám 5 miliard, ale sebrali vám 10 miliard, to za prvé. Vracely se tady až do března, složitě, na dvě částky. Nechali jste si je sebrat vy, poslanci hnutí ANO, od komunistů a za to jste komunistům nechali na resortu Ministerstva obrany jejich náměstka pana Müllera. Říká se tomu trafika. (Potlesk zprava.)

Řekl jste před plénem, že pan ministr Vondra v roce 2010 ve vládě pana Mirka Topolánka, to máte taky trošku pomatené, ale to je jedno, pan ministr Vondra ministrem obrany skutečně byl a pan ministr Vondra – představte si to, pane Růžičko – 18. 5. 2011 vydal historicky první strategický dokument, který bojová vozidla pěchoty zmiňoval, a to v Bílé knize o obraně, který schválila vláda České republiky usnesením číslo 369. Zde již byly uvedeny dvě možné základní varianty vyřešení vyřazení BVP-2, a to modernizací vozidel BVP-1 nebo náhradou nových vozidel.

Dále pan ministr, tehdejší ministr obrany Vondra v roce 2012 požádal tehdejšího náčelníka Generálního štábu, kterým – pro připomenutí – byl pan generál Picek, aby uspořádal informační brífink k možnosti nahrazení bojových vozidel pěchoty, který se zabýval variantami řešení. V roce 2013 ještě stále byl náčelník Generálního štábu pan Picek, tak ten zřídil v lednu 2013 komisi, která diskutovala možnosti nahrazení bojových vozidel pěchoty, který v červnu 2014 vydal závěrečnou zprávu, ve které navrhuje pořízení celkem 209 vozidel v 9 modifikacích.

Pozor, jsme v září 2013, byl zpracován marketingový průzkum nahrazení stávajících bojových vozidel pěchoty. Jsme v říjnu 2013, byla zpracována koncepce výstavby Armády České republiky, kde se původně počítalo vcelku nerealisticky s nahrazením bojových vozidel pěchoty do roku 2020, nakonec se ve finálním textu objevila pasáž: pokračování v pořízení vozidel na univerzální pásové platformě jako náhrada BVP-2 jako jednoho z hlavních projektů rozvoje schopností k dosažení milníku roku 2025. To už nebyl ministrem obrany pan Alexandr Vondra, ale byl ministrem obrany pan generál Picek.

Přichází rok 2014 a přichází éra ministrů obrany ANO, která trvala přesně od 29. ledna 2014 do 17. prosince 2021, tedy dlouhých osm let. Mám tady na šesti A čtyřkách popsáno step by step, co se odehrávalo kolem bojových vozidel pěchoty. Mám tady i velmi silná vyjádření všech ministrů za hnutí ANO, kteří se vyjadřovali v tom smyslu, jak je strašně důležité, aby bojová vozidla pěchoty byla nakoupena, a jak jsou v mašličkách a může paní ministryně Šlechtová je ASAP podepsat, to jí vzkazoval tehdejší ministr za hnutí ANO, pan ministr obrany Stropnický.

Bohužel ve stejné situaci jsem se díky vašemu panu ministrovi Metnarovi ocitla já. Dovolím si tady zrekapitulovat vám pouze rok 2020: 14. května 2020, poté, co jsme opakovaně na výboru pro obranu, prakticky každý výbor pro obranu chtěli informace od pana ministra obrany Metnara, jak se chýlí ke konci nákup bojových vozidel pěchoty, a byli jsme opakovaně, vy, já, ostatní kolegové, ubezpečováni, že už je to za dveřmi, že do pololetí, do konce roku, tak teď mi dovolte malé retro do roku 2020. (Hovoří stále velmi hlasitě.)

V květnu 2020 odeslání dopisu dodavatelům, maximální cena, technické parametry, model financování, systém smluv, dodatek číslo 1 zpracován na základě výsledků jednání vícekolového jednacího řízení po podání předběžných nabídek dodavatelů. 30. 6. 2020 odpovědi dodavatelů. 9. 9. 2020 dodatek číslo 2 zpracován na základě prodloužení časového parametru programu reprodukce majetku 107B08.

23. až 25. září 2020 jednání s dodavateli k licencím. 14. 10. 2020 odstoupení společnosti PSM ze zakázky. Konsorcium PSM s obrněncem PUMA se rozhodlo soutěž opustit. V říjnu 2020 dodatek číslo 3 zpracován na základě stanoviska majetkového hospodáře MU61- 63 k pořízení nehmotného majetku licencí a projektové dokumentace.

Pozor, jsme v roce 2021, v roce volebním, kdy prakticky každý měsíc to bylo: Už to bude, zvládneme to. Pan ministr řekl, že si neumí představit, že by tato zakázka skončila pod stolem a že by nebyla dokončena. Na moje opakované dotazy: Pane ministře, máte variantu B? Není zapotřebí mít variantu B, tato zakázka bude realizovaná a bude uzavřena smlouva.

22. dubna 2021 dodatek číslo 4 zpracován na základě navrhované změny tempa financování projektu a požadavků projektového týmu vzešlých z jednání s dodavateli. 26. až 24. až 6. 6. 2021 zkoušky funkčních vzorků, prováděcí období. 27. 5. 2021 opět výzva k podání nabídek. 8. až 10. 6. 2021 jednání s dodavateli k nabídkám. První kolo 9. 7. 2021, rozhodnutí NŘ SOPS MO k možnému využití obecné výjimky. 20. až 22. 7. jednání s dodavateli k nabídkám, druhé kolo. 1. 9. 2021 předložení nabídek dodavatelů. 3. 9. 2021 posuzování nabídek komisí k posouzení nabídek. 16. 9. 2021 žádosti o doplnění informací všem dodavatelům. To bylo těch devět tisíc otázek, na které nikdo neodpověděl, jenom pro připomenutí vám, co jste to ještě neslyšeli. A pozor, jdeme do finále. 5. 11. 2021 vyloučení nabídek, nikoli dodavatelů.

Vážený pane kolego poslanče Růžičko, chtěla bych vidět vás, kdybyste byl v pozici toho ministra obrany vy, vy jste si ho vysnil, takže chápu, že jste trošku rozčarován, že tady stojím já, ale já bych vám to skutečně nepřála. Nepřála bych vám to, abyste vy přišel na resort v situaci, v jaké jsem tam přišla já, nacházel tam jednoho kostlivce ve skříni za druhým, nacházel tam zakázky, které sice možná mají krytí v rozpočtu, ale vy víte, že je nepodepíšete.

Paní bývalá ministryně financí, paní předsedkyně klubu ANO, pokud byste dopředu věděla, že zakázka nebude realizovaná, dovolila byste vy vašim kolegům z poslaneckého klubu, vašim ministrům, aby dávali rozpočtování té zakázky do rozpočtu, kdybyste věděla, že ta částka je 5 miliard, a věděla byste, že vám skončí v NNV, že vám na konci roku skončí v nespotřebovaných výdajích?

Jenom tak mimochodem, panu Stropnickému tam končilo 5 miliard. Paní Šlechtové tam končilo méně, panu Metnarovi tam končilo ještě méně než paní Šlechtové. Takže nekritizuji. Tam skutečně pod vaším vedením Ministerstva financí jste se snažila, aby ty NNV nebyly tak

vysoké, jako bývávaly před vaším příchodem. Ale skutečně věřte mi, že pokud bych tuto akci z rozpočtu nevyškrtla, tak byste byli vy první, kteří byste mě tady tepali za to, že jsem držela finanční prostředky v rozpočtu na něco, co prostě vím na konci února, že nebude realizováno.

V tuto chvíli probíhá právní posouzení, protože to, co se stalo s touto veřejnou zakázkou, tak může znamenat velmi fatální důsledky pro další rozpočty v České republice. Skutečně tady může docházet k nějakým arbitrážím, soudním sporům, můžeme být jako Česká republika sankcionováni za některé kroky, které tady v minulosti udělal můj předchůdce. A já chci mít čistý stůl a chci vědět, že když budu nějakou zakázku podepisovat, a já se nebojím podepisovat zakázky, tak že nehrozí to, že budeme jako Česká republika platit více, než musíme.

A jen tak mimochodem, další lež v tom, že jsme tu zakázku odpískali. Já stále ještě věřím, že můžeme, pokud budu mít právní posouzení ve smyslu, že nám hrozí nějaké minimální náklady, tak nechť tu zakázku uzavřeme. Ale rozhodně to nebude v tomto roce. Tady prostě se jedná dvanáct let o nákupu BVP, a vy si fakt myslíte, že Černochová vám tu zakázku podepíše za šest týdnů, co je na resortu? Tak to bych vás chtěla vidět. To si možná myslíte, protože si myslíte, že byste se mě tím zbavili! Ale mě se jen tak nezbavíte.

Usnesení vlády České republiky k zabezpečení financování strategického projektu pořízení pásového bojového vozidla pěchoty ze státního rozpočtu kapitoly 307 Ministerstvo obrany v letech 2023 až 2025.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, vláda ČR při schvalování rozpočtu dne 9. února 2022 přijala usnesení, které je závazné a které i pro další rozpočtové roky je důležité proto, abychom do roku 2026 naplnili těžkou brigádu, tak jak to máme v CT a ve všech strategických dokumentech. K tomu jsme se zavázali všichni jako Česká republika. Takže i z tohoto důvodu, protože to není tupý škrt, že bychom tu zakázku nechtěli, ale jenom že není připravena v mašličkách tak, aby ji někdo mohl podepsat, tak zároveň ve chvíli, kdy jsme hlasovali rozpočet, tak vláda souhlasila s realizací strategického projektu pořízení pásového bojového vozidla pěchoty, který je nezbytný pro zajištění obranyschopnosti České republiky a pro splnění spojeneckých závazků v oblasti výstavby vojenských schopností, jejichž klíčovou součástí bude mechanizovaná brigáda těžkého typu. Za druhé ukládá ministru financí zohlednit potřebu financování strategického projektu uvedeného v bodě I. tohoto usnesení v kapitole 307 Ministerstvo obrany v rámci přípravy návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2023 a střednědobého výhledu na roky 2024 až 2025. Povede ministr financí.

Takže nám tady, pane kolego Růžičko, netvrďte, že naše vláda nechce něco realizovat. Naše vláda chce realizovat nákup bojových vozidel pěchoty, ale zcela transparentním způsobem a způsobem, který nezatíží rozpočet České republiky, a rozhodně tato akce tedy v mašličkách nebyla. A takových tam mám celý telefonní seznam! (Potlesk poslanců ODS.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. Jen bych vás požádala, pokud budete oslovovat své kolegy a kolegyně, prosím prostřednictvím předsedajícího. Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou je přihlášena paní předsedkyně Schillerová a připraví se pan poslanec Josef Bělica, dále potom pan poslanec Pavel Růžička. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Tak já jsem ráda, paní ministryně prostřednictvím paní místopředsedkyně, že jste uznala to snížení nespotřebovaných nároků, protože skutečně na to jsem velmi tlačila celou dobu. To je dobře, že jste to zaznamenala.

Nebudu se pouštět do polemiky s vámi o zakázkách vojenských, protože to není moje parketa a nerozumím tomu, ale zeptám se vás spíš z hlediska rozpočtových pravidel a finanční stránky. Rozumím těm argumentům, které říkáte. Rozumím tomu, že to nebude pravděpodobně

v dohledné době vysoutěženo. Ale ta zakázka má nějaký objem a podle rozpočtových pravidel nemůže být vypsána, pokud ten objem není zajištěn v rozpočtu včetně těch následujících roků. Musíte to mít zajištěno, jinak to nikdo nepodepíše. Já bych chtěla vidět toho úředníka, a to teď se bavím skutečně fakticky z pohledu rozpočtových pravidel, který by podepsal zakázku, která by neměla krytí a nebyla by propsaná do následujících let. Takže buď ji úplně zrušíte, to je samozřejmě vaše kompetence, do které já se nepletu.

Nevím tedy, a to si musíte říct odborníci, jestli to není porušení nějakých... Takhle mi to vždycky vysvětlovali, já jsem jednala o rozpočtu nejen s ministrem, ale vždycky tam chodil i šéf Generálního štábu pan generál Opata, vysvětloval mi ty věci, protože jsem se samozřejmě hádala s nimi o každou miliardu. A já nevím, jestli to není porušení závazku, mám takový pocit, že to nějaké porušení závazku je.

Pak samozřejmě je tam evidentně, já jsem se dívala na to číslo v rozpočtu, zpomalení trajektorie zvyšování nákladů na obranu ve vztahu k procentu HDP. To už za nás se to lehce zpomalilo, připouštím, protože samozřejmě přišel covid a měli jsme jiné priority, ale teď je tam zpomalení ještě výraznější, což samozřejmě oddálí splnění toho závazku, ale to jsme si řekli už ráno.

A ještě taková malá douška, jestli mám nějakou chviličku. Mně samozřejmě nebylo jedno, že těch 10 miliard jsme museli při projednávání rozpočtu – našeho posledního – dát do vládní rozpočtové rezervy. Dostali jsme se do situace, do které jsme se dostali. Chtěli jsme, aby tato země měla rozpočet. Já jsem také spoléhala na podanou ruku tehdy z opozičního tábora, že se to pomůže prosadit třeba i odchodem ze sálu, k tomu nedošlo, abychom nemuseli tedy vzít těch 10 miliard, ale věděli jsme od první chvíle, a tak jsme to i prezentovali, že je tam vrátíme, a to jsme splnili. Stalo se to nadvakrát, v lednu 5 miliard a v březnu 5 miliard, ale nestalo se to, že bychom tímto vzali vůbec. Čili já osobně si myslím, že ta zakázka je prostě ohrožena, pokud nebude její financování zajištěno, byť třeba v následujících letech. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čas, paní předsedkyně... Také děkuji za dodržení času a nyní je přihlášen s faktickou pan poslanec Josef Bělica. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Bělica: Dobrý večer, paní předsedající, dobrý večer, dámy a pánové, vážení zástupci vlády, paní ministryně. Já bych chtěl poprosit o jednu možná podstatnou, možná nepodstatnou věc. Já si myslím, a s paní ministryní (Černochovou) se nějakou dobu známe, že už ví, že řekněme intenzita hlasu nebo to, že po nás bude křičet, asi úplně není to pravé ořechové. My se toho ani nebojíme, ani se toho nezalekneme. Navíc si myslím, že člověk by měl říci to podstatné, nemusí říkat úplně všechno. Já rozumím obavám pana kolegy Růžičky, a paní bývalá ministryně financí už to řekla i za mě, prostě ta bévépéčka pro naši armádu důležitá jsou. Pokud v tom rozpočtu nebudou finančně kryta, tak je obava, že z toho projektu nakonec sejde. Já si myslím, že ty dotazy jsou legitimní. Já tedy věřím, že paní ministryně spíš než z té osobní vlny přejde do té věcné, já bych si to moc přál. Také doufám, že armáda nebude předmětem nějakých politických půtek, ale její stabilita, její kvalita a kvalita jejího vybavení by pro nás měla být důležitá napříč politickým spektrem a na tom tričku úplně nezáleží.

Mě celkem mrzí, paní ministryně, jak jste to pojala. Jsem z toho vystoupení poměrně zklamán. Jediné, co mi tam chybělo, že za to může Babiš. Oni už to řekli všichni vaši kolegové předtím a to jediné mi tam k tomu chybělo. Dost mě to mrzí. Asi to třeba dodáte ještě, ale myslím si, že by nás měla spíš ta armáda spojovat než rozdělovat, a já bych moc prosil, abychom se dostali spíš k těm věcným otázkám a k řešení těch problémů než do nějakých osobních invektiv. Děkuji moc. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Pavel Růžička.

Poslanec Pavel Růžička: Vážená paní ministryně, prostřednictvím paní předsedající, jste naprosto skvělá, protože vy úplně přesně víte, co jsem si vysnil, co si myslím, tak jste ministryně na pravém místě. Já si myslím, že nevíte, co si myslím. Ale já jsem to říkal i při důvěře vládě. Já vám držím palce, abyste ta dvě procenta dotáhli a abychom měli armádu plně funkční a plně bojeschopnou.

Víte, já mám tu výhodu, že do roku 2009 jsem sloužil, a vím, jakým způsobem, když jsem si chtěl pak koupit uniformu, tak za vaší vlády ty sklady byly prázdné, nebyla balistika, neměli jsme košile, neměli jsme maskáče, neměli jsme přilby, neměli jsme nic a za naší vlády se to podařilo dotáhnout. Vždyť to sama moc dobře víte. Takže já bych to opravdu dal z té osobní roviny trošičku jinam, do té věcné roviny. Jestli jsem vás v tom projevu nějakým způsobem urazil, tímto se vám hluboce omlouvám. A vždycky jsme byli schopni se bavit věcně ty čtyři roky předchozí, tak pojďme se věcně bavit i dál. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou paní ministryně Jana Černochová. Prosím, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji. Já děkuji za tu omluvu panu poslanci Růžičkovi. Děkuji.

Proč to – kdybych reagovala na slova mého jiného milého kolegy pana poslance Bělici, vaším prostřednictvím – pane kolego, proč to tedy nepodepsali vaši tři ministři? Měli jste resort Ministerstva obrany osm let. Všichni víme, že to máme v těch dokumentech takhle dlouho. Proto jsem tady citovala z té historie, protože to považuji za důležité, aby tady kolegové slyšeli, že skutečně je to zakázka, která se tady nevyskytla 18. prosince 2021, když Černochová nastoupila na resort. To za prvé.

Řekl jste, že budu zmiňovat Babiše. Já ho zmíním, ale přesně opačně, než čekáte. Babiš za to nemůže. Mně pan předseda hnutí ANO Babiš řekl, a můžu to tady říct, protože to slyšela celá řada lidí, že nechápe, proč pan ministr Metnar takhle, nepoužiji to slovo, proč se mu ta zakázka takhle nepovedla. Protože on kdyby byl na jeho místě, tak on by to udělal úplně jiným způsobem, a v tom jsme se s panem Babišem shodli. Tady skutečně měl pan ministr celou řadu jiných možností, zvolil tu nejhorší.

Co se týče jiných kolegů, o mašličkách jsme tady všichni mluvili, slyšeli jste je, už ty dokumenty údajně v mašličkách dostávala paní ministryně Šlechtová. Prostě v mašličkách to fakt není. Já se těším na spolupráci resortu Ministerstva obrany s výborem pro obranu. Budu velmi ráda, kdy vám tam všechny ty kroky, které jsem tady říkala, kdy vám je tam ukážu a ukážu vám je v dokumentech tak, abyste i vy měli jistotu – (Předsedající: Čas, paní ministryně!) – že tady skutečně nedělá nikdo nedělá nic, co by bylo proti zájmům armády.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času a nyní s faktickou poznámkou byl přihlášen ještě pan poslanec Bělica. Můžu ho pustit před vás, pane ministře? (Ministr Stanjura sděluje, že je přihlášen s přednostním právem.) Jdete s přednostním. Ano, dobře, děkuji vám. Pan poslanec Bělica bude reagovat faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Bělica: Já to nemyslím nijak zle, paní ministryně. Oni ti vaši předchůdci třeba cítili úplně stejnou zodpovědnost jako vy. Já nevím. Já jsem tu ministerskou zodpovědnost nikdy nenesl, vy ji nesete teď. A já jsem ve svém projevu neřekl, že děláte něco špatně. Jenom mě mrzelo, že to vždycky má být o tom napadání toho předchůdce. Já si nemyslím, že to je jednoduchá zakázka, já si nemyslím, že to je jednoduchá problematika, já si dokonce ani

nemyslím, že je úplně jednoduchá ta spolupráce s armádou na těch parametrech. Nějakou dobu jsme spolu o tom diskutovali v minulém volebním období na výboru, takže vlastně to moje vystoupení bylo o tom, a já jsem se snažil vyzvat, možná jsem to neřekl dostatečně jasně nebo to bylo pochopeno jinak, k tomu, abychom se spíš bavili o těch konkrétních věcech. Protože, a já vám to přeju a já to přeju i naší armádě, aby ta bévépéčka byla, aby se ta zakázka konečně dotáhla, ale ona bezesporu jednoduchá není. Takže pokud se ji podaří dotáhnout vám, tak já si myslím, že důležité bude, že ta bévépéčka nakonec ta armáda mít bude a bude je moct používat. To je důležité. Takže pojďme se bavit o tom, jak toho dosáhnout. Teď je tam snížení peněz. Já se obávám zcela objektivně, že to nebude tak jednoduché, že budete dále narážet na nějaké překážky, a nemusí to být jenom ty finance, protože ta zakázka je důležitá i pro český průmysl. I o zapojení českého průmyslu je ta zakázka, a pokud je to přes 50 miliard, to víme všichni, a ty české firmy potom o ty zakázky přijdou, tak to bude mít vliv i na tu ekonomiku státu. Takže je to důležité, myslím si, že ta diskuse je legitimní, že se o tom budeme bavit jak na výboru, tak ještě i v dalších kolech projednávání rozpočtu. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, a nyní s faktickou paní ministryně Jana Černochová. Prosím, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji. Určitě se shoduji s mým předřečníkem, že zapojení českého průmyslu je velice důležité. Pak ale potom nevím, proč se uzavíralo memorandum o spolupráci se státním podnikem VOP, který bohužel není v černých číslech, ale je v číslech červených. V tuto chvíli tento podnik i vlastně byl podnět k Evropské komisi, shodou okolností jsem to dneska měla na stole jako reakci na nějaké staré podání před půl rokem z hlediska nějakých dalších kroků. V tuhle chvíli kdybychom cokoliv uzavřeli, tak se může stát, že nás kvůli této zakázce bude šetřit Evropská komise. To si myslím, že tady už také byl nějaký příklad shodou okolností z éry pana ministra Metnara, byl to nákup vrtulníků, které prostě stály rozpočet Ministerstva obrany půl miliardy na pokutě Úřadu na ochranu hospodářské soutěže. Já prostě mám dobrou vůli, opravdu se snažím, abych ty věci rozklíčovala co nejrychleji, aby ty kroky byly uskutečněny také co nejrychleji, ale nejsem člověk, který by ty věci dělal neuváženě, neměl k tomu relevantní informace od právníků, jaké konsekvence to pro Českou republiku může mít.

Měli jsme mítink NATO, ne summit, ale setkání ministrů, ministriádu, a i tam jsem je informovala o tom, že těžká brigáda je naším cílem, že ji chceme naplnit do roku 2026 a že naše země udělá všechno pro to, abychom takzvaná cétéčka splnili.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. Nyní s přednostním právem pan ministr Stanjura, připraví se s přednostním právem pan místopředseda Skopeček. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Pár slov k té debatě, která probíhá v posledních minutách. Moje kolegyně paní ministryně Jana Černochová mluvila jenom věcně, má tady celkem 59 dat, kde popsala, neřekla všechna, jak to probíhalo. Reakce byla na to vystoupení: jak to, že tam ty peníze nejsou? No ptejte se úplně někoho jiného. Jana Černochová za těch osm týdnů, co je ministryně, vystoupila, co se týče času, mnohem častěji, mnohem vehementněji ve prospěch armády než váš Tichý Don, bývalý ministr obrany pan Metnar, který se vyhýbal Sněmovně obloukem, já jsem ho vždycky tak viděl dvakrát za rok, kdy tady tiše mlčel a nic neříkal. Za osm let jste to nebyli schopni udělat, a kritizujete Janu Černochovou, že to nezvládla za osm týdnů. To je pokrytectví, nic jiného.

Tak si řekněme, pane poslanče Bělico, prostřednictvím paní předsedající, vy jste přece primátor, pokud se nepletu, měl jste nějakou zakázku, kde jste vyloučil nabídky a nechal si

uchazeče? Za vaší éry v komunální politice? Měl jste nějakou takovou zakázku? Slyšel jste někdy o takovém postupu? Já jsem o tak pitomém postupu ještě nikdy neslyšel. Nikdy! A myslím, když se zeptáte předchozích primátorů, že to je úplně stejné, a když se zeptáte kteréhokoliv starosty nebo primátora v tomto sále, tak vám to potvrdí, že takovou pitomost ještě neslyšeli. Honem tam ty peníze dejte a podepište smlouvu! S kým? S kým ji máme podepsat, když nemá v této chvíli Česká republika jedinou nabídku po osmi letech? Po těch všech usneseních, komisích, já nevím co všechno. Nemáme vůbec nic! A vy řeknete: a proč tam neposlali ty peníze? A proč bychom je tam posílali, když nemáme vůbec nic!

Ptejte se pana poslance Metnara, až tady zase jednou bude. Ptejte se ho, proč to není možné. Jana Černochová jasně citovala usnesení vlády. A pak jako český jazyk je docela bohatý, pane poslanče Bělico, prostřednictvím, když je to váš názor, tak nemůže být objektivní, ale subjektivní. Vy jste říkal: já mám velkou obavu a to je objektivní fakt. No to je subjektivní. Vy furt máte z něčeho obavu. Dneska jsem slyšel asi tak tisíckrát, že máte obavu. Já vám vůbec nevěřím. Žádnou obavu nemáte. Kde jste těch osm let byli? Proč jste neměli obavu? Za pana ministra Stropnického? Pamatujete si, co řekla paní ministryně Šlechtová, když nastoupila po něm? Řekla, že tam jsou zakázky, které nikdy nepodepíše, že nechce skončit v kriminále a že má skříň plnou kostlivců. Načež nastoupil pan Metnar, předal Janě Černochové dvě skříně plné kostlivců. Jenom to rozšířil. A vy máte subjektivní obavy. Ptejte se pana poslance Metnara, proč je to v takovém stavu, ve kterém to dneska je. (Potlesk části poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. S faktickou poznámkou se přihlásila paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Pane ministře, prostřednictvím paní předsedající, paní místopředsedkyně, proč se rozčilujete? Už jste ve vládě, já si myslím, že moji kolegové mluvili klidně, a dokonce můj kolega pan poslanec Růžička se omluvil paní ministryni, to je v pořádku.

Já jsem položila jednoduchý dotaz. Ptám se z pohledu rozpočtových pravidel, nepletu se do armády. Ta zakázka bude zrušena? Ano, ne. Ta zakázka bude vypsána? Rozumím všemu, já nezkouším. Ano, ne. Pokud bude vypsána, tak podle rozpočtových pravidel musí mít krytí i v následujících letech. Žádný úředník to nepodepíše, nikdo se nenechá zavřít. To je jednoduchá otázka. Jestli bude zrušena, to je kompetence paní ministryně, já se do toho vůbec nepletu, já se jenom ptám. Protože pokud by byla vypsána, někdy, já rozumím, že to chce nějaký čas, že tam jsou asi problémy, nerozumím tomu, jak velké.

Jinak pan poslanec Metnar je v karanténě, jen pro vaši informaci, abyste věděl. On se nefláká nikde doma.

Takže já se na tohle jenom takhle ptám. Jestli bude zrušena, rozumím tomu, má to návaznost, já jsem vždycky chápala od pana generála Opaty, to má návaznost na nějaké plnění závazků, a jestli bude vypsána, tak musí mít krytí bez ohledu na to, jestli to spadne do nespotřebovaných nároků. To byl můj věčný spor s Ministerstvem obrany. A proto jsem je nutila utrácet nespotřebované nároky z minulých let, což jste vy sama uznala, tam na podzim byla nějaká miliarda, já si to teď přesně nepamatuji, ale našla bych si to ještě někde ve složkách, tak možná 1,8 miliardy, což proti číslům, která byla v předcházejících letech, bylo opravdu staženo. To není žádná velká částka na obranu, ale vždycky mi to vysvětlovali a je to tak v souladu s rozpočtovými pravidly, že ty peníze musí být v mašličkách, byť je v tom roce neutratí. A chápu, že se to zpožďovalo, mě to rozčilovalo také.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou paní ministryně Jana Černochová. Prosím, vaše dvě minuty.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Tři miliardy se utratily z rozpočtu Ministerstva obrany za covid, takže tam zbylo v NNV jenom 1,8 miliardy.

Paní bývalá ministryně, prostřednictvím paní místopředsedkyně, vy jste mě nepochopila. Ta zakázka byla vypsána. Zakázka díky panu Metnarovi nebyla zrušena. Ta zakázka furt v těch systémech je. Byly zrušeny pouze nabídky uchazečů. Nebyli vyřazeni z výběrového řízení uchazeči. Takže my musíme teď najít nějaký způsob, jak to vyřešit z hlediska transparentnosti té veřejné soutěže, která tady probíhala v souladu s nějakým zákonem o veřejných zakázkách, a v tuhle chvíli víme, že tím, že nemáme nabídky a ta cena, která byla odvozena vlastně od nějakého předpokladu, je stará – víte ze kdy? Z roku 2015, paní předsedkyně poslaneckého klubu ANO, prostřednictvím paní místopředsedkyně, takže i tam je předpoklad, že ty ceny můžou být někde úplně jinde, a to je ten stav, ve kterém jsem to obdržela, v mašličkách.

Takže já skutečně, věřte mi, že od první minuty, kdy na resortu jsem, tak tuhle zakázku řeším, věnuji tomu hromadu energie a času. Místo toho, abych se mohla věnovat jiným věcem v resortu, které také vyžadují čas a rychlost, tak trávím čas tím, že řeším zakázku po svém předchůdci, která skutečně od samého začátku i podle slov předsedy vašeho hnutí byla pokažená.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní ministryně. Nyní je přihlášen řádně pan poslanec Jan Richter. Omlouvám se, s přednostním právem pan místopředseda Skopeček. Prosím, máte slovo. (V sále je hlučno.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně. Dobrý večer, já nebudu dlouhý, nebojte se, nemám připravený hodinový projev. Já se chci vyjádřit k některým aspektům toho rozpočtu, pak se možná zastavit u toho, co říkal tady pan prezident Zeman.

Já jsem přesvědčen, že to, co tady dneska máme, je maximum možného, že v tak krátké době prostě nešlo udělat úspory vyšší. Také říkám, že díky tomu to je pouze rozcvička na ty rozpočty v příštích letech. A nepůjde jenom o snižování schodku rozpočtu.

Myslím si, že trošku dneska tady máme plochou debatu a bavíme se jen o úsporách v těch kterých kapitolách. Ale ty úkoly, které před rozpočtem jsou, jsou mnohem obecnější, mnohem systémovější a větší. Myslím si, že v těch dalších letech bude potřeba nejenom snižovat samozřejmě schodek rozpočtu poměrně velkým tempem, abychom zastavili zadlužování České republiky, ale bude potřeba pracovat i na změně struktury toho rozpočtu. Myslím tím zejména potřebu snížit podíl dnešních mandatorních a kvazimandatorních výdajů. Mandatorní výdaje se podílejí na výdajích státního rozpočtu v roce 2022, v letošním roce, zhruba 75 %. Když k tomu připočteme i kvazimandatorní výdaje, už je to 88,2 % na celkových příjmech rozpočtu. Čili je vidět, že mandatorní a kvazimandatorní výdaje ovládly státní rozpočet a že prostor pro aktivní fiskální politiku...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Omlouvám se, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, prosím o klid, aby měl pan místopředseda klid pro svá vyjádření. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Také děkuji. Čili jsem přesvědčen, že bude potřeba v těch nadcházejících letech udělat systémové změny tak, abychom ten podíl kvazimandatorních a mandatorních výdajů na celkových příjmech nezvyšovali, protože by tím vláda ztrácela poslední zbytky prostoru pro svoji aktivní...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové. Prosím o klid. Již podruhé vás napomínám. Pokud máte nějaké problémy, tak si je vyřešte venku, prosím. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně za pozornost. Budu se to snažit zkrátit tak, abych tady dlouho nezdržoval. Nicméně přesto poprosím o vaši pozornost.

Čili vedle schodku je potřeba snížit mandatorní a kvazimandatorní výdaje, respektive jejich podíl. Nepůjde to samozřejmě bez systémových změn zejména v penzijním a zdravotním systému.

Vedle schodku a vedle struktury je ještě jedem problém, dlouholetý problém českých veřejných financí, respektive rozpočtové politiky, a to je procyklická fiskální politika, to, že rozpočty v posledních letech při těch předchozích vládách prohlubují recese nebo naopak přispívají v dobách růstu k přehřívání české ekonomiky. Čili ten úkol s veřejnými financemi na nadcházející roky nebude malý a nepůjde pouze o snižování deficitu veřejných financí, ale bude potřeba pracovat na struktuře výdajové strany a bude potřeba se snažit o to, aby fiskální politika se nepodílela na rozkolísávání českého ekonomického hospodářského cyklu.

Stávající vláda bude muset řešit i dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Vláda se často chlubí tím, že podíl státního dluhu vůči hrubému domácímu produktu je nízký, že se za jejich vlády nezvyšoval. On se nezvyšoval proto, že samozřejmě v těch předcházejících letech rostl poměrně svižným tempem hrubý domácí produkt a podíl státního dluhu na hrubém domácím produktu zůstával v tom poměrovém ukazateli zhruba stejný, jakkoliv v absolutní částce ten dluh rostl. Nicméně když se podíváte na to, jak ekonomové měří udržitelnost veřejných financí, tak ji měří v několika rovinách. Měří krátkodobou, střednědobou a dlouhodobou udržitelnost. Zatímco v té krátkodobé a střednědobé jsme v mezinárodním kontextu celé řady evropských předlužených zemí na tom relativně dobře, tak když se podíváte naopak na tu dlouhodobou udržitelnost, kterou monitoruje Evropská komise v rámci fiscal monitoring, tak zjistíte, že v rámci té dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí jsme na tom velmi, velmi špatně, jako jedna z nejhorších a nejrizikovějších zemí, co se týče veřejných financí.

Samozřejmě to souvisí s demografickým trendem, souvisí to se stárnutím společnosti a souvisí to s tím, že náš penzijní a zdravotní systém na tak rychlé stárnutí společnosti není připravený. A pokud nebudeme chtít ohrozit kvalitní zdravotní péči a penze pro stárnoucí společnost, pro generaci dnešních třicátníků, čtyřicátníků, tak skutečně s těmi veřejnými financemi budeme muset dělat velmi důležité systémové změny.

Tím navážu trošičku na to, co tu říkal pan prezident. Chválím ho za to a myslím, že je to fér, že každý ekonom přizná barvu. On přiznal barvu, že je keynesiáncem, a říkal, že považuje ty deficity v uplynulých letech, zejména v té covidové krizi, za odůvodnitelné, protože zvyšují nějakým způsobem ekonomický růst nebo se snaží s tou krizí bojovat. Myslím si, že ten argument je lichý a že je to nesprávná aplikace keynesovy ekonomické teorie, protože v těch předcházejících letech nebo v té covidové krizi neklesla agregátní poptávka, kterou John Maynard Keynes chtěl zvyšovat fiskální expanzí a chtěl dotahovat tu nedostatečnou agregátní poptávku. Ta covidová krize byla charakteristická tím, že naopak zamrzla nabídka a jakákoliv měnová i fiskální expanze ve chvíli, kdy byly zavřené obchody, zavřená celá řada podniků, nemohla samozřejmě pomoci ekonomickému růstu.

Já jako freedmanovec, jako naopak představitel jiné ekonomické školy, varuji před využíváním fiskální politiky jako aktivního nástroje pro vyhlazování cyklu nebo pro zvyšování ekonomického růstu, protože jak teorie, tak realita ukázaly, že zatímco během těch recesí se schodky sekají velmi snadno, tak když přijde období ekonomického růstu, tak ať je člověk nebo ekonom freedmanovec, nebo keynesiánec, velmi složitě se i v dobách růstu ty ekonomické schodky snižují a ta fiskální politika přispívá k růstu dluhů. Nemluvím už o tom, že existují ve

fiskální politice takzvaná časová zpoždění, což znamená, chce-li vláda řešit v ekonomice nějakou potíž a chce tomu přizpůsobit svoji fiskální politiku, tak ta časová zpoždění, která existují od chvíle, kdy se ekonomický problém naměří a zjistí, až po schválení nějakého ekonomického opatření na úrovni vlády nebo Sněmovny, je (jsou?) velmi dlouhá.

A koneckonců máme tu i školu, takzvanou školu veřejné volby, která říká, že cílovou funkcí politika je být znovu zvolen a že pouze tomu přizpůsobuje svoji fiskální politiku, což myslím, že když se podíváme na schodky veřejných financí, které pravidelně v předvolebním období rostou, tak je to potvrzení toho pravidla.

Proto jsem také přesvědčen, že léčba českých veřejných financí se neobejde bez něčeho, čemu říkám výdajové pravidlo, které bude součástí fiskální ústavy a které bude brzdit jakoukoliv vládu, ať už pravicovou, nebo levicovou, před přílišným utrácením, které by neodpovídalo ekonomickému růstu. Jsem přesvědčen, že s takovým výdajovým pravidlem musíme přijít, že takové výdajové pravidlo musíme zahrnout do naší fiskální ústavy, protože jsem přesvědčen, že jenom na základě pravidel postavená hospodářská politika má smysl. A historie české Poslanecké sněmovny ukazuje, že prostě bez nějakých striktních pravidel se deficity velmi složitě podaří zkrotit.

Co se týče daňových výjimek, které tady pan prezident zmiňoval, tak já budu velmi pro to, rušit jakékoliv daňové výjimky, protože náš daňový systém skutečně patří mezi jeden z nejsložitějších na světě. A ty administrativní náklady, které daňoví poplatníci musí v souvislosti s placením daní nést, jsou mezinárodně opravdu velmi, velmi vysoké a něco s tím musíme udělat, chceme-li udělat něco s konkurenceschopností české republiky.

Nicméně celá řada těch výjimek samozřejmě dneska nahrazuje sociální politiku, ať už je to ta sleva na poplatníka, nebo další daňové úlevy a slevy. To, že se valorizovaly, nepovažuji za nic zlého. Musíme si uvědomit, že třeba základní sleva na poplatníka se neměnila celou řadu let, přestože inflace v české ekonomice poměrně rychle rostla. Když nic jiného, tak už ta inflace, která dosahuje skoro 10 % – a nejsem přesvědčen jako pan prezident, že je to pouze lednový fenomén, obávám se, že je to fenomén mnohem hlubší –, nás musí vést k tomu, že se v rozpočtové politice začneme chovat odpovědněji a že ta letošní rozcvička, co se týče úspor, bude skutečně přípravou na hlubší, výraznější úspory i systémové změny ve státním rozpočtu, které potřebujeme jak pro konsolidaci veřejných financí, tak proto, aby se české ekonomice dařilo lépe. Protože najdete ve světě opravdu jen málo ekonomik, možná žádnou, která má destruované finance a ekonomice a lidem by se tam dařilo. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane místopředsedo. A nyní vystoupí řádně přihlášený pan poslanec Jan Richter. A jenom, než mu dám slovo, mám tu jedno sdělení. Pan poslanec Robert Stržínek hlasuje s náhradní kartou číslo 11. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Richter: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, rád bych na úvod poděkoval paní předsedající za to, že řekla hezky správně moje jméno. Děkuji moc.

A teď bych se rád věnoval návrhu rozpočtu z pohledu sportu, protože ve sportovním prostředí se pohybuji, dá se říct, celý život. A poslední dobou neustále komunikuji s nejrůznějšími svazy a kluby a znám taky jejich potřeby a znám v poslední době i jejich problémy, kterých není na této půdě málo.

Asi i ten největší kritik Andreje Babiše nemůže v životě zpochybnit to, že za vlády Andreje Babiše došlo k výraznému navýšení finančních prostředků do sportu. Zatímco v roce 2016, tedy před začátkem vlády premiéra Andreje Babiše, se hospodařilo s rozpočtem ve sportu 3,5 miliardy, tak v roce 2021 to bylo 10,5 miliardy. Ten trend byl správný, jasný a sportovnímu prostředí to velmi pomohlo. Bývalá ministryně předložila návrh rozpočtu, který počítal téměř

se 6 miliardami. Byl to návrh realistický, i když už byl trošku konsolidační, ale odpovídal potřebám sportovního prostředí a nebral peníze dětem. Nebyl to návrh přestřelený. Je to logické. Máme za sebou dva roky trvající covidové období. Často se mluví o tom, jak byli zasaženi podnikatelé, školy, samozřejmě zdravotní péče. Ale o sportu se tolik nemluví. Přesto je to oblast, která byla pandemií zasažena enormně. Děti v podstatě přestaly sportovat a mnohé děti se ke sportu již po pandemii ani nevrátily. Přitom všichni víme, jak je důležité, aby se nám podařilo děti rozhýbat.

Pak se k tomu přidal ještě druhý problém a pro sport možná ještě rizikovější faktor a to je zdražování energií. Myslím si, že většina svazů a klubů má už v této době napjaté rozpočty, a to nemluvím o tom provizoriu, kdy vlastně ani nevědí, co mají očekávat, nastaveny tak, že rostoucí energie reálně ohrožují jejich fungování a činnost. A tato vláda to chce řešit jak? Jaký má tedy recept na to, aby se svazům a klubům pomohlo? Váš recept podle toho, jak jsem to viděl v návrhu rozpočtu, je jasný. Je to škrtání financí. Přitom sport by měl být jasnou prioritou. A vláda v rozpočtu 2022 ubírá sportu 1,3 miliardy. Nevím, jestli si tato vláda uvědomuje, že to jsou peníze, které se nám za deset patnáct let projeví mnohonásobně. Aktuálně v rozpočtu je 4,6 miliardy a to je neadekvátní a pro budoucnost pro sport ohrožující částka. A určitě by mě doplnili i kolegové zdravotníci a souhlasili by se mnou s tím, že dneska máme až 40 % obézních dětí. Chcete s tím něco, vládo, dělať? Tak nezačínejte prosím vás škrtáním financí ve sportu.

Já samozřejmě předložím pozměňovací návrhy a upřímně věřím, že vláda svůj postoj přehodnotí. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážený pane poslanče, děkuji vám. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, pokračujeme v jednání této schůze. Než udělím další slovo dalšímu přihlášenému, přečtu omluvy. Dnes, 18. 2., od 19 hodin se omlouvá pan poslanec Špičák do konce jednacího dne. Dále dnes od 19 hodin do konce jednacího dne ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Fridrich. Dále od 20 hodin do konce jednacího dne ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Radek Koten. Dále osmnáctého až devatenáctého se omlouvá z důvodu nemoci pan poslanec Marek Novák. A dále od osmnáctého od 21.00 do konce jednacího dne z rodinných důvodů se omlouvá pan poslanec Karel Tureček.

Budeme pokračovat řádně přihlášeným do obecné rozpravy. Nyní vystoupí pan poslanec Jan Richter a připraví se... (Reakce v sále, že poslanec Richter teď mluvil.) Omlouvám se, nebyl odmazán. Nyní vystoupí pan poslanec Jan Hrnčíř a připraví se paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím, pane poslanče, máte slovo. Omlouvám se.

Poslanec Jan Hrnčíř: Děkuji za slovo, pane předsedající. V krátkosti se vyjádřím k rozpočtu a k jeho projednávání.

Česká republika se díky současné vládě nachází stále v takzvaném rozpočtovém provizoriu, což znamená, že většina resortů nemůže provádět platby na případné investice a nákupy, protože mohou čerpat pouze jednu dvanáctinu z loňského rozpočtu každý měsíc. Hnutí SPD nechce, aby země i nadále hospodařila v rozpočtovém provizoriu, a proto jako poslanci SPD jsme vstřícní k jeho rychlému projednání. Máme však k návrhu rozpočtu řadu závažných výhrad, a proto podáme řadu pozměňovacích návrhů. Zastáváme také názor, že státní rozpočty by měly být pokud možno vyrovnané anebo přebytkové. Snižování schodku rozpočtu tedy vítáme. Ale nevidíme také smysl v tom, proč se neprojednával ve Sněmovně návrh státního rozpočtu zpracovaný předchozí vládou standardně již v závěru loňského roku, když rozdíl ve výdajích oproti minulému rozpočtu činí pouhých 1,79 %, tedy 34,5 miliardy korun.

Odmítáme návrh, podle něhož většinu ze 34 miliard chce vláda ušetřit na nepedagogických pracovnících ve školách, policistech, hasičích, vojácích, dále snížením plateb za státní pojištěnce ve zdravotnictví, snížením slev na jízdném pro studenty a seniory

a seškrtáním investic. Současná vláda si přitom vytvořila tři nová ministerstva a zřídila pro ně dalších 74 pracovních míst na Úřadu vlády a zároveň v rozpočtu navýšila finanční prostředky v kapitole Úřadu vlády meziročně o půl miliardy korun. Přitom třeba Ministerstvo vnitra bude muset opět odsunout nákup nových hasičských vozů, na které hasiči čekají dlouhé roky. Máme tu největší energetickou krizi v novodobé historii. Domácnosti drtí vysoká inflace a skokově zvýšené ceny energií i úroky hypoték. Ovšem vládní návrh státního rozpočtu s žádnou plošnou a účinnou pomocí pro občany nebo živnostníky nepočítá. Místo toho jsou lidé posíláni prosit o almužnu na úřady práce. Jiné evropské státy přijímají plošná opatření doplněná těmi adresnými ke zmírnění dopadů inflace a růstu nákladů na bydlení.

Rozhodně nechceme ubírat peníze našim slušným a pracujícím občanům, a proto navrhneme řadu přesunů v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu, které by je v této nelehké době podpořily. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji vám, pane poslanče. S faktickou poznámkou se hlásí pan poslanec Patrik Nacher a připraví se paní poslankyně Marie Pošarová. Pane poslanče, vaše faktická poznámka a dvě minuty. Máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Pěkný večer. Já mám faktickou poznámku na svého ctěného kolegu Honzu Skopečka, kterého jsem podrobně poslouchal v těch teoriích. Já opravdu moc nerozumím, co tím vlastně chtěl říct. Ona je dobrá ta teorie a pak je dobrá praxe. Já ta čísla znova zopakuji a něco k tomu řeknu.

V roce 2013 bylo zadlužení vůči HDP 43,3 %. V roce 2021 – je to vždycky ke konci roku – to bylo 42 % i přes to, co se tady dva roky dělo kolem covidu. To znamená, zadlužení je vůči HDP nižší. Vždycky se to dělá poměrově, ne v absolutních částkách. To vůbec nedává smysl. Vždycky je to poměrově. A teď jsem se tady dozvěděl, že to byl ekonomický růst, růst HDP. No dobře. Tak to je přece dobře. Kdyby byl pokles, tak by on, a předpokládám i Zbyněk Stanjura, byl první, který by kritizoval, že vláda může za pokles. A když je růst, tak to se jako dá bokem, aby se nedaly jako nějaké pozitivní plusové body předchozí vládě, a řekne se, to bylo tím, že byl růst. To je snad pozitivní.

Stimulace poptávky – to je další věc. Stimulace poptávky. Jaká byla stimulace poptávky, když byla krize minule? Že se zvýšily daně. Zatímco když jste byli v opozici, tak jste s velkou chutí ty daně navrhovali snižovat. Já tady nevybízím k ničemu než jenom ke konzistentnímu postoji, když už se tady bavíme o tom, jestli je člověk friedmanovec, nebo spíš levicově zaměřenější ekonom. Nic jiného. A ne abych já měnil svoje postoje podle toho, jestli jsem v opozici, nebo v koalici. Toť stručná poznámka.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslanče. S faktickou poznámkou se hlásí pan poslanec Vojtěch Munzar. Vaše dvě minuty.

Poslanec Vojtěch Munzar: Já budu velice stručný. Na pana kolegu Nachera, vaším prostřednictvím. Zadlužování je pořád zadlužování. Je hezké, že si hledáte neustále čísla, která hnutí ANO vyhovují, ale prostě zadlužovat nás v ekonomickém růstu, to nebylo správné ekonomické rozhodnutí. Plus musím upozornit na jednu věc. To nebyly výdaje, které se dají z roku na rok jednoduše seškrtat. Vy jste nás zadlužovali systémově. Neustále jste zvyšovali mandatorní výdaje a provozní výdaje, které se velmi těžko, velmi těžko škrtají. A důležité jsou v tom trendy. Ano, vy jste zdědili docela dobrý základ pro ekonomiku, proto byl ekonomický růst. Ale dneska, dneska jsme v situaci, že ten trend zadlužování je velmi rychlý. Vždyť se podívejte na to, jak dlouho nám bude trvat ty schodky srazit. Takže se podívejte na ty trendy, protože ty jsou v ekonomice důležité. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Další faktická poznámka je pana poslance Jana Skopečka. Prosím, pane poslanče.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za slovo. Zareaguji vaším prostřednictvím na ctěného kolegu. Já nevím, čemu nerozumí. Prostě podíl dluhu vůči hrubému domácímu produktu jde snižovat různými cestami. I ve chvíli, kdy roste rychleji HDP než ten dluh, tak je jasné, že se ten ukazatel v tom procentním vyjádření snižuje. Kdybychom si rozložili to snížení dluhu, tak zjistíme v té periodě vaší vlády, že jestli k tomu něco přispívalo, tak to byl na jedné straně právě poměrně rychlý růst hrubého domácího produktu a v druhé rovině to bylo dobré hospodaření municipalit a krajských rozpočtů. To, co se na snižování podílu zadlužení skutečně neprojevilo, byla fiskální politika vlády, která i přes ekonomický růst sekala poměrně vysoké deficity státního rozpočtu. Takže podívejte se, je to spočítané, ta čísla existují, velmi rád vám je dám. To, kdo se podílel na stabilním dluhu nebo na tom drobném snížení, byly zejména municipality, rozpočty regionů a rychlý ekonomický růst. Nikoliv fiskální politika vaší vlády. A jestliže si nechcete odporovat, tak na jedné straně když hodnotíte hospodářskou politiku nebo fiskální politiku v době pokrizové 2008, 2009, tak nás nemůžete kritizovat na jedné straně, že Kalousek udělal obří deficity, a na straně druhé, že příliš zaškrtil ekonomiku. V tom si vylučujete ty argumenty. To nedává logiku. Buď si musíte, pane kolego, vybrat, že Kalousek dělal obrovské deficity, nebo si musíte vybrat, že jsme zaškrtili ekonomiku. Obě dvě varianty prostě nejdou hájit. Vyřešte si tento logický nesmysl v hlavě.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Další faktická poznámka není, v tom případě vystoupí řádně přihlášená paní poslankyně Marie Pošarová a připraví se pan poslanec Karel Haas. Prosím, paní poslankyně. (V sále je neklid, hluk.)

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Vážené poslankyně, vážení poslanci, pětikoalice Petra Fialy představila svůj návrh státního rozpočtu na letošní rok. Vláda zde navyšuje odhad veřejných příjmů na rok 2022 o 62 miliard –

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, paní poslankyně, ale vstoupím vám do vašeho projevu a poprosím kolegy, aby rozběhlou diskusi případně dokončili v předsálí a nerušili svou diskusí projev. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Marie Pošarová: – odhad veřejných příjmů na rok 2022 o 62 miliard korun oproti odhadu Babišovy vlády. Což ovšem nemusí být v praxi zdaleka realitou. A snížení rozpočtového deficitu tak zhruba minimálně z poloviny stojí na vodě a je víceméně jen fiktivní. Vláda zároveň navrhuje nové výdaje v objemu 40 miliard korun a ve výdajích navržených předchozí vládou škrtá zhruba 80 miliard korun. A kam její škrty směřují? Příspěvek státu na zdravotní pojištění takzvaných státních pojištěnců, seniorů, studentů, matek a otců na rodičovské dovolené a dalších osob, se snižuje o 14 miliard. O 4,5 miliardy se pak snižuje objem rozpočtové rezervy na boj s covidem. Je to neobhajitelná rána do vazu českého zdravotnictví a českým zdravotníkům, kteří již dva roky vyvíjejí maximální nasazení v boji s epidemií, a jednoznačně a objektivně to povede ke snížení kvality a dostupnosti zdravotní péče.

Ale na sobě vláda nepochopitelně nešetří. Protože mimo jiné o 74 milionů oproti návrhu Aleny Schillerové zvyšuje rozpočet Úřadu vlády. O 9 miliard se snižuje rozpočet Ministerstva dopravy, kde se nesmyslně omezí prostředky na údržbu silnic a železničních tratí a kde se rovněž zdraží jízdné ve veřejné dopravě pro studenty a důchodce v důsledku výrazného snížení slev na tomto jízdném. Snižuje se i objem investic do dopravní infrastruktury, a to

o 7,5 miliardy korun. Což je kontraproduktivní z hlediska budoucnosti mobility a hospodářského rozvoje. Na pováženou je i snížení rozpočtu do takzvaného regionálního školství, což jsou třeba základní a střední školy, a to o 4 miliardy korun. Zde se například počítá se zrušením plánovaného navyšování platů učitelů i nepedagogických pracovníků. Snížení rozpočtu České pošty o 1,5 miliardy pak zase povede ke zvýšení cen poštovních služeb pro občany, přičemž jde o veřejnou službu ve veřejném zájmu.

Snížení objemu finančních prostředků určených na podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci pro občany, kteří si aktivně hledají práci, zase může vést k tomu, že tito občané na hledání práce rezignují a dají přednost dlouhodobému čerpání nepojistných sociálních dávek. Katastrofální je plánování snížení objemu prostředků určených na příspěvek na péči o zdravotně postižené o téměř jednu miliardu korun. Drastické snižování už tak velmi nízké podpory těžce zdravotně postižených osob závislých na stále se zdražujících pečovatelských a asistentských službách, včetně služeb pobytových, je naprosto asociální a povede ke snížení kvality života těchto osob i jejich zdravotního stavu. V tomto kontextu je pak naprostým výsměchem občanům, nejen těm zdravotně postiženým, plánované zvýšení odvodů do rozpočtu Evropské unie o celé 2 miliardy korun, bez jakéhokoli důvodu a oprávnění, v situaci, kdy je nutné české veřejné prostředky nasměrovat výhradně ke slušným a pracujícím českým občanům, jejichž životní úroveň se propadá vzhledem k enormně rostoucím cenám energií, potravin a dalších základních životních potřeb.

Součástí myšlení našich národohospodářů byla pro většinu našich moderních dějin šetrnost. Pracovat a šetřit, to bylo ostatně heslo i legendárního ministra Aloise Rašína.

Cestou ke dlouhodobé stabilizaci veřejných rozpočtů není zvyšování daní, ale primárně zaměření na jejich výdajovou stránku. Deficit státního rozpočtu vzniká a zvyšuje a kumuluje se, pokud jsou veřejné výdaje opakovaně a dlouhodobě vyšší než veřejné příjmy. Stabilizovat rozpočet proto můžeme buď snižováním výdajů, nebo zvyšováním příjmů. Tyto dva způsoby ovšem rozhodně nejsou morálně rovnocenné. Pokud budeme zvyšovat daně, říkáme, tvrdíme, že stát ví lépe než pracující občané, jak zacházet s penězi, které oni vydělali. Jde tak tedy o předávání stále větší a větší moci státu a jeho orgánům na úkor lidské svobody a svobody rozhodování občanů. Naopak snižování výdajů by umožnilo celkem rychle odhalit a minimalizovat veškeré zbytné a neproduktivní agendy dosud z veřejných peněz financované. Není samozřejmě jiné cesty než prudce snížit výdaje státního rozpočtu v oblastech, které se netýkají mandatorních výdajů, veřejných služeb, které si občané platí z daní, a péče o ohrožené skupiny osob, o důchodce, zdravotně postižené, rodiny s dětmi a podobně. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Paní poslankyně, já vám děkuji za váš příspěvek do obecné rozpravy. A nyní vystoupí pan poslanec Karel Haas a připraví se pan poslanec Jan Síla. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Karel Haas: Vážený pane předsedající, vážení členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, děkuji mnohokrát. Já úvodem začnu dvěma sliby. Za prvé začnu pozitivně, to je první slib. A za druhé dodržím to, že jsme v prvním čtení návrhu státního rozpočtu, to znamená, nebudu mluvit ani o jedné konkrétní rozpočtové kapitole.

Tak splnění prvního slibu – začnu pozitivně. Já po těch třech náročných, to řeknu takhle kulantně, předchozích dnech, a myslím, že to bylo náročné pro nás pro všechny, tak si představte, že já jsem dnes napříč touto Sněmovnou od levé ruky po pravou ruku spokojen s tou dnešní diskusí. Protože ta diskuse je konečně správná a politická nad klíčovým zákonem roku. Proč říkám správná politická? Naše vláda obhajuje, podporuje dobrý návrh státního rozpočtu, opozice zcela legitimně tepe ten špatný návrh státního rozpočtu. A tak to má být. A řekl bych, a tím končím opravdu ten pozitivní slib, že těch šťouchanců, a vidíte, že to zase říkám tím

nejjemnějším slovem, které mě napadlo, a teď ze všech stran, si myslím, že bylo naprosto politicky únosně na parlament demokratické země.

A teď ta věcná část. Řeknu pět klíčových hlavních důvodů, proč jako koaliční poslanec podporuji dobře připravený návrh státního rozpočtu, a pokusím se buď uvést konkrétní číslo jako příklad k tomu argumentu, nebo odkaz na autoritu, která snad je nezpochybnitelná.

První důvod. Otáčíme kormidlo, otáčíme trend té řekněme nepřijatelné nebo dlouhodobě neudržitelné fiskální politiky z předchozích let. Tady prosím vás odkazuji, slíbil jsem ty autority, na první stanovisko Národní rozpočtové rady vlády k návrhu státního rozpočtu z 11. 2. a předpokládám, že nikdo z nás nebude ty tři velmi uznávané členy Národní rozpočtové rady vlády, z nichž dva byli zvoleni v lednu 2018, paní docentka Zamrazilová a pan profesor Pavel, třetího, pana Ing. Hampla jsme zvolili už v této Sněmovně před nedávnem, tak předpokládám, že jejich erudici snad nikdo z nás nezpochybňuje.

Druhý důvod. Naše vláda končí s tím, co se dělo v předchozích letech, to znamená – a teď to slovo říkám v uvozovkách – s pumpováním proinflačních peněz do ekonomiky. Proinflačních v tom smyslu, že ten objem neodpovídal reálným výkonům služeb, produkce a práce v české ekonomice. Zase se pokusím odkázat na fakta, ta fakta jsou jednoduchá, odkazuji na prezentaci Ministerstva financí ze 6. ledna t. r., předpokládám, že prezentaci jste asi všichni vnímali, a myslím si, že fakta v té prezentaci z 6. l. t. r. jsou v tomto směru nezpochybnitelná.

Třetí důvod. Naše vláda přináší po řadě let ne kosmetické, ale významné úspory ve státním rozpočtu. Ty úspory padaly tady v rámci těch v dobrém slova smyslu šťouchanců, v debatě o jejich výši. Já zastávám názor a tvrdím, že úspory v rozsahu 77 miliard korun jsou nezpochybnitelné, jsou odpracované a jsou reálné. Zase, myslím si, a mohu v tomto smyslu odkázat právě na ono prvotní stanovisko Národní rozpočtové rady vlády, že odpracované jsou třeba v tom, zase konkrétní číslo, že stát začíná s odtučňovací kůrou sám u sebe, viz 13 miliard korun ušetřených v provozních výdajích státu. V provozních výdajích státu. (V sále je hluk.)

Čtvrtý důvod. Přes ty úspory, které jsem zmínil, je rozpočet v maximální možné míře, všichni bychom si přáli lepší, v maximální možné míře proinvestiční. Návrh investic v rozpočtu je ve výši 203 miliard korun, zaokrouhluji. Oproti roku 2021, oproti plánu na rok 2021, kdy ten plán byl 189 miliard korun, reálné investice byly 176 miliard korun, je to nárůst, zase zaokrouhluji, bez desetin, o 27 miliard korun.

A ten poslední, pátý důvod. I přes ty úspory, důvod ad tři, i přes tu proinvestičnost, důvod ad čtyři, ten rozpočet určitě není asociální. Uvedu zase pár příkladů. Nedopustím se já teď šťouchance, že bych řekl, vláda navyšuje důchody. Já řeknu, není asociální, protože samozřejmě počítá se zákonnou valorizací důchodů v rozsahu 21 miliard korun, počítá s příspěvkem na bydlení z důvodu energetické krize v rozsahu 3 miliard korun, počítá s kompenzacemi podnikatelům v rozsahu tří, respektive vládou ještě upravených 5 miliard korun, počítá s 850 miliony korun pro soukromé a církevní školy...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já se omlouvám, přece jenom respektuji, že už je pozdější noční hodina, přesto jednání stále probíhá, tak vás poprosím o ztišení, případně abyste diskusi přesunuli do předsálí. Prosím, pokračujte.

Poslanec Karel Haas: Děkuji, pane předsedající. Já už se blížím ke konci. Chtěl jsem uvést jako vládní poslanec, tak jak by to v té demokratické debatě mělo být, pět srozumitelných důvodů pro první čtení pro podporu návrhu státního rozpočtu. Kdybych chtěl skončit opět odlehčeně, tak přeji panu ministrovi financí, vidím ho v sále, poctivě poslouchá, vaším prostřednictvím, pane předsedající, poslouchá bedlivě celou rozpravu a já si toho vážím – tady dnes padlo mnoho slov o tupých škrtech. Takže pane ministře financí, já vám přeji dostatečně

ostrou tužku při přípravě toho již politicky rukopisného návrhu státního rozpočtu na rok 2023. Děkuji a věřím, že jsem splnil stručnost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Aleš Juchelka a připraví se pan poslanec Jan Síla. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji mockrát. Já jenom na svého ctěného kolegu pana Haase, prostřednictvím vaším, pane předsedající. Tato vláda samozřejmě ani nemůže být sociální nebo asociální z hlediska valorizace těch důchodů, poněvadž prostě to je dáno zákonem. A i kdybyste tisíckrát chtěli, tak naštěstí z toho nemůžete ustoupit. Pokud byste byli sociální, tak byste to třeba ještě o něco malinko navýšili, protože právě všechny ty seniory čeká do budoucna zdražování energií, zdražování bydlení, zdražování potravin, zdražování léků. Zemní plyn – 24 %, elektřina – 19 %, potraviny, pekárenské výrobky – 9,4 %. To všechno jsou čísla, která jsou v lednové inflaci zahrnuta právě do toho, aby se mohly zvýšit starobní důchody o 8,8 %. Takže naštěstí je to dáno zákonem, vy uhnout nemůžete. A byli byste frajeři, pokud byste to navýšili ještě nad rámec této zákonné valorizace. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Následuje faktická poznámka pana ministra financí. Prosím, vaše dvě minuty, pane ministře.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Ani nebudu potřebovat dvě minuty. Za prvé, ten zákon prosadila ODS. Za druhé, nemluvte neustále nekompetentně o tom, jak se budou zdražovat léky. Jsou zákonné limity na doplatky za léky, které nezávisí na celkové ceně. Ty limity jsou pořád stejné. Pokud někdo zaplatí více, tak jim to zdravotní pojišťovny vracejí. Tak prosím vás, tento argument už nikdy nepoužívejte. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji i za dodržení času. A nyní tedy vystoupí v obecné rozpravě pan poslanec Jan Síla. Máte slovo, pane poslanče. (Trvalý hluk v sále.)

Poslanec Jan Síla: Vážený pane předsedající, vládo, dámy a pánové, nechci v této pokročilé době v pátek po dlouhém týdnu zdržovat, ale neodpustím si aspoň krátce se zmínit o kapitole zdravotnictví v návrhu rozpočtu pro letošní rok. Chápu, že koronavirová pandemie nepřímo způsobila neúměrné zvýšení státního dluhu, ale chtěl bych upozornit na několik momentů, že skutečně se tady otáčí tím kolem, ale bohužel já mám pocit, že to trošku je nazpět. Dluhy by se měly platit a ne projídat naši budoucnost. Návrh rozpočtu 2022 snižuje příliv financí do zdravotnictví. Je těžko pochopitelné, proč se šetří právě na zdravotnictví, které je dlouhodobě podfinancované a které se potýká s těžko řešitelnými problémy, jako je nedostatek zdravotnického personálu, nerovnoměrná dostupnost zdravotní péče a v současné době řeší a bude ještě řešit koronavirový výpadek běžné zdravotní péče, hlavně ortopedické, to jsou ty tepky, náhrady umělých klubů, a tak dále, a onkologické operativy. Většina peněz do zdravotnictví nejde ze státního rozpočtu, ale z veřejného zdravotního pojištění.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane poslanče, ale opět vás, poslankyně a poslanci, musím vést ke kázni a žádám vás, abyste ztišili diskusi v sále. Prosím.

Poslanec Jan Síla: Děkuji. Z rozpočtu se hradí pojistné za seniory, děti, nezaměstnané nebo vězně. Zvyšovalo se tři roky po sobě a bývalá vláda plánovala další zvýšení o 200 korun na 2 176 korun měsíčně na jednoho pojištěnce. Jak již ministr Válek oznámil ředitelům zdravotních pojišťoven, platby za státní pojištěnce budou o 200 korun vyšší podle původního

návrhu rozpočtu jen do března tohoto roku. Od dubna letošního roku bude snížena tato hodnota zase na původní, která byla loni, to znamená 1 976 korun. Stát proti původnímu návrhu rozpočtu ušetří asi 14 miliard korun. (Hluk v sále, velmi špatná slyšitelnost.)

Proti roku 2019, před pandemií koronaviru, se loňské příjmy veřejného zdravotního pojištění zvýšily o 96 miliard, tedy o více než 29 %. Dlouhá léta se pohybovaly finance tekoucí do zdravotnictví v České republice okolo 7,5 % při průměrné hodnotě v Evropské unii necelých 10 % a přitom při srovnatelných kvalitách zdravotních služeb. V loňském roce poprvé vzrostl podíl na HDP na celkem 8,8 % do zdravotnictví.

Domníval jsem se, že po mnoha letech...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Omlouvám se. Kolegové u stolku zpravodaje a předkladatele přeneste skutečně vaši rozpravu do předsálí a nerušte toho, kdo mluví. Prosím.

Poslanec Jan Síla: Domníval jsem se, že konečně po tolika letech, kdy ředitelé nemocnic museli svým podřízeným primářům odpovídat: nejsou peníze, že se tato situace zlepší. Podle některých pojišťoven údajně také pro příští rok úhrady za zdravotní péči nebude možno navyšovat, protože systém už v současné době hospodaří na hraně. Na letošní rok jsou výdaje naplánované téměř na 441 miliard.

Navíc v roce 2022, letos, čekají zdravotnictví nejrozsáhlejší změny v úhradách zdravotní péče za posledních patnáct let. Pacienty od ledna čeká velká řada změn, protože se od tohoto data změní klíčové pilíře českého zdravotnictví: novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, nový sazebník výkonů i nová úhradová vyhláška. Všechny tyto tři dokumenty usměrňují tok peněz z veřejného zdravotního pojištění. Prostřednictvím nich stát určuje, co bude hrazeno, komu, v jaké výši nebo jak často. Úhradová vyhláška i sazebník výkonů se sice mění každý rok, ale to, že by se jejich úpravy sešly s novelou zákona o veřejném zdravotním pojištění, je výjimečné.

Doufám, že se ještě podaří aspoň částečně zvrátit zrušení valorizace plateb za státní pojištěnce, ale přitom si v SPD uvědomujeme, že řešení hlubokých problémů zdravotnictví bude vyžadovat podstatně závažnější systémové změny. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já vám také děkuji za pozornost. A vzhledem k tomu, že se s velkou pravděpodobností blíží závěrečné hlasování, tak vás požádám, vážené paní poslankyně a vážení páni poslanci, abyste zaujali místa ve svých lavicích. Každopádně pro pořádek, než tedy ukončím obecnou rozpravu, se táži, zda se někdo hlásí do obecné rozpravy. Prosím, ještě paní předsedkyně Schillerová. Máte slovo. (V sále je neklid.)

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo. Slibuji, že budu velmi stručná. Máme za sebou téměř celý den s výjimkou toho kratšího přerušení ohledně jiných bodů, kdy jsme projednávali první čtení státního rozpočtu. Já jsem ráda, že se to podařilo.

Chci připomenout, že hnutí ANO se snažilo přicházet s konstruktivními návrhy, aby bylo umožněno, když máme za sebou ty tři dny a dvě noci pandemického zákona a hrozilo, že bude ohroženo jednání o státním rozpočtu, aby dnes skutečně proběhlo, protože je to důležité. Je to důležité proto, aby bylo ukončeno nejdelší rozpočtové provizorium v historii této země. To znamená, že bude dobře, pokud rozpočet projde dál v rámci legislativního procesu, byť samozřejmě chápete, vzhledem ke všem těm výhradám, které měli zástupci hnutí ANO, že podpořit ho nemůžeme. (Hluk v sále neutichá.)

Já už nebudu opakovat ty argumenty, které jsem řekla v průběhu dnešního dne nebo které řekli mí kolegové. Jenom připomenu pár čísel, která jsou pro nás velmi alarmující a nepřekročitelná stran případné podpory tohoto rozpočtu.

Je to zejména kapitola Ministerstva zdravotnictví – snížení o 19 miliard, včetně plateb za státního pojištěnce ve výši 14 miliard, které není legislativně ošetřeno.

Ministerstvo obrany – pokles výdajů o 5,4 miliardy.

Ministerstvo práce a sociálních věcí – sice nárůst, ale pouze o 17 miliard, přestože 21 bude valorizace důchodů a samozřejmě přidání 3 miliard na energetickou chudobu. To znamená, sahá se do této kapitoly mnohem hlouběji.

Ministerstvo vnitra – pokles výdajů o 3,2 miliardy.

Ministerstvo průmyslu a obchodu – pokles o 6,5 miliardy.

Ministerstvo dopravy – pokles o 9 miliard, přičemž dotace do Státního fondu dopravní infrastruktury o 7,5 miliardy.

Ministerstvo zemědělství – o 3,5 miliardy.

Ministerstvo školství – o 5,2 miliardy.

Ministerstvo kultury – o 921 milionů.

Ministerstvo spravedlnosti – o 1,8 miliardy.

Národní sportovní agentura – o 1,3 miliardy. A tak dále, samozřejmě jsem nevyjmenovávala menší kapitoly.

Je to něco, co nás dožene, co odkládá problémy do budoucnosti, co se podepíše na ekonomice a podepíše se na lidech. My jsme přesto připraveni připravit celou řadu pozměňovacích návrhů do druhého čtení. Budeme je obhajovat, budeme se k nim vyjadřovat a budeme se snažit přesvědčit vládu, případně poslance z vládního tábora, aby aspoň některé z nich akceptovali, protože by to znamenalo zmírnění dopadů těchto brutálních škrtů.

Každopádně až sem doputuje zákon o veřejném zdravotním pojištění, upozorňujeme, že debata kolem něho bude velmi dlouhá. My jsme se snažili, naše vláda, aby zdravotnictví mělo co nejvíce peněz právě proto, že bojovalo s covidem, a právě proto, aby nebyla omezována další léčebná péče, která musí být dostupná a musí být zdarma pro všechny občany. Takže i toto bude velký problém a velká zátěž tohoto rozpočtu. Přesto říkám znovu, raději ať má tato země špatný rozpočet, než zůstávat v rozpočtovém provizoriu. Děkuju vám. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní se obracím na pana zpravodaje, protože než uzavřu obecnou rozpravu, je důležité, abyste v obecné rozpravě řekl číslo usnesení rozpočtového výboru, o kterém já dám potom hlasovat. Není to o tom, že čtete celý návrh usnesení, stačí pouze číslo.

Poslanec Josef Bernard: Ano, děkuji za slovo. Nezazněl žádný protinávrh na vrácení, budeme proto hlasovat pouze o návrhu rozpočtového výboru. A nyní tedy návrh rozpočtového výboru obsažený v jeho usnesení č. 46. Jestli dovolíte, dále ho číst tedy nebudu, načetl jsem ho celé v úvodu a dovolím si odvolat se na jeho znění. Přečtu to hlavní: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schvaluje základní údaje návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 podle sněmovního tisku 144". Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji a tímto končím obecnou rozpravu. Nyní dám závěrečné slovo panu ministrovi financí. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuju za slovo. Závěrečné slovo bude velmi krátké. Děkuju za debatu v prvém čtení. Své závěrečné slovo ukončím stejnou žádostí, jak jsem ukončil své úvodní vystoupení, své úvodní slovo. Chtěl bych v této chvíli požádat jménem vlády České republiky poslankyně a poslance o podporu navrženého usnesení rozpočtového výboru. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane ministře. Chci se zeptat na závěrečné slovo pana zpravodaje. Chcete si vzít závěrečné slovo? Není tomu tak.

Shrnu obecnou rozpravu. Nepadly žádné návrhy, ani návrh na přepracování a podobně, to znamená, budeme rovnou hlasovat o návrhu usnesení, jak zaznělo v obecné rozpravě. Nejprve eviduji žádost o odhlášení, já vás tedy všechny odhlásím. Přihlaste se svými hlasovacími kartami... Myslím, že počet se nám ustálil.

A nyní dám hlasovat o usnesení, tak jak zaznělo v obecné rozpravě. Je to usnesení rozpočtového výboru č. 46 ze dne 16. února 2022 k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022. Je zde požadavek, abych to usnesení přečetl, nebo víme, o čem hlasujeme? Víme, o čem hlasujeme.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh tohoto usnesení? Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 6, přihlášeno je 174 poslankyň a poslanců, pro 103, proti 1. Konstatuji, že návrh usnesení byl schválen. (Potlesk koaličních poslanců.)

Kolegyně a kolegové, ještě než oficiálně ukončím tuto schůzi, dovolte mi, abych za nás za všechny poděkoval jak panu kancléři, tak všem zaměstnancům Poslanecké sněmovny i ochranné službě... (Přítomní povstávají, potlesk v sále.) ... kteří si opravdu naše poděkování zaslouží a provázeli nás a zajistili bezproblémové jednání i v průběhu všech nocí.

Tím jsme projednali stanovený pořad a já tímto schůzi končím.

Připomínám, že se sejdeme v úterý 22. února 2022 v 10 hodin, kdy bude zahájena 12. schůze Poslanecké sněmovny. Já vám děkuji, přeji vám klidný večer a klidnou cestu do vašich domovů za rodinami. Děkuji.

(Schůze skončila ve 21.42 hodin.)